

ΔΕΣΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ,
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ **2009-2010**

Ίδρυμα
Προώθησης
Έρευνας

Η ΔΕΣΜΗ 2009-2010 ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

ΔΕΣΜΗ
2009-2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	05
ΜΕΡΟΣ Α ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ	07
ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ	07
ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ – ΑΡΧΕΣ - ΔΟΜΗ	09
ΣΤΟΧΟΙ	09
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	11
ΔΟΜΗ	13
ΜΕΡΟΣ Β ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	16
ΑΞΟΝΑΣ Ι. «ΠΟΛΥΘΕΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ»	16
1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»	19
1.1. ΔΡΑΣΗ «ΥΛΙΚΑ - ΝΑΝΟΕΠΙΣΤΗΜΕΣ - ΝΑΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ»	20
1.2. ΔΡΑΣΗ «ΕΝΕΡΓΕΙΑ»	21
1.3. ΔΡΑΣΗ «ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»	23
1.4. ΔΡΑΣΗ «ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ»	24
2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ»	26
2.1. ΔΡΑΣΗ «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ»	26
2.2. ΔΡΑΣΗ «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ»	28
2.3. ΔΡΑΣΗ «ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΠΕ»	29
3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»	31
3.1. ΔΡΑΣΗ «ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»	32
3.2. ΔΡΑΣΗ «ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»	34
3.3. ΔΡΑΣΗ «ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ, ΑΛΙΕΙΑ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ»	36
3.4. ΔΡΑΣΗ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΙΑ»	38
4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»	40
4.1. ΔΡΑΣΗ «ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ»	41
4.2. ΔΡΑΣΗ «ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»	43
4.3. ΔΡΑΣΗ «ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	44
5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»	46
5.1. ΔΡΑΣΗ «ΠΑΙΔΕΙΑ»	46
5.2. ΔΡΑΣΗ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ»	49
5.3. ΔΡΑΣΗ «ΚΟΙΝΩΝΙΑ»	51
5.4. ΔΡΑΣΗ «ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»	53
ΑΞΟΝΑΣ ΙΙ. «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ»	56
6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΔΑΚΤΩΡ»	59
7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΝΕΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ ΚΥΠΡΟΥ» - ΠΕΝΕΚ	61
8. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ»	63
8.1. ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ «ΝΙΚΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ»	63
8.2. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ «ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ» (ΦΟΙΤΩ)	64
8.3. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ «ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ» (ΜΕΡΑ)	65
8.4. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ» (ΤΕΚΕ)	66

ΑΞΟΝΑΣ ΙΙΙ – «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»	68
9. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»	72
9.1. ΔΡΑΣΗ «ΝΕΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ»	72
9.2. ΔΡΑΣΗ «ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ»	73
10. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΥΡΕΚΑ ΚΥΠΡΟΥ»	75
10.1. ΔΡΑΣΗ «ΕΥΡΕΚΑ - ΝΕΑ ΕΡΓΑ»	75
10.2. ΔΡΑΣΗ «ΕΥΡΕΚΑ - ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΕΡΓΑ»	77
10.3. ΔΡΑΣΗ «EUROSTARS ΚΥΠΡΟΥ»	78
11. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»	80
11.1. ΔΡΑΣΗ «ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ»	81
11.2. ΔΡΑΣΗ «ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ»	83
11.3. ΔΡΑΣΗ «ΚΟΥΠΟΝΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ»	84
11.4. ΔΡΑΣΗ «ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑ»	86
ΑΞΟΝΑΣ ΙV «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ»	88
12. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΝΕΑ ΥΠΟΔΟΜΗ»	91
12.1. ΔΡΑΣΗ «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ»	91
12.2. ΔΡΑΣΗ «ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗ»	93
13. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ»	95
14. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ CERN»	97
ΑΞΟΝΑΣ V: «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ»	98
15. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ»	101
16. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ»	103
16.1. ΔΡΑΣΗ «ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ»	103
16.2. ΔΡΑΣΗ «ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ESF»	104
16.3. ΔΡΑΣΗ «ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΚΟΙΝΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ»	106
17. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ»	108
17.1. ΔΡΑΣΗ «ΕΜΠΕΙΡΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ»	108
17.2. ΔΡΑΣΗ «ΝΕΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ»	110
18. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΜΕΤΡΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ»	111
18.1. ΔΡΑΣΗ «ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ»	111
18.2. ΔΡΑΣΗ «ΙΔΕΕΣ - 2 ^Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ»	113
18.3. ΔΡΑΣΗ «ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 7 ^{ΟΥ} ΠΠ»	114
18.4. ΔΡΑΣΗ «ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ESF»	116
18.5. ΔΡΑΣΗ «ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ»	117
ΜΕΡΟΣ Γ ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	118
19. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	120
19.1. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	120
19.2. ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ	121
19.3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΦΟΡΕΩΝ	121
19.4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	123
19.5. ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	123
19.6. ΡΟΛΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΕ ΕΡΓΟ	124
19.7. ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	124
20. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ	125
20.1. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	125
20.2. ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	128
20.3. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	128

21.ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	129
21.1. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010	129
21.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	129
21.3. ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	131
21.4. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	132
21.5. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	133
22. ΥΠΟΒΟΛΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΕΠΙΛΟΓΗ	134
22.1. ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	134
22.2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	135
22.3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	137
22.4. ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ	138
22.5. ΤΕΛΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ - ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	139
23. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ	140
23.1. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ	140
23.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ	141
24. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΥΣΗ ΓΝΩΣΗΣ	143
24.1. ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΓΝΩΣΗΣ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ	143
24.2. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΝΩΣΕΩΝ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	143
24.3. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΥΣΗ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ	144
25. ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	145
25.1. ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΓΩΝ	145
25.2. ΕΡΕΥΝΑ ΜΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΑ ΑΓΡΙΑ ΠΤΗΝΑ ΚΑΙ ΘΗΡΑΜΑΤΑ	146
25.3. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ ΣΕ ΖΩΑ	146
25.4. ΑΛΛΟΙ ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ	147
25.5. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ - ΑΔΕΙΑΣ	147
26. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	148
26.1. ΕΓΓΡΑΦΑ - ΕΝΤΥΠΑ	148
26.2. ΑΡΜΟΔΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ	148
26.3. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	148
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	149

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κείμενο αυτό αποτελεί την **Προκήρυξη** της «ΔΕΣΜΗΣ Προγραμμάτων για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία 2009-2010 του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας» (ΔΕΣΜΗ 2009-2010) και αποτελείται από τρία κύρια μέρη.

Το **Μέρος Α «Πρόσκληση»** περιλαμβάνει τη Δημόσια Πρόσκληση του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) για συμμετοχή στη ΔΕΣΜΗ 2009-2010 και την περιγραφή των κεντρικών στόχων, γενικών αρχών και της ευρύτερης δομής της.

Το **Μέρος Β «Γενική Πολιτική»** περιλαμβάνει δεκαοκτώ κεφάλαια, το καθένα εκ των οποίων αντιστοιχεί σε ένα από τα Προγράμματα της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Στα κεφάλαια αυτά παρουσιάζονται τα επιμέρους Προγράμματα και Δράσεις και προσδιορίζονται οι εξειδικευμένοι στόχοι και επιδιώξεις τους και τα βασικά χαρακτηριστικά των έργων που αναμένεται να καλύψουν, όπως οι επιτρεπόμενες δραστηριότητες, οι θεματικές ή άλλες ενότητες, οι δικαιούχοι, η διάρκεια των έργων, η χρηματοδότηση και οι επιλέξιμες δαπάνες.

Το **Μέρος Γ «Γενικοί Κανόνες»** περιλαμβάνει οκτώ κεφάλαια που παρουσιάζουν το γενικό πλαίσιο εφαρμογής και τις διαδικασίες που, κατά κανόνα, διέπουν το σύνολο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Ανάμεσα σε άλλα δίνεται το **πλαίσιο των κανόνων** που αφορούν στη συμμετοχή σε προτάσεις έργων, στις κατηγορίες και ιδιότητες φορέων και προσώπων, στον υπολογισμό του ύψους και της έντασης της επιχορήγησης, στις κατηγορίες δαπανών και στους τρόπους χρηματοδότησης.

Επιπρόσθετα, περιγράφονται οι **διαδικασίες** αξιολόγησης των προτάσεων, διαπραγμάτευσης, τελικής επιλογής και υπογραφής των συμβολαίων, οι βασικοί κανόνες διαχείρισης και παρακολούθησης των έργων, οι τρόποι αξιοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων, όπως επίσης και οι βασικές αρχές για την κυριότητα και προστασία της παραγόμενης γνώσης και των πνευματικών δικαιωμάτων και τα θέματα δεοντολογίας και βιοηθικής.

ΜΕΡΟΣ Α ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

«ΔΕΣΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ,
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ 2009-2010
ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ»

Το **Διοικητικό Συμβούλιο** του **Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας** (ΙΠΕ) λαμβάνοντας υπόψη:

- τις προτεραιότητες που ορίζει το **Καταστατικό του Ιδρύματος** και ειδικότερα τις κατευθυντήριες γραμμές του σε σχέση με τους βασικούς σκοπούς και επιδιώξεις του,
- τους κεντρικούς στόχους της αναπτυξιακής στρατηγικής της Κύπρου όπως περιγράφονται στο **Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013** (ΕΣΠΑ 2007-2013), στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα 2007-2013** (ΕΠ 2007-2013) και στο **Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013** (ΣΣΑ 2007-2013) του Γραφείου Προγραμματισμού (ΓΠ),
- τις προτεραιότητες και τα μέτρα που εντάχθηκαν στη **Στρατηγική Καινοτομίας για την Κύπρο**¹, όπως αυτή υιοθετήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο,
- τις **εισηγήσεις υπουργείων και δημόσιων υπηρεσιών**, σε σχέση με τις επιμέρους προτεραιότητες και τομεακές πολιτικές τους,
- τις τάσεις και εξελίξεις σε θέματα έρευνας και καινοτομίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο και ειδικότερα σε ότι αφορά στη **Στρατηγική της Λισαβόνας** και τις δεσμεύσεις της Κύπρου για υλοποίηση των προνοιών του **Εθνικού Προγράμματος Δράσης για τη Στρατηγική της Λισαβόνας**,
- τις ευκαιρίες και υποχρεώσεις της Κύπρου που πηγάζουν από την **υπογραφή διεθνών συμβάσεων, συμφωνιών και πρωτοκόλλων διακρατικής συνεργασίας και τη συμμετοχή σε διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα ή οργανισμούς** και ειδικότερα στο Έβδομο Πρόγραμμα Πλαίσιο για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην περίοδο 2007-2013 (7^ο ΠΠ), το Πρώτο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2007-2013), τους Οργανισμούς EUREKA, ESF, CERN, AAL κ.

όπως επίσης και

- τα συμπεράσματα της εξωτερικής και εσωτερικής **αποτίμησης και αξιολόγησης των προηγούμενων προγραμμάτων** που προκήρυξε το ΙΠΕ και ειδικότερα της ΔΕΣΜΗΣ 2008,
- τα αποτελέσματα της εσωτερικής **μελέτης αξιολόγησης του συστήματος Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας** (ΕΤΑΚ) της Κύπρου με έμφαση στους περιοριστικούς παράγοντες για την ανάπτυξη σχετικών δραστηριοτήτων, τις δυνατότητες και αδυναμίες της ερευνητικής κοινότητας και των ερευνητικών οργανισμών της Κύπρου και τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες για να εμπλακούν σε ερευνητικές και καινοτομικές δραστηριότητες,

¹ Η «Στρατηγική Καινοτομίας για την Κύπρο» διαμορφώθηκε μέσα από το έργο Regional Innovation Strategy in Cyprus (RISC) το οποίο εκπονήθηκε με συντονισμό του ΙΠΕ και συγχρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ στο πλαίσιο του 5^{ου} ΠΠ.

- τα αποτελέσματα του **εκτεταμένου δημόσιου διαλόγου** που οργάνωσε το Ίδρυμα στο πλαίσιο της προετοιμασίας των προγραμμάτων του για την περίοδο 2008-2010 και στη συνέχεια ειδικά για τη ΔΕΣΜΗ 2009-2010,
- τα **σχόλια, εισηγήσεις, απόψεις των ερευνητών, ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων** της Κύπρου και επιστημόνων υψηλού επιπέδου από το διεθνές χώρο,
- τις γενικότερες εμπειρίες που αποκόμισε διαχρονικά το Ίδρυμα και ιδιαίτερα από τη συνεργασία του με άλλους αντίστοιχους οργανισμούς του εξωτερικού,

αποφάσισε στη συνεδρία του της 26^{ης} Ιανουαρίου 2009

την προκήρυξη του πλαισίου υποστήριξης της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας με τον τίτλο **«ΔΕΣΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ 2009-2010 ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ»** που θα αποκαλείται στη συνέχεια «ΔΕΣΜΗ 2009-2010», και

- θα αφορά σε πέντε (5) Άξονες Προτεραιότητας που αντικατοπτρίζουν τις στρατηγικές επιδιώξεις, δεκαοκτώ (18) Προγράμματα και εξειδικευμένες Δράσεις, για την καθεμιά εκ των οποίων έχουν διαμορφωθεί εξειδικευμένοι στόχοι και κανόνες διαχείρισης και διεκπεραίωσης,
- θα συγχρηματοδοτηθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία (μέσω του Προϋπολογισμού του ΙΠΕ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Περίοδο 2007-2013,
- θα εφαρμόζει το Κοινοτικό Πλαίσιο για τις Κρατικές Ενισχύσεις και ειδικότερα τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της 6^{ης} Αυγούστου 2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
- θα ακολουθεί τις πρόνοιες των Εφαρμοστικών Κανονισμών (ΕΚ) 1828/2006, 1083/2006 και 1080/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής, και
- θα τηρεί τους διεθνώς αποδεκτούς κανόνες επιστημονικής δεοντολογίας και ηθικής, τις διατάξεις του Νόμου του 2001 «περί της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την Αξιοπρέπεια του Ανθρώπου αναφορικά με την Εφαρμογή της Βιολογίας και Ιατρικής και Άλλες Συναφείς με την Εφαρμογή της Σύμβασης Διατάξεις», καθώς επίσης και άλλων σχετικών νόμων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Προς τούτο, το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας καλεί

τους ενδιαφερόμενους **φορείς, οργανισμούς, επιχειρήσεις και πρόσωπα** που ικανοποιούν τις απαιτήσεις των επιμέρους Προγραμμάτων και Δράσεων **να υποβάλουν προτάσεις και αιτήσεις** για εκπόνηση υψηλού επιπέδου έργων και υλοποίηση δραστηριοτήτων στα πλαίσια των στόχων της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Η υποβολή προτάσεων θα γίνεται μετά την ανακοίνωση από το ΙΠΕ Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων (Πρόσκλησης) για κάθε επιμέρους Πρόγραμμα ή Δράση, στην οποία θα καθορίζονται οι εξειδικευμένοι όροι, κανονισμοί και προϋποθέσεις συμμετοχής και θα δίνονται όλες οι αναγκαίες πληροφορίες.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ - ΑΡΧΕΣ - ΔΟΜΗ

ΣΤΟΧΟΙ

Η ΔΕΣΜΗ 2009-2010, ως συνέχεια της ΔΕΣΜΗΣ 2008, αποτελεί ένα μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό μηχανισμό που εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρύτερης στρατηγικής της Κύπρου για ανάπτυξη. Λειτουργεί παράλληλα και συμπληρωματικά με σειρά άλλων πολιτικών και προγραμμάτων και εξειδικεύεται στην προώθηση της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΔΕΣΜΗ 2009-2010 επιδιώκει να συμβάλει αποτελεσματικά στην:

- **προώθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας** σε μια σειρά τομέων της κυπριακής κοινωνίας,
- **βελτίωση της ποιότητας ζωής** των πολιτών, και
- **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας** της κυπριακής οικονομίας.

Η ΔΕΣΜΗ 2009-2010 καλύπτει τις κυριότερες δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που θα υποστηριχθούν και χρηματοδοτηθούν από το ΙΠΕ και τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τα έτη 2009 και 2010.

Οι κεντρικοί στόχοι της ΔΕΣΜΗ 2009-2010 αφορούν στην υλοποίηση των επιδιώξεων που το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος, αφού συνεκτίμησε όλα τα δεδομένα, έκρινε ότι μπορούν αποτελεσματικά να ολοκληρωθούν στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των βασικών περιοριστικών παραγόντων που διαπιστώθηκε κατά τη μελέτη και ανάλυση του ευρύτερου συστήματος ΕΤΑΚ της Κύπρου ότι λειτουργούν ανασταλτικά στην ορθολογική ανάπτυξή του.

Πιο συγκεκριμένα, η ΔΕΣΜΗ 2009-2010 περιλαμβάνει τους πιο κάτω στόχους και επιδιώξεις:

Διεύρυνση των Δυνατοτήτων για Έρευνα και Αποτελέσματα Υψηλού Επιπέδου

Για την υλοποίηση του στόχου προβλέπεται η **εκπόνηση υψηλού επιπέδου εγχώριας έρευνας σε επιστημονικούς τομείς αιχμής**, όπως οι τομείς των υλικών, νανοεπιστημών, ενέργειας, περιβάλλοντος, τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, βιολογικών επιστημών και υγείας, κοινωνικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών σπουδών, παιδείας και πολιτισμού.

Στο πλαίσιο αυτό θα υποστηριχθούν κυρίως έργα εφαρμοσμένης έρευνας, που μπορούν να αποδώσουν μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα με υψηλή προστιθέμενη αξία. Επιπρόσθετα όμως θα υποστηριχθεί και η εκπόνηση έργων βασικής και πρωτοποριακής έρευνας που θα θέσουν τις βάσεις για μακροχρόνια θετικά αποτελέσματα.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στη δημιουργία ερευνητικών και τεχνολογικών δικτύων σε τοπικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και η ενίσχυση της συνεργασίας των ερευνητικών οργανισμών του ιδιωτικού και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Αύξηση των Ερευνητών και Καλλιέργεια Ερευνητικής Κουλτούρας

Στο πλαίσιο του στόχου αυτού επιδιώκεται η **υποστήριξη νέων επιστημόνων μεταδιδακτορικού επιπέδου** και ειδικότερα η άμεση προσέλκυση και ενσωμάτωση, στο ερευνητικό σύστημα της Κύπρου, νέων που ολοκλήρωσαν πρόσφατα υψηλού επιπέδου σπουδές.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η **προετοιμασία και εκπαίδευση της νεότερης γενιάς επιστημόνων** που βρίσκονται στη διαδικασία εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, ούτως ώστε να αποκτήσουν τις δεξιότητες για μελλοντική ένταξή τους στο σύστημα ΕΤΑΚ, τόσο στον ακαδημαϊκό όσο και στον επιχειρηματικό χώρο.

Άλλη μια επιδίωξη στο πλαίσιο αυτού του στόχου είναι η μακροπρόθεσμη **καλλιέργεια ερευνητικής και καινοτομικής κουλτούρας** στην κυπριακή κοινωνία. Προς τούτο, επιδιώκεται η ενημέρωση και εκπαίδευση των μικρότερων ηλικιών, από την πρωτοβάθμια μέχρι την τριτοβάθμια εκπαίδευση, η ένταξή τους σε σχετικές δραστηριότητες και η ανάδειξη της σημασίας και του κύρους της επαγγελματικής σταδιοδρομίας του ερευνητή.

Επέκταση της Συμμετοχής Επιχειρήσεων σε Δραστηριότητες και Επενδύσεις ΕΤΑΚ

Για την υλοποίηση του στόχου επιδιώκεται η υλοποίηση βιομηχανικής έρευνας και πειραματικής ανάπτυξης προς όφελος των κυπριακών επιχειρήσεων με έμφαση στη **δημιουργία νέων και την αναβάθμιση υφιστάμενων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών**.

Επιδιώκεται επίσης η ενίσχυση της ερευνητικής και τεχνολογικής **συνεργασίας των επιχειρήσεων με τα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα**. Προς τούτο προωθείται η δημιουργία μηχανισμών και δομών διαμεσολάβησης και υποστήριξης της διασύνδεσης ερευνητικού και επιχειρηματικού κόσμου.

Επιπρόσθετα, υιοθετούνται απλά και εύκολα στην αξιοποίηση μέτρα με απώτερο στόχο την αντιμετώπιση της αδυναμίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων να αναπτύξουν από μόνες τους καινοτομικές δραστηριότητες.

Ανάπτυξη Υποδομών Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης

Η δημιουργία **νέων ερευνητικών μονάδων και υποδομών**, ικανών να υλοποιούν υψηλού διεθνούς επιπέδου ερευνητικά έργα σε σύγχρονους επιστημονικούς και τεχνολογικούς τομείς αιχμής και η **αναβάθμιση του εξοπλισμού υφιστάμενων ερευνητικών εργαστηρίων** με την απόκτηση σημαντικής αξίας σύγχρονου εξοπλισμού έρευνας αποτελούν βασικές επιδιώξεις της ΔΕΣΜΗ 2009-2010.

Διεύρυνση της Διεθνούς Δικτύωσης και Συνεργασίας

Για την υλοποίηση του στόχου επιδιώκεται η **προώθηση της συμμετοχής κυπριακών φορέων σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα**, με έμφαση στις πρωτοβουλίες της ΕΕ και τις διακρατικές συνεργασίες.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η αξιοποίηση και **προσέλκυση υψηλού επιπέδου έμπειρων ή νέων επιστημόνων από το εξωτερικό**, η διευκόλυνση και ενίσχυση της διεθνούς δικτύωσης των κυπριακών ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων, η υποστήριξη της συμμετοχής ερευνητών της Κύπρου σε υψηλού επιπέδου διεθνείς συναντήσεις και συνέδρια, όπως επίσης και η φιλοξενία διεθνών συναντήσεων στην Κύπρο.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι γενικές αρχές που διέπουν την υλοποίηση της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 είναι:

Εξειδίκευση / Πολλαπλή Στοχοθέτηση και Συμπληρωματικότητα

Ο σχεδιασμός και η δομή της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 φιλοδοξούν να υπηρετήσουν στο μέγιστο βαθμό τους στόχους που τίθενται πιο πάνω, η υλοποίησή των οποίων επιχειρείται μέσα από μια σύνθεση Προγραμμάτων και Δράσεων. Τα επί μέρους Προγράμματα και Δράσεις παρουσιάζουν ανάλογα με τους στόχους τους διαφορετικά χαρακτηριστικά.

Μερικές Δράσεις χαρακτηρίζονται από **εξειδίκευση** ως προς τους στόχους και τους δικαιούχους, καθώς δίνουν κατά προτεραιότητα υψηλή σημασία σε μια επιδίωξη.

Άλλες Δράσεις χαρακτηρίζονται από **πολλαπλή στοχοθέτηση** καθώς επιδιώκουν την ταυτόχρονη υλοποίηση περισσότερων στόχων θεματικού ή οριζόντιου χαρακτήρα. Έτσι για παράδειγμα μια Δράση μπορεί να έχει θεματικό χαρακτήρα και να επιδιώκει κατά κύριο λόγο την ανάπτυξη της έρευνας σε ένα επί μέρους επιστημονικό πεδίο, ταυτόχρονα όμως υπηρετεί και το στόχο της ανάπτυξης διεθνών συνεργασιών ή της αύξησης της κρίσιμης μάζας των ερευνητών.

Τα πιο πάνω, δεν αναιρούν τη δυνατότητα **συμπληρωματικότητας** των Προγραμμάτων και Δράσεων κατά τρόπο που να επιτυγχάνονται οι γενικοί στόχοι. Έτσι για παράδειγμα η επιδίωξη εμπλοκής των επιχειρήσεων σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας δεν περιορίζεται μόνο στα Προγράμματα του σχετικού Άξονα Προτεραιότητας III, αλλά καλύπτεται άμεσα ή έμμεσα από σειρά άλλων Δράσεων που υποστηρίζουν την αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας από τις επιχειρήσεις, την ενδυνάμωσή τους με επιστημονικό ανθρώπινο δυναμικό και τη συμμετοχή τους σε διεθνή δίκτυα.

Διαχρονικότητα Επενδύσεων

Το ΙΠΕ επιδιώκει μέσα από τους κανόνες συμμετοχής στη ΔΕΣΜΗ 2009-2010 να εξασφαλίσει τη **διαχρονική προστιθέμενη αξία** των έργων που θα χρηματοδοτηθούν.

Έτσι κατά κανόνα, οι προτάσεις έργων υποβάλλονται από φορείς, καθώς επιδιώκεται η εξασφάλιση της συνέχειας των ερευνητικών δραστηριοτήτων, τόσο ως προς την παραγωγή και κατοχή γνώσης, όσο και ως προς τις υποδομές και τον εξοπλισμό. Η παρουσία των ερευνητών - προσώπων εξασφαλίζεται κυρίως μέσα από τη συμμετοχή των φορέων απασχόλησής τους.

Αξιοποίηση και Διάχυση Αποτελεσμάτων

Η διάχυση των αποτελεσμάτων των έργων και η κατά το δυνατόν μέγιστη αξιοποίησή τους από τις επιχειρήσεις, τις δημόσιες υπηρεσίες, άλλους αρμοδίους οργανισμούς και το ευρύ κοινό της Κύπρου αποτελούν προτεραιότητες της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Ως εκ τούτου, στις περισσότερες Δράσεις, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη χρηματοδότηση έργων που θα **συνδέονται άμεσα με την οικονομική και κοινωνική πρόοδο του τόπου** και θα αφορούν στην αποτελεσματική επίλυση υφιστάμενων προβλημάτων ή/και τη διάνοξη νέων αναπτυξιακών προοπτικών.

Επιπρόσθετα, καθορίζεται γενική υποχρέωση των δικαιούχων για διάχυση των αποτελεσμάτων των έργων σε τοπικό επίπεδο.

Ανοικτή Συμμετοχή

Η ΔΕΣΜΗ 2009-2010 απευθύνεται γενικά σε όλους τους φορείς και τα πρόσωπα που είναι νόμιμα εγκατεστημένοι

στην Κύπρο, στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε άλλο τρίτο κράτος αναγνωρισμένο από την Κυπριακή Δημοκρατία. Τα Προγράμματα και οι Δράσεις ανάλογα με τους εξειδικευμένους στόχους τους, προσφέρουν πολλαπλές και διευρυμένες δυνατότητες συμμετοχής σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα, κοινωφελείς οργανισμούς, επιχειρήσεις, συνδέσμους επιχειρήσεων και άλλους φορείς.

Ανταγωνισμός

Η εξασφάλιση επιχορήγησης για εκπόνηση έργων στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 θα είναι κατά κανόνα αποτέλεσμα **ανταγωνιστικής διαδικασίας**. Η επιλογή των έργων για χρηματοδότηση βασίζεται στην αριστεία μιας πρότασης σε σχέση με τα προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης σε κάθε Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

Εξαίρεση αποτελεί μικρός αριθμός επίμερους Δράσεων που αφορούν σε μέτρα υποστηρικτικών δραστηριοτήτων, όπου ισχύει η αρχή της επιλεξιμότητας. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν ακολουθούνται ανταγωνιστικές διαδικασίες αξιολόγησης, αλλά τυγχάνουν χορηγίας όσες προτάσεις πληρούν τα ελάχιστα απαραίτητα κριτήρια.

Συγχρηματοδότηση

Κατά κανόνα **τα έργα της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 συγχρηματοδοτούνται** από το ΙΠΕ² και τους φορείς που συμμετέχουν. Η ένταση ενίσχυσης (ποσοστό χρηματοδότησης) για κάθε φορέα που συμμετέχει σε χρηματοδοτούμενο έργο προσδιορίζεται με βάση το Κοινοτικό Πλαίσιο για τις Κρατικές Ενισχύσεις.

Το ανώτατο επιτρεπόμενο ποσό χρηματοδότησης ενός έργου καθορίζεται σε κάθε Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων και εξαρτάται από τη φύση και τους στόχους της Δράσης, αλλά και τις δυνατότητες που προσφέρει ο συνολικός προϋπολογισμός.

Υλοποίηση - Παρακολούθηση

Η πλήρης και ποιοτική υλοποίηση των έργων αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των εμπλεκόμενων σε αυτό φορέων και ερευνητών.

Η πρόοδος των έργων παρακολουθείται από το ΙΠΕ και τους αρμόδιους για τα Διαρθρωτικά Ταμεία φορείς με βάση τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Η παρακολούθηση στοχεύει στη διασφάλιση της ολοκληρωμένης και ποιοτικής υλοποίησης και συνδέεται άμεσα με τη συνέχεια της χρηματοδότησης των έργων.

Το ΙΠΕ θα είναι εξαιρετικά αυστηρό στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται προσπάθεια παρουσίασης πλασματικών στοιχείων ως προς την υλοποίηση των προβλεπόμενων εργασιών ή την οικονομική διαχείριση των έργων.

2 Η χρηματοδότηση του ΙΠΕ προέρχεται από κρατικούς πόρους και τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ.

ΔΟΜΗ

Η βασική διάρθρωση της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 αποτελείται από ένα σύστημα τριών επιπέδων, το καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε διαφορετικό επίπεδο στόχων:

Στο πρώτο επίπεδο καθορίζονται πέντε (5) **ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ**. Κάθε ένας από τους οποίους αντιπροσωπεύει το μηχανισμό υλοποίησης μιας στρατηγικής επιδίωξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Οι πέντε Άξονες είναι:

- **Άξονας I: «Πολυθεματική Ανάπτυξη της Έρευνας»**
- **Άξονας II: «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Ερευνητικού Δυναμικού»**
- **Άξονας III: «Ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας στις Επιχειρήσεις»**
- **Άξονας IV: «Ανάπτυξη Ερευνητικής Υποδομής»**
- **Άξονας V: «Ανάπτυξη Διεθνούς Δικτύωσης και Συνεργασίας»**

Στο δεύτερο επίπεδο, τα **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ** αποτελούν υποδιαίρεση των Αξόνων και εκφράζουν επί μέρους γενικές επιδιώξεις του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας. Συνολικά, η ΔΕΣΜΗ 2009-2010 περιλαμβάνει δεκαοκτώ (18) Προγράμματα.

Στο τρίτο επίπεδο οι **ΔΡΑΣΕΙΣ** αντιστοιχούν σε εξειδικευμένες επιδιώξεις και μπορούν να αφορούν σε:

- **Θεματικές Δράσεις** που στοχεύουν στην υλοποίηση έργων σε συγκεκριμένα επιστημονικά πεδία (πχ Δράση «Παιδεία»),
- **Δράσεις Ειδικών Στόχων** που υπηρετούν την υλοποίηση επί μέρους επιδιώξεων ανεξάρτητα από το θεματικό αντικείμενο των έργων (πχ Δράση «ΙΔΕΕΣ»),
- **Υποστηρικτικές Δράσεις** που διαδραματίζουν υποστηρικτικό και συμπληρωματικό ρόλο στην ανάπτυξη της έρευνας, αλλά δεν αφορούν άμεσα στην υλοποίηση ερευνητικού έργου (πχ Δράση «Συμμετοχή σε Διεθνές Συνέδριο»), και
- **Διαγωνισμούς** στα πλαίσια των οποίων βραβεύονται πρόσωπα / φορείς σε διάφορα επίπεδα (πχ ερευνητές, φοιτητές και μαθητές).

Η συνολική δομή της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 παρουσιάζεται στον Πίνακα που ακολουθεί.

ΔΟΜΗ ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΔΡΑΣΗ
ΑΞΟΝΑΣ Ι Πολυθεματική Ανάπτυξη της Έρευνας	Τεχνολογία	Υλικά - Νανοεπιστήμες - Νανοτεχνολογία Ενέργεια Θετικές Επιστήμες Εφαρμογές Μηχανικής
	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών	Τεχνολογίες Πληροφορικής Τεχνολογίες Επικοινωνιών Οριζόντιες Εφαρμογές ΤΠΕ
	Αειφόρος Ανάπτυξη	Φυσικό Περιβάλλον Αστικό και Δομημένο Περιβάλλον Γεωργοκτηνοτροφία, Αλιεία και Υδατοκαλλιέργειες Κοινωνική και Οικονομική Αειφορία
	Υγεία και Βιολογικές Επιστήμες	Δημόσια Υγεία Βιοϊατρικές Επιστήμες και Βιοτεχνολογία Επιστήμη και Βιοτεχνολογία Τροφίμων
	Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες	Παιδεία Οικονομία Κοινωνία Ανθρωπιστικές Επιστήμες
ΑΞΟΝΑΣ ΙΙ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Ερευνητικού Δυναμικού	Διδάκτωρ	-
	Νέοι Ερευνητές Κύπρου	-
	Καλλιέργεια Ερευνητικής και Καινοτομικής Κουλτούρας	Βραβείο Έρευνας Νίκος Συμεωνίδης Διαγωνισμός "Φοιτητές στην Έρευνα" Διαγωνισμός "Μαθητές στην Έρευνα" Διαγωνισμός "Τεχνολογία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση"
ΑΞΟΝΑΣ ΙΙΙ Ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας στις Επιχειρήσεις	Έρευνα για Επιχειρήσεις	Νέα Προϊόντα και Υπηρεσίες Συλλογική Έρευνα
	EUREKA Κύπρου	EUREKA - Νέα Έργα EUREKA - Υφιστάμενα Έργα EUROSTARS Κύπρου
	Καινοτομία	Δίκτυα Καινοτομίας Κέντρα Διαμεσολάβησης Κουπόνια Καινοτομίας Ευρεσιτεχνία
ΑΞΟΝΑΣ ΙV Ανάπτυξη Ερευνητικής Υποδομής	Νέα Υποδομή	Στρατηγικά Έργα Υποδομής Νέα Κοινωφελής Υποδομή
	Αναβάθμιση Υφιστάμενης Υποδομής	-
	Πρόσβαση στο CERN	-
ΑΞΟΝΑΣ V Ανάπτυξη Διεθνούς Δικτύωσης και Συνεργασίας	Διακρατικές Συνεργασίες	Ελλάδα, Γαλλία, Ιταλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Αίγυπτος κα
	Διεθνής Συνεργασία	Στοχευμένη Διεθνής Συνεργασία Συμμετοχή στο ESF Συμμετοχή σε Κοινά Ευρωπαϊκά Προγράμματα
	Προσέλκυση Ερευνητών Εξωτερικού	Έμπειρος Ερευνητής Εξωτερικού Νέος Ερευνητής Εξωτερικού
	Μέτρα Υποστήριξης Διεθνούς Συνεργασίας	Συμπληρωματική Χορηγία ΙΔΕΕΣ - 2 ^η Ευκαιρία Συμμετοχή σε Προτάσεις του 7 ^{ου} ΠΠ Διερευνητικά Εργαστήρια ESF Συμμετοχή σε Διεθνές Συνέδριο

ΜΕΡΟΣ Β ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΑΞΙΟΝΑΣ

ΠΟΛΥΘΕΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΑΞΙΟΝΑΣ

ΑΞΟΝΑΣ Ι

«ΠΟΛΥΘΕΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ»

Ο **Άξονας Ι «Πολυθεματική Ανάπτυξη της Έρευνας»** αφορά στην υλοποίηση ερευνητικών έργων υψηλού επιστημονικού επιπέδου, σε ένα ευρύτατο φάσμα θεματικών πεδίων. Βασικός στόχος Άξονα Ι είναι η συνολική αναβάθμιση των δραστηριοτήτων έρευνας και μέσω αυτής η προώθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας στον ευρύτερο κοινωνικο-οικονομικό ιστό της Κύπρου.

Στο πλαίσιο του Άξονα Ι θα χρηματοδοτηθούν δύο κατηγορίες έργων.

Από τη μια θα υποστηριχθούν έργα εφαρμοσμένης (βιομηχανικής) έρευνας, τα αποτελέσματα των οποίων αναμένεται ότι θα μπορούν να τύχουν άμεσης ή μεσοπρόθεσμης αξιοποίησης προς όφελος του τόπου.

Από την άλλη, θα υποστηριχθούν πρωτοποριακά έργα με δραστηριότητες βασικής έρευνας από τα οποία αναμένεται η δημιουργία νέας γνώσης διεθνούς σημασίας που θα μπορεί να αποτελέσει τη βάση για μελλοντική αξιοποίηση. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε έργα με διατομεακό και διεπιστημονικό χαρακτήρα.

Ο Άξονας Ι απευθύνεται σ' όλα τα εγχώρια ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα και επιδιώκει τόσο τη μεταξύ τους συνεργασία, όσο και τη συνεργασία με τις επιχειρήσεις και τους κοινωφελείς οργανισμούς της Κύπρου, ενώ παράλληλα προωθεί την ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας με φορείς του εξωτερικού.

Ο Άξονας Ι περιλαμβάνει τα ακόλουθα πέντε (5) Προγράμματα:

- **Πρόγραμμα «Τεχνολογία»,**
- **Πρόγραμμα «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών»,**
- **Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη»,**
- **Πρόγραμμα «Υγεία και Βιολογικές Επιστήμες»,** και
- **Πρόγραμμα «Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες».**

Κάθε Πρόγραμμα περιλαμβάνει επί μέρους Δράσεις, οι οποίες εξειδικεύονται σε Θεματικές Ενότητες, στο πλαίσιο των οποίων μπορούν να ενταχθούν τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν.

Για την κατηγοριοποίηση και το περιεχόμενο των Θεματικών Ενότητων λήφθηκαν υπόψη οι σχετικές πολιτικές και τομεακές προτεραιότητες της Κύπρου, τα προβλήματα ή και οι ελλείψεις που καταγράφηκαν και κρίθηκε ότι χρήζουν αντιμετώπισης μέσα από εκπόνηση ερευνητικών έργων, καθώς και οι τυχόν εισηγήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του κράτους. Η διαδικασία καθορισμού των θεματικών πεδίων έλαβε υπόψη τόσο την αποτίμηση των δυνατοτήτων της κυπριακής ερευνητικής κοινότητας, μέσα από την καταγραφή των προτάσεων που υποβλήθηκαν διαχρονικά στο ΙΠΕ, όσο και τις απόψεις και εισηγήσεις που εξέφρασε η ερευνητική κοινότητα.

Επιπλέον, λήφθηκαν υπόψη οι διεθνείς τάσεις σε κάθε τομέα, όπως αυτές εκφράζονται από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα, οι πολιτικές της ΕΕ για τη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, οι προτεραιότητες του 7ου ΠΠ και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας με άλλους ευρωπαϊκούς φορείς.

Σημειώνεται ότι τα επιστημονικά πεδία τα οποία παρουσιάζονται σε κάθε Θεματική Ενότητα είναι ενδεικτικά και δεν είναι δεσμευτικά. Ως εκ τούτου ο κάθε ερευνητής μπορεί να επιλέξει οποιοδήποτε επιστημονικό αντικείμενο έργο συμβαδίζει με τους επιδιωκόμενους στόχους της Δράσης.

Οι Θεματικές Ενότητες που παρουσιάζονται στη συνέχεια θα διατηρηθούν κατά κανόνα σε όλη τη διάρκεια της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010. Το ΙΠΕ διατηρεί το δικαίωμα όπως διαφοροποιήσει το περιεχόμενό τους κατά την ανακοίνωση των σχετικών Προσκλήσεων Υποβολής Προτάσεων.

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»

Η τεχνολογία αποτελεί έναν από τους βασικότερους παράγοντες ανάπτυξης των σύγχρονων οικονομιών και κοινωνιών, καθώς η ραγδαία αλλαγή που χαρακτηρίζει τις οικονομικά πιο ισχυρές κοινωνίες και βιομηχανίες αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στον πρωταγωνιστικό ρόλο που έχει ο τεχνολογικός παράγοντας στην όλη διαδικασία της οικονομικής και κοινωνικής μεταβολής.

Ήδη από τις αρχές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου εμφανίζεται στις παραγωγικές διαδικασίες η χρήση περίπλοκης και αναπτυγμένης τεχνολογίας. Οι νέες τεχνολογίες που αναπτύχθηκαν έκτοτε, δεν μετέβαλαν απλώς το τεχνολογικό επίπεδο παραγωγής, αλλά ανέτρεψαν το συνολικό της πλαίσιο, όπως αυτό λειτούργησε για δεκαετίες πάνω στις αρχές της μαζικής παραγωγής.

Επιπρόσθετα, η ανάπτυξη της τεχνολογίας οδηγεί σε καινούρια σχήματα οργάνωσης των οικονομικών, κοινωνικών ακόμη και των πολιτικών σχέσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Επηρεάζει έτσι μια σειρά από οργανωτικούς, θεσμικούς και άλλους παράγοντες, όπως η αύξηση της παραγωγικότητας και ο καταμερισμός της εργασίας, η «χωροθετική ευελιξία» των επιχειρήσεων και η ελαχιστοποίηση των περιορισμών για αποκέντρωση των οικονομικών δραστηριοτήτων, η δυνατότητα επαύξησης του ελεύθερου χρόνου των εργαζομένων με την κάλυψη μέρους της παραγωγικότητάς τους από τα τεχνολογικά επιτεύγματα, η βελτίωση της ποιότητας ζωής κ.α. Εκτός όμως από τις ωφέλειες που παρέχει, η τεχνολογική ανάπτυξη είναι υπεύθυνη και για την εμφάνιση μιας σειράς νέων δεδομένων και προβληματισμών που άπτονται ευρύτερων κοινωνικών θεμάτων, όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η οικολογία των αστικών κέντρων, η ανάπτυξη καθαρής τεχνολογίας, η διαφοροποίηση του ρόλου των εργαζομένων.

Ο όρος «σύγχρονη τεχνολογία» καλύπτει συνήθως επιστημονικές δραστηριότητες που αφορούν στη διαμόρφωση παραγωγικών διαδικασιών, οι οποίες μπορούν να προσφέρουν στη βιομηχανία το υπόβαθρο για ανάπτυξη καινοτομικών, ανταγωνιστικών και υψηλής ποιότητας προϊόντων στη διεθνή αγορά.

Το Πρόγραμμα «Τεχνολογία» υποστηρίζει την ανάπτυξη των ερευνητικών δραστηριοτήτων σε μια σειρά από επιστημονικούς τομείς θεωρούνται θεμελιώδεις για την ανάπτυξη της σύγχρονης υψηλής τεχνολογίας. Καλύπτει έργα στους τομείς των υλικών, νανοτεχνολογίας, ενέργειας, θετικών επιστημών και μηχανικής, αλλά και σε διεπιστημονικά θέματα τα οποία δεν εντάσσονται απόλυτα σε έναν από τους προαναφερθέντες τομείς.

Το Πρόγραμμα «Τεχνολογία» επιδιώκει την προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων σε έργα εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό τη μεσοπρόθεσμη βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων, τη δημιουργία νέων προϊόντων ή υπηρεσιών και την εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων παραγωγής που θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα και θα βελτιώσουν την αποδοτικότητα των κυπριακών επιχειρηματικών μονάδων.

Επιπρόσθετα, το Πρόγραμμα υποστηρίζει έργα βασικής έρευνας για τη δημιουργία νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου.

Στο πλαίσιο της ευρύτερης κυβερνητικής πολιτικής για ανάπτυξη της οικονομίας και ειδικότερα της αναδιάρθρωσης του δευτερογενή τομέα, το Πρόγραμμα επιδιώκει τη συμμετοχή τόσο των επιχειρήσεων που κατατάσσονται στους παραδοσιακούς κλάδους και επιδιώκουν τον εκσυγχρονισμό τους, όσο και των σύγχρονων επιχειρηματικών μονάδων.

Το Πρόγραμμα «Τεχνολογία» περιλαμβάνει τις παρακάτω τέσσερις (4) Δράσεις:

- Δράση «Υλικά-Νανοεπιστήμες-Νανοτεχνολογίες»,
- Δράση «Ενέργεια»,
- Δράση «Θετικές Επιστήμες», και
- Δράση «Εφαρμογές Μηχανικής».

1.1. Δράση «Υλικά - Νανοεπιστήμες - Νανοτεχνολογίες»

Εισαγωγή

Οι τομείς των υλικών και νανοεπιστημών θεωρούνται από τους πλέον σύγχρονους κλάδους στους οποίους θεμελιώνεται σε μεγάλο βαθμό η ανάπτυξη της σύγχρονης τεχνολογίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Η σημασία τους διευρύνεται αφενός λόγω της δυνατότητας που προσφέρουν για διεπιστημονική αξιοποίηση και αφετέρου λόγω του ότι αποκτούν, όλο και περισσότερο, χαρακτήρα προωθητικής δύναμης για ένα ευρύ φάσμα πολυεπίπεδων εφαρμογών, κυρίως στη βιομηχανία, αλλά και σε τομείς όπως η γεωργία, το περιβάλλον, η ιατρική κα.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε θέματα που σχετίζονται με την επιστήμη των Υλικών και τις Νανοεπιστήμες.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών** που θα συνεισφέρουν στην ανάπτυξη των ερευνητικών δραστηριοτήτων και στην παραγωγή τεχνογνωσίας ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής βιομηχανίας και η αναδιάρθρωσή της σε βιομηχανία «βασισμένη στη γνώση».

Επιπρόσθετα η Δράση επιδιώκει την υπέρβαση της διαχρονικής υστέρησης της Κύπρου στους εν λόγω τομείς, μέσω της υποστήριξης των πρωτοβουλιών που αναπτύσσονται τα τελευταία χρόνια για τη δημιουργία της κρίσιμης μάζας των εγχώριων ερευνητικών ομάδων.

Περιγραφή

Η Δράση περιλαμβάνει τις ακόλουθες δύο Θεματικές Ενότητες:

Θεματική Ενότητα «Υλικά»

- Νέα, βελτιωμένα και έξυπνα υλικά βασισμένα στη γνώση
- Πολυμερή, νέα βιοϋλικά, βιο-εμπνευσμένα και βιο-ιατρικά υλικά
- Ποιότητα και συμπεριφορά δομικών υλικών στην αντοχή των κατασκευών
- Φυσικά υλικά / ορυκτά κυπριακής προέλευσης
- Διαδικασίες επεξεργασίας υλικών και αντοχής υλικών
- Ανάπτυξη νέων τεχνικών μη-καταστροφικού χαρακτηρισμού καινοτόμων υλικών
- Σχέσεις μικροδομής - ιδιοτήτων υλικών

Θεματική Ενότητα «Νανοεπιστήμες και Νανοτεχνολογίες»

- Νέες εφαρμογές νανοκατασκευών
- Νέες εφαρμογές νανομετρολογίας
- Βελτιωμένες ή καινοτόμες εφαρμογές νανοηλεκτρονικής και νανοφωτονικής
- Νανομηχανική, νανοτεχνολογίες, νανοεπιστήμες και συγκλίνουσες επιστήμες (πχ υγεία, ασφάλεια, περιβάλλον)
- Νανοϋλικά, όπως κολλοειδή, φουλλερένια, νανοσωλήνες άνθρακα, νανοσωματίδια, νανοδομημένοι αγωγοί
- Ανάπτυξη νέων τεχνικών μη-καταστροφικού χαρακτηρισμού καινοτόμων υλικών
- Ανάπτυξη μεθοδολογιών ελέγχου ποιότητας

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικός Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **140.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **180.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

1.2. Δράση «Ενέργεια»

Εισαγωγή

Ο τομέας της ενέργειας έχει διεπιστημονικό χαρακτήρα και θεωρείται πολύ σημαντικός για την ανάπτυξη των σύγχρονων οικονομιών και κοινωνιών. Εντούτοις, εξαιτίας, των σημαντικών περιβαλλοντικών προβλημάτων που προκαλούν οι συμβατικές μορφές ενέργειας σε παγκόσμια κλίμακα, δίνεται διεθνώς ιδιαίτερη έμφαση στο συσχετισμό της έρευνας στον τομέα της ενέργειας με την αειφόρο ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η ενεργειακή πολιτική της Κύπρου, στο πλαίσιο της εναρμόνισης με αυτήν της ΕΕ, έχει υιοθετήσει σειρά θεσμικών αλλαγών που άπτονται της «απελευθέρωσης» της αγοράς ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου και πετρελαιοειδών και της δημιουργίας τερματικών αποθήκευσης στρατηγικών και λειτουργικών αποθεμάτων πετρελαιοειδών. Παράλληλα, προβλέπει την εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης και χρήσης τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, εκμετάλλευσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και προστασίας του περιβάλλοντος.

Πιο εξειδικευμένα, το Εθνικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισαβόνας προβλέπει ότι η Κύπρος μέχρι το 2010 θα καλύπτει το 6% της ηλεκτρικής ενέργειάς της και το 9% του συνόλου των ενεργειακών αναγκών της από ΑΠΕ.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με την Ενέργεια.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, διαδικασιών και πολιτικών** που θα συνεισφέρουν στην ανάπτυξη συστημάτων εξοικονόμησης έρευνας, στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης μέσω ορθολογικής χρήσης και αποθήκευσης ενέργειας και στον έλεγχο της κατανάλωσης με στόχο τη μείωση ζήτησης ενέργειας, χωρίς αρνητικές επιδράσεις στην ευρύτερη παραγωγική διαδικασία και την ποιότητα ζωής.

Επιπρόσθετα, στόχος της Δράσης «Ενέργεια» είναι η ενίσχυση ερευνητικών πρωτοβουλιών που επιδιώκουν τον εμπλουτισμό του ενεργειακού συστήματος της χώρας, ούτως ώστε η Κύπρος να μπορέσει να ανταποκριθεί θετικά στις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις σχετικές δεσμεύσεις της ως προς την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών της από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Περιγραφή

Η Δράση «Ενέργεια» περιλαμβάνει τις ακόλουθες δύο Θεματικές Ενότητες:

Θεματική Ενότητα «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας»

- Αιολική ενέργεια - φωτοβολταϊκά συστήματα
- Ενεργειακά ηλιακά συστήματα
- Αξιοποίηση μη ορυκτών ΑΠΕ, όπως ενέργεια κυμάτων, γεωθερμική, υδραυλική, παλιρροϊκή ενέργεια, βιομάζα και βιοαέρια
- Νέες εφαρμογές και συστήματα ΑΠΕ
- Ανάπτυξη τεχνολογιών αποθήκευσης, μεταφοράς και εκμετάλλευσης ΑΠΕ
- Ενσωμάτωση των ΑΠΕ στα ενεργειακά συστήματα

Θεματική Ενότητα «Βέλτιστη Παραγωγή, Αξιοποίηση και Εξοικονόμηση Ενέργειας»

- Νέες εφαρμογές μηχανικής ενέργειας
- Ανάπτυξη και βελτιστοποίηση συστημάτων παραγωγής ενέργειας
- Εξερεύνηση, εξόρυξη και εκμετάλλευση ενεργειακών πηγών
- Βελτιστοποίηση τεχνολογιών καυσίμων
- Νέα συστήματα ορθής και αποδοτικής διαχείρισης ενέργειας
- Νέα συστήματα ελέγχου και μείωσης κατανάλωσης και απωλειών ενέργειας
- Εξοικονόμηση ενέργειας στη βιομηχανία, τις μεταφορές και τον πρωτογενή τομέα
- Ενεργειακός σχεδιασμός κτιρίων, όπως βελτιστοποιημένα συστήματα θέρμανσης και κλιματισμού κτιρίων και θερμομονώσεις κελύφους

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνική Οργάνωση (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικές Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **140.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **180.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

1.3. Δράση «Θετικές Επιστήμες»

Εισαγωγή

Οι Θετικές Επιστήμες αποτελούν τη βάση ανάπτυξης πολλών άλλων επιστημονικών τομέων και η υποστήριξη έργων στην ομώνυμη Δράση αναμένεται να συνεισφέρει θετικά στη συνολική επέκταση των δραστηριοτήτων έρευνας στον τόπο.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με τις Θετικές Επιστήμες των Μαθηματικών, της Φυσικής και της Χημείας.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και διαδικασιών** που θα συνεισφέρουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα, η Δράση επιδιώκει την αξιοποίηση των θετικών επιστημών σε σύγχρονες εφαρμογές ή και το συνδυασμό τους με άλλους επιστημονικούς κλάδους.

Περιγραφή

Η Δράση «Θετικές Επιστήμες» περιλαμβάνει τις ακόλουθες τρεις Θεματικές Ενότητες:

Θεματική Ενότητα «Μαθηματικά»

- Άλγεβρα και γεωμετρία
- Ανάλυση και συναρτησιακή ανάλυση
- Θεωρία αριθμών και αριθμητική ανάλυση
- Επιχειρησιακή έρευνα, πιθανότητες και στατιστική
- Βιομαθηματικά
- Αναλογιστικά μαθηματικά

Θεματική Ενότητα «Φυσική»

- Ηλεκτρομαγνητισμός, ηλεκτρονική
- Φυσική των ρευστών και στερεάς κατάστασης
- Ατομική και μοριακή φυσική, πυρηνική φυσική και φυσική σωματιδίων
- Ακουστική και οπτική
- Θερμοδυναμική
- Μετρολογία

Θεματική Ενότητα «Χημεία»

- Αναλυτική, ανόργανη, οργανική και συνθετική χημεία
- Θεωρητική και υπολογιστική χημεία
- Χημεία μακρομορίων, φυσικοχημεία και πυρηνική χημεία

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικής Οργάνωσης (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικές Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **140.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **180.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

1.4. Δράση «Εφαρμογές Μηχανικής»

Εισαγωγή

Η ανάπτυξη του κλάδου της Μηχανικής συνδέεται με την ικανότητα μιας χώρας να επεκτείνει τις εφαρμογές σύγχρονης τεχνολογίας σε πολλαπλούς τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας.

Η Δράση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη νέων βιομηχανικών μοντέλων, στη μεταφορά και ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στο σχεδιασμό και τη λειτουργία διαδικασιών παραγωγής, καθώς και στην ανάπτυξη της κατασκευαστικής και ιατρικής τεχνολογίας.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με τομείς των Εφαρμογών της Μηχανικής.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών** που θα συνεισφέρουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων μέσω της αξιοποίησης των επιστημών μηχανικής σε σύγχρονες εφαρμογές ή και το συνδυασμό τους με άλλους επιστημονικούς κλάδους.

Επιπρόσθετα, στόχος της Δράσης «Εφαρμογές Μηχανικής» είναι η ανάπτυξη των Επιστημών Μηχανικής που συμβάλλουν στη δημιουργία νέων βιομηχανικών μοντέλων, στη μεταφορά και ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στο σχεδιασμό και λειτουργία διαδικασιών παραγωγής και στην ανάπτυξη της κατασκευαστικής και ιατρικής τεχνολογίας.

Περιγραφή

Η Δράση «Εφαρμογές Μηχανικής» περιλαμβάνει τις ακόλουθες τρεις Θεματικές Ενότητες:

Θεματική Ενότητα «Εφαρμογές Μηχανικής στη Μεταποίηση»

- Νέα συστήματα κατασκευών και παραγωγής
- Ευέλικτα και νοήμονα συστήματα παραγωγής
- Ανάπτυξη νέων αρχών σχεδιασμού για βελτίωση του κύκλου ζωής βιομηχανικών συστημάτων, προϊόντων και υπηρεσιών
- Μέθοδοι ταχείας επανακατασκευής και παραγωγής πλαστικών και μεταλλικών βιομηχανικών προϊόντων
- Εφαρμογή νέων τεχνολογιών στη μεταποίηση προϊόντων γεωργίας, αλιείας και ιχθυοκαλλιέργειας
- Ανάπτυξη ή και κατασκευή βιομηχανικών πρωτοτύπων για παραδοσιακά προϊόντα
- Ανάπτυξη νέων εφαρμογών ρομποτικής στην κυπριακή βιομηχανία

Θεματική Ενότητα «Ιατρική Τεχνολογία»

- Ανάπτυξη νέων ή βελτίωση υφιστάμενων συσκευών, εργαλείων και ιατρικών μηχανημάτων
- Ανάπτυξη νέων μεθόδων συνδυασμού ιατρικών συσκευών για αξιοποίηση στην ιατρική επιστήμη
- Ανάπτυξη νέων μεθόδων επεξεργασίας σημάτων και εικόνας στην υπηρεσία της ιατρικής
- Αξιοποίηση ρομποτικής στην ιατρική

Θεματική Ενότητα «Άλλες Εφαρμογές Μηχανικής»

- Αυτοματισμοί και μικροτεχνολογία
- Χημική μηχανική
- Ηλεκτρική και ηλεκτρονική μηχανική
- Βιομηχανική τεχνολογία, τεχνολογία οργάνων μέτρησης και ελέγχου,
- Μηχανολογική μηχανική
- Τεχνολογία Οχημάτων, Ναυτική Μηχανική, Μηχανική Μεταφορικών Μέσων, Αεροναυπηγική, Τεχνολογία Διαστήματος
- Μεταλλουργική Μηχανική, Τεχνολογία Ορυχείων

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινοφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **140.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **180.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ»

Ο ρόλος των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην παγκόσμια και εγχώρια ανάπτυξη είναι εξαιρετικά κρίσιμος, καθώς επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό όλες σχεδόν τις πτυχές της σύγχρονης πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής. Οι ΤΠΕ χαρακτηρίζονται από ταχεία διαφοροποίηση και συνεχή ανάπτυξη και αποτελούν την κύρια πηγή της συχνής μεταβολής του τρόπου λειτουργίας των επιχειρήσεων, της υλοποίησης των συνδιαλλαγών, της πρόσβασης σε πληροφορίες και υπηρεσίες, της καθημερινής επικοινωνίας, της ψυχαγωγίας, εξυπηρέτησης των πολιτών κοκ.

Οι υπηρεσίες στους τομείς των ΤΠΕ στην Κύπρο βρίσκονται σε πολύ υψηλό επίπεδο και συμβάλλουν θετικά στην διεύρυνση όλων των κλάδων της κυπριακής οικονομίας και ιδιαίτερα του τριτογενή τομέα. Η περαιτέρω ανάπτυξη των ΤΠΕ αποτελεί εθνική προτεραιότητα, καθώς θεωρείται αναγκαία προϋπόθεση για την υλοποίηση του ευρύτερου στόχου εξέλιξης της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο παροχής υπηρεσιών. Η προτεραιότητα αυτή αναδεικνύεται τόσο στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013, όσο και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα 2007-2013 και ειδικότερα στον Άξονα «Πρωώθηση της Κοινωνίας της Γνώσης και Καινοτομίας».

Οι τομείς των ΤΠΕ εμφανίζουν σημαντική ερευνητική δραστηριότητα στην Κύπρο και υπήρξαν η βάση της επιτυχούς συμμετοχής της Κύπρου στο 5ο ΠΠ και 6ο ΠΠ της ΕΕ. Θεωρούνται από τους επιστημονικούς τομείς στους οποίους η Κύπρος διαθέτει ικανή υποδομή και ανθρώπινο δυναμικό για να αναπτύξει υψηλού και διεθνούς επιπέδου ερευνητικές και καινοτομικές δραστηριότητες.

Κεντρικοί στόχοι του Προγράμματος είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας για τον επιχειρηματικό κόσμο σε όλους τους κλάδους της οικονομίας και η βελτίωση της παροχής υπηρεσιών για τους πολίτες, τις κοινότητες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνητικές υπηρεσίες και οργανώσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διάχυση της χρήσης των ΤΠΕ και στην ενσωμάτωσή τους σε άλλες δραστηριότητες όπως η εκπαίδευση, η υγεία, ο πολιτισμός, η διακυβέρνηση, το εμπόριο και η εργασία.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η αξιοποίηση του υψηλού επιπέδου εγχώριου επιστημονικού δυναμικού και η δημιουργία δικτύων συνεργασίας μεταξύ των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Το Πρόγραμμα «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών» περιλαμβάνει τις ακόλουθες τρεις Δράσεις:

- Δράση «Τεχνολογίες Πληροφορικής»,
- Δράση «Τεχνολογίες Επικοινωνιών», και
- Δράση «Οριζόντιες Εφαρμογές ΤΠΕ».

2.1. Δράση «Τεχνολογίες Πληροφορικής»

Εισαγωγή

Οι τεχνολογίες πληροφορικής αποτελούν κυρίαρχη επιστήμη της σύγχρονης κοινωνίας καθώς παρέχουν την υποδομή, τη νοημοσύνη και την ευελιξία που απαιτείται για να στηριχθεί το σύστημα της κοινωνίας της πληροφορίας. Καλύπτουν δε, τη χρήση υλικών και λογισμικών προγραμμάτων για τη συλλογή, αποθήκευση, μεταφορά, μετατροπή, ανάκτηση, ασφάλεια και αυτόματη επεξεργασία δεδομένων.

Οι τεχνολογίες πληροφορικής έχουν εξαπλωθεί με μεγάλη ταχύτητα τα τελευταία χρόνια και αποτελούν καθοριστικό παράμετρο για όλες σχεδόν τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Η αξιοποίησή τους έχει αποκτήσει χαρακτήρα προϋπόθεσης για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων όλων σχεδόν των κλάδων της οικονομίας και ειδικότερα του τριτογενή τομέα. Ιδιαίτερα στην Κύπρο, όπου ο τομέας των υπηρεσιών είναι η βάση ανάπτυξης του συνόλου της οικονομίας, η επέκταση της χρήσης των τεχνολογιών πληροφορικής είναι εξαιρετικά σημαντική.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με τις Τεχνολογίες Πληροφορικής.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών** που θα αφορούν στην ανάπτυξη και βελτίωση πρωτοποριακού λογισμικού και υλικού, με στόχο την ενίσχυση της καινοτομικής ικανότητας των κυπριακών επιχειρήσεων και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός των μεθόδων και διαδικασιών διοίκησης των επιχειρήσεων και της διάθεσης των προϊόντων, η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και η ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Περιγραφή

Η Δράση «Τεχνολογίες Πληροφορικής» περιλαμβάνει τρεις θεματικές ενότητες ως εξής:

Θεματική Ενότητα «Λογισμικό»

- Νέες προσεγγίσεις μηχανικής λογισμικού, αποδοτικότητα και παραγωγικότητα στην ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση λογισμικού
- Δημιουργία λογισμικού βασισμένη σε επιμέρους πακέτα, ενθυλακωμένα συστήματα
- Ενδιάμεσο λογισμικό
- Έξυπνη διαχείριση και έλεγχος περιεχομένου και πληροφορίας
- Λογισμικό ανοιχτού κώδικα
- Εφαρμογές πολυμέσων και γραφικών με έμφαση στις 3 διαστάσεις
- Διαδραστικές υπηρεσίες
- Ανάπτυξη καινοτόμων λογισμικών προγραμμάτων

Θεματική Ενότητα «Υλικό»

- Βελτίωση υλικού και επεξεργαστικής του ισχύος
- Επέκταση υπαρχόντων μονάδων υλικού και αξιολόγηση της επίδοσής τους
- Δημιουργία μοντέλων μέτρησης επίδοσης μονάδων υλικού και αξιολόγηση της επίδοσής τους

Θεματική Ενότητα «Θεμελιώσεις και Θεωρία Υπολογιστών»

- Ανάπτυξη και βελτίωση θεωρητικών μοντέλων και θέματα θεωρίας επιστημονικού υπολογισμού
- Συστήματα διασφάλισης ποιότητας - πρότυπα λογισμικού
- Εφαρμογές θεωρητικών μοντέλων σε νέα λογισμικά
- Αλληλεπίδραση ανθρώπου και υπολογιστή

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικός Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **120.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **150.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

2.2. Δράση «Τεχνολογίες Επικοινωνιών»

Εισαγωγή

Οι τεχνολογίες επικοινωνιών συνδέονται άμεσα με το ψηφιακό μέλλον της Κύπρου καθώς τόσο οι κινητές, όσο και οι ασύρματες επικοινωνίες χαρακτηρίζονται ως τεχνολογίες με πολλαπλά επίπεδα αξιοποίησης και συμβολής στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

Η Δράση «Τεχνολογίες Επικοινωνιών» δίνει έμφαση στα συστήματα και δίκτυα ασύρματων και κινητών επικοινωνιών νέας γενιάς, στην ολοκλήρωση επικοινωνιακών δικτύων, στις νέες εφαρμογές με οπτικές ίνες κα.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με τις τεχνολογίες επικοινωνιών.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών με σκοπό την **παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών**.

Επιπρόσθετα, η Δράση στοχεύει να συμβάλει στον πλήρη εναρμονισμό της Κύπρου με το σύγχρονο γίνεσθαι στον τομέα των τεχνολογιών επικοινωνιών, καθώς και στην ανάπτυξη τεχνογνωσίας που θα επιτρέψει την προσαρμογή των κυπριακών υπηρεσιών και επιχειρήσεων στις συνθήκες που δημιουργεί το νέο παγκοσμιοποιημένο τεχνολογικό περιβάλλον.

Περιγραφή

Η Δράση «Τεχνολογίες Επικοινωνιών» περιλαμβάνει τρεις θεματικές ενότητες ως εξής:

Θεματική Ενότητα «Δίκτυα»

- Ασφάλεια δικτύων, υποστηρικτικές εφαρμογές διαχείρισης και έλεγχος δικτύων για εξασφάλιση ομαλής και συνεχούς λειτουργίας δικτύων
- Δίκτυα υψηλής χωρητικότητας και εξελικτικά δίκτυα
- Μελλοντικές εφαρμογές σε δίκτυα IPv6
- Ολοκλήρωση και διαχείριση επικοινωνιακών δικτύων
- Χρήση πληροφορικής σε ταχέα δίκτυα τηλεπικοινωνιών
- Πολυμεσικές υπηρεσίες μέσω δικτύου και διαδικτύου

Θεματική Ενότητα «Ασύρματες και Δορυφορικές Επικοινωνίες»

- Συστήματα και δίκτυα ασύρματων και κινητών επικοινωνιών νέας γενιάς
- Κινητά ευρυζωνικά δίκτυα επικοινωνίας
- Ανάπτυξη εφαρμογών προστιθέμενης αξίας σε υπηρεσίες δικτύων δεύτερης και τρίτης γενιάς
- Εφαρμογές μηχανικής τηλεπικοινωνιών

Θεματική Ενότητα «Μέσα Μετάδοσης Υψηλών Ταχυτήτων»

- Νέες εφαρμογές με οπτικές ίνες
- Φωτονικά δίκτυα επικοινωνίας
- Σχεδιασμός και ανάπτυξη οπτοηλεκτρονικών και φωτονικών στοιχείων

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικός Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **120.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **150.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

2.3. Δράση «Οριζόντιες Εφαρμογές ΤΠΕ»**Εισαγωγή**

Η δυνατότητα οριζόντιας εφαρμογής των ΤΠΕ αποτελεί το βασικό χαρακτηριστικό που τους προσδίδει σημαντική προστιθέμενη αξία. Συχνά δε, επιτρέπει την άμεση μεταφορά της γνώσης που παράγεται μέσα από ερευνητικά έργα στην καθημερινότητα των πολιτών. Αυτή τη δυνατότητα επιδιώκουν να αξιοποιήσουν τόσο οι ευρωπαϊκές όσο και οι εθνικές πολιτικές για την ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας.

Σύμφωνα με το ΕΣΠΑ η κυπριακή πολιτεία δίνει έμφαση στα θέματα του ηλεκτρονικού εμπορίου, της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ανάπτυξης υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας, όπως επίσης και της ηλεκτρονικής μάθησης και εκπαίδευσης.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με τις οριζόντιες εφαρμογές ΤΠΕ.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών**, και τη διαμόρφωση πολιτικών που θα συμβάλουν θετικά στη δημιουργία της οικονομίας και κοινωνίας της γνώσης και στην επίτευξη της «ψηφιακής σύγκλισης».

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η υλοποίηση διεπιστημονικών έργων που να συνδυάζουν τις ΤΠΕ με άλλες δραστηριότητες για τη δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών προς όφελος της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, της αποτελεσματικότητας των δημόσιων υπηρεσιών και του εκπαιδευτικού συστήματος και της βελτίωσης της ποιότητας της καθημερινής ζωής των πολιτών.

Περιγραφή

Οι Δράση «Οριζόντιες Εφαρμογές ΤΠΕ» περιλαμβάνει τρεις Θεματικές Ενότητες:

Θεματική Ενότητα «ΤΠΕ στην Εκπαίδευση»

- Νέες εφαρμογές της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό
- Νέα εργαλεία και μέθοδοι εκπαίδευσης, όπως ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, τηλε-εκδόσεις και εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες
- Ψηφιακές βιβλιοθήκες και ηλεκτρονικά υποβοηθούμενη μάθηση

Θεματική Ενότητα «ΤΠΕ στην Υγεία και Ποιότητα Ζωής»

- Νέα εργαλεία και μέθοδοι τηλε-ιατρικής
- Βιο-πληροφορική
- Νευρο-πληροφορική
- Ηλεκτρονική ενσωμάτωση και υποβοήθηση
- Περιβαλλοντικά υποβοηθούμενη ζωή με την αξιοποίηση ΤΠΕ

Θεματική Ενότητα «ΤΠΕ στη Διακυβέρνηση και Εργασία»

- Ηλεκτρονικό εμπόριο (επιχείρηση προς πελάτη και επιχείρηση προς επιχείρηση), νέα εργαλεία και μέθοδοι διασφάλισης συναλλαγών και υποδομών
- Νέες μέθοδοι εργασίας εξ αποστάσεως
- Συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης, αυτοματοποίησης επιχειρήσεων και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- Νέα μοντέλα παροχής υπηρεσιών στους πολίτες
- Συστήματα και υπηρεσίες ΤΠΕ για την εξυπηρέτηση και βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικός Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **120.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **150.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Η αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα της αναπτυξιακής πολιτικής της Κύπρου η οποία δεν περιορίζεται στα θέματα της διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά παρουσιάζει οριζόντιο χαρακτήρα και καλύπτει όλες τις εκφράσεις της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου.

Η Κύπρος χαρακτηρίζεται από πλούσιο και ποικιλόμορφο φυσικό τοπίο και αφθονία βιοτόπων. Οι παρεμβάσεις του ανθρώπου στο περιβάλλον υπήρξαν διαχρονικές, όμως η ένταση των προβλημάτων διογκώθηκε σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες, κυρίως λόγω της οικοδομικής ανάπτυξης μετά την τουρκική εισβολή του 1974 και τη ραγδαία τουριστική ανάπτυξη.

Η ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ επέφερε την υιοθέτηση εκ μέρους της κυπριακής πολιτείας μιας σειράς Κοινοτικών Οδηγιών και Κανονισμών που σχετίζονται με την προστασία και την αειφόρο διαχείριση του περιβάλλοντος.

Παράλληλα, τόσο στο ΕΣΠΑ, όσο και στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρύθμισης για τη Λισαβόνα, η αειφόρος ανάπτυξη αναδεικνύεται ως καθοριστική παράμετρος με έμφαση στην «ενθάρρυνση της βιώσιμης χρήσης των πόρων και την ενδυνάμωση των συνεργιών μεταξύ προστασίας του περιβάλλοντος και ανάπτυξης».

Ειδικότερα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» του ΓΠ (2007) στοχεύει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας στο πλαίσιο συνθηκών αειφόρου ανάπτυξης. Εξειδικεύεται στη βελτίωση της ελκυστικότητας της χώρας μέσω της δημιουργίας και αναβάθμισης βασικών υποδομών στους τομείς του περιβάλλοντος, ενέργειας και μεταφορών, στην προώθηση της κοινωνίας της γνώσης και καινοτομίας, στη βελτίωση του παραγωγικού περιβάλλοντος και στην αναζωογόνηση των αστικών περιοχών και της υπαίθρου.

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 επικεντρώνει τις παρεμβάσεις του στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα, τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.

Το Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη» καλύπτει τους κύριους πυλώνες της αειφορίας, δηλαδή αυτών του περιβάλλοντος, της κοινωνίας και της οικονομίας. Υποστηρίζει την ανάπτυξη συνεργασιών ερευνητικών φορέων, αρμοδίων υπηρεσιών, κοινωφελών οργανισμών και επιχειρήσεων σε ερευνητικά έργα υψηλού επιπέδου με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών, την ορθολογική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων, την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης σε εθνικό επίπεδο, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και την πρόληψη περιβαλλοντικών καταστροφών. Παράλληλα, το Πρόγραμμα επιδιώκει να συνεισφέρει στην υλοποίηση, τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής πολιτικής, ιδιαίτερα όσον αφορά στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής έρευνας στις πολιτικές αποφάσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Κύπρου, καθώς επίσης και στη σύγκλιση με τις δομές και τις στρατηγικές της ΕΕ.

Το Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη» περιλαμβάνει τις ακόλουθες τέσσερις Δράσεις .

- Δράση «Φυσικό Περιβάλλον»,
- Δράση «Αστικό και Δομημένο Περιβάλλον»,
- Δράση «Γεωργοκτηνοτροφία, Αλιεία και Υδατοκαλλιέργειες», και
- Δράση «Κοινωνική και Οικονομική Αειφορία»

3.1. Δράση «Φυσικό Περιβάλλον»

Εισαγωγή

Το φυσικό τοπίο της Κύπρου χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερο πλούτο που είναι αποτέλεσμα της εξέλιξης των ειδών μέσα από το χρόνο και των ιδιαίτερων εδαφικών και κλιματικών συνθηκών, όπως επίσης και της επίδρασης του ανθρώπου. Το ποικιλόμορφο ανάγλυφο, η σύνθετη ποικιλία τοπίων, καθώς και η τοπική κλιματική ποικιλία, βοήθησαν στη δημιουργία άφθονων βιοτόπων που υποβαστάζουν υψηλά επίπεδα βιοποικιλότητας.

Πολλά από τα φυτικά και ζωικά είδη που απαντώνται στα φυσικά οικοσυστήματα της Κύπρου αποτελούν «ενδημικά» είδη του νησιού, ενώ τα χαρακτηριστικά πολλών οικοτόπων και ειδών τα εντάσσουν εντός των σχετικών παραρτημάτων των Ευρωπαϊκών Οδηγιών για τα πτηνά και τα ενδιαιτήματα. Παράλληλα σε επίπεδο οικοσυστημάτων, ορισμένες περιοχές έχουν χαρακτηριστεί ως προστατευμένες, εντάχθηκαν στο Δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000» και διέπονται από ειδικό καθεστώς προστασίας.

Η προστασία και διατήρηση του φυσικού πλούτου πέραν της οικολογικής της αξίας είναι σημαντική και για οικονομικούς λόγους καθώς η Κύπρος στηρίζει σημαντικό μέρος της οικονομίας και αναπτυξιακής στρατηγικής της στον ποιοτικό και εναλλακτικό τουρισμό.

Εξαιρετικής σημασίας ζήτημα αποτελεί και η αειφόρος διαχείριση των υδάτινων πόρων, καθώς πέραν της ένταξης ορισμένων από τους υγρότοπους της Κύπρου στο Δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000» και την προστασία τους από τη Σύμβαση Ραμσάρ, σημειώνονται σοβαρά προβλήματα που αφορούν στην ανεπάρκεια των υδάτινων πόρων να καλύψουν τις αυξανόμενες υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες, στην υποβαθμισμένη ποιότητα και στην κακή διαχείριση.

Η Οδηγία Πλαίσιο 2000/60/EK για τους υδάτινους πόρους με την οποία οφείλει να συμμορφωθεί πλήρως και η Κύπρος, στοχεύει στην αποφυγή περαιτέρω επιδείνωσης και την επίτευξη τουλάχιστον ικανοποιητικής κατάστασης έως το 2015. Η «κατάσταση» αφορά τόσο την ποιότητα όσο και την ποσότητα των υδατικών πόρων. Για την εφαρμογή μεθοδολογιών υλοποίησης της οδηγίας και διαχειριστικών σχεδίων απαιτείται η εκπόνηση ερευνητικής δραστηριότητας.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με την αειφόρο διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος με έμφαση στα θέματα της βιοποικιλότητας.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και πολιτικών** που θα συνεισφέρουν στην προώθηση της ιδέας της βιώσιμης ανάπτυξης, της ορθολογικής και αειφόρου διαχείρισης των φυσικών πόρων, τόσο για τις σημερινές όσο και για τις μελλοντικές γενεές, με ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα της διαχείρισης προστατευμένων περιοχών και στην προστασία της βιοποικιλότητας.

Περιγραφή

Η Δράση «Φυσικό Περιβάλλον» περιλαμβάνει τρεις Θεματικές Ενότητες:

Θεματική Ενότητα «Χερσαία Οικοσυστήματα»

- Ολοκληρωμένη διαχείριση και αειφόρος χρήση των φυσικών πόρων
- Διαχείριση δασικών οικοσυστημάτων, αντιμετώπιση φυσικών διαταραχών, πυρκαγιών, πλημμυρών και βόσκησης
- Οικολογία σε επίπεδο τοπίου, πληθυσμών, ειδών και φέρουσα ικανότητα χερσαίων οικοσυστημάτων
- Διατήρηση της βιοποικιλότητας (μη-γηνγενή, ξενικά είδη, καταπολέμηση της απειλήμωσης)
- Επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών επί των χερσαίων οικοσυστημάτων
- Γενετικά τροποποιημένοι μικροοργανισμοί και επιπτώσεις της απελευθέρωσής στους στη φύση
- Έργα ταυτοποίησης, καταγραφής, χαρτογράφησης και παρακολούθησης των περιβαλλοντικών παραμέτρων
- Βοτανική, φυσιολογία φυτών
- Ζωολογία, εντομολογία
- Ανάλυση τοπίου

Θεματική Ενότητα «Υδάτινα Οικοσυστήματα»

- Παράκτια οικοσυστήματα, ενοποιημένη διαχείριση παράλιων περιοχών
- Διατήρηση και διαχείριση εύτερων παράκτιων ενδιατημάτων της Κύπρου
- Διατήρηση της βιοποικιλότητας στο θαλάσσιο περιβάλλον
- Κλιματικές αλλαγές και επιπτώσεις στα υδάτινα οικοσυστήματα, όπως αύξηση του τάχους ιζηματοποίησης και χρήση παλαιοοικολογικών μεθόδων αξιολόγησης των κλιματικών αλλαγών
- Ολοκληρωμένη διαχείριση και αειφόρος χρήση υδάτινων πόρων, όπως βελτιστοποίηση διαδικασίας διανομής νερού με συστήματα μαθηματικού προγραμματισμού, αξιοποίηση υφάλμυρων νερών στη γεωργία, εξοικονόμηση υδάτινων πόρων, ανακύκλωση νερού για πολλαπλές χρήσεις και καταστολή εξάτμισης νερού από φράγματα

Θεματική Ενότητα «Έλεγχος και Προστασία από την Ρύπανση»

- Προστασία και αποκατάσταση περιβάλλοντος, ρύπανση ατμόσφαιρας και εδάφους, ορθολογική χρήση φυτοφαρμάκων, ιχνομέταλλα και φυσικά ραδιοστοιχεία, μέθοδοι διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων
- Μοντέλα πρόβλεψης και διαχείρισης για την προστασία από τη ρύπανση, φερτά υλικά σε υδατοφράκτες, υφαλμύρωση παραλιακών υδροφορέων και ετοιμασία μοντέλου πρόβλεψης και διαχείρισης του προβλήματος
- Χωρική και εποχική παρακολούθηση της δυναμικής των θρεπτικών συστατικών και της χλωροφύλλης, προσδιορισμός ρυπαντών στα ψάρια
- Μελέτη φυσικών ραδιενεργών στοιχείων στον κυπριακό χώρο

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικός Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **130.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **160.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

3.2. Δράση «Αστικό και Δομημένο Περιβάλλον»

Εισαγωγή

Παρότι οι τέσσερις κυριότερες πόλεις της Κύπρου δεν χαρακτηρίζονται ως μεγάλα αστικά κέντρα με βάση τα διεθνή πρότυπα, εντούτοις παρουσιάζουν πολλά από τα κύρια γνωρίσματα και χαρακτηριστικά τους. Από τη μια εμφανίζουν τη δυνατότητα να λειτουργήσουν ως πόλεις ανάπτυξης για ευρύτερες περιοχές και από την άλλη αντιμετωπίζουν πολλά από τα προβλήματα των μεγάλων ευρωπαϊκών πόλεων.

Τα κυριότερα προβλήματα αφορούν στη γήρανση και απομάκρυνση του γηγενούς πληθυσμού από τους πυρήνες των υποβαθμισμένων αστικών κέντρων, στη συνύπαρξη κατοικίας και οχλουσών χρήσεων γης, στην έλλειψη κοινόχρηστων χώρων πρασίνου, στην κυκλοφοριακή συμφόρηση, στο θόρυβο, στην υποβάθμιση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και στη διαχείριση των αστικών αποβλήτων.

Μεγάλη σημασία για το δομημένο περιβάλλον της Κύπρου έχουν τα θέματα που άπτονται της διαχείρισης των παράλιων περιοχών, λόγω της τεράστιας πίεσης που δέχονται από την τουριστική δραστηριότητα, τα θέματα της προώθησης και ανάπτυξης του αειφόρου τουρισμού και οικοτουρισμού, καθώς επίσης και η αντιμετώπιση της ρύπανσης του εδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας που οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στον τρόπο χωροθέτησης των χρήσεων γης και στη διόγκωση των παραγόμενων αποβλήτων.

Με την ένταξη στην ΕΕ, η Κύπρος δεσμεύτηκε έναντι συγκεκριμένων στόχων μέχρι το 2012 αναφορικά με την ποσότητα υλικών και αποβλήτων συσκευασιών που θα πρέπει να ανακυκλώνει. Προς τούτο προωθείται τόσο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, όσο και από μη κερδοσκοπικές εταιρίες η εφαρμογή συστημάτων συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας απορριμμάτων.

Σημαντικό εργαλείο για την αειφόρο ανάπτυξη αποτελεί ο πολεοδομικός προγραμματισμός και σχεδιασμός των αναπτύξεων των διαφόρων χρήσεων γης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά στις νέες οικιστικές αναπτύξεις, στις βιομηχανικές ζώνες, στις τουριστικές διευκολύνσεις διαφόρων τύπων και στα μεγάλα οδικά ή άλλα έργα υποδομής.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας επιστημονικής γνώσης διεθνούς επιπέδου** στα ευρύτερα θέματα της ανάπτυξης του αστικού περιβάλλοντος.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και πολιτικών** που θα συνεισφέρουν στην αειφόρο ανάπτυξη του δομημένου περιβάλλοντος, στην ορθολογική ανάπτυξη των αστικών κέντρων, των κοινοτήτων της υπαίθρου και των δικτύων υποδομής της Κύπρου.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η βελτίωση της ασφάλειας των υποδομών και κατασκευών, η ανάπτυξη συστημάτων / μεθοδολογιών ενημέρωσης και δραστηριοποίησης του κοινού, καθώς και η ανάπτυξη εργαλείων που στηρίζουν την λήψη σχετικών αποφάσεων και εξασφαλίζουν τη γρήγορη και αποτελεσματική διαχείριση της κρίσης, τη διαχείριση της πληροφορίας και της γνώσης.

Περιγραφή

Η Δράση «Αστικό και Δομημένο Περιβάλλον» περιλαμβάνει τρεις θεματικές ενότητες:

Θεματική Ενότητα «Αειφόρος Αστικός Σχεδιασμός»

- Αειφόρος χωροταξικός - πολεοδομικός σχεδιασμός και ορθολογική διαχείριση πόρων
- Εναέριες, θαλάσσιες και χερσαίες μεταφορές, δίκτυα συγκοινωνιών και κυκλοφοριακό σύστημα, αειφόρα κυκλοφοριακά συστήματα
- Δομημένο περιβάλλον και οχλήσεις, περιβαλλοντικός θόρυβος, ποιότητα της ατμόσφαιρας
- Ανάλυση τοπίου - αστικό, δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον
- Πρόβλεψη, αντιμετώπιση και διαχείριση φυσικών καταστροφών και σεισμικού κινδύνου σε αστικές περιοχές και ανάπτυξη σύγχρονων μεθόδων, τεχνικών και συστημάτων επικοινωνίας, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης του κοινού, λήψης αποφάσεων για την προστασία του δομημένου περιβάλλοντος.

Θεματική Ενότητα «Έργα Υποδομής και Κατασκευές»

- Ανάπτυξη τεχνολογιών για την αειφόρο διατήρηση και αποκατάσταση του κτιριακού περιβάλλοντος της κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς
- Αντοχή και μακροβιωσιμότητα των κατασκευών
- Καινοτόμος υλικοτεχνικός σχεδιασμός κτιρίων
- Τεχνικές και μέθοδοι σχεδιασμού κατασκευής και ελέγχου ολικής ποιότητας δομικών υλικών και κτιριακών έργων
- Οργάνωση και διαχείριση κτιρίων και κτιριακών συνόλων
- Σεισμική ασφάλεια αντοχής κτιριακών κατασκευών και υποδομών, τρωτότητα και προστασία δικτύων υποδομών με έμφαση στις κοινωνικοπολιτιστικές υποδομές και στα δίκτυα ενέργειας και τηλεπικοινωνιών
- Έδαφος και δομημένο περιβάλλον, συσχέτιση φυσικών παραμέτρων εδάφους και τοπογραφίας με τύπους θεμελίωσης και τύπους κατασκευών, απόκριση εδαφών κάτω από στατικές και δυναμικές συνθήκες

Θεματική Ενότητα «Ανακύκλωση και Διαχείριση Αστικών Αποβλήτων»

- Ανακύκλωση, ανάκτηση, επαναχρησιμοποίηση αστικών αποβλήτων
- Συστήματα αποχετεύσεων σε μικρές κοινότητες
- Διαχείριση, μείωση και επεξεργασία αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων
- Διερεύνηση της χρήσης ανακυκλωμένων δομικών αποβλήτων

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινοφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **130.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **160.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

3.3. Δράση «Γεωργοκτηνοτροφία, Αλιεία και Υδατοκαλλιέργειες»

Εισαγωγή

Οι τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας και υδατοκαλλιεργειών παρά την ποσοστιαία μείωση της συνεισφοράς τους στο ΑΕΠ τις τελευταίες δεκαετίες και τις αντιξοότητες κυρίως λόγω του έντονου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος εξακολουθούν να έχουν σημαντικό ρόλο στην οικονομία του τόπου.

Ο ρόλος τους όμως σήμερα, δεν καθορίζεται μόνο από οικονομικούς δείκτες, καθώς ασκούν πολυλειτουργικό ρόλο. Πέραν της προμήθειας με τρόφιμα, συμβάλλουν σημαντικά στη διατήρηση του περιβάλλοντος και αποτελούν μέσο για τη διατήρηση και βελτίωση της ζωής στην αγροτική κοινότητα.

Οι υγιείς πρακτικές γεωργικής διαχείρισης μπορούν να έχουν ουσιαστικό θετικό αντίκτυπο στη διατήρηση της άγριας πανίδας και χλωρίδας, καθώς και στην κοινωνικοοικονομική κατάσταση των αγροτικών περιοχών. Η παραδοσιακή γεωργία συμβάλλει στη διαφύλαξη ορισμένων υφιστάμενων φυσικών ενδιαιτημάτων που αποτελούν βασικό στοιχείο πλούτου του ευρωπαϊκού πολιτισμού, αλλά και διαδραματίζουν πρωτεύοντα ρόλο στη διατήρηση του περιβάλλοντος σε υγιή κατάσταση.

Η ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ δημιούργησε νέα δεδομένα τόσο σε ότι αφορά το κοινοτικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο όσο και την ένταξη σε ένα πλήρως ανταγωνιστικό περιβάλλον. Τόσο η Κοινή Γεωργική Πολιτική της ΕΕ, όσο και το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006 της Κύπρου στοχεύουν ολοένα περισσότερο στην αποτροπή των κινδύνων υποβάθμισης του περιβάλλοντος, ενθαρρύνοντας ταυτόχρονα τους γεωργούς να συνεχίσουν να παίζουν θετικό ρόλο στη διατήρηση της υπαίθρου και του περιβάλλοντος με στοχοθετημένα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και με συμβολή στη διασφάλιση της κερδοφορίας της γεωργίας.

Στο πλαίσιο της πολιτικής για αγροτική ανάπτυξη, η ΕΕ προσφέρει ένα φάσμα μέτρων με στόχο την προώθηση της προστασίας του καλλιεργημένου περιβάλλοντος τη διαφύλαξη πολλών ειδικών γονιδίων, ειδών και ενδιαιτημάτων και στήριξη της γεωργικής βιοποικιλότητας, προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη του γενικού στόχου που είναι η παύση της απώλειας βιοποικιλότητας μέχρι το 2010.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με την αειφόρο ανάπτυξη του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα, της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και πολιτικών** που θα συνεισφέρουν στον εκσυγχρονισμό του γεωργικού, κτηνοτροφικού και αλιευτικού τομέα και ειδικότερα στη βελτίωση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας των εκμεταλλεύσεων.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η υλοποίηση έργων σε σχέση με την εφαρμογή νέων μεθόδων ολοκληρωμένης παραγωγής και παραγωγή ασφαλών προϊόντων για το καταναλωτικό κοινό παράλληλα με την εφαρμογή μέτρων προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος.

Περιγραφή

Η Δράση «Γεωργοκτηνοτροφία, Αλιεία και Υδατοκαλλιέργειες» περιλαμβάνει τις ακόλουθες τρεις θεματικές ενότητες:

Θεματική Ενότητα «Γεωργία»

- Βιολογική Γεωργία - Βιοκαλλιέργεια, Γεωπονική Βιοτεχνολογία
- Ανάπτυξη συστημάτων αειφορικής γεωργίας και διαφύλαξη των φυσικών πόρων, Βιολογική αντιμετώπιση φυτικών εχθρών, όπως δάκος και μεσογειακή μύγα
- Διερεύνηση και μελέτη της παρουσίας νέων φυτοασθενειών στις καλλιέργειες της Κύπρου
- Ανάπτυξη της φυτικής παραγωγής, ανάπτυξη / βελτίωση ειδών και μεθόδων καλλιέργειας και προστασίας φυτών, όπως ανθοκομία, αρωματικά ενδημικά φυτά, εσπεριδοειδή, αμπέλια και λαχανικά
- Γεωργία και προκλήσεις των κλιματικών αλλαγών

- Προστασία της υγείας των πολιτών και του περιβάλλοντος από τους πιθανούς κινδύνους που συνδέονται με την καλλιέργεια γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών
- Μετασυλλεκτική διαχείριση γεωργικών προϊόντων, όπως καραμελοποίηση πατατών και συστήματα παραγωγής ελαιόκαρπου και ελαιόλαδου
- Βελτίωση της ποιότητας γεωργικών προϊόντων για την προστασία της υγείας του καταναλωτή

Θεματική Ενότητα «Κτηνοτροφία»

- Εφαρμογές της βιοτεχνολογίας στην ανάπτυξη της ζωικής παραγωγής
- Εφαρμογές βιοεπιστημών στην κτηνοτροφία για την αντιμετώπιση ασθενειών των αγροτικών ζώων
- Διαφύλαξη γενετικών ζωικών πόρων
- Διατροφή αγροτικών ζώων, νέες μέθοδοι επεξεργασίας και χρήση υποπροϊόντων στη διατροφή των ζώων, ύδρευση αγροτικών ζώων σε ξηροθερμικό περιβάλλον
- Ανάπτυξη / βελτίωση ειδών και μεθόδων κτηνοτροφίας
- Ανάπτυξη Μελισσοκομίας
- Διαχείριση συστημάτων βοσκής χαμηλής έντασης

Θεματική Ενότητα «Υδατοκαλλιέργειες και Θαλάσσια Βιολογία»

- Ανάπτυξη / βελτίωση ειδών και μεθόδων υδατοκαλλιέργειας / ιχθυοκαλλιέργειας με εφαρμογές νέων τεχνολογιών και γενετική βελτίωση των καλλιεργούμενων ειδών
- Εφαρμογές βιοεπιστημών στη βελτίωση των καλλιεργούμενων ειδών
- Ορθολογική διαχείριση φυσικών αλιευτικών πόρων, ισορροπία αλιευτικών πόρων και εκμετάλλευσής τους, μελέτη αλιευτικών αποθεμάτων
- Διαφοροποίηση της παραγωγής με εισαγωγή νέων ειδών, τεχνολογιών και μεθόδων καλλιέργειας

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινοφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **130.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **160.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

3.4. Δράση «Κοινωνική και Οικονομική Αειφορία»

Εισαγωγή

Οι σύγχρονες αντιλήψεις για τη διαχείριση των θεμάτων που άπτονται του περιβάλλοντος αναδεικνύουν την κοινωνική και οικονομική διάσταση της αειφορίας ως μία από τις σημαντικότερες παραμέτρους της.

Η Δράση «Κοινωνική και Οικονομική Αειφορία» δίνει τη δυνατότητα εκπόνησης ερευνητικών έργων που αφορούν στις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις μιας αειφόρου αντιμετώπισης στα θέματα της ευρύτερης οικονομικής ανάπτυξης, της διατήρησης του φυσικού πλούτου, της διαχείρισης των αποβλήτων, των κλιματικών αλλαγών κοκ. Προς τούτο, υποστηρίζονται πρωτοβουλίες εξέτασης των περιβαλλοντικών προβλημάτων λαμβάνοντας υπόψη το ζωτικό ρόλο των εμπλεκόμενων κοινωνικών ομάδων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και γενικότερα στην υιοθέτηση και εφαρμογή μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Επιπρόσθετα καλύπτεται η διερεύνηση θεμάτων που άπτονται της ενδυνάμωσης των τοπικών κοινοτήτων, της προώθησης της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των πολιτών και της υποβοήθησης της εμπλοκής τους στις συμμετοχικές διαδικασίες.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται επίσης σε ερευνητικά έργα που θα στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, στην ενσωμάτωση αειφόρων στρατηγικών σε άλλες οριζόντιες πολιτικές (πχ τουρισμού, συγκοινωνιών, μεταφορών), στην αξιολόγηση μέτρων, σχεδίων και προγραμμάτων και στην ανάπτυξη μεθοδολογιών διασύνδεσης έρευνας-πολιτικής.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με την κοινωνική και οικονομική διάσταση της αειφόρου ανάπτυξης.

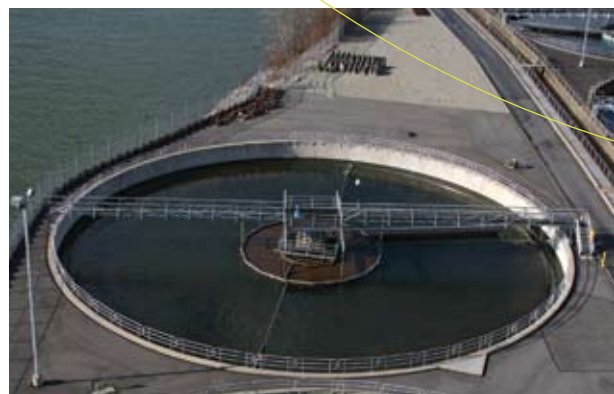
Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και πολιτικών** που θα συνεισφέρουν στην εξέταση των πολλαπλών επιπτώσεων της υιοθέτησης και εφαρμογής περιβαλλοντικών μέτρων και πολιτικών και την καλλιέργεια περιβαλλοντικής ευαισθησίας στο κοινό. Επιπρόσθετα, επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και η ενίσχυση των μηχανισμών σχεδιασμού μέτρων και πολιτικής μέσα από την αξιοποίηση και διάχυση ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Περιγραφή

Η Δράση «Κοινωνική και Οικονομική Αειφορία» περιλαμβάνει τρεις θεματικές ενότητες:

Θεματική Ενότητα «Κοινωνική Διάσταση Αειφορίας»

- Αξιολόγηση κοινωνικών επιπτώσεων από την εφαρμογή περιβαλλοντικά ευαίσθητων στρατηγικών ανάπτυξης ή / και μέτρων διαχείρισης φυσικού πλούτου, αποβλήτων, εφαρμογή διαφόρων μορφών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- Κοινωνικές παράμετροι που επηρεάζουν την εφαρμογή και διαχείριση μέτρων βελτίωσης του περιβάλλοντος (πχ ανακύκλωση νερού, εφαρμογή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας)
- Δημογραφική αλλαγή και αντιμετώπιση της γήρανσης του πληθυσμού
- Ενδυνάμωση των τοπικών κοινοτήτων, ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας και ενθάρρυνση της συμμετοχής τους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για τα θέματα της περιβαλλοντικής διαχείρισης
- Κοινωνική συνοχή και επίπεδα κοινωνικής φέρουσας ικανότητας ενόψει προγραμματισμένων αναπτύξεων
- Αναβίωση της υπαίθρου, προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς

Θεματική Ενότητα «Οικονομική Διάσταση Αειφορίας»

- Αξιολόγηση οικονομικών επιπτώσεων στις επιχειρήσεις από την εφαρμογή περιβαλλοντικά ευαίσθητων στρατηγικών ανάπτυξης ή / και μέτρων διαχείρισης φυσικού πλούτου, αποβλήτων κοκ
- Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και η συμβολή στην ανάπτυξη βιώσιμων από οικονομικής απόψεως επιχειρήσεων με περιβαλλοντική ευαισθησία
- Η ανάπτυξη καινοτόμων αειφόρων προϊόντων και διαδικασιών στις επιχειρήσεις
- Προώθηση και ανάπτυξη του αειφόρου τουρισμού και οικότουρισμού
- Μηχανισμοί αναβίωσης της Κυπριακής Υπαίθρου και ανάπτυξης αγροτικών περιοχών
- Ανάπτυξη περιοχών με υψηλή οικονομική εξάρτηση από την αλιεία. Βελτίωση της ποιότητας του εφοδιασμού της αγοράς και αξιοποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
- Κλιματικές αλλαγές και αναπτυξιακό οικονομικό μοντέλο - διερεύνηση του κινδύνου που αντιμετωπίζουν οι τομείς της οικονομίας από τις επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών

Θεματική Ενότητα «Πολιτική Διάσταση Αειφορίας»

- Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας
- Μηχανισμοί ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών θεμάτων σε άλλες οριζόντιες πολιτικές και στρατηγικές, όπως τουρισμού, συγκοινωνιών και μεταφορών
- Στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση μέτρων, σχεδίων και προγραμμάτων του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- Ανάπτυξη μηχανισμών διασύνδεσης έρευνας-πολιτικής στον τομέα της Αειφόρου Ανάπτυξης

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινοφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και τριάντα έως έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **100.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **120.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»

Η υγεία αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για κάθε σύγχρονη κοινωνία, καθώς οι πολίτες επιζητούν την προστασία τους από τις νόσους, ασθένειες ή άλλους παράγοντες που θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Το επίπεδο υγείας του πληθυσμού στην Κύπρο, συγκρίνεται ευνοϊκά με εκείνο των πλέον ανεπτυγμένων χωρών σε παγκόσμιο επίπεδο. Εντούτοις, παρουσιάζονται αδυναμίες στην οργάνωση και στη χρηματοδότηση της φροντίδας υγείας, ανισότητες στην πρόσβαση, ελλείψεις σε εξειδικευμένες υποδομές, ανεπάρκειες στο σύστημα διοίκησης και χαμηλή διείσδυση των σύγχρονων τεχνολογιών διαχείρισης και διάχυσης πληροφόρησης. Η υιοθέτηση της ιδέας ενός Εθνικού Συστήματος Υγείας, με κύρια χαρακτηριστικά την καθολική κάλυψη του πληθυσμού και την ορθολογική διαχείριση της χρηματοδότησης στοχεύει στην αντιμετώπιση των σοβαρών αυτών προβλημάτων.

Στο ΕΣΠΑ, ο τομέας της Υγείας χαρακτηρίζεται ως ένας από αυτούς που παρουσιάζουν «θετικές προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης» με την προϋπόθεση ότι θα επικεντρωθεί στην παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών και θα αξιοποιήσει σε μεγαλύτερο βαθμό τις νέες τεχνολογίες, την καινοτομία, το υψηλής ποιότητας ανθρώπινο δυναμικό και τις ευκαιρίες συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων.

Η ανάγκη κάλυψης πολλών αναγκών που συνδέονται με θέματα υγείας σε συνάρτηση με τα επιστημονικά επιτεύγματα των τελευταίων ετών καθιστά την έρευνα στον τομέα των βιολογικών επιστημών και ευρύτερα των επιστημών υγείας ως ένα από τους πλέον υποσχόμενους και ελπιδοφόρους κλάδους σε τεχνολογίες αιχμής για τις επόμενες δεκαετίες.

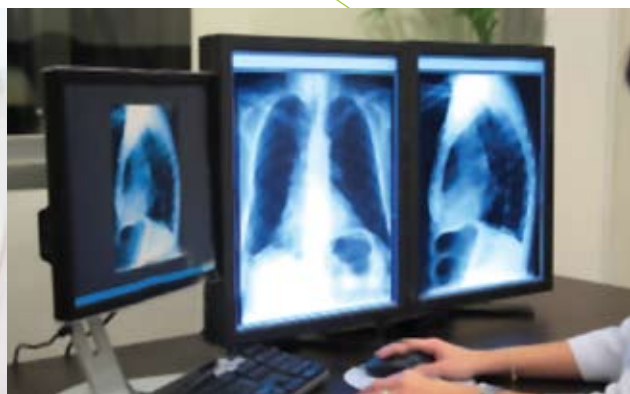
Το Πρόγραμμα «Υγεία και Βιολογικές Επιστήμες» προσφέρει στην ερευνητική κοινότητα, στις αρμόδιες υπηρεσίες και στον επιχειρηματικό κόσμο ένα εργαλείο συνεργασίας για την αντιμετώπιση μερικών σύγχρονων προκλήσεων στον ευρύτερο χώρο της υγείας.

Κεντρικός στόχος του Προγράμματος είναι η εκπόνηση ερευνητικών έργων υψηλού επιπέδου με σκοπό τη βελτίωση και ανάπτυξη πρωτοποριακών μεθόδων και στρατηγικών που να συμβάλλουν στην προστασία της δημόσιας υγείας, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, στη διασφάλιση υγιεινής διατροφικής αλυσίδας και στην αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Κύπρου κατά τρόπο που να υπηρετεί την ευρύτερη αναπτυξιακή πολιτική για ανάδειξη της σε περιφερειακό κέντρο παροχής υπηρεσιών με έμφαση στην εξειδικευμένη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περίθαλψη και στην οικονομική και μακροχρόνια βιωσιμότητα της υγειονομικής περίθαλψης.

Το Πρόγραμμα «Υγεία και Βιολογικές Επιστήμες» περιλαμβάνει τις ακόλουθες τρεις Δράσεις:

- Δράση «Δημόσια Υγεία»,
- Δράση «Βιοϊατρικές Επιστήμες και Βιοτεχνολογία», και
- Δράση «Επιστήμη και Βιοτεχνολογία Τροφίμων».

4.1. Δράση «Δημόσια Υγεία»

Εισαγωγή

Οι πολιτικές στον τομέα της δημόσιας υγείας της Κύπρου και της ΕΕ εναρμονίζονται με τους ευρύτερους στόχους της ευημερίας, της αλληλεγγύης και της ασφάλειας των πολιτών.

Η ΕΕ, μέσα από το τρέχον πρόγραμμά της για τη δημόσια υγεία, θέτει σε προτεραιότητα τα θέματα που αφορούν στην αύξηση της πληροφόρησης και των γνώσεων για τη βελτίωση της δημόσιας υγείας, στην προώθηση της ικανότητας ταχείας και συντονισμένης αντίδρασης στις απειλές κατά της υγείας και στην πρόληψη των νόσων. Η Δράση «Δημόσια Υγεία» δίνει έμφαση τόσο στις υπηρεσίες υγείας που προσφέρονται στους κλασικούς χώρους υπηρεσιών υγείας (νοσοκομεία, ιατρικά κέντρα, κλινικές κα), όσο και στα θέματα που άπτονται των επιπτώσεων στην υγεία του πληθυσμού στο ευρύτερο περιβάλλον, στους χώρους εργασίας, αναψυχής κ.ο.κ.

Υψηλής σημασίας προτεραιότητα θεωρείται η κατανόηση και ορθολογική διαχείριση ασθενειών, καθώς επίσης και η ανάπτυξη νέων μεθόδων / διαγνωστικών εργαλείων πρόληψης και θεραπείας ασθενειών που εμφανίζονται με μεγάλη συχνότητα στον κυπριακό πληθυσμό.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενίσχυση πρωτοβουλιών που προωθούν τις προτεραιότητες του Υπουργείου Υγείας για την υγεία των παιδιών και ειδικότερα τους στόχους που καταγράφονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού 2007-2010». Το Σχέδιο επιδιώκει τη μείωση της παιδικής νοσηρότητας από περιβαλλοντικές αιτίες και θεωρεί ως ασθένειες προτεραιότητας το άσθμα, τον καρκίνο και τις συγγενείς ανωμαλίες. Παράλληλα, προσδιορίζει ως κυριότερους περιβαλλοντικούς παράγοντες κινδύνου τον αέρα εσωτερικού χώρου, την έκθεση στο παθητικό κάπνισμα, τις εκπομπές διαφόρων οικοδομικών υλικών, χημικών ουσιών, την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία και το θόρυβο.

Τέλος, καλύπτονται θέματα που αφορούν στη σωματική άσκηση και τον αθλητισμό, καθώς συνδέονται συχνά με θετικές επιδράσεις στην αντιμετώπιση πολλών ασθενειών και στην υγεία των πολιτών.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και πολιτικών.**

Δίνεται έμφαση στους διάφορους παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά τη δημόσια υγεία, με την ανάπτυξη νέων διαγνωστικών εργαλείων και την εξεύρεση νέων μεθόδων θεραπείας ικανών να συμβάλουν στην προστασία, πρόληψη, σωστή διάγνωση και κατ'επέκταση θεραπεία και αποκατάσταση της υγείας του πληθυσμού.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η ενίσχυση πρωτοβουλιών που αφορούν στη διαμόρφωση στρατηγικής και πολιτικών για τη δημόσια υγεία, στην καταγραφή έγκυρων και επίκαιρων δεδομένων για την εξέλιξη ασθενειών στην Κύπρο, στη μελέτη των επιπτώσεων διαφόρων παραγόντων στη δημόσια υγεία και ειδικότερα των πιο ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού και στην προστασία και προαγωγή της καλής ψυχικής υγείας.

Τέλος, ενθαρρύνονται έργα με στόχο την ανάπτυξη νέων μεθοδολογιών και συστημάτων, ικανών να στηρίξουν τη διοίκηση και οργάνωση κέντρων και συστημάτων υγείας, τη λήψη αποφάσεων και τη γρήγορη και αποτελεσματική διαχείριση της πληροφορίας και της γνώσης στον τομέα της δημόσιας υγείας.

Περιγραφή

Η Δράση «Δημόσια Υγεία» περιλαμβάνει τέσσερις θεματικές ενότητες ως εξής:

Θεματική Ενότητα «Προληπτική Ιατρική - Διάγνωση - Θεραπεία»

- Ανάπτυξη νέων μεθόδων / διαγνωστικών εργαλείων πρόληψης και θεραπείας σημαντικών ασθενειών (πχ καρκίνος, AIDS, άσθμα, σακχαρώδης διαβήτης, καρδιαγγειακά νοσήματα, παθήσεις νευρικού συστήματος)
- Πρόληψη, διάγνωση, φροντίδα και θεραπευτική αγωγή σε σχέση με τις ιατρικές επιστήμες της οδοντιατρικής, νευροεπιστημών, οπτομετρίας, παθολογίας, ψυχιατρικής και χειρουργικής
- Μεταφορά των αποτελεσμάτων κλινικών ερευνών στην κλινική ιατρική

Θεματική Ενότητα «Επιδημιολογία Δημόσιας Υγείας»

- Επιδημιολογικές έρευνες σε ευρέως διαδεδομένες ασθένειες, όπως καρκίνο, διαβήτη, μολυσματικές και κληρονομικές ασθένειες
- Επιδημιολογικές έρευνες σε σχέση με σπάνιες τοπικές ασθένειες
- Επιδημιολογικές έρευνες σε σχέση με ειδικές ομάδες πληθυσμού, όπως παιδιά, τρίτη ηλικία, εγκύους και τοπικές κοινότητες
- Η επιδημιολογία ως εργαλείο διαμόρφωσης δημόσιων πολιτικών υγείας

Θεματική Ενότητα «Περιβάλλον, Αθλητισμός και Υγεία»

- Υγεία του παιδιού και μείωση της παιδικής νοσηρότητας από περιβαλλοντικά αίτια
- Περιβάλλον και υγεία στο γενικό πληθυσμό: ατμοσφαιρική ρύπανση, ρυπογόνες ουσίες, κλιματολογικές συνθήκες, ακτινοβολία, ηχορύπανση, νανο-σωματίδια
- Ηλιακό Φως στην αντιμετώπιση διαφόρων ασθενειών, όπως εποχικές συναισθηματικές διαταραχές, δερματολογικές παθήσεις, οστεοπόρωση, ραχίτιδα και ή και στην πρόκληση διαφόρων επικίνδυνων ασθενειών, όπως κακοήγη μελανώματα και άλλες μορφές καρκίνου του δέρματος, σοβαρά εγκαύματα, πρόωρη γήρανση
- Υγεία και ασφάλεια στην εργασία: φυσικοί εργονομικοί, καρκινογόνοι, μεταλλαξιογόνοι και βιολογικοί παράγοντες, οθόνες οπτικής απεικόνισης, μυοσκελετικές παθήσεις
- Αθλητική αγωγή, σωματική άσκηση, αθλητική ψυχολογία στο γενικό πληθυσμό και ειδικότερα στα παιδιά και στην τρίτη ηλικία

Θεματική Ενότητα «Υπηρεσίες Υγείας»

- Νέες μέθοδοι διοίκησης και οργάνωσης νοσοκομείων, ιατρικών κέντρων και συστημάτων υγείας
- Βελτιστοποίηση υπηρεσιών και παροχών για την ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη περίθαλψη των πολιτών στα δημόσια και ιδιωτικά νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα
- Ανάπτυξη στρατηγικών που αφορούν υπηρεσίες για περίθαλψη κατ' οίκον

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **140.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **180.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

4.2. Δράση «Βιοϊατρικές Επιστήμες και Βιοτεχνολογία»

Εισαγωγή

Στις τελευταίες δεκαετίες ο ευρύτερος τομέας της υγείας έχει συνδεθεί σε μεγάλο βαθμό με τη ραγδαία επέκταση και εφαρμογή των τεχνολογιών που διέπουν τον ευρύτερο κλάδο των Βιολογικών Επιστημών. Οι νεότερες εξελίξεις έχουν οδηγήσει σε ευεργετικές εφαρμογές και έχουν επιφέρει σημαντικές εξελίξεις σε τομείς αιχμής της σύγχρονης κοινωνίας.

Θέτοντας τις βιολογικές επιστήμες στην υπηρεσία της υγείας, επιχειρείται η αντιμετώπιση καίριων προβλημάτων που σχετίζονται με τις σπάνιες ασθένειες που μαστίζουν τον πληθυσμό, τις διατροφικές συνήθειες και τις επιπτώσεις αυτών, τη γήρανση του πληθυσμού, τη δημιουργία ασφαλών και σύγχρονων φαρμάκων, την ανάπτυξη νέων και καινοτόμων τεχνολογιών, καθώς και μεθόδων διάγνωσης που έχουν βασικό γνώμονα την προστασία και αποκατάσταση της υγείας και την ανάπτυξη νέων δοκιμών «in vitro».

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με την ανθρώπινη υγεία.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων, κοινωφελών οργανισμών και αρμόδιων υπηρεσιών με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και πολιτικών που θα συνεισφέρουν στην ενίσχυση της βιοϊατρικής διάγνωσης και θεραπείας, όπως επίσης και στην παραγωγή νέων ή βελτιωμένων φαρμάκων.

Η αξιοποίηση των σύγχρονων επιτευγμάτων της Μοριακής Βιολογίας και της Γενετικής και η χρήση τεχνικών, καθώς επίσης και η εφαρμογή των γνώσεων της τεχνολογίας της γονιδιωματικής αποτελούν τομείς ενδιαφέροντος της Δράσης.

Περιγραφή

Η Δράση «Βιοϊατρικές Επιστήμες και Βιοτεχνολογία» περιλαμβάνει τρεις θεματικές ενότητες ως εξής:

Θεματική Ενότητα «Τεχνολογία της Γονιδιωματικής»

- Νέες ή βελτιωμένες μέθοδοι ανάλυσης γονιδιώματος
- Εφαρμογή των γνώσεων γονιδιωματικής στη βιοτεχνολογία της υγείας
- Καταπολέμηση σημαντικών ασθενειών μέσω ανάπτυξης γνώσεων και χρήσης ζωικής και φυτικής γονιδιωματικής
- Καταπολέμηση σοβαρών ασθενειών και εκφυλιστικών νόσων, όπως καρκίνος, AIDS, καρδιαγγειακές παθήσεις, νόσος του Alzheimer και νόσος του Parkinson
- Μελέτη της διαδικασίας ανθρώπινης γήρανσης

Θεματική Ενότητα «Βιοτεχνολογία, Μοριακή Βιολογία και Γενετική»

- Ανάπτυξη και εφαρμογές νέων τεχνικών μοριακής γενετικής, κυτταρικών, βιοχημικών και βιοφυσικών τεχνικών
- Νέες εφαρμογές στις Βιοεπιστήμες: Βιοτεχνολογία, Κυτταρική Βιολογία, Γενετική, Ιολογία και Βιοχημεία για την προστασία της δημόσιας υγείας
- Μεταφραστική / Μεταγραφική Έρευνα στην υπηρεσία της δημόσιας υγείας

Θεματική Ενότητα «Βιοτεχνολογία και Φάρμακα»

- Παραγωγή νέων ή βελτιωμένων φαρμακευτικών προϊόντων και σκευασμάτων
- Παραγωγή νέων ή βελτιωμένων εμβολίων
- Επιπτώσεις της χρήσης των φαρμάκων από ειδικές ομάδες πληθυσμού
- Αντιμετώπιση των ανθεκτικών στα φάρμακα παθογόνων παραγόντων

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **140.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **180.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

4.3. Δράση «Επιστήμη και Βιοτεχνολογία Τροφίμων»

Εισαγωγή

Η διασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών σε σχέση με τα τρόφιμα είναι πρωταρχικός στόχος τόσο της κυπριακής πολιτείας όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κατευθυντήρια αρχή που περιγράφεται κυρίως στο Λευκό Βιβλίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ασφάλεια των τροφίμων είναι η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης «από το αγρόκτημα στο τραπέζι» η οποία να καλύπτει όλους τους τομείς της τροφικής αλυσίδας, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής των ζωοτροφών, της πρωτογενούς παραγωγής, της επεξεργασίας των τροφίμων, της αποθήκευσης, της μεταφοράς και της λιανικής πώλησης.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με την επιστήμη και τη βιοτεχνολογία των τροφίμων.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η **προώθηση των συνεργασιών** ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και πολιτικών.**

Έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη της γνώσης για παραγωγή νέων, αειφόρων, ασφαλών, οικονομικά προσιτών, οικολογικά φιλικών και ανταγωνιστικών προϊόντων διατροφής, καθώς και τον έλεγχο των κινδύνων για τη δημόσια υγεία ως αποτέλεσμα της χρήσης τροποποιημένων οργανισμών και των αυξανόμενων περιβαλλοντικών μεταβολών.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η υλοποίηση έργων που θα συνεισφέρουν στην αναγνώριση και μελέτη των επιπτώσεων της επεξεργασίας των τροφίμων στην ποιότητα των τελικών προϊόντων και στη θρεπτική τους αξία και κατά συνέπεια στη δημόσια υγεία, στην εξεύρεση νέων τεχνολογιών επεξεργασίας τροφίμων για τη βελτίωση των ιδιοτήτων και της ποιότητας των τροφίμων, στον έλεγχο των κινδύνων που παρουσιάζουν για τη δημόσια υγεία τα μεταποιημένα προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης και στην κατανόηση και καταπολέμηση των συνδεόμενων με τη διατροφή παθήσεων και λοιμωδών νόσων.

Περιγραφή

Η Δράση «Επιστήμη και Βιοτεχνολογία Τροφίμων» περιλαμβάνει δύο θεματικές ενότητες ως εξής:

Θεματική Ενότητα «Διατροφή και Υγεία»

- Παθήσεις που σχετίζονται με τις διατροφικές συνήθειες, όπως παχυσαρκία, σακχαρώδης διαβήτης, τροφικές αλλεργίες και ανορεξία
- Λοιμώδεις νόσοι, όπως γρίπη των πουλερικών, σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών, μηνιγγίτιδα και ελονοσία
- Τροφική αλυσίδα
- Υγιεινή και ασφάλεια προϊόντων διατροφής
- Διατροφική αξία προϊόντων τοπικής προέλευσης (πχ γαλακτοκομικά προϊόντα, μέλι)

Θεματική Ενότητα «Χημεία και Τεχνολογία Τροφίμων»

- Διαιτητικά Τρόφιμα και Γλυκαντικά
- Πρόσθετα Τροφίμων, όπως βιταμίνες και ανόργανα πρόσθετα, χρωστικές ουσίες, συντηρητικά και πρόσθετα ζωοτροφών και γεωργικών φαρμάκων
- Βελτίωση των διεργασιών παραγωγής τροφίμων, όπως αντιδραστήρες, βιομηχανικές ζυμώσεις, μικροβιακές ζυμώσεις και ενζυμικές διεργασίες
- Έλεγχος και βελτίωση της επεξεργασίας και των μεθόδων συντήρησης τροφίμων, όπως θερμική επεξεργασία, ψύξη και κατάψυξη και χημική συντήρηση
- Βελτίωση μεθόδων ανάλυσης των τροφίμων, όπως προσδιορισμός συστατικών και έλεγχος ρυπαντών και παθογόνων μικροοργανισμών
- Έλεγχος και διασφάλιση ποιότητας τροφίμων
- Βελτίωση της ποιότητας των τοπικών ποτών μέσω της μελέτης των ποιοτικών παραγόντων που σχετίζονται με την παραγωγή και την επεξεργασία
- Γενετικά Τροποποιημένα Τρόφιμα
- Βιολογικά Προϊόντα

Δικαιούχος

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικός Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **140.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **180.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»

Είναι σήμερα κοινά αποδεκτό ότι ο συσχετισμός της έρευνας με την ανάπτυξη των σύγχρονων κοινωνιών δεν περιορίζεται μόνο στην τεχνολογική διάστασή της. Θέματα που άπτονται της συμπεριφοράς και εξέλιξης του ανθρώπου, της κατανόησης των ειδικών του χαρακτηριστικών και των δυνατοτήτων του, της πολυπλοκότητας των σχέσεων μεταξύ των μεταβλητών της κοινωνίας και της οικονομίας, καθώς επίσης και της γενικότερης προσπάθειας για βελτίωση του βιοτικού και πνευματικού επιπέδου είναι εξαιρετικής σημασίας και χρήζουν συστηματικής διερεύνησης.

Το Πρόγραμμα «Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες» αντανάκλα την αυξανόμενη έμφαση που δίνεται παγκόσμια στην έρευνα στα πιο πάνω θέματα και στη διαμόρφωση μιας κοινής γνώσης των πολύπλοκων και αλληλένδετων κοινωνικο-οικονομικών και ανθρωπιστικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες κοινωνίες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενίσχυση της ικανότητας της κυπριακής κοινωνίας να ανταποκρίνεται και να αντιμετωπίζει τις νεοεμφανιζόμενες κρίσεις, ερωτήματα και προβλήματα, όπως επίσης και τις μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη στους τομείς των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών ξεπέρασαν, κατά το 2006, τα 10,3 και 4,7 εκ. Ευρώ αντίστοιχα.

Το Πρόγραμμα εστιάζει σε θέματα όπως η ιστορία, ο πολιτισμός, οι σύγχρονες τέχνες, η παιδεία και η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, ενώ καλύπτονται επίσης θέματα φιλοσοφίας, πολιτικής και νομικής επιστήμης. Επιπρόσθετα, καλύπτει θέματα που άπτονται των βασικών πτυχών της οικονομικής επιστήμης, όπως η οικονομική μεγέθυνση σε μια κοινωνία της γνώσης, τα οικονομικά της εργασίας και των επιχειρήσεων, τα οικονομετρικά μοντέλα και οι δείκτες.

Παράλληλα, δίνεται έμφαση σε εφαρμοσμένη έρευνα που αφορά στη βελτίωση της απασχόλησης και ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, ειδικότερα μετά την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ και στη Ζώνη του Ευρώ, στη βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων και δημόσιων υπηρεσιών, όπως επίσης και σε θέματα που αφορούν στο συνδυασμό οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων και στην εταιρική διακυβέρνηση.

Το Πρόγραμμα φιλοδοξεί να αξιοποιήσει τις πολλαπλές δυνατότητες που εμφανίζει η ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα της Κύπρου και ειδικότερα τη συσσωρευμένη εμπειρία των σημαντικότερων ερευνητικών και ακαδημαϊκών ιδρυμάτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και τον πλούτο των γνώσεων μεγάλου αριθμού ερευνητών που εργάζονται στους τομείς των κοινωνικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών επιστημών.

Το Πρόγραμμα «Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες» περιλαμβάνει τις ακόλουθες τέσσερις Δράσεις:

- Δράση «Παιδεία»,
- Δράση «Οικονομία»,
- Δράση «Κοινωνία», και
- Δράση «Ανθρωπιστικές Επιστήμες».

Δράση 5.1. «Παιδεία»

Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια ο τομέας της παιδείας στην Κύπρο αναπτύσσεται ραγδαία και οι κυριότεροι σχετικοί δείκτες πιστοποιούν τη συνεχή βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου του πληθυσμού.

Η Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση που προωθείται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στοχεύει στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος, ώστε να συνάδει με τα σύγχρονα ευρωπαϊκά δεδομένα και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες εκπαιδευτικών και εκπαιδευομένων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Παράλληλα όμως, εμφανίζονται σημαντικά προβλήματα που απαιτούν κατάλληλη διερεύνηση και κατανόηση. Τα σημαντικότερα απ' αυτά αφορούν στο λειτουργικό αναλφαβητισμό, τις μαθησιακές δυσκολίες και την ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες στα σχολεία, τις δυσχέρειες στην αποτελεσματικότερη διδασκαλία και μάθηση, την αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας η οποία συνεπάγεται σε αρκετές περιπτώσεις την εκδήλωση βίαιης και παραβατικής συμπεριφοράς, την καταπολέμηση της παραπαιδείας κα.

Επιπλέον, η Κύπρος υπολείπεται σημαντικά των άλλων χωρών σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού και κάλυψης των αναγκών της σε εργατικό δυναμικό μέσω του εκπαιδευτικού της συστήματος, με αποτέλεσμα τη δημιουργία υψηλών ποσοστών ανεργίας υψηλής εξειδίκευσης και τη μη επίτευξη του βέλτιστου επιπέδου παραγωγικότητας.

Σημαντικά θέματα θεωρούνται επίσης η κατάρτιση των εκπαιδευτικών, η εισαγωγή του θεσμού του υποχρεωτικού ολοήμερου σχολείου, η αναδιαμόρφωση της δομής και ο εκσυγχρονισμός του περιεχομένου του σχολικού συστήματος από το νηπιαγωγείο μέχρι και το λύκειο, καθώς επίσης και η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών.

Πέραν των προβλημάτων που παρουσιάζονται, προβάλλουν δυναμικά και νέες προκλήσεις με διττή έκφραση. Από τη μια, η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και της πληροφορικής επηρεάζει σημαντικά το εκπαιδευτικό σύστημα και δημιουργεί ένα νέο πλαίσιο εμπλουτισμού των εκπαιδευτικών πρακτικών με εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας όπως η εξ' αποστάσεως μάθηση και η αξιοποίηση ηλεκτρονικών μέσων διδασκαλίας.

Από την άλλη, η ίδρυση νέων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η αναβάθμιση υφιστάμενων αποτελούν τη νέα πραγματικότητα στο χώρο της εκπαίδευσης και τη βάση για την υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής επιδίωξης της Κύπρου να καταστεί διεθνές και περιφερειακό εκπαιδευτικό και ερευνητικό κέντρο.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με την παιδεία.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, διαδικασιών, υπηρεσιών και πολιτικών** που θα συνεισφέρουν στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση της παιδείας και του εκπαιδευτικού συστήματος.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η βελτίωση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου και η αποτελεσματικότερη συσχέτιση του εκπαιδευτικού συστήματος με τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας ώστε να αποτελέσει τον κινητήριο μοχλό για την περαιτέρω κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Επιπρόσθετα, η Δράση στοχεύει να συμβάλει στη δημιουργία των προϋποθέσεων για ανάδειξη της Κύπρου σε διεθνές και περιφερειακό κέντρο παροχής υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Περιγραφή

Η Δράση «Παιδεία» περιλαμβάνει τρεις θεματικές ενότητες ως εξής:

Θεματική Ενότητα «Παιδαγωγική»

- Παράγοντες που συμβάλλουν στην επιτυχία των αποφοίτων των σχολείων στη μετέπειτα φοιτητική τους πορεία
- Νέες μέθοδοι και σχολικά προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού και σύνδεση με την τριτοβάθμια εκπαίδευση
- Νέοι εκπαιδευτικοί προσανατολισμοί, δημιουργικότητα και επιχειρηματικότητα
- Ανάπτυξη μεθόδων αντιμετώπισης προβλημάτων στην εκπαίδευση
- Ελκυστικότητα τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης
- Αξιολόγηση και βελτίωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων τεχνικών και μεθόδων διδασκαλίας

Θεματική Ενότητα «Μαθητές και Σχολείο»

- Σχολική επιτυχία και κοινωνική συμπεριφορά των Κυπρίων μαθητών
- Μαθητική παραβατικότητα
- Αποτελεσματικότητα του κυπριακού σχολείου σήμερα
- Ο ρόλος του σχολείου και οι δεξιότητες που απαιτούνται από τον πολίτη της κοινωνίας των πληροφοριών και τρόποι ανάπτυξής τους
- Το φαινόμενο της παραπαιδείας στην Κύπρο
- Σχολική αποτυχία, εγκατάλειψη και εκσυγχρονισμός του σχολείου
- Μαθησιακές δυσκολίες- πρώιμη ανίχνευση και αντιμετώπιση
- Αυτοεκτίμηση και εικόνα των μαθητών

Θεματική Ενότητα «Εκπαίδευση»

- Αξιολόγηση, αξίες και πολιτική στην εκπαίδευση και επιπτώσεις στην παιδεία, πολιτική, κοινωνική δομή και οικονομία
- Διαπολιτισμική εκπαίδευση και επίδραση της πολυπολιτισμικότητας στην εκπαίδευση
- Σχέσεις εκπαιδευτικού συστήματος με τον κόσμο εργασίας
- Καινοτομικές προσεγγίσεις επιμόρφωσης και κατάρτισης των εκπαιδευτικών
- Συστήματα επιλογής των εκπαιδευτικών και επιπτώσεις στην ποιότητα της εκπαίδευσης
- Ανοικτή και εξ' αποστάσεως εκπαίδευση
- Ο ρόλος της τεχνικής εκπαίδευσης στη διατήρηση πλήρους απασχόλησης και τεχνολογικής αναβάθμισης των κυπριακών επιχειρήσεων
- Η Κύπρος ως περιφερειακό κέντρο παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών
- Η Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση στην πρωτοβάθμια / δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- Σύστημα διοίκησης των σχολικών μονάδων
- Εκπαιδευτική Ηγεσία, Διεύθυνση και Διοίκηση
- Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική και η επίδρασή της στην Κύπρο

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **100.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **120.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

5.2. Δράση «Οικονομία»

Εισαγωγή

Η οικονομική ανάπτυξη και γενικότερα τα οικονομικά φαινόμενα αποτελούν διαχρονικά αντικείμενο εκτεταμένης μελέτης με στόχο να αναλυθούν οι τεράστιες διαφορές στους ρυθμούς και στα επίπεδα οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας μεταξύ περιφερειών και χωρών και τους παράγοντες στους οποίους οφείλεται αυτή η ανισότητα στην κατανομή του πλούτου.

Η συνεχής εξέταση κλασικών παραμέτρων της οικονομικής θεωρίας, όπως οι θεσμοί, η κουλτούρα, η γεωγραφική θέση, ο φυσικός πλούτος, αλλά και πιο σύγχρονων, όπως οι επενδύσεις, το ανθρώπινο κεφάλαιο, η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη, προσφέρει ένα λογικό πλαίσιο στο οποίο βασίζονται οι πολιτικές και στρατηγικές για βελτίωση των οικονομικών μεγεθών. Παρά ταύτα, η δυναμική φύση των οικονομικών φαινομένων επιβάλλει τη συνεχή έρευνα, μελέτη και προσπάθεια για κατανόηση και εξεύρεση λύσεων που να οδηγούν σε αειφόρο και ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη.

Η συστηματική προσέγγιση προς αυτή την κατεύθυνση απαιτεί την εστίαση σε όλες τις πτυχές του οικονομικού συστήματος από τις θεωρίες της οικονομικής ανάπτυξης έως την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την ορθότητα των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή οικονομικών μοντέλων και τη μέτρηση των οικονομικών μεγεθών, μέχρι και πιο οριζόντιους παράγοντες όπως τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και υγείας και το φορολογικό σύστημα.

Η τρέχουσα οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης στηρίζεται σε δύο βασικούς και αλληλένδετους άξονες που αφορούν στη συνέχιση της υλοποίησης του αναθεωρημένου Προγράμματος Σύγκλισης (2005-2009), που παραθέτει τους στόχους και συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής για επίτευξη σταθερότητας και υγιών δημόσιων οικονομικών και στην υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Δράσης για τη Στρατηγική της Λισαβόνας, που περιλαμβάνει τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία και προτείνει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στα πλαίσια της αναπτυξιακής και κοινωνικής πολιτικής του κράτους.

Η Δράση «Οικονομία» παρέχει στους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς φορείς της χώρας τη δυνατότητα εκπόνησης έργων σχετικά με τις σημαντικότερες διεθνείς και τοπικές κοινωνικές και οικονομικές μεταβολές και τις επιπτώσεις τους στο ευρύτερο επιχειρηματικό περιβάλλον. Επιπλέον, δίνει στις επιχειρήσεις και στους συλλογικούς τους φορείς την ευκαιρία να επεκτείνουν τις συνεργασίες τους, να συμμετάσχουν σε ερευνητικά έργα και να αξιοποιήσουν τα σχετικά αποτελέσματα.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε θέματα που σχετίζονται με τις οικονομικές επιστήμες.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και πολιτικών** που θα συνεισφέρουν στην ενίσχυση της κυπριακής οικονομίας και της δυνατότητας των κυπριακών επιχειρήσεων να ανταποκριθούν στα νέα διεθνή δεδομένα που αφορούν στα οικονομικά των επιχειρήσεων και ειδικότερα σε σχέση με τη χρήση νέων τεχνολογιών, στη χρηματοδότηση καινοτομικών πρωτοβουλιών, στη βιομηχανική οργάνωση και στην αποτελεσματική διοικητική και χρηματοοικονομική διαχείριση.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η υλοποίηση ερευνητικών έργων που θα διευρύνουν την κατανόηση των οικονομικών φαινομένων και θα δημιουργούν χρήσιμη γνώση που θα μπορεί να αξιοποιηθεί στη διαμόρφωση πολιτικής για την επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους, αποτελεσματικής υλοποίησης του Προγράμματος Σύγκλισης και διατήρησης του υψηλού επιπέδου απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της Συνθήκης του Μάαστριχτ και την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωζώνη.

Τέλος, επιδιώκεται η αξιοποίηση επιστημονικών εργαλείων για τη δημιουργία μοντέλων και κατάλληλων οικονομικών δεικτών για την ορθή πρόβλεψη και μέτρηση οικονομικών μεγεθών.

Περιγραφή

Η Δράση «Οικονομία» περιλαμβάνει τέσσερις θεματικές ενότητες ως εξής:

Θεματική Ενότητα «Δημοσιονομικά - Οικονομική Ανάπτυξη»

- Μακροοικονομικά μεγέθη και μεταβλητές
- Ο ρυθμός ανάπτυξης και ο συσχετισμός με την ιδιωτική κατανάλωση, τις ιδιωτικές επενδύσεις και τις εξαγωγές υπηρεσιών
- Το δημοσιονομικό έλλειμμα, το δημόσιο χρέος και τα αποτελέσματα της υλοποίησης του Προγράμματος Σύγκλισης
- Η οικονομική κρίση: αίτια, κίνδυνοι, επίδραση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, μέτρα αντιμετώπισης
- Ανισότητα εισοδημάτων, κατανομή πλούτου και παραγωγικών συντελεστών
- Εξωγενή και ενδογενή μοντέλα οικονομικής ανάπτυξης
- Φορολογική μεταρρύθμιση
- Συμπεριφορά καταναλωτή και μικροοικονομικά θέματα
- Σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων και υγείας, κοινωνική σύνταξη
- Νομισματική και χρηματοοικονομική πολιτική

Θεματική Ενότητα «Οικονομικά της Εργασίας και των Επιχειρήσεων»

- Εταιρική κοινωνική ευθύνη
- Οι οικονομικές επιπτώσεις της απασχόλησης ξένου εργατικού δυναμικού
- Ο ρόλος του συνδικαλιστικού κινήματος και οι εργασιακές σχέσεις
- Οι τάσεις της αγοράς εργασίας και ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης
- Ελαστικότητα μισθών και μορφές εργασίας
- Βελτίωση της παραγωγικότητας σε περιόδους οικονομικής ύφεσης
- Νέα μοντέλα μέτρησης παραγωγικότητας πολλαπλών παραγόντων / Συστήματα μετρήσεως παραγωγικότητας και διεπιχειρησιακών συγκρίσεων
- Έρευνα και Ανάπτυξη, Τεχνολογική Πρόοδος και Παραγωγικότητα / Εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία
- Διοίκηση επιχειρήσεων και χρηματοοικονομική διαχείριση
- Τραπεζική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση
- Σύγχρονες μορφές βιομηχανικής οργάνωσης και ανάπτυξης
- Πολυεθνικές επιχειρήσεις στο κυπριακό οικονομικό περιβάλλον

Θεματική Ενότητα «Οικονομετρικά Μοντέλα και Οικονομικοί Δείκτες»

- Θεωρητική οικονομετρία
- Στατιστικοί έλεγχοι
- Ανάλυση πολλαπλής παλινδρόμησης
- Οικονομετρία χρονοσειρών και διαστρωματικών στοιχείων
- Γραμμικά και μη γραμμικά οικονομετρικά μοντέλα
- Στατικά και δυναμικά συστήματα
- Εφαρμοσμένη οικονομετρία
- Κατασκευή οικονομικών δεικτών
- Τεχνικές πρόβλεψης οικονομικών δεικτών

Θεματική Ενότητα «Τουριστική Ανάπτυξη»

- Απασχόληση και ανθρώπινο δυναμικό στην τουριστική και ξενοδοχειακή βιομηχανία
- Τουριστική Βιομηχανία: Σύγχρονα κανάλια διανομής και ο ρόλος του ηλεκτρονικού εμπορίου
- Οργάνωση και διοίκηση εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού
- Αειφόρος τουριστική ανάπτυξη
- Ανταγωνιστικότητα, καινοτομία και ποιότητα του τουριστικού προϊόντος μικρών και παραδοσιακών επιχειρήσεων.
- Διαχείριση κρίσεων στην τουριστική βιομηχανία
- Μέγεθος, επιδράσεις και χαρακτηριστικά του εσωτερικού τουρισμού
- Κοινωνικές και οικονομικές προεκτάσεις/χαρακτηριστικά της τουριστικής ανάπτυξης
- Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων στην τουριστική βιομηχανία

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **100.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **120.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

5.3. Δράση «Κοινωνία»

Εισαγωγή

Η ανάγκη για εστίαση των πολιτικών της έρευνας στα κοινωνικά θέματα που διέπουν την καθημερινότητα του ανθρώπου γίνεται ολοένα και πιο εμφανής σε παγκόσμιο επίπεδο. Σύγχρονες εκφράσεις διαχρονικών αλλά και νεοεμφανιζόμενων κοινωνικών φαινομένων και προβλημάτων αποκτούν καθημερινά μεγαλύτερη διάσταση και δημιουργούν δυσχέρειες στη συγκροτημένη και υγιή ανάπτυξη των ίδιων των ατόμων που εμπλέκονται και του κοινωνικού τους περιγύρου, αλλά και στην ομαλή λειτουργία του κοινωνικού συνόλου.

Ως εκ τούτου, η κατανόηση των παραγόντων (κοινωνικών, οικογενειακών, ψυχολογικών κα) που προκαλούν αυτά τα φαινόμενα είναι μείζονος σημασίας, καθώς αποτελούν ίσως τον ασφαλέστερο τρόπο για έγκαιρη πρόληψη και αντιμετώπιση των διαφόρων μορφών με τις οποίες εμφανίζονται όλο και πιο έντονα.

Για μια μικρή και κλειστή κοινωνία όπως αυτή της Κύπρου, τα πιο πάνω αποκτούν πρόσθετη βαρύτητα, καθότι η εσωστρεφής φύση και δομή της, οδηγεί πολλές φορές στη μη απόδοση της δέουσας σημασίας, με αποτέλεσμα τη δυσχέρεια στην εξεύρεση κατάλληλων λύσεων και πολιτικών για διατήρηση και βελτίωση της κοινωνικής συνοχής.

Ο τομέας των κοινωνικών πολιτικών και υπηρεσιών απέκτησε στην Κύπρο ιδιαίτερη σημασία αμέσως μετά την τουρκική εισβολή, όταν προκλήθηκαν σημαντικά κοινωνικά προβλήματα και αυξημένη εξάρτηση μεγάλου τμήματος του πληθυσμού από το κράτος. Η σταδιακή ικανοποίηση των βασικών αναγκών οδήγησε στη συνέχεια σε δημόσιες κοινωνικές πρωτοβουλίες που σχετίζονταν με τη στέγαση, την παιδεία, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την κοινωνική ασφάλιση.

Σήμερα, οι βασικοί στόχοι της κρατικής πολιτικής αφορούν κυρίως στη διασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου ποιότητας ζωής για όλους τους πολίτες, την επίτευξη πιο εξισορροπημένης κατανομής του εθνικού εισοδήματος, την ενίσχυση των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού δικτύου κοινωνικής προστασίας, την εξασφάλιση πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης, τη διασφάλιση συνθηκών ασφάλειας και υγείας στον τόπο εργασίας και στην αντιμετώπιση νέων προβλημάτων όπως τα ναρκωτικά και οι ουσίες εξάρτησης.

Υψηλής σημασίας θεωρείται επίσης η αντιμετώπιση προβλημάτων ψυχικής υγείας, εξάρτησης και εθισμού από διάφορες ουσίες που επηρεάζουν σημαντικά την καθημερινότητα στην οικογένεια, στο σχολείο, στους χώρους εργασίας και αναψυχής. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών συμβάλλει στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη καθώς και στην ευημερία του ανθρώπου, ενώ αντίθετα η επέκτασή τους υποβαθμίζει σε μεγάλο βαθμό την ποιότητα της ζωής των ασθενών και των οικογενειών τους. Η Πράσινη Βίβλος «Βελτίωση της Ψυχικής Υγείας του Πληθυσμού» (2005) της ΕΕ δίνει έμφαση στην πρόληψη, φροντίδα και θεραπευτική αγωγή και αντιμετώπιση του στιγματισμού και των διακρίσεων εις βάρος ατόμων με ψυχικές διαταραχές. Ζωτικής σημασίας προτεραιότητες θεωρούνται επίσης η βελτίωση της γονικής συμπεριφοράς, η ενθάρρυνση πνεύματος συνεργασίας στο εργασιακό περιβάλλον, η προώθηση των δικτύων κοινωνικής υποστήριξης, της κοινωνικής ένταξης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Η αποτελεσματικότητα της κοινωνικής πολιτικής βασίζεται, πέραν από τις δραστηριότητες των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών και στις πρωτοβουλίες του εθελοντικού κινήματος, το οποίο διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στο συντονισμό και τη διασύνδεση της κοινωνικής πολιτικής με τις κοινωνικές ομάδες.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με τις κοινωνικές επιστήμες.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και πολιτικών** που θα συνεισφέρουν στην κατανόηση, πρόληψη και αντιμετώπιση κοινωνικών φαινομένων που επηρεάζουν αρνητικά την ομαλή εξέλιξη και λειτουργία της κυπριακής κοινωνίας.

Περιγραφή

Η Δράση «Κοινωνία» περιλαμβάνει τρεις θεματικές ενότητες ως εξής:

Θεματική Ενότητα «Σύγχρονα Κοινωνικά Φαινόμενα»

- Ανάπτυξη νέων μεθόδων αξιολόγησης και αντιμετώπισης κοινωνικών προβλημάτων
- Παιδική και νεανική παραβατικότητα
- Ο θεσμός της οικογένειας: σύγχρονος γάμος, μεικτοί γάμοι, συχνότητα διαζυγίων και μονογονικές οικογένειες
- Σεξουαλική συμπεριφορά νεολαίας
- Ενσωμάτωση μεταναστών, ξένων εργατών και παλιννοστούντων στην κυπριακή κοινωνία
- Κράτος ευημερίας, κοινωνικός αποκλεισμός και ανάπτυξη συστημάτων εξυπηρέτησης κοινωνικών ομάδων με ιδιαίτερες ανάγκες (ηλικιωμένοι, ανάπηροι, παιδιά με ειδικές ανάγκες, αλλοδαποί κ.ο.κ.)
- Τρίτη ηλικία: προβλήματα, κοινωνικές ανάγκες και κρατικές πολιτικές
- Μέριμνα και επαγγελματική αποκατάσταση ατόμων με αναπηρίες
- Ο ρόλος της γυναίκας στη σύγχρονη κοινωνία και την αγροτική περιφέρεια
- Προβλήματα στέγασης νέων οικογενειών
- Μέτρα πολιτικής για πρόσφυγες, εγκλωβισμένους και συγγενείς αγνοουμένων
- Ο ρόλος του εθελοντικού κινήματος στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών
- Κοινωνική δικτύωση και ηλεκτρονικά κοινωνικά δίκτυα.

Θεματική Ενότητα «Ψυχολογία, Ψυχική Υγεία, Εθισμός και Εξάρτηση»

- Γνωστική, εξελικτική, κοινωνική, παιδαγωγική και κλινική ψυχολογία
- Ψυχοφυσιολογία
- Ψυχοκοινωνιολογία του ασθενή και της οικογένειάς του
- Ψυχική υγεία, αγχώδεις / ψυχολογικές διαταραχές, όπως άγχος, στρες, πανικός, φοβίες και κατάθλιψη και βία
- Ψυχογενείς παθήσεις, όπως ανορεξία, βουλιμία και παχυσαρκία
- Εθισμός και εξάρτηση, ναρκωτικά, κάπνισμα, ουσίες, όπως αλκοόλ και φάρμακα

- Νέοι και ναρκωτικά
- Πρόληψη, φροντίδα και θεραπευτική αγωγή ατόμων με ψυχικές διαταραχές
- Αντιμετώπιση του στιγματισμού και των διακρίσεων εις βάρος ατόμων με ψυχικές διαταραχές
- Αξιολόγηση προγραμμάτων και πολιτικών στους τομείς της ψυχικής υγείας, του εθισμού και της εξάρτησης

Θεματική Ενότητα «Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Κοινωνία»

- Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και κοινωνική συμπεριφορά
- Επηρεασμός των σύγχρονων κοινωνικών αξιών από την τηλεόραση
- Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στην ομαλή ανάπτυξη των παιδιών
- Τηλεοπτική διαφήμιση και κατανάλωση αγαθών
- Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στην έξαρση βίας στην οικογένεια και την κοινωνία ευρύτερα
- Οι επιδράσεις των νέων μέσων και επικοινωνιακών τεχνολογιών στη δημοκρατία και τη δημόσια ζωή.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικός Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και έως τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **100.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **120.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

5.4. Δράση «Ανθρωπιστικές Επιστήμες»

Εισαγωγή

Πέραν της σημασίας που δίνεται στην εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας, η πορεία του ανθρώπου μέσα από τα χρόνια καταδεικνύει και την εξέχουσα θέση που πρέπει να κατέχουν στην επίτευξη της έως τώρα εξέλιξής του και οι ανθρωπιστικές επιστήμες. Η γνώση της ιστορίας και της καταγωγής, η διαμόρφωση νομικών και πολιτικών πλαισίων εντός των οποίων ζει, δρα, δημιουργεί και εξελίσσεται μέχρι και τους διάφορους τρόπους με τους οποίους εκφράζεται, συνεννοείται και φιλοσοφεί το ανθρώπινο είδος, αποτελούν ένα από τους πιο σημαντικούς πυλώνες για την περαιτέρω εξέλιξη της ανθρωπότητας και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής της.

Η διερεύνηση των μεταβλητών που συνιστούν τις ανθρωπιστικές επιστήμες κρίνεται ιδιαίτερης σημασίας για την Κύπρο που παρουσιάζει μια ιστορική διαδρομή πέραν των 11.000 χρόνων και αποτελεί μια διαχρονική ζωντανή μαρτυρία των καταβολών του ελληνικού και ευρωπαϊκού πολιτισμού. Σήμερα, η Κύπρος εμφανίζει πλούσια δραστηριότητα σε πολλούς σύγχρονους τομείς της πολιτιστικής ζωής και των καλών τεχνών.

Η Δράση καλύπτει θέματα που σχετίζονται με την ιστορία και τον πολιτισμό και εστιάζουν σε ιστορική και αρχαιολογική έρευνα, στη διαχρονική εξέλιξη των τεχνών και τη συμβολή τους στην πολιτιστική ταυτότητα, στην αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στο σύγχρονο πολιτιστικό γίνεσθαι του τόπου, στη διατήρηση και αποκατάσταση της κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς, και στην ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων προστασίας και συντήρησης ιστορικών μνημείων και στοιχείων της πολιτισμικής κληρονομιάς.

Επίσης η Δράση περιλαμβάνει θέματα που σχετίζονται με τις πολιτικές και νομικές επιστήμες, το ευρύτερο φιλοσοφικό πλαίσιο που διέπει την επιστήμη της ανθρωπολογίας, καθώς επίσης και γλωσσολογικά και φιλολογικά θέματα.

Στόχος

Μέσα από τα έργα Βασικής Έρευνας επιδιώκεται η **παραγωγή νέας γνώσης διεθνούς επιπέδου** σε επιστημονικά θέματα που σχετίζονται με τις ανθρωπιστικές επιστήμες.

Μέσα από τα έργα Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης Έρευνας) επιδιώκεται η προώθηση των συνεργασιών ερευνητικών φορέων, επιχειρήσεων και αρμόδιων υπηρεσιών **με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και πολιτικών** που θα συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση των σύγχρονων κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και προσκλήσεων της Κύπρου.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η εκπόνηση υψηλής ποιότητας ερευνητικών έργων στις θεματικές ενότητες που καλύπτει με απώτερο στόχο τον εμπλουτισμό της διαχρονικής γνώσης που αφορά στις ανθρωπιστικές και πολιτικές επιστήμες και τον εκσυγχρονισμό του νομικού συστήματος της Κύπρου.

Περιγραφή

Η Δράση «Ανθρωπιστικές Επιστήμες» περιλαμβάνει τέσσερις θεματικές ενότητες ως εξής:

Θεματική Ενότητα «Ιστορία και Αρχαιολογία»

- Η ιστορία της Κύπρου από την αρχαιότητα, το Βυζάντιο μέχρι σήμερα
- Η κυπριακή γλωσσική και λογοτεχνική παράδοση
- Κοινωνιολογική και λαογραφική έρευνα στην Κύπρο
- Κυπριακή ανθρωπολογία και αρχαιολογία
- Ιστορία επιστημών, τεχνολογίας, ιατρικής και θρησκευμάτων
- Ιστορία και φιλοσοφία τεχνών, αρχιτεκτονικής, θεάτρου, ποίησης, μουσικής, κινηματογράφου και χορού στην Κύπρο
- Πολιτιστικές σχέσεις της Κύπρου με άλλες χώρες διαμέσου των αιώνων μέχρι σήμερα

Θεματική Ενότητα «Σύγχρονες Τέχνες και Πολιτισμός»

- Τεχνολογίες διαχείρισης πληροφορίας και υλικού μνημείων, έργων τέχνης, χειρογράφων και αρχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Καινοτόμες μέθοδοι προστασίας, συντήρησης και αποκατάστασης στοιχείων της κυπριακής πολιτισμικής κληρονομιάς
- Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στο σύγχρονο πολιτιστικό γίνεσθαι της Κύπρου
- Υπολογιστική προσωπογραφία, κινηματογραφία και θέατρο
- Νέα συστήματα ανάπτυξης και υποστήριξης μουσείων, σύγχρονου χορού και πολυθεαμάτων
- Συστήματα υποστήριξης λογοτεχνίας και μουσικής

Θεματική Ενότητα «Πολιτικές και Νομικές Επιστήμες»

- Διεθνής ασφάλεια και τρομοκρατία
- Εθνικές και μεταναστευτικές μειονότητες στην Κύπρο
- Εθνικές και διεθνείς συγκρούσεις - επίλυση συγκρούσεων
- Μεσογειακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Ευρωπαϊκή ενοποίηση και θρησκεία
- Η εξέλιξη της εκλογικής συμπεριφοράς στην Κύπρο
- Εκσυγχρονισμός κυπριακού συστήματος απόδοσης δικαιοσύνης
- Εκσυγχρονισμός κυπριακού δικαίου: εγκληματολογία, ποινικό, αστικό και εργατικό δίκαιο
- Ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο
- Ηλεκτρονική δημοκρατία.

Θεματική Ενότητα «Φιλολογία, Γλωσσολογία και Φιλοσοφία»

- Αρχαία, νεοελληνική και ξένη λογοτεχνία
- Γλωσσολογία και η σημασία της στην πολιτιστική ταυτότητα
- Ανθρωπολογία και ιστορία της αρχαίας φιλοσοφίας
- Πολιτική φιλοσοφία και φιλοσοφία του πολιτισμού
- Νεότερη ελληνική και ευρωπαϊκή φιλοσοφία

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας και τριάντα έξι (36) μήνες για τα Έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ορίζεται για τα έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας στις **100.000 Ευρώ** και για τα έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας στις **120.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

ΑΙΩΝΑΣ II

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΑΙΩΝΑΣ II

ΑΞΟΝΑΣ II

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ»

Οι δραστηριότητες Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) αποτελούν κατά κανόνα δραστηριότητες που απαιτούν γνώση, φαιά ουσία και εμπειρία. Οι έννοιες αυτές είναι ταυτισμένες με τον άνθρωπο και τις δεξιότητες που καλλιεργεί μέσα από την εκπαίδευση και την εργασία του. Ως αποτέλεσμα, η επέκταση των δραστηριοτήτων οποιουδήποτε συστήματος ΕΤΑΚ, προϋποθέτει τη συνεχή ενίσχυσή του με νέο, καταρτισμένο και ικανό να συμμετάσχει στο διεθνή ανταγωνισμό ανθρώπινο δυναμικό.

Η Κύπρος κατέχει μια από τις ψηλότερες θέσεις στο χάρτη της παγκόσμιας γεωγραφίας των χωρών που διαθέτουν ανθρώπινο δυναμικό με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία το 2006³, το ποσοστό του πληθυσμού (ηλικίες 25-64) με επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ξεπερνάει κατά πολύ το μέσο όρο της ΕΕ (33,1% έναντι 23,4%). Όμως, η πολύ θετική αυτή εικόνα δεν αντιστοιχεί κατά αναλογία στον αριθμό των επιστημόνων που εμπλέκονται ενεργά στην ερευνητική διαδικασία.

Η ίδια έρευνα καταδεικνύει ότι το 2006, το ανθρώπινο ερευνητικό δυναμικό στην Κύπρο αντιστοιχούσε στο 0,68% του συνολικού εργατικού δυναμικού και υστερούσε σημαντικά του αντίστοιχου μέσου όρου της ΕΕ (1,35%). Πιο συγκεκριμένα, τα άτομα που απασχολήθηκαν σε ερευνητικές δραστηριότητες, ανήλθαν σε 1226 (σε όρους ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης), σε σύγκριση με 1157 και 1017 άτομα το 2005 και 2004, αντίστοιχα. Ο αριθμός, παρά την ετήσια αύξηση των τελευταίων χρόνων, εξακολουθεί να είναι χαμηλός και θεωρείται ένας από τους βασικότερους περιοριστικούς παράγοντες ανάπτυξης του κυπριακού συστήματος ΕΤΑΚ. Καταδεικνύει δε, την προφανή αδυναμία της Κύπρου να καλύψει ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών πεδίων.

Οι κυριότεροι παράγοντες που συμβάλλουν αρνητικά στην πιο πάνω εικόνα είναι:

- ο μεγάλος αριθμός νέων επιστημόνων με διδακτορικές σπουδές που συνεχίζουν την ερευνητική τους καριέρα στο εξωτερικό. Σύμφωνα με παλαιότερη έρευνα της ΑνΑΔ⁴, το 25% των αποφοίτων ξένων πανεπιστημίων με μεταπτυχιακό δίπλωμα δεν επιστρέφει στην Κύπρο δύο χρόνια μετά την αποφοίτησή τους,
- η έλλειψη ευκαιριών και κατάλληλων συνθηκών που να διευκολύνουν ένα νέο επιστήμονα με σημαντικές σπουδές και εμπειρία να ακολουθήσει επαγγελματική καριέρα με κύριο αντικείμενο την ενασχόληση με έρευνα,
- η περιορισμένη, μέχρι πρότινος, ικανότητα του κυπριακού εκπαιδευτικού συστήματος για εγχώρια παραγωγή αποφοίτων με διδακτορικό τίτλο και ειδικότερα στους κλάδους θετικών και τεχνικών επιστημών⁵, και
- η έλλειψη ερευνητικής κουλτούρας που να αναδεικνύει την αξία και σημασία της καριέρας των ερευνητών.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» 2007-2013 θεωρεί το ανθρώπινο δυναμικό ως βασικό παράγοντα για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη της οικονομίας στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον με τις ραγδαία μεταβαλλόμενες συνθήκες. Προκρίνει δε τις επενδύσεις που οδηγούν στην ανάπτυξη μιας οικονομίας βασισμένης στη γνώση και υποστηρίζει την ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού υψηλής εξειδίκευσης, με ικανότητα κατανόησης και αξιοποίησης προηγμένων τεχνολογιών.

Ο ΑΞΟΝΑΣ II στοχεύει στη διεύρυνση, σε βάθος χρόνου, του ανθρώπινου δυναμικού που εργάζεται σε δραστηριότητες προώθησης ΕΤΑΚ μέσα από την:

- προσέλκυση και άμεση ένταξη στο σύστημα ΕΤΑΚ νέων ερευνητών που έχουν ολοκληρώσει πρόσφατα τις διδακτορικές τους σπουδές,
- εκπαίδευση και καθοδήγηση νέων επιστημόνων που βρίσκονται στο στάδιο της εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, ώστε να αποτελέσουν την αμέσως επόμενη γενιά νέων ερευνητών, και
- προετοιμασία της νεότερης γενιάς και θεμελίωση της αντίληψης ότι η σταδιοδρομία ερευνητή μπορεί να αποτελέσει μια αξιόλογη επιλογή για επαγγελματική ανέλιξη.

Επιπρόσθετα, στοχεύει να συμβάλει ουσιαστικά στην επίτευξη των ειδικών στόχων του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρύθμισης για τη Στρατηγική της Λισαβόνας, για την ενίσχυση της επιστημονικής βάσης της χώρας.

Ο Αξονας II περιλαμβάνει τα ακόλουθα τρία (3) προγράμματα:

- **Πρόγραμμα «ΔΙΔΑΚΤΩΡ»**,
- **Πρόγραμμα «Νέοι Ερευνητές Κύπρου» - ΠΕΝΕΚ**, και
- **Πρόγραμμα «Καλλιέργεια Ερευνητικής και Καινοτομικής Κουλτούρας».**

3 «Έρευνα Εργατικού Δυναμικού» της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου, 2007

4 «Οδοιπορικό Σταδιοδρομίας Νέων Αποφοίτων», Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, 1998

5 Ο αριθμός των αποφοίτων θετικών και τεχνικών επιστημών από ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο περιορίζεται στο 3,6 ανά 1000 κατοίκους ηλικίας 20-29 σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο στην ΕΕ που ανέρχεται σε 12,9 (2005). Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΔΑΚΤΩΡ»

Εισαγωγή

Η απασχόληση ατόμων με διδακτορικό τίτλο σε ένα εθνικό σύστημα ΕΤΑΚ θεωρείται διεθνώς ως μία από τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την επέκταση των ερευνητικών δραστηριοτήτων, καθώς, κατά κανόνα, κατέχουν την πλέον προηγμένη θεωρητική γνώση και ικανότητα εφαρμογής σύγχρονων μεθόδων και τεχνικών στο επιστημονικό πεδίο εξειδίκευσής τους.

Μια από τις κυριότερες διαπιστώσεις που αφορούν στο σύστημα ΕΤΑΚ της Κύπρου είναι ότι ο αριθμός κατόχων διδακτορικού τίτλου που εργάζονται σε θέσεις με κύριο αντικείμενο απασχόλησης την έρευνα είναι εξαιρετικά μικρός. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, κατά το 2006, οι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου⁶ που απασχολήθηκαν σε ερευνητικές δραστηριότητες στην Κύπρο ήταν 325, σε σχέση με 290 κατά το 2005. Παρά την αύξηση που παρουσιάστηκε, ο αριθμός αντιστοιχεί μόνο στο 26,5% του συνόλου όσων απασχολήθηκαν σε ερευνητικές δραστηριότητες, σε όρους ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης, γεγονός που καταδεικνύει ότι υπάρχει ανάγκη για αύξηση των ατόμων με διδακτορικές σπουδές που θα απασχολούνται σε ερευνητικές δραστηριότητες.

Μέχρι πρότινος ένας από τους περιοριστικούς παράγοντες που δεν επέτρεπαν τη διευρυμένη συμμετοχή κατόχων διδακτορικού τίτλου στην ανάπτυξη της έρευνας στον τόπο ήταν ασφαλώς η περιορισμένη προσφορά σχετικών θέσεων εργασίας. Η εικόνα αυτή φαίνεται ότι μπορεί να διαφοροποιηθεί ουσιαστικά τα επόμενα χρόνια. Η επέκταση των δραστηριοτήτων παλαιότερων ιδρυμάτων, η αναβάθμιση ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε πανεπιστήμια, η ίδρυση νέων κρατικών πανεπιστημίων και η δημιουργία νέων ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων, κάποια εκ των οποίων σε συνεργασία με παγκοσμίως πρωτοπόρα ερευνητικά ιδρύματα και η αύξηση της συμμετοχής κυπριακών επιχειρήσεων σε ερευνητικά προγράμματα δημιουργούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις.

Αναμένεται λοιπόν μια συνεχώς αυξανόμενη ανάγκη προσέλκυσης νέων μεταδιδακτόρων για να στελεχώσουν τα νέα ερευνητικά εργαστήρια και τις επιχειρήσεις.

Στόχος

Κύριος σκοπός του Προγράμματος «ΔΙΔΑΚΤΩΡ» είναι η άμεση ένταξη νέων επιστημόνων μεταδιδακτορικού επιπέδου στο σύστημα ΕΤΑΚ της Κύπρου για την εκπόνηση υψηλού επιπέδου ερευνητικών έργων.

Απώτερος στόχος είναι η αναβάθμιση του στελεχιακού δυναμικού ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων και η επέκταση των ερευνητικών δυνατοτήτων τους.

Περιγραφή

Το Πρόγραμμα χρηματοδοτεί την υλοποίηση ερευνητικού έργου, από Νέο Ερευνητή κάτοχο διδακτορικού τίτλου, στο πλαίσιο εργοδότησής του από κυπριακό ερευνητικό ίδρυμα, κοινωφελή οργανισμό ή επιχείρηση οποιουδήποτε κλάδου της οικονομίας.

Ο Νέος Ερευνητής θα εργοδοτηθεί από τον Ανάδοχο Φορέα με κύριο αντικείμενο ενασχόλησης την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου. Για την ομαλότερη ενσωμάτωσή του στο περιβάλλον του Ανάδοχου Φορέα ο Νέος Ερευνητής, θα μπορεί να συμμετέχει επίσης, με περιορισμένο ποσοστό του χρόνου του και σε άλλες ερευνητικές ή/και εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Ο Νέος Ερευνητής μπορεί να είναι και ο Συντονιστής του έργου, εφόσον εξασφαλίσει τη συγκατάθεση του Ανάδοχου Φορέα.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3), ή Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

⁶ Στατιστικές Έρευνες και Ανάπτυξης Στατιστική Υπηρεσία, 2006

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Ο **Νέος Ερευνητής** πρέπει να είναι κάτοχος διδακτορικού τίτλου, τον οποίο να έχει αποκτήσει εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών ⁷, από την ημέρα υποβολής της πρότασης. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν και άτομα που βρίσκονται στο τελικό στάδιο υποστήριξης της διδακτορικής διατριβής τους και αναμένεται να αποκτήσουν επίσημα το διδακτορικό τίτλο τους εντός του χρονικού πλαισίου που θα καθορίζει η Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, ο Νέος Ερευνητής πρέπει κατά την ημέρα υποβολής της πρότασης να είναι κάτω των σαράντα (40) ετών και δεν πρέπει να εργάζεται ήδη στον Ανάδοχο Φορέα, εκτός εάν πρόκειται για σύμβαση περιορισμένης διάρκειας στα πλαίσια υφιστάμενου ερευνητικού έργου.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως τριάντα έξι (36) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε έργο ορίζεται στις **50.000 Ευρώ** για κάθε χρόνο διάρκειάς του. Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, αμοιβή του Νέου Ερευνητή, εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

⁷ Η περίοδος αυτή μπορεί να επεκταθεί σε περίπτωση στράτευσης ή άδειας μητρότητας.

7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΝΕΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ ΚΥΠΡΟΥ» - ΠΕΝΕΚ

Εισαγωγή

Οι προσπάθειες του ΙΠΕ για τη διεύρυνση των δραστηριοτήτων έρευνας καλύπτουν και τους νέους επιστήμονες που βρίσκονται στο στάδιο εκπόνησης της διδακτορικής τους διατριβής, καθώς αυτοί αποτελούν την «εν δυνάμει» νεότερη γενιά των ερευνητών.

Το Πρόγραμμα «Νέοι Ερευνητές Κύπρου» - ΠΕΝΕΚ απευθύνεται σε υποψήφιους διδάκτορες και τους παρέχει τη δυνατότητα να συνδυάσουν τις σπουδές τους με την παράλληλη εκπόνηση ερευνητικού έργου σε συνεργασία με εγχώριο ερευνητικό /ακαδημαϊκό φορέα, κοινωφελή οργανισμό ή επιχείρηση.

Το Πρόγραμμα αποτελεί συνέχεια αντίστοιχων μέτρων που περιελάμβαναν οι προηγούμενες ΔΕΣΜΕΣ Προγραμμάτων του ΙΠΕ. Η σημαντική επιτυχία τους και η μεγάλη συμμετοχή νέων επιστημόνων κατέδειξαν την απήχηση των μέτρων και τη χρησιμότητά τους για την ανάπτυξη του νέου ερευνητικού δυναμικού της Κύπρου.

Στόχος

Το Πρόγραμμα στοχεύει στην προετοιμασία των επόμενων γενιών ερευνητών που θα στελεχώσουν το σύστημα Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) της Κύπρου.

Μέσα από τα χρηματοδοτούμενα έργα επιδιώκεται η εξοικείωση των νέων επιστημόνων με το εργασιακό περιβάλλον των ερευνητικών μονάδων / εργαστηρίων σε ερευνητικά κέντρα και επιχειρήσεις, καθώς και η απόκτηση εμπειριών στην αξιοποίηση σύγχρονων ερευνητικών μεθοδολογιών και στη διαχείριση υψηλής ποιότητας ερευνητικών έργων σε επιστημονικούς και τεχνολογικούς τομείς αιχμής.

Μακροπρόθεσμα, το Πρόγραμμα στοχεύει στη μόνιμη ένταξη των νέων επιστημόνων στο σύστημα ΕΤΑΚ της Κύπρου.

Περιγραφή

Το Πρόγραμμα χρηματοδοτεί την υλοποίηση ερευνητικού έργου, από Νέο Ερευνητή (ΝΕ) υποψήφιο διδάκτορα, με την καθοδήγηση και την υποστήριξη έμπειρων ερευνητών.

Το περιεχόμενο του ερευνητικού έργου αναμένεται να συμβαδίζει με το περιεχόμενο της διδακτορικής διατριβής του ΝΕ. Προς τούτο, στο Δίκτυο Συνεργασίας του έργου θα συμμετέχει απαραίτητα ο εκπαιδευτικός οργανισμός στον οποίο εκπονεί ο ΝΕ τη διδακτορική του διατριβή. Η συμπερίληψη άλλων φορέων καθορίζεται κατά περίπτωση από τις ανάγκες του έργου. Ειδικότερα στην περίπτωση έργων με Ανάδοχο Φορέα επιχείρηση θα πρέπει να διασφαλίζεται η πρόσβαση στις αναγκαίες ερευνητικές υποδομές.

Το προτεινόμενο έργο θα πρέπει να αφορά σε επιστημονικούς και τεχνολογικούς τομείς αιχμής με υψηλό ενδιαφέρον για την Κύπρο. Προτάσεις έργων που υποβάλλονται από επιχειρήσεις πρέπει να έχουν άμεση σχέση με τις δραστηριότητές τους.

Ο Νέος Ερευνητής θα δεσμεύεται ότι θα συμμετέχει στο ερευνητικό έργο καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του, ακόμη και αν ολοκληρώσει τις διδακτορικές σπουδές του νωρίτερα. Ο Νέος Ερευνητής δεν επιτρέπεται να έχει άλλη απασχόληση και η συμμετοχή του στο έργο θα καλύπτει το σύνολο του εργάσιμου χρόνου του.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3), ή Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Ο **Νέος Ερευνητής** πρέπει να είναι Υποψήφιος Διδάκτορας που έχει ξεκινήσει, κατά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης, την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής του σε εκπαιδευτικό ίδρυμα της Κύπρου ή του εξωτερικού.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς του Προγράμματος ο Νέος Ερευνητής - Υποψήφιος Διδάκτορας πρέπει να κατέχει ήδη μεταπτυχιακό τίτλο (επιπέδου Master) ή να έχει επιτύχει σε οποιαδήποτε προαπαιτούμενη εξέταση του οικείου πανεπιστημίου (πχ Περιεκτική Εξέταση).

Σε κάθε περίπτωση ο Νέος Ερευνητής, κατά την ημέρα υποβολής της πρότασης, δεν θα πρέπει να έχει συμπληρώσει το 35^ο έτος της ηλικίας του.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως τριάντα έξι (36) μήνες ανάλογα με το χρόνο που υπολείπεται για τη συμπλήρωση τριών χρόνων εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής του Νέου Ερευνητή.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε έργο ορίζεται στις **35.000 Ευρώ** για κάθε χρόνο διάρκειάς του. Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβή του Νέου Ερευνητή, μικροεξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, πρόσβαση, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1 της παρούσας Προκήρυξης.

8. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ»

Ο μακροχρόνιος προγραμματισμός ανάπτυξης του συστήματος ΕΤΑΚ οφείλει να περιλαμβάνει δραστηριότητες με τις οποίες να προωθείται η καλλιέργεια ερευνητικής και καινοτομικής κουλτούρας στην ευρύτερη κοινωνία.

Προς την κατεύθυνση αυτή, υιοθετούνται συχνά μέτρα που αφορούν στη θεμελίωση της αντίληψης ότι η καριέρα ερευνητή μπορεί να αποτελεί μια αξιοπρεπή και με πολλαπλές προοπτικές επιλογή σταδιοδρομίας για κάθε νέο, όπως επίσης και στην αναγνώριση της ερευνητικής αριστείας ατόμων και φορέων από το κοινωνικό σύνολο και την πολιτεία.

Μια διεθνώς αποδεκτή μέθοδος για την αναγνώριση της αξίας της εργασίας που επιτελούν είτε οι καταξιωμένοι συντελεστές στο χώρο της έρευνας και ανάπτυξης, είτε οι νέοι με πρωτοπόρες και καινοτόμες πρωτοβουλίες είναι η βράβευσή τους στα πλαίσια ανοικτών διαγωνισμών.

Το Πρόγραμμα «Καλλιέργεια Ερευνητικής και Καινοτομικής Κουλτούρας» δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις νεότερες γενιές των μαθητών και φοιτητών όλων των επιπέδων εκπαίδευσης, ξεκινώντας από τα πρώτα στάδια του εκπαιδευτικού συστήματος μέχρι και το επίπεδο των μεταπτυχιακών σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στοχεύει δε, στην ενίσχυση της ικανότητας των νέων να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, να αναπτύσσουν καινοτόμες ιδέες, να δημιουργούν και να συνεργάζονται. Παράλληλα, επιβραβεύει έμπειρους ερευνητές με αξιολογη διεθνούς επιπέδου ερευνητική δραστηριότητα.

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τους ακόλουθους τέσσερις (4) διαγωνισμούς:

- Βραβείο Έρευνας «Νίκος Συμεωνίδης»,
- Διαγωνισμός «Φοιτητές στην Έρευνα» (ΦΟΙΤΩ),
- Διαγωνισμός «Μαθητές στην Έρευνα» (ΜΕΡΑ), και
- Διαγωνισμός «Τεχνολογία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση» (ΤΕΚΕ).

8.1. Βραβείο Έρευνας «Νίκος Συμεωνίδης»

Εισαγωγή

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του για αναγνώριση και επιβράβευση της άριστης επίδοσης στον τομέα της έρευνας, καθιέρωσε από το 2007 την απονομή ετήσιου βραβείου. Το βραβείο ονομάζεται **Βραβείο Έρευνας «Νίκος Συμεωνίδης»**⁸ προς τιμή του αείμνηστου πρώτου Γενικού Διευθυντή του Ιδρύματος.

Στόχος

Το Βραβείο έχει ως στόχο την ανάδειξη του έργου και της προσωπικότητας των επιστημόνων που δραστηριοποιούνται ερευνητικά στην Κύπρο και οι οποίοι έχουν να επιδείξουν σημαντικά και με διεθνή αναγνώριση αποτελέσματα.

Περιγραφή

Το Βραβείο Έρευνας «Νίκος Συμεωνίδης» απονέμεται σε ερευνητή ή ερευνητική ομάδα με σημαντικό ερευνητικό έργο που έχει ολοκληρωθεί μέχρι και τρία (3) χρόνια πριν από την ημερομηνία προκήρυξης του διαγωνισμού και έχει τύχει εθνικής ή διεθνούς χρηματοδότησης.

Το Βραβείο απονέμεται σε ετήσια βάση και καλύπτει συνήθως όλα τα επιστημονικά πεδία. Το ΙΠΕ κατά την ανακοίνωση της πρόσκλησης μπορεί να καθορίζει την επιστημονική εξειδίκευση του βραβείου για κάποιο έτος.

Η αξιολόγηση των υποψηφιοτήτων γίνεται από ειδική επιτροπή αξιολόγησης. Για την αξιολόγηση των υποψηφιοτήτων λαμβάνεται υπόψη η ποιότητα των αποτελεσμάτων του έργου, η σημασία τους σε διεθνές επιστημονικό επίπεδο και η προστιθέμενη αξία τους για την Κύπρο και τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο.

8 Ο Νίκος Συμεωνίδης υπηρέτησε για τέσσερις δεκαετίες την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του τόπου από πολλαπλές θέσεις ευθύνης με πολυθεματικό και διατμηματικό χαρακτήρα και διακρίθηκε για το πάθος του στην επίτευξη άριστων αποτελεσμάτων στη δουλειά των συνεργατών και του ιδίου. Ως Γενικός Διευθυντής του ΙΠΕ (2003-2006) πρωτοστάτησε στην εμπέδωση στην ευρύτερη κοινωνία της σημασίας της έρευνας και της καινοτομίας για την ανάπτυξη της Κύπρου και διακήρυξε με σταθερότητα την πίστη του ότι η επιτυχία της Κύπρου στους εν λόγω τομείς στηρίζεται στην υψηλή ποιότητα των επιστημόνων της.

Επιπρόσθετα, λαμβάνονται υπόψη πιθανές δημοσιεύσεις των αποτελεσμάτων του έργου σε έγκυρα διεθνή περιοδικά και τυχόν παρουσιάσεις σε διεθνή συνέδρια υψηλού επιπέδου, όπως επίσης και οι δυνατότητες εμπορικής εκμετάλλευσης και κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας.

Στην αίτησή τους οι υποψήφιοι, παρουσιάζουν το υλοποιημένο έργο, τα αποτελέσματα και τη σημασία τους. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν και το αντικείμενο αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων. Επιπρόσθετα, οι υποψήφιοι καλούνται να παρουσιάσουν ένα γενικό πλαίσιο δραστηριοτήτων για συνέχιση του έργου τους.

Το Βραβείο απονέμεται σε ειδική τελετή που διοργανώνει το ΙΠΕ.

Δικαιούχοι

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν ερευνητές και ερευνητικές ομάδες που δραστηριοποιούνται σε μόνιμη βάση στην Κύπρο για περίοδο τουλάχιστον τριών ετών. Οι υποψήφιοι μπορούν να εργάζονται σε οποιοδήποτε ερευνητικό ή ακαδημαϊκό ίδρυμα, επιχείρηση ή κοινωνική οργανισμό του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα με μόνιμη έδρα τις περιοχές που ελέγχει η Κυριακή Δημοκρατία.

Στις περιπτώσεις που η υποψηφιότητα θα αφορά σε ερευνητική ομάδα, τότε σ' αυτή θα μπορούν να συμμετέχουν μόνο επιστήμονες με σημαντικό ρόλο στην εκπόνηση του έργου.

Βραβείο - Χορηγία

Στον ερευνητή ή την ομάδα που θα τιμηθεί με το Βραβείο Έρευνας «Νίκος Συμεωνίδης» επιδίδεται έργο τέχνης το οποίο έχει φιλοτεχνηθεί ειδικά για το σκοπό αυτό και χρηματικό ποσό ύψους **5.000 Ευρώ**.

Επίσης, παραχωρείται χορηγία ύψους **50.000 Ευρώ** για σκοπούς συνέχισης της έρευνάς του, την οποία πρέπει να αξιοποιήσει σε χρόνο που μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

8.2. Διαγωνισμός «Φοιτητές στην Έρευνα» (ΦΟΙΤΩ)

Εισαγωγή

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας θεωρεί ως πολύ σημαντική την επαφή των φοιτητών με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας. Η καθημερινή επαφή των φοιτητών με ακαδημαϊκούς και ερευνητές, η δραστηριοποίησή τους στο περιβάλλον των ερευνητικών εργαστηρίων και η άμεση επαφή τους με τα αποτελέσματα της έρευνας που εκπονείται στον ακαδημαϊκό χώρο των σπουδών τους αποτελούν θετικές επιδράσεις για να οδηγηθούν στην απόφαση να ακολουθήσουν καριέρα ερευνητή.

Οι φοιτητές αποτελούν την επόμενη γενιά επιστημόνων του τόπου και ο Διαγωνισμός «Φοιτητές στην Έρευνα» επιχειρεί να λειτουργήσει ως η βάση για την αρχική τους γνωριμία με την ερευνητική διαδικασία.

Στόχος

Ο Διαγωνισμός «Φοιτητές στην Έρευνα» έχει βασικό στόχο την εμπλοκή των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τα πρώτα στάδια της σταδιοδρομίας τους σε ερευνητικές δραστηριότητες.

Παράλληλα, στοχεύει στην προβολή των επιτευγμάτων των φοιτητών και την τόνωση του ενδιαφέροντός τους για την έρευνα.

Περιγραφή

Μέσα στα πλαίσια του Διαγωνισμού προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές υποβάλλουν αποτελέσματα εργασιών τους με επιστημονικό, ερευνητικό ή τεχνολογικό αντικείμενο. Οι εργασίες εντάσσονται στις πιο κάτω πέντε θεματικές ενότητες:

- Τεχνολογία,
- Επιστήμες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών,
- Αειφόρος Ανάπτυξη,
- Υγεία και Βιολογικές Επιστήμες, και
- Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες.

Οι εργασίες αξιολογούνται και κατατάσσονται σε σειρά επιτυχίας από ειδική επιστημονική επιτροπή αξιολόγησης. Ο Διαγωνισμός προνοεί τη βράβευση των φοιτητών κάθε κατηγορίας, των οποίων οι εργασίες εξασφαλίζουν τις ψηλότερες βαθμολογίες κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

Δικαιούχοι

Στο Διαγωνισμό μπορούν να λάβουν μέρος μεμονωμένοι φοιτητές ή ομάδες φοιτητών. Οι φοιτητές μπορεί να είναι Κύπριοι ή ξένοι (οποιασδήποτε εθνικότητας) που σπουδάζουν σε εκπαιδευτικό ίδρυμα της Κύπρου ή/και Κύπριοι που σπουδάζουν σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό ίδρυμα του εξωτερικού.

Ο Διαγωνισμός απευθύνεται στις ακόλουθες δύο κατηγορίες φοιτητών:

- προπτυχιακοί φοιτητές, και
- μεταπτυχιακοί φοιτητές (εξαιρούνται οι υποψήφιοι διδάκτορες).

Χρηματοδότηση

Τα βραβεία συνίστανται σε τιμητικές διακρίσεις που δίνουν δημόσια αναγνώριση στους διακριθέντες και τα έργα τους, καθώς και σε χρηματικά βραβεία.

8.3. Διαγωνισμός «Μαθητές στην Έρευνα» (ΜΕΡΑ)

Εισαγωγή

Ο Διαγωνισμός «ΜΕΡΑ» προκηρύσσεται από το 2001 σε ετήσια βάση, ως αποτέλεσμα της διαπίστωσης ότι η καλλιέργεια πνεύματος δημιουργικότητας και πρωτοβουλίας στους νέους και η βελτίωση των δεξιοτήτων τους για ανάπτυξη νέων ιδεών, είναι σημαντικές παράμετροι για την ευρύτερη παιδεία τους.

Στόχος

Κεντρικός στόχος του Διαγωνισμού «ΜΕΡΑ» είναι η κατανόηση των βασικών εννοιών της έρευνας και η επαφή των μαθητών και των εκπαιδευτικών τους, με τις βασικές αρχές, τις διαδικασίες και τα μεθοδολογικά εργαλεία της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

Επιπρόσθετα, αναμένεται ότι μέσα από την ομαδική εργασία οι μαθητές θα εκτιμήσουν την αξία της έρευνας και θα αντιληφθούν τη σχέση της με την ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας, ενώ θα κατανοήσουν και τη σημασία της τεχνολογικής εξέλιξης για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Περιγραφή

Στο Διαγωνισμό συμμετέχουν ομάδες εργασίας από μαθητές, εκπαιδευτικούς και ερευνητές. Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδα, ενώ ο ρόλος των εκπαιδευτικών και ερευνητών είναι να καθοδηγήσουν τους μαθητές, προσφέροντας στήριξη και συμβουλές.

Ο Διαγωνισμός υλοποιείται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη, κάθε ομάδα μαθητών υποβάλλει σε συνοπτικό έντυπο την πρότασή της για την ιδέα που επιθυμεί να υλοποιήσει και η οποία εντάσσεται σε μια από τις θεματικές ενότητες του Διαγωνισμού.

Στη δεύτερη φάση, οι ομάδες, που κατά την προ-αξιολόγηση της πρώτης φάσης κριθούν ότι καλύπτουν τους αναγκαίους όρους και προϋποθέσεις, υλοποιούν την ιδέα τους και υποβάλλουν την τελική τους έκθεση στην οποία περιγράφουν την εργασία που πραγματοποίησαν και τα αποτελέσματα που προέκυψαν.

Οι εργασίες αξιολογούνται και κατατάσσονται σε σειρά επιτυχίας από ειδική επιτροπή αξιολόγησης.

Δικαιούχοι

Ο Διαγωνισμός απευθύνεται στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες μαθητών που φοιτούν σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία:

- πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δημοτικά σχολεία),
- δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσια), και
- επιπέδου λυκείου (γενικής ή τεχνικής εκπαίδευσης).

Χρηματοδότηση

Για την κάλυψη δαπανών υλοποίησης των εργασιών, κάθε ομάδα εργασίας λαμβάνει συμβολικό ποσό χρηματοδότησης, ενώ για την επιβράβευση των νικητών του Διαγωνισμού προβλέπεται η απονομή τιμητικών διπλωμάτων, χρηματικών επάθλων και εκπαιδευτικών ταξιδιών σε ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού.

8.4. Διαγωνισμός «Τεχνολογία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση» (ΤΕΚΕ)

Εισαγωγή

Ο Διαγωνισμός «Τεχνολογία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση» (ΤΕΚΕ) αποτελεί μετεξέλιξη του Διαγωνισμού Τεχνολογίας⁹. Με τη νέα του μορφή ο Διαγωνισμός καλύπτει τόσο τεχνολογικές, όσο και καινοτομικές δραστηριότητες και πρωτοβουλίες.

Ο Διαγωνισμός εντάσσεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του ΙΠΕ για την προώθηση και εμπέδωση της τεχνολογικής και καινοτομικής κουλτούρας και την ενίσχυση της επινοητικότητας και της εφευρετικότητας των μαθητών σε συνδυασμό με την κατάλληλη αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών μέσων.

Στόχος

Ο Διαγωνισμός ΤΕΚΕ έχει βασικό στόχο την καλλιέργεια της τεχνολογικής παιδείας και την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της καινοτομίας στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Περιγραφή

Στο Διαγωνισμό συμμετέχουν ομάδες εργασίας από μαθητές και εκπαιδευτικούς. Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδα, ενώ ο ρόλος των εκπαιδευτικών είναι να καθοδηγήσουν τους μαθητές, προσφέροντας στήριξη και συμβουλές.

Τα θέματα για τους μαθητές της Δημοτικής Εκπαίδευσης καθορίζονται εκ των προτέρων στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων. Οι μαθητές γυμνασίου και λυκείου έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής θέματος στο οποίο θα διαγωνιστούν.

Ο Διαγωνισμός υλοποιείται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη, οι μαθητές υποβάλλουν τη δήλωση συμμετοχής τους. Μετά από αξιολόγηση της δήλωσης, οι επιτυχόντες υποβάλλουν στη δεύτερη φάση το έργο τους, το οποίο θα πρέπει να αποτελείται από μια κατασκευή και τεχνικό φάκελο, στον οποίο γίνεται πλήρης περιγραφή της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε, καθώς και οδηγίες χρήσης της κατασκευής, αν αυτή εκτελεί κάποια λειτουργία.

Οι εργασίες αξιολογούνται και κατατάσσονται σε σειρά επιτυχίας από ειδική επιτροπή αξιολόγησης.

Δικαιούχοι

Ο Διαγωνισμός απευθύνεται στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες μαθητών που φοιτούν σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία:

- πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δημοτικά σχολεία),
- δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσια), και
- επιπέδου λυκείου (γενικής ή τεχνικής εκπαίδευσης).

Χρηματοδότηση

Για την κάλυψη δαπανών υλοποίησης των εργασιών, κάθε ομάδα εργασίας λαμβάνει συμβολικό ποσό χρηματοδότησης, ενώ για την επιβράβευση των νικητών του Διαγωνισμού προβλέπεται η απονομή τιμητικών διπλωμάτων και χρηματικών επάθλων.

9 Ο Διαγωνισμός Τεχνολογίας υλοποιήθηκε μέχρι το 2007 από το Ίδρυμα Τεχνολογίας.

ΑΞΙΟΝΑΣ III

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΑΞΙΟΝΑΣ III

ΑΞΟΝΑΣ ΙΙΙ

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»

Είναι σήμερα κοινή πεποίθηση όσων εμπλέκονται στην αναπτυξιακή και παραγωγική διαδικασία ότι η έρευνα, η σύγχρονη τεχνολογία και η καινοτομία αποτελούν πλέον καθοριστικούς παράγοντες της προσπάθειας των σύγχρονων κοινωνιών και οικονομιών να καταλάβουν υψηλή θέση στον παγκόσμιο χάρτη της ανάπτυξης.

Η έκρηξη στον όγκο των γνώσεων, η γρήγορη διάδοσή τους και οι κοσμογονικές αλλαγές στο οργανωτικό και θεσμικό πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομίας, αναδεικνύουν το ξεχωριστό ρόλο που διαδραματίζουν η έρευνα και ανάπτυξη στη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Είναι ενδεικτικό ότι μελέτες σε παγκόσμια κλίμακα καταδεικνύουν ότι το 50% της αύξησης της παραγωγικότητας προέρχεται από την εφαρμογή νέων καινοτόμων ιδεών και μεθόδων. Χαρακτηριστικό είναι επίσης, ότι την τελευταία δεκαετία στην Ευρώπη η απασχόληση στους τομείς υψηλής έντασης γνώσης αυξήθηκε κατά 16,1% σε σχέση με το συνολικό μέσο όρο που ήταν μόλις 8.1%.

Οι περισσότερες όμως επιχειρήσεις, ιδιαίτερα οι ΜΜΕ, χαρακτηρίζονται από μία ενδογενή αδυναμία να εμπλακούν σε τέτοιες δραστηριότητες με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν δυσχέρειες στην αντιμετώπιση του συνεχούς αυξανόμενου διεθνούς ανταγωνισμού.

Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα εμφανές στην Κύπρο λόγω του μικρού μεγέθους της τοπικής αγοράς, του παραδοσιακού χαρακτήρα και δομής των περισσότερων επιχειρήσεων, της απουσίας παράδοσης σε θέματα ΕΤΑΚ και της «απόστασης» που τις χωρίζει από την ακαδημαϊκή / ερευνητική κοινότητα. Αξίζει να σημειωθεί ότι για το 2006¹⁰, η συνεισφορά των επιχειρήσεων στις συνολικές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη ανέρχεται μόλις στο 23% του ήδη πολύ χαμηλού ποσοστού του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (0.43%) που δαπανάται σε εθνικό επίπεδο. Οι αριθμοί αυτοί απέχουν πάρα πολύ από τους στόχους της Στρατηγικής της Λισαβόνας για το 2010, που καθορίζουν ότι οι συνολικές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη στην ΕΕ θα πρέπει να ανέλθουν κατά μέσο όρο στο 3% του ΑΕΠ και ότι τα 2/3 των δαπανών αυτών θα πρέπει να αποτελούν τη συμβολή των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας Καινοτομίας¹¹ το ποσοστό των επιχειρήσεων που πραγματοποίησαν καινοτομικές δραστηριότητες κατά την περίοδο 2004-2006 ανήλθε στο 39,6% του συνόλου των επιχειρήσεων όλων των κλάδων της οικονομίας με περισσότερους από δέκα εργαζομένους.

Σε ότι αφορά στην ανάπτυξη της καινοτομίας, η Κύπρος, για τη διετία 2006-2007, κατατάσσεται¹² στη 12η θέση ανάμεσα στα 27 κράτη - μέλη με απόδοση στο γενικό δείκτη καινοτομίας που ανέρχεται στο 0,471 σε σχέση με 0,475 που είναι ο μέσος όρος της ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, με τη Στρατηγική της Λισαβόνας, έχει αναδείξει την καινοτομία ως ένα εργαλείο για να καταστεί η πλέον ανταγωνιστική οικονομία στον κόσμο. Με την αναθεώρηση της Στρατηγικής το 2005, η ευθύνη για το σχεδιασμό κατάλληλης στρατηγικής και την εφαρμογή αναγκαίων προγραμμάτων και μέτρων έχει μεταφερθεί στα κράτη - μέλη, ενώ η Κοινότητα πλέον θα περιοριστεί σε υποστηρικτικό και επικουρικό ρόλο.

Στα πλαίσια αυτά, διαμορφώθηκε, με συντονισμό του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας, η Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας στην Κύπρο¹³, η οποία υιοθετήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο (2006). Η Στρατηγική, η οποία περιλαμβάνει μια σειρά από μέτρα τα οποία θα προωθηθούν στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, καθορίζει τις ακόλουθες προτεραιότητες:

10 Στατιστικές Έρευνες και Ανάπτυξης, Στατιστική Υπηρεσία, 2006

11 Η Καινοτομία στις Κυπριακές Επιχειρήσεις 2004-2006, Στατιστική Υπηρεσία, 2007

12 Έκθεση Ευρωπαϊκού Δείκτη Καινοτομίας 2008 της ΕΕ (European Innovation Scoreboard)

13 Η Στρατηγική αποτελεί το προϊόν του έργου Regional Innovation Strategy in Cyprus (RiSC) που χρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ και υλοποιήθηκε με συντονισμό του ΙΠΕ.

- ενίσχυση της ενδογενούς δυνατότητας των επιχειρήσεων για ανάπτυξη καινοτόμων δραστηριοτήτων,
- γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της επιχειρηματικής και της ερευνητικής κοινότητας, την ενίσχυση του συστήματος υποστήριξης της ανάπτυξης καινοτομίας,
- βελτίωση των δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού,
- δημιουργία μηχανισμών χρηματοδότησης της καινοτομίας, και
- καλλιέργεια καινοτομικής κουλτούρας και ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα ΕΤΑΚ.

Παράλληλα, το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρύθμισης καθορίζει ως στόχο της Κυβέρνησης την αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης και ευρύτερα της οικονομίας, προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Τα Προγράμματα του ΑΞΟΝΑ III «Ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας στις Επιχειρήσεις» υπηρετούν τις πιο πάνω επιδιώξεις. Κεντρικός στόχος είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας και ανάπτυξης των κυπριακών επιχειρήσεων, και κατ' επέκταση η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μέσω της εμπλοκής των επιχειρήσεων σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας και την ανάπτυξη νέων ή τη βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων / υπηρεσιών, μεθόδων και διαδικασιών παραγωγής και οργάνωσης.

Μέσα από τα Προγράμματα του Άξονα III υποστηρίζεται:

- η εμπλοκή των επιχειρήσεων σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, και παράλληλα
- η δημιουργία ισχυρών και παραγωγικών δεσμών και συμπράξεων ανάμεσα στις επιχειρήσεις, τους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς οργανισμούς και τους ενδιάμεσους φορείς.

Ο ΑΞΟΝΑΣ III απευθύνεται στις κυπριακές επιχειρήσεις όλων των τομέων οικονομικής δραστηριότητας. Η ειδοποιός διαφορά των Προγραμμάτων του ΑΞΟΝΑ III σε σχέση με τα Θεματικά Προγράμματα είναι ότι η «κινητήριος δύναμη» για το σχεδιασμό των προτεινόμενων έργων είναι οι ίδιες οι επιχειρήσεις, καθώς τα έργα διαμορφώνονται λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες, τα προβλήματα, τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητές τους.

Ο ΑΞΟΝΑΣ III «Ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας στις Επιχειρήσεις» περιλαμβάνει τα πιο κάτω τρία Προγράμματα:

- **Πρόγραμμα «Έρευνα για Επιχειρήσεις»,**
- **Πρόγραμμα «EUREKA Κύπρου»,** και
- **Πρόγραμμα «Καινοτομία».**

9. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»

Η εμπλοκή των επιχειρήσεων σε δραστηριότητες έρευνας θεωρείται σήμερα ως καθοριστικός παράγοντας για την ανάπτυξη της ικανότητάς τους να ανταποκριθούν με επιτυχία στις απαιτήσεις της σύγχρονης παγκόσμιας αγοράς που χαρακτηρίζεται από ταχύτατους ρυθμούς ανάπτυξης.

Η εμπλοκή των κυπριακών επιχειρήσεων σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης εμφανίζει συνεχή αύξηση τα τελευταία χρόνια. Η συνολική όμως απόδοση των κυπριακών επιχειρήσεων στον εν λόγω τομέα εξακολουθεί να είναι εξαιρετικά χαμηλή σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές και προηγμένες χώρες.

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας εισήγαγε για πρώτη φορά στην Κύπρο το θεσμό των προγραμμάτων που απευθύνονται εξειδικευμένα στις επιχειρήσεις στα πλαίσια της ΔΕΣΜΗΣ 2003-2005. Έκτοτε η ανταπόκριση των επιχειρήσεων αυξάνεται σταθερά, ενώ βελτιώνεται συνεχώς η ποιότητα των έργων και των αποτελεσμάτων τους.

Το Πρόγραμμα «Έρευνα για Επιχειρήσεις» επιδιώκει να αξιοποιήσει τα μέχρι σήμερα θετικά αποτελέσματα και να διευρύνει σημαντικά τη βάση των αποδεκτών και κυρίως των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων. Το Πρόγραμμα στοχεύει να συμβάλει στην ανάπτυξη και διάδοση ερευνητικών δραστηριοτήτων στις επιχειρήσεις παρέχοντας κίνητρα για την εξοικείωση των επιχειρήσεων με τη διαδικασία, τη λειτουργία και τα εν γένει οφέλη της ερευνητικής δραστηριότητας ως αναπόσπαστου μέρους του συνολικού σχεδιασμού και της λειτουργίας μίας υγιούς επιχείρησης.

Το Πρόγραμμα «Έρευνα για Επιχειρήσεις» περιλαμβάνει τις ακόλουθες δύο Δράσεις:

- Δράση «Νέα Προϊόντα και Υπηρεσίες», και
- Δράση «Συλλογική Έρευνα».

9.1. Δράση «Νέα Προϊόντα και Υπηρεσίες»

Εισαγωγή

Η εμπλοκή μιας επιχείρησης σε ερευνητικά έργα συνδυάζεται κυρίως με την επιδίωξη της να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητά της. Οι έννοιες αυτές συνδέονται συνήθως με τη δυνατότητα που δίνει η έρευνα για την ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών με υψηλή προστιθέμενη αξία, που κατά συνέπεια ενισχύουν την ικανότητα για διείσδυση σε νέες αγορές.

Τα αποτελέσματα ερευνητικών έργων συχνά παραμένουν αναξιοποίητα, καθώς οι συντελεστές της υλοποίησής τους, είτε δεν ενδιαφέρονται να τα αξιοποιήσουν, είτε δεν διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους για να προχωρήσουν στην εκμετάλλευσή τους. Πολύ συχνά, οι νέες ιδέες και επινοήσεις, που μπορούν να προσφέρουν σημαντικά και ουσιαστικά οφέλη στις επιχειρήσεις, βασίζονται σε υφιστάμενη επιστημονική, τεχνολογική και επιχειρηματική γνώση που παράχθηκε στο παρελθόν.

Στόχος

Κύριος στόχος της Δράσης είναι η **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων** όλων των τομέων της οικονομίας μέσα από τη **δημιουργία νέων ή την ουσιαστική αναβάθμιση υφιστάμενων προϊόντων, υπηρεσιών, διαδικασιών ή μεθόδων παραγωγής** που θα αξιοποιηθούν άμεσα από τις επιχειρήσεις που υποβάλουν τις προτάσεις.

Περιγραφή

Η Δράση αφορά στην εισαγωγή και εντατικοποίηση των δραστηριοτήτων έρευνας σε δυναμικές κυπριακές επιχειρήσεις. Η Δράση καλύπτει την ανάπτυξη προϊόντος και την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων, που προέρχονται από έργα των οποίων το στάδιο της βασικής έρευνας υλοποιήθηκε στο παρελθόν ή από νέες ιδέες που στηρίζονται σε ήδη υφιστάμενη γνώση.

Μια πρόταση έργου μπορεί να εμπίπτει σε οποιαδήποτε επιστημονική και τεχνολογική περιοχή, αλλά πρέπει να αφορά άμεσα στις δραστηριότητες της επιχείρησης που την υποβάλλει. Ένα έργο στα πλαίσια της Δράσης «Νέα Προϊόντα και Υπηρεσίες» θα πρέπει να οδηγεί στην ανάπτυξη νέου προϊόντος ή στην ουσιαστική τεχνολογική βελτίωση υφιστάμενου προϊόντος ή υπηρεσίας.

Η Δράση δεν καλύπτει έργα που θα αφορούν στις συνήθεις τροποποιήσεις ή τις τροποποιήσεις που επέρχονται κατά καιρούς σε προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υφιστάμενες υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.

Τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν αναμένεται να υλοποιηθούν σε συνεργασία με εγχώριους ερευνητικούς φορείς. Στις περιπτώσεις όπου οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις διαθέτουν ερευνητικά εργαστήρια και προσωπικό για την υλοποίηση του έργου τότε δεν υποχρεούνται να συμπεριλάβουν ερευνητικό φορέα στο δίκτυο συνεργασίας.

Καθοριστικά στοιχεία για την έγκριση μιας πρότασης έργου θα είναι η ικανότητα άμεσης και ουσιαστικής αξιοποίησης των παραγόμενων αποτελεσμάτων της έρευνας, από την επιχείρηση που υποβάλλει την πρόταση, όπως επίσης και η τεχνολογική αξία του έργου σε σχέση με το κόστος του.

Σημειώνεται ότι, η εμπορική χρήση των παραγόμενων πρωτοτύπων, δοκιμαστικών προϊόντων, σχεδίων δεν επιτρέπεται (βλ. Παρ. 20.1).

Σε κάθε περίπτωση, οι συμμετέχοντες στην πρόταση θα πρέπει να έχουν εξασφαλίσει, όπου αυτό είναι αναγκαίο, τα δικαιώματα χρήσης οποιωνδήποτε αποτελεσμάτων παράχθηκαν από προηγούμενη ερευνητική εργασία.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3) ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριοποίησής της, με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικές Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν πρέπει να αφορούν σε έργα με επίκεντρο τις δραστηριότητες Πειραματικής Ανάπτυξης, οι οποίες κατ' ελάχιστον θα πρέπει να καλύπτουν το 50% του κόστους του έργου. Είναι επίσης δυνατή η συμπερίληψη δραστηριοτήτων Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας.

Το περιεχόμενο των επιλέξιμων δραστηριοτήτων αναλύεται στο Κεφ. 20 της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ανά έργο ορίζεται στις **150.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

9.2. Δράση «Συλλογική Έρευνα»

Εισαγωγή

Το έναυσμα για ένα έργο Συλλογικής Έρευνας συχνά προέρχεται από οργανωμένες ομάδες επιχειρήσεων με όμοιο πεδίο δραστηριοτήτων, οι οποίες αφού εντοπίσουν τις κοινές ερευνητικές / τεχνολογικές ανάγκες των μελών τους, συνεργάζονται με ειδικευμένα ερευνητικά ιδρύματα ή τεχνολογικά κέντρα για την εκπόνηση του έργου.

Κύριο χαρακτηριστικό της Συλλογικής Έρευνας είναι ότι τα αποτελέσματα διαχέονται ευρέως σε όλες τις επιχειρήσεις του τομέα για αξιοποίηση.

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας αναγνωρίζοντας τη σημασία της Συλλογικής Έρευνας συμμετέχει στο πανευρωπαϊκό δίκτυο Collective Research NETworking (CORNET)¹⁴ το οποίο έχει ως βασικό στόχο την ανάπτυξη της Συλλογικής Έρευνας.

¹⁴ Το έργο CORNET II εντάσσεται στην πρωτοβουλία ERA-NET Προγράμματος Πλαισίου και χρηματοδοτείται από την ΕΕ.

Στόχος

Κύριος στόχος της Δράσης είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας του επιχειρηματικού κόσμου της Κύπρου μέσα από την επίλυση κοινών τεχνολογικών προκλήσεων, την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων και την εξυπηρέτηση κοινών ερευνητικών αναγκών για όλα τα μέλη των συνδέσμων.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η δικτύωση και ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ της επιχειρηματικής και της ερευνητικής κοινότητας.

Περιγραφή

Τα έργα Συλλογικής Έρευνας καλύπτουν ανάγκες των επιχειρήσεων που σχετίζονται με την προετοιμασία τεχνικών κανόνων και προτύπων και την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων και προκλήσεων.

Οι προτάσεις έργων μπορούν να εντάσσονται σε οποιαδήποτε επιστημονική και τεχνολογική περιοχή. Ενδεικτικά, οι προτάσεις έργων μπορούν να αφορούν σε θέματα περιβαλλοντικών απαιτήσεων, βελτίωσης της υγείας και ασφάλειας στην εργασία, αναζήτησης βελτιωμένων διαδικασιών ή υλικών ευρείας εφαρμογής σε ένα ή περισσότερους βιομηχανικούς κλάδους.

Οι προτάσεις στα πλαίσια της Δράσης θα πρέπει να αφορούν σε δραστηριότητες βιομηχανικής έρευνας, να έχουν συγκεκριμένους στόχους και να βασίζονται στο αμοιβαίο ενδιαφέρον και όφελος των συνεργαζόμενων Συνδέσμων Επιχειρήσεων.

Για την ομαλή υλοποίηση του έργου είναι απαραίτητη η συμμετοχή Ομάδας Χρηστών. Η Ομάδα Χρηστών αποτελείται από τρεις επιχειρήσεις μέλη του συμμετέχοντα συνδέσμου, που θα εμπλακούν στη διαδικασία ελέγχου, δοκιμών και επικύρωσης των αποτελεσμάτων.

Σημειώνεται ότι σε μία πρόταση μπορούν να συμμετέχουν περισσότεροι του ενός συνδέσμου επιχειρήσεων, εφόσον το αντικείμενο έρευνας καλύπτει τις ανάγκες των μελών τους.

Δικαιούχοι

Στο δίκτυο συνεργασίας είναι υποχρεωτική η συμμετοχή ενός Συνδέσμου Επιχειρήσεων (κατ. Β.4) ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριοποίησής του και ενός Ερευνητικού / Ακαδημαϊκού Οργανισμού (κατ. Α.1 και Α.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων). Το ρόλο του **Ανάδοχου Φορέα** μπορεί να τον αναλάβει οποιοσδήποτε από τους δύο.

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.4) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο.

Μεμονωμένες επιχειρήσεις (κατ. Β1, Β2 και Β3) μπορούν να συμμετέχουν μόνο στην Ομάδα Χρηστών.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ανά έργο ορίζεται στις **150.000 Ευρώ**.

Σημειώνεται ότι, επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην Ομάδα Χρηστών δεν δικαιούνται να λάβουν μέρος της χορηγίας του ΙΠΕ. Τυχόν μικρά έξοδα που θα προκύπτουν από την εμπλοκή τους θα περιλαμβάνονται στην χορηγία του Συνδέσμου Επιχειρήσεων.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

10. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «EUREKA ΚΥΠΡΟΥ»

Ο Οργανισμός EUREKA, ιδρύθηκε το 1985 με στόχο να αποτελέσει ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο για προώθηση της βιομηχανικής έρευνας και ανάπτυξης και σ' αυτό μετέχουν σήμερα ως πλήρη μέλη 38 χώρες και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μέσα από τις δραστηριότητες του Οργανισμού επιχειρήσεις, ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια από τις χώρες - μέλη έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν και αξιοποιήσουν τεχνολογίες, απαραίτητες για την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Η φιλοσοφία των έργων EUREKA βασίζεται στην αρχή της προσέγγισης από κάτω προς τα πάνω (bottom-up approach). Αυτό σημαίνει ότι οι ίδιοι οι συμμετέχοντες διαμορφώνουν ένα συγκεκριμένο έργο, τους στόχους του, τους εταίρους, τη συνεισφορά του καθενός και τον τρόπο με τον οποίο ο καθένας εκμεταλλεύεται τα παραγόμενα αποτελέσματα.

Σε ένα έργο EUREKA συμμετέχουν φορείς από δύο τουλάχιστον χώρες μέλη του Οργανισμού. Το έργο αξιολογείται και υποστηρίζεται από τις χώρες από τις οποίες προέρχονται οι συμμετέχοντες σ' αυτό. Η χρηματοδότηση κάθε φορέα που συμμετέχει εξασφαλίζεται από εθνικούς πόρους (από κρατική υπηρεσία ή άλλο χρηματοδοτικό οργανισμό), είτε μέσω δανεισμού ή αυτοχρηματοδότησης.

Η Κύπρος έγινε πλήρες μέλος του Οργανισμού το 2002. Το ΙΠΕ ανέλαβε το ρόλο του εθνικού γραφείου EUREKA και έχει την ευθύνη της διαχείρισης της συμμετοχής της Κύπρου στις δραστηριότητες του Οργανισμού. Έκτοτε, το ΙΠΕ καθιέρωσε το Πρόγραμμα «EUREKA Κύπρου» ως το μηχανισμό επιλογής και στήριξης των κυπριακών φορέων που επιθυμούν τη συμμετοχή τους σε έργα EUREKA. Η επιχορήγηση ενός έργου από το ΙΠΕ υπόκειται στην τελική έγκρισή του από τον Οργανισμό EUREKA.

Τα εγκεκριμένα, από τον Οργανισμό EUREKA, έργα έχουν το δικαίωμα χρήσης του εμβλήματος του Οργανισμού καθώς αυτό θεωρείται στον ευρωπαϊκό χώρο ως ένδειξη ποιότητας και συχνά συμβάλει στη θετική αντιμετώπισή του από χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Σημειώνεται ότι, είναι δυνατή η υποβολή προτάσεων για την υποστήριξη κάποιου έργου χωρίς τη χρηματοδότηση του ΙΠΕ.

Το Πρόγραμμα «EUREKA Κύπρου» περιλαμβάνει τις ακόλουθες τρεις Δράσεις:

- Δράση «EUREKA - Νέα Έργα»,
- Δράση «EUREKA - Υφιστάμενα Έργα», και
- Δράση «Eurostars Κύπρου».

10.1. Δράση «EUREKA - Νέα Έργα»

Εισαγωγή

Στα πλαίσια της Δράσης «EUREKA - Νέα Έργα» υποβάλλονται προτάσεις έργων για υποστήριξη από το ΙΠΕ της συμμετοχής των κυπριακών φορέων σε Νέα Έργα EUREKA. Νέα Έργα EUREKA θεωρούνται έργα που, μέχρι την ημερομηνία υποβολής της πρότασης, δεν έχουν λάβει την έγκριση του Οργανισμού.

Στόχος

Βασικός στόχος της Δράσης είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, η ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, υπηρεσιών ή διαδικασιών και η δικτύωση και συνεργασία με φορείς του εξωτερικού, μέσω της συμμετοχής σε διεθνή ερευνητικά έργα βιομηχανικής έρευνας και ανάπτυξης.

Περιγραφή

Μια πρόταση που υποβάλλεται στα πλαίσια της Δράσης «EUREKA - Νέα Έργα» παρουσιάζει το σύνολο του έργου που θα υλοποιηθεί από τη διεθνή ομάδα συνεργατών. Δίνει όμως έμφαση στην αναλυτική περιγραφή του τρόπου συμμετοχής και των ωφελειών των κυπριακών φορέων που συμμετέχουν (μεθοδολογία, παρουσίαση φορέων και προσώπων, προϋπολογισμός κοκ).

Τα έργα θα πρέπει να οδηγούν σε συγκεκριμένη τεχνολογική ανάπτυξη νέου ή τη βελτίωση υφιστάμενου προϊόντος ή υπηρεσίας, το οποίο θα τύχει τεκμηριωμένης αξιοποίησης από την κυπριακή επιχείρηση που συμμετέχει στο έργο.

Οι προτάσεις που επιλέγονται από το ΙΠΕ, μετά από επιστημονική αξιολόγηση, υποστηρίζονται στη συνέχεια από τους εκπροσώπους της Κύπρου στον Οργανισμό EUREKA, κατά τη διαδικασία τελικής έγκρισής τους από την Ομάδα Υψηλού Επιπέδου του Οργανισμού. Εφόσον τελικά εγκριθούν, με την υποστήριξη τουλάχιστον δύο χωρών, τότε τυγχάνουν της χρηματοδότησης του ΙΠΕ.

Στα πλαίσια της Δράσης μπορούν να υποβάλλονται προτάσεις για συμμετοχή κυπριακών φορέων σε νέα έργα EUREKA στα οποία οι ενδιαφερόμενοι δεν επιδιώκουν την εξασφάλιση χρηματοδότησης, αλλά την έγκριση των προτάσεών τους ως έργα EUREKA, έτσι ώστε να μπορούν να κάνουν χρήση του εμβλήματος του Οργανισμού.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας (του κυπριακού δικτύου) ενός έργου μπορεί να είναι Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3) ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριοποίησής της.

Το ρόλο του **Ανάδοχου Φορέα** (του κυπριακού δικτύου) μπορούν να αναλάβουν και Ερευνητικοί / Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικές Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2), με την προϋπόθεση ότι στο κυπριακό δίκτυο θα περιλαμβάνεται μια Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** στο κυπριακό δίκτυο έχουν επίσης Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3) και Κοινωνικές Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2).

Όλα τα μέλη του κυπριακού δικτύου θα πρέπει να έχουν μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας ή σε έργα με δραστηριότητες Πειραματικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** του κυπριακού δικτύου ορίζεται στις **150.000 Ευρώ** ανά έργο.

Στην περίπτωση που κυπριακός φορέας αναλάβει το ρόλο του Συντονιστή του διεθνικού δικτύου το Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης μπορεί να ανέλθει στις **170.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Διευκρινίζεται ότι οι φορείς του εξωτερικού πρέπει να τυγχάνουν χρηματοδότησης από τα οικία Γραφεία EUREKA.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

10.2. Δράση «EUREKA - Υφιστάμενα Έργα»

Εισαγωγή

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας θεωρεί ότι η μη συμπερίληψη κυπριακών φορέων στο αρχικό στάδιο ετοιμασίας μιας πρότασης έργου δεν περιορίζει τις δυνατότητες ουσιαστικής συμμετοχής και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του. Προς τούτο, η Δράση «EUREKA - Υφιστάμενα Έργα» θα καλύψει τη συμμετοχή κυπριακών φορέων σε έργα EUREKA που έχουν ήδη λάβει την έγκριση του Οργανισμού¹⁵.

Στόχος

Κεντρικός στόχος της Δράσης είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, η ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, υπηρεσιών ή διαδικασιών και η δικτύωση και συνεργασία με φορείς του εξωτερικού, μέσω της συμμετοχής σε διεθνή ερευνητικά έργα βιομηχανικής έρευνας και ανάπτυξης.

Περιγραφή

Οι προτάσεις που υποβάλλονται στα πλαίσια της Δράσης, πέραν της γενικής περιγραφής της μεθοδολογίας, της ποιότητας του δικτύου και του προϋπολογισμού του υφιστάμενου έργου, παρουσιάζουν και τον ειδικό ρόλο και τα οφέλη της κυπριακής συμμετοχής. Οι προτάσεις που επιλέγονται από τις διαδικασίες αξιολόγησης του ΙΠΕ, μπορούν άμεσα να τύχουν επιχορήγησης.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια της Δράσης μπορούν να υποβάλλονται προτάσεις για συμμετοχή κυπριακών φορέων σε υφιστάμενα έργα EUREKA στα οποία οι ενδιαφερόμενοι δεν επιδιώκουν τη χρηματοδότηση της συμμετοχής τους από το ΙΠΕ, αλλά την έγκριση των προτάσεών τους ως έργα EUREKA, έτσι ώστε να μπορούν να κάνουν χρήση του εμβλήματος του Οργανισμού.

Ένα ήδη εγκεκριμένο έργο θα θεωρείται επιλέξιμο μόνο στην περίπτωση που το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του προβλέπει ότι αυτό δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί σε λιγότερο από 18 μήνες από την ημέρα υποβολής της πρότασης στο ΙΠΕ.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας (του κυπριακού δικτύου) ενός έργου μπορεί να είναι Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3) ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριοποίησής της.

Το ρόλο του **Ανάδοχου Φορέα** (του κυπριακού δικτύου) μπορούν να αναλάβουν και Ερευνητικοί / Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2), με την προϋπόθεση ότι στο κυπριακό δίκτυο θα περιλαμβάνεται μια Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** στο κυπριακό δίκτυο έχουν επίσης Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2).

Όλα τα μέλη του κυπριακού δικτύου θα πρέπει να έχουν μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας ή σε έργα με δραστηριότητες Πειραματικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Διευκρινίζεται ότι, κατά την ημέρα υποβολής της πρότασης το υφιστάμενο έργο EUREKA θα πρέπει να υπολείπεται, με βάση το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του, τουλάχιστον δεκαοχτώ (18) μηνών μέχρι την ολοκλήρωσή του.

¹⁵ Πληροφορίες για υφιστάμενα έργα EUREKA που αναζητούν συνεργάτες υπάρχουν στον ιστοχώρο του Οργανισμού (www.eureka.be).

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** του κυπριακού δικτύου ορίζεται στις **100.000 Ευρώ** ανά έργο.

Το Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης δεν μπορεί να ξεπερνά τις **75.000 Ευρώ** για έργα με διάρκεια μικρότερη των δεκαοκτώ (18) μηνών και τις **50.000 Ευρώ** για έργα με διάρκεια μικρότερη των δεκαπέντε (15) μηνών.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Διευκρινίζεται ότι οι φορείς του εξωτερικού πρέπει να τυγχάνουν χρηματοδότησης από τα οικία Γραφεία EUREKA.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

10.3. Δράση «Eurostars Κύπρου»

Εισαγωγή

Το Πρόγραμμα EUROSTARS αποτελεί πρωτοβουλία του Οργανισμού EUREKA που εντάσσεται στα πλαίσια του Άρθρου 169 της Συνθήκης της ΕΕ, το οποίο προβλέπει την από κοινού χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων από τις χώρες - μέλη της Ένωσης και την ΕΕ. Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν 31 ευρωπαϊκές χώρες.

Βασικός στόχος του Προγράμματος EUROSTARS είναι η ενθάρρυνση καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων να συμμετέχουν σε ερευνητικές δραστηριότητες. Με βάση τον ορισμό που έχει υιοθετήσει το Πρόγραμμα EUROSTARS, «Καινοτόμος Μικρή ή Μεσαία Επιχείρηση, είναι επιχείρηση της οποίας το 10% του προσωπικού πλήρους απασχόλησης δραστηριοποιείται στον τομέα της Έρευνας και Ανάπτυξης ή/και το 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών επενδύεται σε δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης».

Η Κυπριακή Κυβέρνηση έχει εκδηλώσει το ενδιαφέρον της για συμμετοχή στο Πρόγραμμα EUROSTARS και τη δέσμευσή της για χρηματοδότηση κυπριακών φορέων που πιθανόν θα συμμετέχουν σε πετυχημένες προτάσεις με ποσό ύψους 500.000 Ευρώ ετησίως. Σημειώνεται ότι το ποσό αυτό θα παραχωρηθεί μόνο σε κυπριακούς φορείς. Το Πρόγραμμα EUROSTARS συνδυάζει την προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω του Οργανισμού EUREKA με την ταυτόχρονη χρηματοδότηση έργων από πόρους των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στόχος

Η Δράση «Eurostars Κύπρου» στοχεύει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, στη δικτύωση και συνεργασία με φορείς του εξωτερικού και στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών, μέσω της συμμετοχής τους σε διεθνή ερευνητικά έργα βιομηχανικής έρευνας και ανάπτυξης.

Περιγραφή

Η Δράση «Eurostars Κύπρου» προσφέρει τη δυνατότητα χρηματοδότησης της συμμετοχής κυπριακών φορέων που υπέβαλαν πρόταση στα πλαίσια του Προγράμματος EUROSTARS.

Ένα έργο στα πλαίσια του Προγράμματος θα πρέπει να οδηγεί σε συγκεκριμένη τεχνολογική ανάπτυξη νέου ή τη βελτίωση υφιστάμενου προϊόντος ή υπηρεσίας, το οποίο θα τύχει τεκμηριωμένης αξιοποίησης από τις ΜΜΕ που συμμετέχουν, εντός δύο (2) χρόνων από τη μέρα ολοκλήρωσής του.

Μία πρόταση έργου στα πλαίσια του Προγράμματος EUROSTARS υποβάλλεται από καινοτόμο επιχείρηση, που αναλαμβάνει το συντονισμό του διεθνικού δικτύου του έργου, απ' ευθείας στη Γραμματεία EUROSTARS και περιλαμβάνει τουλάχιστον τη συμμετοχή ενός επιπρόσθετου φορέα από χώρα που συμμετέχει στο Πρόγραμμα EUROSTARS. Ο κυπριακός φορέας που συμμετέχει δεν υποχρεούται να υποβάλει οποιαδήποτε αίτηση στο ΙΠΕ, καθώς το Ίδρυμα θα ενημερώνεται για την πρόταση από τη Γραμματεία EUROSTARS.

Οι προτάσεις που θα ικανοποιούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας θα προωθούνται για επιστημονική αξιολόγηση από δύο κριτές όπως ορίζει το Πρόγραμμα EUROSTARS. Στη συνέχεια, διεθνής επταμελής Επιτροπή Εμπειρογνομόνων καταρτίζει κατάλογο κατάταξης των έργων. Ο κατάλογος κατάταξης τυγχάνει έγκρισης από την Ομάδα Υψηλού Επιπέδου του EUROSTARS στην οποία συμμετέχει το ΙΠΕ.

Εφόσον φορέας με έδρα την Κύπρο συμμετέχει σε επιτυχημένη πρόταση τότε πρέπει να υποβάλει στο ΙΠΕ αίτηση για χρηματοδότηση στην οποία θα επισυνάψει την πρόταση που υποβλήθηκε στον Οργανισμό EUROSTARS και αναλυτικό προϋπολογισμό για τις δαπάνες του.

Στη συνέχεια, θα καλείται από το ΙΠΕ για διαπραγμάτευση πριν την υπογραφή του Συμβολαίου Διεκπεραίωσης Έργου. Σημειώνεται ότι, η παρακολούθηση της υλοποίησης του έργου θα γίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες του Προγράμματος EUROSTARS.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας (του κυπριακού δικτύου) ενός έργου μπορεί να είναι Επιχείρηση (κατ. Β.1 και Β2) ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριοποίησής της.

Το ρόλο του **Ανάδοχου Φορέα** (του κυπριακού δικτύου) μπορούν να αναλάβουν και Ερευνητικοί / Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2), με την προϋπόθεση ότι στο κυπριακό δίκτυο θα περιλαμβάνεται μια Μικρή ή Μεσαία Επιχείρηση (κατ. Β.1 και Β2).

Στην περίπτωση που κυπριακή ΜΜΕ (κατ. Β.1 και Β2) επιθυμεί να αναλάβει το συντονισμό του διεθνικού δικτύου, τότε θα πρέπει να καλύπτει τον ορισμό που έχει υιοθετήσει το Πρόγραμμα EUROSTARS για τις Καινοτόμες ΜΜΕ.

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** στο κυπριακό δίκτυο έχουν επίσης Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2).

Όλα τα μέλη του κυπριακού δικτύου θα πρέπει να έχουν μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας ή σε έργα με δραστηριότητες Πειραματικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως τριάντα έξι (36) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** του κυπριακού δικτύου ορίζεται στις **150.000 Ευρώ** ανά έργο.

Στην περίπτωση που κυπριακή καινοτόμος ΜΜΕ αναλάβει το ρόλο του Συντονιστή του διεθνικού δικτύου το Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης μπορεί να ανέλθει στις **170.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Διευκρινίζεται ότι οι φορείς του εξωτερικού πρέπει να τυγχάνουν χρηματοδότησης από τα οικία Γραφεία EUREKA.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

11. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

Παραδοσιακά η καινοτομία σχετίζεται με τα αποτελέσματα δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης. Εντούτοις, σύμφωνα με τις πιο σύγχρονες προσεγγίσεις, η καινοτομία προκύπτει από πολλαπλές σύνθετες αλληλεπιδράσεις όλων των εμπλεκόμενων στο ευρύτερο επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον. Σύμφωνα δε, με τον ορισμό στο “Εγχειρίδιο Frascati”, πρόκειται για τη μετατροπή μιας ιδέας σε εμπορεύσιμο προϊόν ή υπηρεσία, λειτουργική μέθοδο παραγωγής ή διανομής - νέα ή βελτιωμένη - ή ακόμα σε νέα μέθοδο παροχής κοινωνικής υπηρεσίας. Με τον τρόπο αυτό, ο όρος αναφέρεται στη διαδικασία. Όταν με τη λέξη “καινοτομία” υποδηλώνεται ένα νέο ή βελτιωμένο προϊόν, εξοπλισμός, ή υπηρεσία που διαχέεται επιτυχώς στην αγορά, η έμφαση δίνεται στο αποτέλεσμα της διαδικασίας.

Για τις ανάγκες του Προγράμματος «Καινοτομία», ο όρος καλύπτει επίσης την κοινωνική, θεσμική και οργανωτική καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της καινοτομίας στον τομέα των υπηρεσιών.

Στην «καινοτομική διαδικασία», η έμφαση δίνεται στον τρόπο με τον οποίο επινοείται και παράγεται η καινοτομία, στα διάφορα στάδια που οδηγούν σε αυτήν (δημιουργικότητα, μάρκετινγκ, έρευνα και ανάπτυξη, σχεδιασμός, παραγωγή και διανομή) και στην αλληλεξάρτησή τους. Δεν πρόκειται για γραμμική διαδικασία με σαφώς οριοθετημένες φάσεις και για αυτόματη αλληλουχία, αλλά μάλλον για ένα σύστημα αλληλεπιδράσεων και «παλινδρομικών κινήσεων» μεταξύ διαφόρων λειτουργιών και παραγόντων, των οποίων η πείρα, οι γνώσεις και η τεχνογνώσια ενισχύονται και εμπλουτίζονται αμοιβαία. Έτσι εξηγείται η διαρκώς μεγαλύτερη σημασία που αποδίδεται στους μηχανισμούς αλληλεπιδράσεων μέσα στην επιχείρηση (συνεργασία μεταξύ μονάδων, συμμετοχή εργαζομένων στην οργανωτική καινοτομία), αλλά και στα δίκτυα τα οποία συνδέουν την επιχείρηση με το ευρύτερο περιβάλλον της (άλλες επιχειρήσεις, υπηρεσίες υποστήριξης, κέντρα τεχνογνώσιας, ερευνητικά εργαστήρια κοκ). Η σχέση με τους χρήστες ενός προϊόντος ή υπηρεσίας, η συνεκτίμηση της ζήτησης και η έγκαιρη πρόβλεψη των αναγκών της αγοράς και της κοινωνίας έχουν επίσης μεγάλη σημασία.

Όταν η καινοτομία εκφράζεται ως «αποτέλεσμα» το ενδιαφέρον εστιάζει στο νέο προϊόν, μέθοδο ή υπηρεσία και μπορεί να διακριθεί στη «ριζική» ή τη «βελτιωτική» καινοτομία.

Με βάση το πιο πάνω πλαίσιο ερμηνείας, η καινοτομία μπορεί να αφορά σε όλες τις επιχειρήσεις από τους παραδοσιακούς μέχρι τους κλάδους υψηλής τεχνολογίας ή από τον πρωτογενή μέχρι τον τριτογενή τομέα. Η καινοτομία μπορεί επίσης να αφορά στις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος ή κοινής ωφέλειας, όπως η δημόσια υγεία, οι διοικητικές διαδικασίες, η δημόσια εκπαίδευση κτλ.

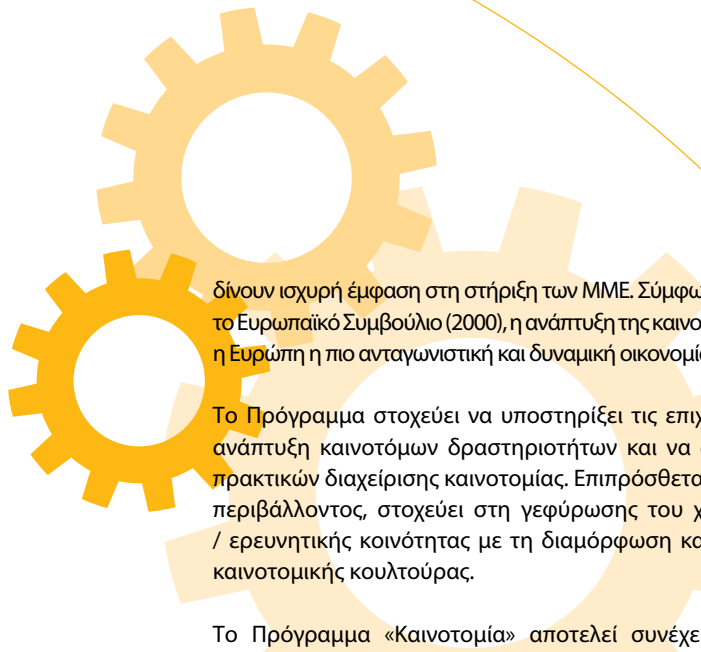
Η παρέμβαση του κράτους στην υποστήριξη της καινοτομίας καθίσταται αναγκαία, λόγω της αδυναμίας που εμφανίζει ο μηχανισμός λειτουργίας της ελεύθερης αγοράς να εκτιμήσει σωστά ή να υιοθετήσει τους επιχειρηματικούς κινδύνους που εμπεριέχει.

Η ανάληψη καινοτόμων πρωτοβουλιών, ειδικά από μικρές επιχειρήσεις, εμπεριέχει υψηλό βαθμό αβεβαιότητας καθώς παρά το γεγονός ότι αξιοποιούνται πολύτιμοι πόροι της επιχείρησης, δεν είναι εγγυημένη η επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων.

Οι ίδιες δυσχέρειες εμφανίζονται και κατά την ανάληψη πρωτοβουλιών με προστιθέμενη αξία στην ευρύτερη κοινωνία. Για παράδειγμα, οι επιχειρήσεις συχνά δεν υιοθετούν φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες, όταν θεωρούν ότι δεν είναι εύκολη η απόσβεση του υψηλού κόστους της αρχικής δαπάνης.

Τα προβλήματα αυτά εντείνονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), λόγω της δομής και του μεγέθους τους. Γι' αυτό και διεθνώς οι δημόσιες παρεμβάσεις απευθύνονται κατά κανόνα προς αυτές. Στην ΕΕ μάλιστα, όπου οι ΜΜΕ αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας και θεωρούνται το όχημα ανάπτυξης της Ένωσης, οι πολιτικές ενθάρρυνσης της καινοτομίας

δίνουν ισχυρή έμφαση στη στήριξη των ΜΜΕ. Σύμφωνα δε με τη Στρατηγική της Λισαβόνας, όπως δρομολογήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (2000), η ανάπτυξη της καινοτομίας αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της προσπάθειας να καταστεί η Ευρώπη η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία στον κόσμο.

Το Πρόγραμμα στοχεύει να υποστηρίξει τις επιχειρήσεις να ενισχύσουν την ενδογενή δυνατότητά τους για ανάπτυξη καινοτόμων δραστηριοτήτων και να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της έλλειψης γνώσεων και πρακτικών διαχείρισης καινοτομίας. Επιπρόσθετα, στο επίπεδο του ευρύτερου κοινωνικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στοχεύει στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της επιχειρηματικής και της ακαδημαϊκής / ερευνητικής κοινότητας με τη διαμόρφωση κατάλληλων υποστηρικτικών μηχανισμών και την καλλιέργεια καινοτομικής κουλτούρας.

Το Πρόγραμμα «Καινοτομία» αποτελεί συνέχεια του ομώνυμου Προγράμματος της ΔΕΣΜΗΣ 2008 και εμπλουτίζεται με δύο πρόσθετες Δράσεις. Συνολικά, το Πρόγραμμα στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 περιλαμβάνει τις πιο κάτω τέσσερις υποστηρικτικές Δράσεις:

- Δράση «Δίκτυα Καινοτομίας»,
- Δράση «Κέντρα Διαμεσολάβησης Έρευνας και Καινοτομίας»,
- Δράση «Κουπόνια Καινοτομίας», και
- Δράση «ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑ».

11.1. Δράση «Δίκτυα Καινοτομίας»

Εισαγωγή

Η ανυπαρξία καναλιών και μηχανισμών επικοινωνίας μεταξύ της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας και του επιχειρηματικού κόσμου είναι φαινόμενο που παρατηρείται διεθνώς. Εξίσου σημαντικό πρόβλημα αποτελεί η διαφορετική προσέγγιση και αντίληψη των δύο πλευρών για τη μορφή και τους στόχους μιας ενδεχόμενης συνεργασίας.

Γι' αυτό συχνά οι δημόσιες πολιτικές για ενίσχυση της έρευνας και καινοτομίας στοχεύουν στη συγκρότηση κοινών δικτύων, στο πλαίσιο των οποίων επιδιώκεται η δημιουργία συναντίληψης ανάμεσα στις δύο πλευρές. Η ονομασία των δικτύων αυτών ποικίλει ανάλογα με το μέγεθος, τους στόχους, το εύρος συνεργασίας και το πρόγραμμα στο οποίο εντάσσονται. Συνήθως χρησιμοποιούνται οι όροι «δίκτυα», «συμπλέγματα» (clusters) και «πλατφόρμες» καινοτομίας.

Η Δράση «Δίκτυα Καινοτομίας» αποτελεί την προώθηση του Μέτρου 2.1. «Θεματικά Δίκτυα» που προτείνει η Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας στην Κύπρο.

Στόχος

Βασικός στόχος της Δράσης είναι η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της επιχειρηματικής και της ακαδημαϊκής / ερευνητικής κοινότητας και η ενίσχυση της καινοτόμου δραστηριότητας των μελών του Δικτύου, με την αξιοποίηση μελετών, την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειρογνωμοσύνης, τη μεταφορά τεχνολογίας, τη διάδοση πληροφοριών κα.

Περιγραφή

Η Δράση υποστηρίζει την ανάπτυξη δικτύων στα οποία θα συμμετέχουν ομάδες επιχειρήσεων ή/και σύνδεσμοι επιχειρήσεων, ερευνητικοί οργανισμοί, ενδιαμέσσοι και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς.

Το κάθε Δίκτυο Καινοτομίας μπορεί να δραστηριοποιείται σε συγκεκριμένο θεματικό τομέα ειδίκευσης ή οικονομικό κλάδο, όπως για παράδειγμα ο τομέας της βιοτεχνολογίας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των τροφίμων, της οικοδομικής βιομηχανίας ή να καλύπτει οριζόντιου χαρακτήρα εφαρμογές όπως οι εφαρμογές πληροφορικής στην παραδοσιακή βιομηχανία, η διαχείριση συστημάτων διανομής και μεταφορών κοκ.

Η επιλογή των Δικτύων που θα τύχουν της υποστήριξης του ΙΠΕ θα γίνει σε δύο στάδια, ως ακολούθως: Στο πρώτο στάδιο θα υποβληθεί συνοπτική πρόταση που θα περιλαμβάνει πληροφορίες για τους συμμετέχοντες στο προτεινόμενο Δίκτυο Καινοτομίας, το αντικείμενο ενδιαφέροντός του, τη χρησιμότητά του για την κυπριακή οικονομία, τις βασικές δραστηριότητες και στόχους και τον προϋπολογισμό λειτουργίας του.

Στη δεύτερη φάση οι προτάσεις θα περιλαμβάνουν ένα ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δραστηριοτήτων που θα περιγράφει σε λεπτομέρεια τις προτεινόμενες δραστηριότητες για τη σύσταση, ανάπτυξη και λειτουργία του Δικτύου Καινοτομίας. Σημειώνεται ότι στη φάση αυτή θα δίνεται η δυνατότητα ενίσχυσης ή/και αλλαγής παραμέτρων της αρχικής πρότασης, ανάλογα με τα σχόλια της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Αναμένεται ότι στο Πλαίσιο Δραστηριοτήτων θα προβλέπονται, κατ' ελάχιστο, δραστηριότητες που θα συμβάλουν στη:

- σύσταση και θεσμική οργάνωση του Δικτύου, εάν αυτό δεν υφίσταται ήδη σε συγκροτημένη μορφή,
- συνεργασία και δικτύωση των επιχειρήσεων με άλλους φορείς και επιχειρήσεις,
- ανάλυση της προσφοράς και ζήτησης τεχνολογικών λύσεων των εμπλεκόμενων κλάδων / ομάδων επιχειρήσεων και αξιολόγηση των τεχνολογικών αναγκών των εμπλεκόμενων κλάδων / ομάδων επιχειρήσεων,
- υποστήριξη των προσπάθειών για απόκτηση γνώσης και μεταφορά τεχνολογίας στις επιχειρήσεις,
- βελτίωση της εσωτερικής οργάνωσης των επιχειρήσεων σε θέματα όπως η διαμόρφωση στρατηγικής, η υιοθέτηση συστημάτων οργάνωσης δραστηριοτήτων, η εταιρική, κοινωνική και περιβαλλοντική ευθύνη, και
- αποδοτικότερη αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και απορρόφηση πόρων για την ανάπτυξη καινοτομικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Σημειώνεται ότι στην πρόταση έργου θα πρέπει να παρουσιάζεται προκαταρκτικός προγραμματισμός για τον τρόπο συνέχισης της λειτουργίας του Δικτύου μετά το πέρας της χρηματοδότησης του ΙΠΕ.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός δικτύου μπορεί να είναι Σύνδεσμος Επιχειρήσεων ή ομοσπονδία / επιμελητήριο επιχειρήσεων (κατ. Β.4) ή επιστημονικό επιμελητήριο ή πλατφόρμα που εντάσσεται στην κατηγορία Κοινωφελούς Οργανισμός (κατ. Γ.2) ή Ερευνητικός και Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν επίσης Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2).

Σε κάθε περίπτωση στο Δίκτυο θα πρέπει να συμμετάσχει τουλάχιστον ένας Ερευνητικός ή Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2).

Διευκρινίζεται ότι, στην περίπτωση που δεν συμμετέχει οργανωμένο σύνολο επιχειρήσεων (κατ. Β.4), αλλά ομάδα επιχειρήσεων, τότε αυτή θα πρέπει να καλύπτει σε σημαντικό βαθμό τον εν λόγω κλάδο (σε αριθμό επιχειρήσεων, ποσοστό παραγωγής, απασχόλησης προσωπικού κοκ).

Σημειώνεται ότι υφιστάμενα δίκτυα που έχουν συγκροτηθεί στα πλαίσια ενιαίου οργάνου / φορέα / πλατφόρμας και στα μέλη τους περιλαμβάνονται ήδη οι πιο πάνω φορείς μπορούν να υποβάλουν αίτηση χωρίς τη συμπερίληψη οποιουδήποτε άλλου φορέα.

Δραστηριότητες Δικτύων

Οι δραστηριότητες των Δικτύων Καινοτομίας θα μπορούν να περιλαμβάνουν τη διεξαγωγή μελετών, αναλύσεων και συγκριτικών αξιολογήσεων, την ανάπτυξη ηλεκτρονικού συστήματος για την ανταλλαγή και διάχυση πληροφοριών, την ενημέρωση και εκπαίδευση σε αναπτυξιακά προγράμματα, την ανταλλαγή και διάχυση καλών πρακτικών, τη διοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, συναντήσεων, τη σύσταση ομάδων εμπειρογνομόνων για τον καθορισμό και την οργάνωση και διαχείριση κοινών πρωτοβουλιών.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων καθορίζεται στους τριάντα έξι (36) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε έργο ορίζεται στις **250.000 Ευρώ**.

Η χρηματοδότηση των έργων θα γίνεται με την καταβολή ετήσιων δόσεων.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Αγοράς Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Καινοτομίας και Υπηρεσιών Στήριξης Καινοτομίας. Οποιοσδήποτε άλλες δραστηριότητες δεν εντάσσονται στην πιο πάνω κατηγορία θα χρηματοδοτούνται ως Ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας (De Minimis), σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες προσωπικού, δραστηριότητες διάχυσης, μετακινήσεις, αναλώσιμα, αγορά υπηρεσιών και υπερκεφαλικά.

11.2. Δράση «Κέντρα Διαμεσολάβησης Έρευνας και Καινοτομίας»

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής Καινοτομίας που στοχεύει στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της επιχειρηματικής και της ακαδημαϊκής / ερευνητικής κοινότητας, προτάθηκε το Μέτρο 2.4. «Σύστημα Διαμεσολάβησης Έρευνας και Τεχνολογίας» που αφορά στη δημιουργία πλαισίου συνεργασίας ανάμεσα στις δύο πλευρές. Σύμφωνα με το Μέτρο, το προτεινόμενο σύστημα θα πρέπει να περιλαμβάνει τη λειτουργία Κέντρων Διαμεσολάβησης σε ερευνητικούς φορείς και συνδέσμους / επιμελητήρια επιχειρήσεων.

Στόχος

Η Δράση «Κέντρα Διαμεσολάβησης Έρευνας και Καινοτομίας» στοχεύει στην ενίσχυση της γεφύρωσης της απόστασης ανάμεσα στα συστήματα παραγωγής και ζήτησης καινοτομίας, δηλαδή την ερευνητική και επιχειρηματική κοινότητα και στην υποστήριξη της μεταξύ τους συνεργασίας.

Περιγραφή

Ο ρόλος των Κέντρων Διαμεσολάβησης θα διαφοροποιείται ανάλογα με το φορέα που θα αναλάβει τη λειτουργία του.

Τα Κέντρα Διαμεσολάβησης, με έδρα ακαδημαϊκό / ερευνητικό κέντρο, θα αναλάβουν την ευθύνη ενημέρωσης των ερευνητών για τα νέα εγχώρια και διεθνή ερευνητικά και άλλα προγράμματα και για τη ζήτηση τεχνολογίας και καινοτομίας από τις επιχειρήσεις.

Από την άλλη, τα Κέντρα Διαμεσολάβησης, με έδρα σύνδεσμο επιχειρήσεων, θα έχουν την ευθύνη συγκέντρωσης των αναγκών των επιχειρήσεων σε θέματα ανάπτυξης καινοτομίας, με έμφαση στη ζήτηση τεχνολογικών λύσεων, συνεργασίας με την ερευνητική κοινότητα και αγοράς υπηρεσιών και θα επιχειρούν τον εντοπισμό κατάλληλων ερευνητών για υποστήριξη των επιχειρήσεων.

Σημειώνεται ότι, πρόταση για δημιουργία Κέντρου Διαμεσολάβησης σε οργάνωση επιχειρήσεων θα πρέπει να καλύπτει κατ'ελάχιστο τις επιχειρήσεις συγκεκριμένου μεγάλου οικονομικού κλάδου (πχ οικοδομική βιομηχανία) ή τις επιχειρήσεις μεγάλης γεωγραφικής περιοχής / περιφέρειας ή του συνόλου της Κύπρου.

Οι προτάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν ένα Σχέδιο Δράσης που θα περιγράφει τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και δραστηριότητες για τη σύσταση, δομή, στελέχωση και λειτουργία του προτεινόμενου Κέντρου στο πλαίσιο ενός τριετούς χρονοδιαγράμματος. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να παρουσιάζεται προκαταρκτικός προγραμματισμός για τον τρόπο συνέχισης της λειτουργίας του Κέντρου μετά το πέρας της χρηματοδότησης του ΙΠΕ.

Αναμένεται ότι στο Σχέδιο Δράσης θα προβλέπονται δραστηριότητες που θα συμβάλουν στην:

- ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας ερευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων,
- καταγραφή της ζήτησης τεχνολογικών λύσεων των επιχειρήσεων και αξιολόγηση των τεχνολογικών αναγκών τους,
- μεταφορά τεχνολογίας και καινοτομίας προς τις επιχειρήσεις και πρόσβαση των επιχειρήσεων σε εξωτερικές πηγές τεχνολογίας,
- αξιοποίηση αποτελεσμάτων ερευνητικών έργων που εκπονήθηκαν σε ερευνητικούς οργανισμούς από επιχειρήσεις,
- συνεργασία επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων σε ερευνητικά έργα, και
- αγορά υπηρεσιών εκ μέρους των επιχειρήσεων από τα ερευνητικά κέντρα.

Μετά την επιλογή των Κέντρων που θα τύχουν χρηματοδότησης, το ΙΠΕ θα αναλάβει πρωτοβουλία για να διασφαλίσει τη μεταξύ τους συνεργασία και συντονισμό, αξιοποιώντας και το θεσμό του Ευρωπαϊκού Κέντρου Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου¹⁶.

Απώτερη επιδίωξη είναι όπως όλα τα εγχώρια Κέντρα Διαμεσολάβησης, που είτε θα τύχουν της χρηματοδότησης του ΙΠΕ, είτε θα δημιουργηθούν με τυχόν άλλη υποστήριξη, ενταχθούν σε ένα δίκτυο συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης. Μέσω του δικτύου αυτού θα είναι δυνατή η από κοινού αξιοποίηση πηγών πληροφόρησης, προβολή των προσφερόμενων υπηρεσιών, ανάπτυξη συνεργασιών με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς της Κύπρου και του εξωτερικού και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων της λειτουργίας του συστήματος.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός Κέντρου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2), Σύνδεσμος Επιχειρήσεων ή ομοσπονδία / επιμελητήριο επιχειρήσεων (κατ. Β.4).

¹⁶ Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Enterprise Europe Network και αποτελεί μηχανισμό πληροφόρησης και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών με στόχο την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας των κυπριακών επιχειρήσεων.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις έργων μπορούν να περιλαμβάνουν δραστηριότητες για τη σύσταση, δομή, στελέχωση και λειτουργία του Κέντρου Διαμεσολάβησης.

Η χρηματοδότηση των έργων θα γίνεται ως Ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας (De Minimis).

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων καθορίζεται στους τριάντα έξι (36) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης για κάθε Κέντρο ορίζεται στις **100.000 Ευρώ**.

Η χρηματοδότηση των έργων θα γίνεται με την καταβολή ετήσιων δόσεων.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες συμπεριλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού, διάχυση, αναλώσιμα και υπερκεφαλικά.

11.3. Δράση «Κουπόνια Καινοτομίας»

Εισαγωγή

Ένα από τα κυριότερα προβλήματα που συνήθως παρουσιάζονται κατά την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων για την ανάπτυξη καινοτομικών δραστηριοτήτων είναι η αδυναμία υιοθέτησής τους από μεγάλο αριθμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Οι κυριότερες αιτίες αυτής της αδυναμίας είναι η έλλειψη κουλτούρας και εμπειριών σε θέματα Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ), το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων, η παραδοσιακή και οικογενειακή δομή και τρόπος λειτουργίας τους, όπως επίσης και η απουσία κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού που να μπορεί να πρωτοστατήσει στην εμπλοκή τους σε τέτοιες δραστηριότητες. Συχνά, οι ΜΜΕ δεν επιδεικνύουν ενδιαφέρον για συμμετοχή σε προγράμματα ΕΤΑΚ γιατί τους αποθαρρύνει η πολυπλοκότητα των διαδικασιών που απαιτούνται για τη σύνταξη πρότασης και την υλοποίηση αντίστοιχων έργων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η μέχρι τώρα εμπειρία από τα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα που προωθεί το ΙΠΕ δείχνει ότι, τα τελευταία χρόνια, υπάρχουν θετικές εξελίξεις σε ότι αφορά τη συμμετοχή κυπριακών επιχειρήσεων σε δραστηριότητες ΕΤΑΚ. Αυτές όμως περιορίζονται στη συμμετοχή μικρού σχετικά αριθμού επιχειρήσεων, που είτε έχουν από μόνες τους τη δυνατότητα εμπλοκής σε έργα έρευνας και καινοτομίας ή έτυχαν βοήθειας από άλλους φορείς που τις υποστήριξαν συστηματικά στην προσπάθεια συμμετοχής τους σε τέτοια έργα.

Ως εκ τούτου, αναδεικνύεται η αναγκαιότητα υιοθέτησης μέτρων που θα απευθύνονται στην πλειονότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τα οποία θα χαρακτηρίζονται από απλούστευση στην απαιτούμενη διαδικασία υποβολής αιτήσεων και ταχύτητα στην υλοποίηση των έργων.

Η Δράση «Κουπόνια Καινοτομίας», αποτελεί μεταφορά αντίστοιχων πρωτοβουλιών που εφαρμόστηκαν ήδη με επιτυχία σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες προσαρμοσμένη στα τοπικά δεδομένα. Η Δράση επιχειρεί να δημιουργήσει ένα απλό και αποτελεσματικό μηχανισμό που θα επιτρέπει στις ΜΜΕ να αντιληφθούν τη σημασία και τα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από την εμπλοκή τους σε καινοτομικές δραστηριότητες.

Στόχος

Βασικός στόχος της Δράσης είναι η γνωριμία των ΜΜΕ με την έννοια της καινοτομίας, η εμπλοκή τους σε καινοτομικές δραστηριότητες και κατ' επέκταση η βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Περιγραφή

Η Δράση ωθεί τις ΜΜΕ να προσεγγίσουν τους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς οργανισμούς με στόχο να βρουν απάντηση σε κάποιο συγκεκριμένο ερώτημα / πρόβλημα που αφορά στη λειτουργία τους ή στα προϊόντα / υπηρεσίες τους.

Για την υλοποίηση της συνεργασίας το ΙΠΕ παρέχει στις ενδιαφερόμενες ΜΜΕ «Κουπόνια Καινοτομίας» τα οποία εξαργυρώνονται από τους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς οργανισμούς που θα παρέχουν τις υπηρεσίες. Η διαδικασία που θα ακολουθείται για την εξασφάλιση και εξαργύρωση ενός Κουπονιού Καινοτομίας θα έχει ως ακολούθως:

- Η ενδιαφερόμενη ΜΜΕ υποβάλλει αίτηση προς το ΙΠΕ για την εξασφάλιση Κουπονιού Καινοτομίας, η οποία θα περιλαμβάνει βασικά στοιχεία πληροφόρησης για την επιχείρηση και τις δραστηριότητές της και σύντομη περιγραφή του προβλήματος για την επίλυση του οποίου προτίθεται να αξιοποιήσει το Κουπόνι.
- Η αίτηση εξετάζεται από το ΙΠΕ για να διαπιστωθεί κατά πόσον μπορεί να θεωρηθεί ως επιλέξιμη. Κατά την εξέταση της Αίτησης το ΙΠΕ μπορεί να ζητήσει επιπρόσθετα στοιχεία καθώς και να εισηγηθεί τροποποιήσεις στις δραστηριότητες που περιγράφονται.
- Κάθε αίτηση θα εξετάζεται αμέσως μετά την παραλαβή της και δεν θα ακολουθούνται ανταγωνιστικές διαδικασίες. Οι αιτήσεις θα εξετάζονται κατά σειρά υποβολής μέχρι την εξάντληση του προϋπολογισμού.
- Εάν η αίτηση κριθεί επιλέξιμη, τότε καλείται ο Νόμιμος Εκπρόσωπος του ΑΦ για διαπραγμάτευση και για παραλαβή του Κουπονιού, στο οποίο θα αναγράφονται οι βασικοί κανόνες εξαργύρωσής του.
- Με την εξασφάλιση του Κουπονιού, η ΜΜΕ επιλέγει ερευνητικό ή ακαδημαϊκό οργανισμό που επιθυμεί να συνεργαστεί για τη λύση του προβλήματος και του αναθέτει την εκπόνηση της εργασίας.
- Ο ερευνητικός / ακαδημαϊκός οργανισμός υλοποιεί την εργασία που προβλέπει η ανάθεση από την ΜΜΕ.
- Στη συνέχεια ο ερευνητικός / ακαδημαϊκός οργανισμός υποβάλλει στο ΙΠΕ συνοπτική έκθεση πεπραγμένων με αναφορά στο πρόβλημα, την εργασία που πραγματοποιήθηκε και τη λύση που δόθηκε προς τη ΜΜΕ. Στην έκθεση επισυνάπτεται το πρωτότυπο σχετικό τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών και το Κουπόνι Καινοτομίας.
- Η αίτηση για εξαργύρωση Κουπονιού Καινοτομίας ελέγχεται από το ΙΠΕ σε σχέση με τους στόχους και κανονισμούς της Δράσης και εφόσον ικανοποιούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις, τότε καταβάλλει τη χορηγία στον ερευνητικό / ακαδημαϊκό οργανισμό.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας μπορεί να είναι Μικρή ή Μεσαία Επιχείρηση (κατ. Β.1 και Β.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα εξαργύρωσης Κουπονιού Καινοτομίας έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2).

Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες που υποστηρίζονται μέσα από τα Κουπόνια Καινοτομίας περιλαμβάνουν την αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών καινοτομίας και υπηρεσιών στήριξης καινοτομίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.3 της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια

Η κατάθεση ενός Κουπονιού στο ΙΠΕ για εξαργύρωση θα πρέπει να γίνεται εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής του. Με την παρέλευση των έξι μηνών το Κουπόνι θα θεωρείται άκυρο.

Χρηματοδότηση

Η αξία κάθε Κουπονιού Καινοτομίας καθορίζεται στις **5.000 Ευρώ**.

Στην περίπτωση που το κόστος της δαπάνης είναι μικρότερο από την αξία του Κουπονιού τότε κατά την εξαργύρωσή του θα καταβάλλεται μόνο το πραγματικό κόστος.

Σημειώνεται ότι, οι υπηρεσίες των Ερευνητικών Φορέων θα πρέπει να παρέχονται προς τις ΜΜΕ σε τιμές αγοράς.

Η χρηματοδότηση των έργων θα γίνεται με την καταβολή εφάπαξ ποσού ως Ενίσχυση Ησσονος Σημασίας (De Minimis).

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα καινοτομίας περιλαμβάνουν: συμβουλευτικές υπηρεσίες διοίκησης, τεχνολογική συνδρομή, υπηρεσίες μεταφοράς τεχνολογίας, εκπαίδευση σε θέματα καινοτομίας, συμβουλές για αγορά, προστασία και εμπόριο δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και για συμφωνίες σχετικά με άδειες εκμετάλλευσης, καθώς και συμβουλές για τη χρήση προτύπων.

Οι επιλέξιμες δαπάνες, όσον αφορά τις υπηρεσίες στήριξης καινοτομίας περιλαμβάνουν: ανάπτυξη και πρόσβαση σε βάσεις / τράπεζες δεδομένων και αποτελεσμάτων έρευνας αγοράς, χρήση εργαστηρίου, σήμανση ποιότητας, δοκιμές και πιστοποίηση.

11.4. Δράση «ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑ»

Εισαγωγή

Η θέσπιση του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας θεωρείται ένας από τους βασικούς μηχανισμούς προώθησης της καινοτομίας, καθώς παρέχει κίνητρο σε άτομα και επιχειρήσεις να επιδίδονται σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης νέων προϊόντων, μεθόδων και διαδικασιών με την προσδοκία εκμετάλλευσης του αποκλειστικού δικαιώματος.

Επιπρόσθετα, το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας επιτρέπει την ευκολότερη δημοσιοποίηση των καινοτομιών και νέων εφευρέσεων, καθώς αποτρέπει την αντιγραφή από τους ανταγωνιστές. Έτσι, η κατοχύρωση μιας ευρεσιτεχνίας αποτελεί μια μορφή ανταλλαγής μεταξύ επινοητή και κοινωνικού συνόλου, καθώς ο επινοητής αποκαλύπτει την καινοτομία του και η πολιτεία του παρέχει το δικαίωμα να την εκμεταλλεύεται αποκλειστικά για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Ωστόσο, η χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας δεν γίνεται αυτοδικαίως σε κάθε καινούργια εφεύρεση, αλλά απαιτεί την υποβολή αίτησης από τον εφευρέτη στην αρμόδια κρατική ή διεθνή υπηρεσία και την καταβολή τελών. Συχνά το ύψος των τελών και της αμοιβής των ειδικών συμβούλων αποτρέπουν ένα εφευρέτη να προχωρήσει στην κατοχύρωση μιας ευρεσιτεχνίας. Προς τούτο, τα κράτη και φορείς προώθησης της ιδέας της καινοτομίας διαμορφώνουν ειδικά μέτρα στήριξης των διαδικασιών κατοχύρωσης ευρεσιτεχνιών.

Η κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών που αφορούν σε αποτελέσματα δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης θεωρείται διεθνώς εξίσου σημαντική με την παραγωγή των αποτελεσμάτων, γι' αυτό και συχνά χρησιμοποιείται ως δείκτης αποτίμησης της καινοτομικής ικανότητας μιας περιφέρειας / χώρας.

Κατά το 2008, κατατέθηκαν είκοσι μία (21) εθνικές αιτήσεις ευρεσιτεχνίας από Κύπριους επινοητές και επιχειρήσεις. Η επίδοση αυτή κρίνεται πολύ περιορισμένη και επισημαίνεται από την Έκθεση του Ευρωπαϊκού Δείκτη Καινοτομίας (2007) ως μια σημαντική αδυναμία του κυπριακού συστήματος ανάπτυξης της καινοτομίας.

Η αδυναμία αυτή εντοπίστηκε και στην ανάλυση του κυπριακού συστήματος καινοτομίας στο πλαίσιο της εκπόνησης της Περιφερειακής Στρατηγικής Καινοτομίας. Η Δράση «ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑ» αποτελεί στην ουσία υλοποίηση του Μέτρου 1.2 που περιλαμβάνει η εν λόγω Στρατηγική.

Στόχος

Η Δράση στοχεύει στην αύξηση του αριθμού των ευρεσιτεχνιών που κατοχυρώνονται από κυπριακούς οργανισμούς και επινοητές / ερευνητές.

Περιγραφή

Η Δράση δίνει τη δυνατότητα κατοχύρωσης σημαντικών αποτελεσμάτων έργων έρευνας και καινοτομίας, που ολοκληρώθηκαν την τελευταία πενταετία, και υλοποιήθηκαν στα πλαίσια προγραμμάτων που προκηρύσσει ή διαχειρίζεται το ΙΠΕ, η Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλος εθνικός ή διεθνής φορέας χρηματοδότησης έρευνας.

Η διαδικασία που θα ακολουθείται θα έχει ως ακολούθως:

- Ο ενδιαφερόμενος φορέας / πρόσωπο θα υποβάλει πρόταση με την οποία θα αιτείται την υποστήριξη του Ιδρύματος για κάλυψη μέρους των εξόδων κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας.
- Στην πρόταση θα περιγράφεται η διαδικασία που θα ακολουθηθεί και η εκτίμηση του απαιτούμενου κόστους. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο το δικαίωμα προστασίας της ευρεσιτεχνίας από τη δημοσιοποίηση στοιχείων.
- Η πρόταση εξετάζεται από το ΙΠΕ για να διαπιστωθεί κατά πόσο μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη. Κατά την εξέτασή της αίτησης, το ΙΠΕ μπορεί να ζητήσει επιπρόσθετα στοιχεία. Σημειώνεται ότι, στη Δράση ισχύει η αρχή της επιλεξιμότητας και η έγκριση των αιτήσεων δεν υπόκειται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες.
- Εφόσον η πρόταση κριθεί επιλέξιμη το ΙΠΕ καλεί το δικαιούχο για διαπραγμάτευση, καθορισμό των όρων με τους οποίους θα τύχει της οικονομικής υποστήριξης του Ιδρύματος και υπογραφής συμβολαίου.

Οι προτάσεις αναμένεται ότι θα περιλαμβάνουν τουλάχιστον ένα από τους πιο κάτω τρόπους κατοχύρωσης και προστασίας της ευρεσιτεχνίας:

- κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας σε εθνικό επίπεδο που θα καλύπτει μόνο την Κύπρο ή άλλο κράτος,
- κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας σε διεθνές επίπεδο (PCT),
- κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας μέσω του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO), και
- ετήσια καταβολή δικαιωμάτων για την προστασία της ευρεσιτεχνίας.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο, Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2), Μικρή ή Μεσαία Επιχείρηση (κατ. Β.1 και Β.2) ή Κοινωνικής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Για τις κατηγορίες Α.2 και Γ.2 οι δικαιούχοι πρέπει να ικανοποιούν τον ορισμό της μικρομεσαίας επιχείρησης.

Δραστηριότητες

Μέσα από τη Δράση υποστηρίζονται δραστηριότητες που αφορούν την Κατοχύρωση Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας, με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 20.2. της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** ανά έργο ορίζεται στις **40.000 Ευρώ**.

Η χρηματοδότηση καταβάλλεται από το ΙΠΕ σε δόσεις, ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών και αφού ο δικαιούχος υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3. της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για χρηματοδότηση δραστηριοτήτων Κατοχύρωσης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας.

Η χρηματοδότηση για την ετήσια καταβολή δικαιωμάτων, για την προστασία της ευρεσιτεχνίας στα αρμόδια γραφεία, θα γίνεται με την καταβολή εφάπαξ ποσού ως Ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας (De Minimis).

Σημειώνεται ότι το Συμβόλαιο που θα υπογράφεται ανάμεσα στο ΙΠΕ και το δικαιούχο θα προβλέπει την επιστροφή της χρηματοδότησης, όταν η ευρεσιτεχνία αξιοποιηθεί εμπορικά ή πουληθεί / παραχωρηθεί σε άλλο πρόσωπο ή φορέα.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν:

- α) όλες τις δαπάνες που προηγούνται της απονομής του δικαιώματος σε πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για τη σύνταξη, την κατάθεση και τη διεκπεραίωση της αίτησης καθώς και οι δαπάνες για την ανανέωση της αίτησης πριν από την απονομή του δικαιώματος,
- β) τα έξοδα μετάφρασης και λοιπές δαπάνες για την εξασφάλιση της απονομής ή της κατοχύρωσης του δικαιώματος σε άλλους βαθμούς δικαιοδοσίας,
- γ) τις δαπάνες για την υπεράσπιση της ισχύος του δικαιώματος κατά την επίσημη εξέταση της αίτησης και την ενδεχόμενη διαδικασία ανακοπής, και
- δ) ετήσια καταβολή δικαιωμάτων για την προστασία της ευρεσιτεχνίας στα αρμόδια γραφεία για περίοδο που δεν θα ξεπερνά τα δύο (2) πρώτα χρόνια από την απονομή του δικαιώματος.

Στις επιλέξιμες δαπάνες δεν περιλαμβάνεται το κόστος προσωπικού του Ανάδοχου Φορέα για τους σκοπούς ετοιμασίας, μετάφρασης και υπεράσπισης της αίτησης για διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

ΑΞΙΟΝΑΣ IV

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

ΑΞΙΟΝΑΣ IV

ΑΞΟΝΑΣ IV

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ»

Οι κυριότερες δημόσιες πολιτικές, αλλά και οι πλέον καταξιωμένες θεωρητικές προσεγγίσεις αναδεικνύουν τη δημιουργία σύγχρονης ερευνητικής υποδομής μαζί με την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού ως τις πλέον σημαντικές παραμέτρους για τη διαφοροποίηση της γενικής εικόνας και του επιπέδου ενός συστήματος Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας.

Μία από τις βασικές διαπιστώσεις όλων των σχετικών μελετών, αλλά και του δημόσιου διαλόγου που πραγματοποίησε το ΙΠΕ σε σχέση με τις προοπτικές ανάπτυξης της έρευνας και καινοτομίας είναι οι ελλείψεις που παρουσιάζει η Κύπρος σε σύγχρονη ερευνητική υποδομή, εργαστήρια και εξοπλισμό.

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής (ΕΣΠΑ) 2007-2013 εκτιμά ότι η «ανεπάρκεια των ερευνητικών υποδομών και ο μικρός αριθμός ερευνητικών κέντρων» αποτελούν σοβαρούς ανασταλτικούς παράγοντες που περιορίζουν την ανάπτυξη του συστήματος έρευνας.

Ο Άξονας IV «**Ανάπτυξη Ερευνητικής Υποδομής**» επιχειρεί να καλύψει μερικώς τις αδυναμίες αυτές μέσα από την ανάπτυξη νέας ερευνητικής υποδομής, την αναβάθμιση και εμπλουτισμό υφιστάμενων ερευνητικών εργαστηρίων και τη δημιουργία ευκαιριών πρόσβασης σε σημαντικές ερευνητικές υποδομές στο εξωτερικό.

Απώτερος σκοπός των Προγραμμάτων που εντάσσονται στο πλαίσιο του Άξονα IV είναι η μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των υποδομών έρευνας και η ενίσχυση του κυπριακού ερευνητικού ιστού με ιδιαίτερη έμφαση σε αναδυόμενους επιστημονικούς τομείς αιχμής.

Ο όρος «ερευνητική υποδομή» για τους σκοπούς των προγραμμάτων του Άξονα IV περιλαμβάνει τις φυσικές και εικονικές υποδομές που προσφέρουν στην ερευνητική κοινότητα τα εργαλεία και τις υπηρεσίες που απαιτούνται για την ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων υψηλού επιπέδου. Ο ορισμός καλύπτει:

- βασικό εξοπλισμό ή τα βασικά όργανα και εργαλεία που χρησιμοποιούνται για ερευνητικούς σκοπούς,
- πόρους γνωσιακής βάσης, όπως συλλογές, αρχεία, δομημένες πληροφορίες ή συστήματα συνδεδεμένα με τη διαχείριση δεδομένων, που χρησιμοποιούνται στην επιστημονική έρευνα,
- υποδομές που βασίζονται σε πολυδύναμες και ευρείας εφαρμογής τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας και ιδίως σε πολυδύναμες τεχνολογίες πλέγματος, δικτύων, υπολογιστικής, λογισμικού και επικοινωνιών,
- κάθε άλλη οντότητα μοναδικού χαρακτήρα που χρησιμοποιείται για σκοπούς επιστημονικής έρευνας.

Ο Άξονας IV «Ανάπτυξη Ερευνητικής Υποδομής» περιλαμβάνει τα ακόλουθα τρία προγράμματα:

- **Πρόγραμμα «Νέα Υποδομή»,**
- **Πρόγραμμα «Αναβάθμιση Υφιστάμενης Υποδομής»,** και
- **Πρόγραμμα «Πρόσβαση στο CERN».**

12. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΝΕΑ ΥΠΟΔΟΜΗ»

Η ανάπτυξη νέων ερευνητικών υποδομών στην Κύπρο αποτελεί μία από τις βασικές επιδιώξεις της Κύπρου και ένα από τους πρωταρχικούς καταστατικούς σκοπούς του ΙΠΕ.

Για να καταστεί πιο ανταγωνιστική η οικονομία της γνώσης στην Κύπρο θα πρέπει να δημιουργηθούν νέες, σύγχρονες υποδομές έρευνας, ικανές να της εξασφαλίσουν επιστημονική και τεχνολογική υπεροχή. Οι νέες υποδομές προσφέρουν το υπόβαθρο για την υλοποίηση υψηλού επιπέδου έρευνας και κατ' επέκταση την παραγωγή νέας γνώσης, την ανάπτυξη σύγχρονης τεχνολογίας και την προώθηση της καινοτομίας.

Μέσα από το Πρόγραμμα «Νέα Υποδομή», το ΙΠΕ στηρίζει την προσπάθεια δημιουργίας νέων ερευνητικών μονάδων και εργαστηρίων, που αναμένεται να συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη της ερευνητικής ικανότητας των φορέων της Κύπρου και να συνεισφέρουν θετικά στην κοινωνική και οικονομική πρόοδο.

Το Πρόγραμμα «Νέα Υποδομή» περιλαμβάνει δύο δράσεις ως ακολούθως:

- Δράση «Στρατηγικά Έργα Υποδομής», και
- Δράση «Νέα Κοινωφελής Υποδομή».

12.1. Δράση «Στρατηγικά Έργα Υποδομής»

Εισαγωγή

Η Δράση «Στρατηγικά Έργα Υποδομής» επιδιώκει να θέσει τα θεμέλια για τη διαμόρφωση συνθηκών διαχρονικής και ουσιαστικής ανάπτυξης της έρευνας στην Κύπρο και να καλύψει τη δημιουργία και λειτουργία στο πρώτο «εμβρυϊκό» στάδιο νέων ερευνητικών μονάδων.

Οι νέες μονάδες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διεισδύσουν σταδιακά στο σύγχρονο διεθνές ερευνητικό γίγνεσθαι του τομέα τους ή/και να υπηρετήσουν τις ερευνητικές ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας, οικονομίας και βιομηχανίας.

Μακροχρόνια επιδίωξη του ΙΠΕ είναι η δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη μελλοντική μετεξέλιξη των πιο πετυχημένων μονάδων σε μεγαλύτερα ινστιτούτα ή ερευνητικά κέντρα αξιοποιώντας εθνική ή διεθνή χρηματοδότηση.

Στόχος

Η Δράση «Στρατηγικά Έργα Υποδομής» στοχεύει στην ενίσχυση της ερευνητικής ικανότητας της Κύπρου με τη δημιουργία νέων ερευνητικών μονάδων που θα δραστηριοποιηθούν σε σύγχρονους επιστημονικούς και τεχνολογικούς τομείς αιχμής.

Περιγραφή

Οι προτάσεις έργων θα πρέπει να καλύπτουν δύο βασικά χαρακτηριστικά:

- να αφορούν «νέες» ερευνητικές μονάδες, και
- να περιλαμβάνουν «σύνθετες» δραστηριότητες.

Ο όρος «νέες» ερευνητικές μονάδες θα πρέπει να αποτυπώνεται τόσο από το επιστημονικό αντικείμενο που αυτές θα καλύπτουν, όσο και από τη σύνθεση του ανθρώπινου δυναμικού που θα εργαστεί σε αυτές.

Προς τούτο, οι προτεινόμενες ερευνητικές μονάδες θα πρέπει απαραίτητα να καλύπτουν επιστημονικά πεδία, που δεν καλύπτονται σήμερα, σε ικανοποιητικό βαθμό, από άλλη συγκροτημένη μονάδα ή εργαστήριο στην Κύπρο. Η Δράση «Στρατηγικά Έργα Υποδομής» μπορεί να καλύψει την υλοποίηση ερευνητικού έργου σε σύγχρονα επιστημονικά και τεχνολογικά πεδία. Οι Θεματικές Ενότητες στις οποίες θα μπορούν να υποβληθούν προτάσεις έργων θα προσδιορίζονται στις Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων.

Επιδίωξη της Δράσης δεν είναι η απλή «συνένωση» των συντελεστών υφιστάμενων ερευνητικών εργαστηρίων, αλλά η δημιουργία νέων μονάδων. Για τις ανάγκες της Δράσης, «νέες» μπορούν να θεωρηθούν ερευνητικές μονάδες που θα συγκροτηθούν μετά την υποβολή και έγκριση της πρότασης ή που έχουν συσταθεί πρόσφατα., εντός δηλαδή του τελευταίου έτους.

Η σύνθεση της ερευνητικής ομάδας που θα εργαστεί στη μονάδα θα πρέπει να περιλαμβάνει σημαντικό αριθμό νέων στελεχών που δεν εργάζονται ήδη στον Ανάδοχο Φορέα. Ο Συντονιστής του έργου μπορεί να είναι ερευνητής υψηλού επιπέδου που είτε είναι ήδη στέλεχος του Αναδόχου Φορέα, είτε νέο στέλεχος που θα κληθεί ειδικά για να αναλάβει το ρόλο αυτό. Το Ίδρυμα μπορεί για κάποια συγκεκριμένη Πρόσκληση να προσδιορίσει ειδικά κριτήρια / χαρακτηριστικά για τα άτομα που θα αναλάβουν το ρόλο του Συντονιστή.

Ο πυρήνας της ερευνητικής μονάδας θα πρέπει να δηλωθεί στο στάδιο της πρότασης και να περιλαμβάνει απαραίτητα νέα στελέχη. Η ικανότητά του να αξιοποιήσει δημιουργικά και αποτελεσματικά τη χρηματοδότηση θα αποτελεί καθοριστική παράμετρο για την επιλογή μιας πρότασης. Η διαδικασία προσέλκυσης ερευνητών για συμμετοχή στο έργο θα επαφίεται στις εσωτερικές διαδικασίες κάθε οργανισμού.

Ο όρος «σύνθετες» δραστηριότητες αναφέρεται στη δυνατότητα συμπερίληψης σειράς ενεργειών που θα αναπτύξει η μονάδα και οι οποίες μπορούν να αποτελούν συνδυασμό πολλών δραστηριοτήτων που καλύπτονται από σειρά άλλων Δράσεων της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010. Έτσι, ο Συντονιστής θα μπορεί να «συνθέσει» επί μέρους δραστηριότητες, όπως εργασίες βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας, απασχόλησης νέων ερευνητών, συνεργασίας με επιχειρήσεις, διεθνούς δικτύωση, πρόσβασης σε υποδομή εξωτερικού, συμμετοχής σε συνέδριο κα, χωρίς να αναγκάζεται να υποβάλει επί μέρους προτάσεις σε άλλα προγράμματα.

Οι στόχοι που θα τεθούν στις προτάσεις έργων πρέπει να είναι μετρήσιμοι και συγκεκριμένοι, όπως ο αριθμός δημοσιεύσεων σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά, η κατοχύρωση δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, ο αριθμός των διδακτορικών που θα αποκτηθούν μέσα από το ερευνητικό έργο, ο αριθμός ερευνητών και προσωπικού υποστήριξης που θα εργαστεί, η δημιουργία συνεργασιών με τη βιομηχανία κοκ.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1) ή Κοινωνικής Οργανισμός (κατ. Γ.1) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας, Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας και Πειραματικής Ανάπτυξης σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων ορίζεται στους σαράντα οκτώ (48) μήνες.

Σημειώνεται ότι οι Ανάδοχοι Φορείς θα αναλάβουν την υποχρέωση λειτουργίας της νέας μονάδας για πέντε χρόνια μετά την ολοκλήρωση του έργου που θα χρηματοδοτηθεί από το ΙΠΕ.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** θα καθορίζεται στις Προσκήσεις Υποβολής Προτάσεων και ανάλογα με τη Θεματική Ενότητα στην οποία εμπίπτουν.

Σημειώνεται ότι η κατανομή του προϋπολογισμού που θα συμφωνηθεί στη φάση διαπραγμάτευσης και θα συμπεριληφθεί στο συμβόλαιο θα είναι «ενδεικτική», καθώς ο Συντονιστής του έργου θα υποβάλλει σε ετήσια βάση έκθεση προόδου και αναλυτικό σχεδιασμό δραστηριοτήτων και αναλυτικό προϋπολογισμό για την επόμενη χρονιά, ο οποίος θα εγκρίνεται από το ΙΠΕ.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Σημειώνεται ότι σημαντικό ποσοστό των δαπανών αναμένεται να αφορά στη δημιουργία της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής (κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμός κα).

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, οικοδομικές εργασίες αναδιαμόρφωσης κτιριακών εγκαταστάσεων, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

12.2. Δράση «Νέα Κοινωνική Υποδομή»

Εισαγωγή

Συχνά παρατηρείται το φαινόμενο σημαντικών ερευνητικών υποδομών που αγοράζονται στα πλαίσια ενός έργου να παραμένουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα σε υπολειτουργία. Το πρόβλημα διογκώνεται όταν η επένδυση που απαιτείται είναι ιδιαίτερα υψηλή για τα οικονομικά δεδομένα πολλών οργανισμών και η «χρήσιμη ζωή» του εξοπλισμού είναι περιορισμένη, λόγω της ραγδαίας διαφοροποίησης της τεχνολογίας.

Προς τούτο, η Δράση επιδιώκει τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των υποδομών έρευνας από όσο το δυνατό μεγαλύτερο αριθμό ερευνητών, καθώς εκτιμάται ότι αυτό θα συμβάλει θετικά στη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων που το ΙΠΕ επενδύει για τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των υποδομών της Κύπρου.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε υποδομές που λόγω του μικρού μεγέθους της Κύπρου εκτιμάται ότι η ανάπτυξή τους σε ένα οργανισμό μπορεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες όλων των ενδιαφερομένων φορέων της Κύπρου.

Παράλληλα, το ΙΠΕ προσδοκά ότι τα έργα της Δράσης, πέραν της δυνατότητας που θα δώσουν σε ερευνητικούς φορείς και επιχειρήσεις να αξιοποιήσουν την προτεινόμενη υποδομή, θα επιδράσουν θετικά στην κατεύθυνση της δημιουργίας δικτύων συνεργασίας από ομοειδείς ή/και συμπληρωματικές ερευνητικές ομάδες του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

Στόχος

Η Δράση «Νέα Κοινωνική Υποδομή» στοχεύει στην ενίσχυση της ικανότητας της ερευνητικής κοινότητας της Κύπρου να εκπονεί έρευνα υψηλού επιπέδου, μέσω της δημιουργίας νέων ερευνητικών υποδομών οι οποίες θα μπορούν να αξιοποιηθούν από μεγάλο αριθμό ενδιαφερομένων.

Περιγραφή

Η Δράση «Νέα Κοινωνική Υποδομή» απευθύνεται σε ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς οργανισμούς και ειδικότερα σε οργανωμένες ερευνητικές μονάδες / εργαστήρια, που δραστηριοποιούνται σε σημαντικούς σύγχρονους επιστημονικούς και τεχνολογικούς τομείς αιχμής και επιθυμούν να αποκτήσουν νέο ερευνητικό εξοπλισμό που θα είναι χρήσιμος για αξιοποίηση από μεγάλο αριθμό ερευνητών, ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων με ομοειδείς ή/και συμπληρωματικές ερευνητικές και τεχνολογικές δραστηριότητες.

Οι προτάσεις έργων που θα υποβάλλονται στα πλαίσια της Δράσης θα πρέπει να αναφέρονται στην εκπόνηση συγκεκριμένου ερευνητικού έργου, του οποίου η άρτια υλοποίηση εξαρτάται από την προτεινόμενη αγορά σημαντικού σύγχρονου τεχνολογικού εξοπλισμού, χωρίς την οποία η υλοποίηση θα ήταν αδύνατη ή σημαντικά χαμηλότερου επιπέδου.

Ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο για την επιλογή των έργων που θα χρηματοδοτηθούν θα είναι ο αριθμός των ερευνητών, μονάδων, εργαστηρίων και επιχειρήσεων που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον αξιοποίησης του εξοπλισμού που προτείνεται. Επιπρόσθετα, οι προτάσεις θα πρέπει να αναφέρονται στη σημασία της επένδυσης για την κυπριακή έρευνα, τις προοπτικές που διανοίγονται, τα τεχνολογικά πλεονεκτήματα που δημιουργούνται, τους πιθανούς νέους τομείς στους οποίους θα υπάρχει δυνατότητα επέκτασης των δραστηριοτήτων των ενδιαφερομένων μονάδων / εργαστηρίων κοκ.

Σημειώνεται ότι στη φάση της Διαπραγμάτευσης, το ΙΠΕ θα ζητήσει από τον Ανάδοχο Φορέα να υποβάλει κανονισμό που θα περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο θα προσφέρεται η δυνατότητα αξιοποίησης της προτεινόμενης υποδομής από άλλους φορείς.

Η Δράση «Νέα Κοινωφελής Υποδομή» μπορεί να καλύψει την υλοποίηση ερευνητικού έργου σε σύγχρονα επιστημονικά και τεχνολογικά πεδία. Οι θεματικές ενότητες ή και οι «κοινές υποδομές» για τις οποίες θα μπορούν να υποβληθούν προτάσεις έργων θα προσδιορίζονται στις Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1) ή Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Πειραματικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων καθορίζεται στους τριάντα έξι (36) μήνες.

Σημειώνεται ότι οι Ανάδοχοι Φορείς θα αναλάβουν την υποχρέωση λειτουργίας της νέας υποδομής για πέντε χρόνια μετά την ολοκλήρωση του έργου, που θα χρηματοδοτηθεί από το ΙΠΕ.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε έργο ορίζεται στις **800.000 Ευρώ**.

Σημειώνεται ότι τουλάχιστον 70% της χρηματοδότησης του ΙΠΕ θα πρέπει να αφορά στην αγορά εξοπλισμού. Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες για αγορά μικρο-εξοπλισμού, προσωπικών ηλεκτρονικών υπολογιστών και μη εξειδικευμένου λογισμικού δεν θεωρούνται επιλέξιμες για τους σκοπούς της Δράσης.

13. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ»

Εισαγωγή

Η έρευνα είναι μια διαδικασία που από τη φύση της εξελίσσεται συνεχώς και δημιουργεί απαιτήσεις διαχρονικής αναβάθμισης των συντελεστών της. Μια από αυτές, ίσως η σημαντικότερη, μετά τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες του ανθρώπινου δυναμικού, είναι ο συνεχής εκσυγχρονισμός της υποδομής που υποστηρίζει τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας.

Η επένδυση που γίνεται σε επίπεδο υποδομής κατά το στάδιο της αρχικής σύστασης και λειτουργίας ενός ερευνητικού κέντρου ή εργαστηρίου είναι σαφές ότι δεν εξασφαλίζει τη διαχρονική ικανότητά του να λειτουργεί στην πρώτη γραμμή της έρευνας στο πλαίσιο της επιστημονικής εξειδίκευσής του.

Συχνά ο εξοπλισμός ενός εργαστηρίου, που κατά τα άλλα διαθέτει υψηλού επιπέδου συντελεστές, απαξιώνεται όταν νέες τεχνικές και μέθοδοι αναπτύσσονται ή όταν τα δεδομένα που καλείται να διαχειριστεί και επεξεργαστεί απαιτούν πλέον επιπρόσθετες δυνατότητες.

Στόχος

Το Πρόγραμμα στοχεύει στον εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση της υποδομής υφιστάμενων ερευνητικών μονάδων και εργαστηρίων που καλύπτουν τις προϋποθέσεις για να πρωταγωνιστήσουν στην εγχώρια και διεθνή ερευνητική δραστηριότητα, αλλά υπολείπονται κατάλληλου εξοπλισμού.

Περιγραφή

Οι προτάσεις έργων που υποβάλλονται στα πλαίσια του Προγράμματος «Αναβάθμιση Υφιστάμενης Υποδομής» πρέπει να αναφέρονται στην εκπόνηση υψηλού επιπέδου ερευνητικού έργου, η άρτια υλοποίηση του οποίου εξαρτάται απόλυτα από την αγορά νέου σύγχρονου πάγιου εξοπλισμού υψηλής ποιότητας ή εξειδικευμένου εξοπλισμού πληροφορικής (υλισμικό και λογισμικό), χωρίς την οποία η υλοποίησή του είναι αδύνατη ή σημαντικά χαμηλότερου επιπέδου.

Παράλληλα, πρέπει να αναφέρονται στη σημασία της επένδυσης για την κυπριακή έρευνα, τις προοπτικές που διανοίγονται με τη συγκεκριμένη αναβάθμιση σε σχέση με τον υφιστάμενο εξοπλισμό, τα τεχνολογικά πλεονεκτήματα που δημιουργεί, τους πιθανούς νέους τομείς στους οποίους δημιουργείται δυνατότητα επέκτασης των δραστηριοτήτων της μονάδας / εργαστηρίου, την επάρκεια του υφιστάμενου προσωπικού για την αξιοποίηση του νέου εξοπλισμού κοκ.

Το Πρόγραμμα καλύπτει την υλοποίηση ερευνητικών έργων σε οποιοδήποτε επιστημονικό και τεχνολογικό τομέα αιχμής.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωνικές Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο ή το εξωτερικό.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από είκοσι τέσσερις (24) έως τριάντα έξι (36) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για τα έργα που αφορούν στην αγορά πάγιου τεχνολογικού εξοπλισμού ορίζεται στις **400.000 Ευρώ**.

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για τα έργα που αφορούν στην αγορά εξειδικευμένου εξοπλισμού πληροφορικής (υλισμικό/λογισμικό) ορίζεται στις **100.000 Ευρώ**.

Σημειώνεται ότι τουλάχιστον 70% της χρηματοδότησης του ΙΠΕ θα πρέπει να αφορά στην αγορά εξοπλισμού. Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

14. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ CERN»

Εισαγωγή

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Έρευνας Στοιχειωδών Σωματιδίων (CERN) αποτελεί το μεγαλύτερο ερευνητικό κέντρο στον κόσμο. Το CERN ιδρύθηκε το 1954 και μέλη του είναι είκοσι (20) ευρωπαϊκές χώρες. Το CERN διαθέτει εγκαταστάσεις για διεξαγωγή πειραμάτων στοιχειωδών σωματιδίων τα οποία συνεισφέρουν στην ανάπτυξη της φυσικής, της ιατρικής επιστήμης, της πληροφορικής, της μηχανικής, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κ.α. Η Κυπριακή Κυβέρνηση υπέγραψε το 2006 γενική Συμφωνία Συνεργασίας με το CERN. Για την αξιοποίηση της εν λόγω Συμφωνίας και ειδικότερα της ερευνητικής υποδομής που διαθέτει το CERN, έχουν υπογραφεί τον Ιούλιο του 2007 δύο Τεχνικά Πρωτόκολλα Συνεργασίας. Το Πρωτόκολλο Συνεργασίας για «Προγράμματα Φυσικής Υψηλών Ενεργειών» (High Energy Particle Physics Programme) και το Πρωτόκολλο «Συμμετοχής σε Εφαρμογές Υπολογιστικών Συστημάτων Υψηλών Αποδόσεων» (High Performance Computing Applications) στοχεύουν στη συμμετοχή ερευνητών από κυπριακά πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα σε δραστηριότητες σχετικές με τους πιο πάνω τομείς.

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας έχει αναλάβει την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ του CERN και των πανεπιστημιακών και ερευνητικών ιδρυμάτων της Κύπρου.

Σημειώνεται, ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε (2009) όπως προωθηθούν οι αναγκαίες διαδικασίες για να ενταχθεί η Κύπρος, ως πλήρες μέλος, στο CERN.

Στόχος

Η Δράση στοχεύει στη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η συνεργασία με το CERN και ειδικότερα στη διασφάλιση της πρόσβασης ερευνητών στις υποδομές του.

Περιγραφή

Στο πλαίσιο της Συμφωνίας Συνεργασίας με το CERN έχει οριστεί μικτή Επιτροπή Κύπρου - CERN η οποία ανέλαβε την ευθύνη καθορισμού των προτεραιοτήτων και του περιεχομένου των κοινών δραστηριοτήτων.

Το Πρόγραμμα «Πρόσβαση στο CERN» καλεί τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν προτάσεις για την αξιοποίηση ορισμένων προνοιών των Τεχνικών Πρωτοκόλλων Συνεργασίας που υπέγραψε η Κυπριακή Δημοκρατία με τον Οργανισμό CERN ή άλλων δραστηριοτήτων που θα συμφωνηθούν με τον Οργανισμό CERN κατά τη διάρκεια της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Οι προτάσεις θα αναφέρονται σε συγκεκριμένες δραστηριότητες στις οποίες επιθυμεί να συμμετάσχει ο ενδιαφερόμενος ερευνητικός φορέας, στη διάρκειά τους και το προσωπικό που θα εμπλακεί.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων εξαρτάται από τη δραστηριότητα για την οποία υποβάλλεται η αντίστοιχη πρόταση.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε έργο θα καθορίζεται στις σχετικές Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων και θα είναι ανάλογο με τις σχετικές πρόνοιες κάθε Τεχνικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν κυρίως δαπάνες για μετακινήσεις και αναλώσιμα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

ΑΙΘΟΝΑΣ **V**

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΙΘΟΝΑΣ **V**

ΑΞΟΝΑΣ V

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ»

Η σύγχρονη οικονομική ανάπτυξη χαρακτηρίζεται από την παγκοσμιοποίηση των αγορών, των προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς επίσης και των λοιπών κυρίαρχων συντελεστών της. Στο πλαίσιο αυτό, η ανάπτυξη της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ), ως παράγοντας της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής προόδου, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα των συστημάτων ΕΤΑΚ να ξεπερνούν τα εθνικά όρια και να δημιουργούν δυνατότητες διεθνούς δικτύωσης και συνεργασίας.

Η Κύπρος εμφανίζει στον τομέα της διεθνούς δικτύωσης και συνεργασίας σημαντικά μειονεκτήματα που οφείλει να ξεπεράσει, αλλά και δυνατότητες που πρέπει να αξιοποιήσει δημιουργικά.

Από τη μια, η Κύπρος παρουσιάζει σημαντική «χρονική υστέρηση» συγκρινόμενη με τις άλλες προηγμένες ερευνητικά χώρες, καθώς ξεκίνησε τις πρώτες της προσπάθειες για ανάπτυξη της έρευνας μόλις τις τελευταίες δύο δεκαετίες, ενώ μέχρι τότε δεν φιλοξενούσε κανένα πανεπιστημιακού επιπέδου εκπαιδευτικό ίδρυμα. Ως αποτέλεσμα, οι Κύπριοι ερευνητές και επιχειρήσεις δεν είχαν τη δυνατότητα ένταξής τους σε πανευρωπαϊκά δίκτυα και ομάδες συνεργασίας.

Επιπρόσθετο μειονέκτημα μπορεί να θεωρηθεί η «γεωγραφική απόσταση» που χωρίζει την Κύπρο από τα μεγάλα ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού και κατ' επέκταση η δυσχέρεια των ερευνητών της για πρόσβαση και συνεργασία με αυτά.

Από την άλλη, η γεωγραφική θέση της Κύπρου στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου, η ιδιότητά της ως μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι πολύ καλές πολιτικές σχέσεις που διατηρεί με τις πλείστες γειτονικές χώρες, δίνουν τη δυνατότητα για ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας με αυτές και προώθηση της ιδέας για ανάδειξη της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο έρευνας και καινοτομίας.

Επιπρόσθετα, η Κύπρος μπορεί να αξιοποιήσει δημιουργικά το μεγάλο αριθμό αποδήμων ερευνητών που ζουν και εργάζονται σε χώρες με μεγάλη παράδοση και εμπειρία στα θέματα έρευνας και καινοτομίας, όπως επίσης και τις ατομικές σχέσεις σημαντικών επιστημόνων που σήμερα στελεχώνουν το ερευνητικό και ακαδημαϊκό σύστημα της Κύπρου, αλλά εξακολουθούν να διατηρούν ισχυρούς δεσμούς με τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά κέντρα από τα οποία προήλθαν.

Ο Άξονας V «Ανάπτυξη Διεθνούς Δικτύωσης και Συνεργασίας» επιδιώκει τη διείσδυση κυπριακών επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και ερευνητών σε διεθνή δίκτυα και τη συνεργασία τους με αντίστοιχους οργανισμούς του εξωτερικού, προσβλέποντας στη δημιουργία ισχυρών δεσμών με το εξωτερικό που θα οδηγήσουν στην ποιοτική αναβάθμιση του ερευνητικού επιπέδου του τόπου.

Ο ΑΞΟΝΑΣ V περιλαμβάνει τα ακόλουθα τέσσερα Προγράμματα:

- Πρόγραμμα «Διακρατικές Συνεργασίες»,
- Πρόγραμμα «Διεθνής Συνεργασία»,
- Πρόγραμμα «Προσέλκυση Ερευνητών Εξωτερικού», και
- Πρόγραμμα «Μέτρα Υποστήριξης Διεθνούς Δικτύωσης».

15. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ»

Εισαγωγή

Η αφετηρία του Προγράμματος «Διακρατικές Συνεργασίες» είναι οι Διακρατικές Συμφωνίες ή τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας για Έρευνα και Ανάπτυξη που συνυπογράφει η Κυπριακή Κυβέρνηση και η κυβέρνηση μιας άλλης χώρας.

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας εκ μέρους της Κύπρου και ένας οργανισμός / υπηρεσία από την άλλη χώρα, αναλαμβάνουν την ευθύνη υλοποίησης των προνοιών που προβλέπει η κάθε Συμφωνία ή Πρωτόκολλο Συνεργασίας.

Μία από τις βασικές πρόνοιες των Διακρατικών Συμφωνιών είναι συνήθως η προκήρυξη Κοινού Προγράμματος Συνεργασίας σε Θέματα Έρευνας και Ανάπτυξης, βάσει του οποίου καλούνται ενδιαφερόμενοι ερευνητικοί φορείς και επιχειρήσεις από τις δύο χώρες να υποβάλουν από κοινού προτάσεις για εκπόνηση συγκεκριμένων ερευνητικών έργων.

Στόχος

Κύριος στόχος του Προγράμματος «Διακρατικές Συνεργασίες» είναι η ανάπτυξη συνεργασίας και η δικτύωση ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων της Κύπρου με οργανισμούς από την άλλη χώρα που συμμετέχει στη συνεργασία, σε επιλεγμένες θεματικές ενότητες που θα αντικατοπτρίζουν τα κοινά ενδιαφέροντα των δύο μερών.

Περιγραφή

Σε κάθε Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Διακρατικές Συνεργασίες», υιοθετούνται συνήθως διαφορετικές διαδικασίες αξιολόγησης, έγκρισης, χρηματοδότησης και παρακολούθησης των προτάσεων και έργων, ανάλογα με τις πρόνοιες της συμφωνίας ανάμεσα στις δύο χώρες.

Οι κυπριακοί φορείς υποβάλλουν τις προτάσεις τους στο ΙΠΕ, ενώ οι φορείς από τη χώρα συνεργασίας στον οικείο αρμόδιο οργανισμό / υπηρεσία. Συνήθως, το ΙΠΕ καλύπτει μέρος των δαπανών υλοποίησης του προτεινόμενου έργου και της δικτύωσης που διενεργούνται από τον κυπριακό φορέα, ενώ οι εμπλεκόμενοι φορείς του εξωτερικού χρηματοδοτούνται από τον αρμόδιο οργανισμό της χώρας τους.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Διακρατικές Συνεργασίες» της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 αναμένεται ότι θα ανακοινωθούν Προσκλήσεις ο που θα αφορούν στη συνεργασία με μια σειρά από χώρες, όπως η Ελλάδα, Ιταλία, Γαλλία, Σλοβενία, Αίγυπτος, Ρουμανία κ.ά.

Επιπρόσθετα, ενδεχομένως να ανακοινωθούν Προσκλήσεις και με άλλες χώρες με τις οποίες κατά τη διάρκεια της ΔΕΣΜΗΣ 2009 -2010 η Κυπριακή Δημοκρατία θα υπογράψει Διακρατικές Συμφωνίες και Πρωτόκολλα.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3) ή Κοινοφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων), ανάλογα με τις πρόνοιες κάθε Πρωτοκόλλου.

Σε κάθε έργο θα πρέπει απαραίτητα να συμμετάσχει ένας τουλάχιστον οργανισμός από τη χώρα συνεργασίας.

Επιπρόσθετα, δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων θα προσδιορίζεται ανάλογα με τις πρόνοιες κάθε Συμφωνίας ή Πρωτοκόλλου. Συνήθως η διάρκεια των έργων Διακρατικής Συνεργασίας κυμαίνεται από δώδεκα (12) μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε έργο θα ορίζεται στην αντίστοιχη Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων. Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές νέων ερευνητών, μικροεξοπλισμό, διάχυση, μετακινήσεις από και προς τη χώρα συνεργασίας, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και άλλα έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. και ανάλογα με τις πρόνοιες κάθε Πρωτοκόλλου.

16. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ»

Η δικτύωση και συνεργασία της κυπριακής με τη διεθνή ερευνητική κοινότητα αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς σκοπούς του ΙΠΕ. Μέσα από τις διεθνείς συνεργασίες μεταφέρονται στους κυπριακούς οργανισμούς και επιχειρήσεις τεχνογνωσία και χρήσιμες εμπειρίες και διευρύνονται οι δυνατότητες εξασφάλισης διεθνούς χρηματοδότησης για την υλοποίηση ερευνητικών έργων.

Ιδιαίτερης σημασίας θεωρείται η ανάπτυξη συνεργασιών ανάμεσα σε κυπριακούς ερευνητικούς φορείς και σε κορυφαίους σε παγκόσμιο επίπεδο ερευνητικούς οργανισμούς. Οι συνεργασίες αυτές, πέρα από το ότι προωθούν τη μεταφορά πολύτιμων εμπειριών και γνώσεων στην Κύπρο, συμβάλλουν και στον προσανατολισμό των δραστηριοτήτων των ερευνητικών μονάδων της Κύπρου σε νέες κατευθύνσεις έρευνας και τεχνολογίας, γύρω από κρίσιμα θέματα για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους.

Επιπρόσθετα, το Πρόγραμμα «Διεθνής Συνεργασία» προσφέρει τη δυνατότητα σε κυπριακούς ερευνητικούς φορείς και επιχειρήσεις να συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας για τα οποία απαιτείται η εξασφάλιση εθνικής χρηματοδότησης.

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ακόλουθες τρεις Δράσεις:

- Δράση «Στοχευμένη Διεθνής Συνεργασία»,
- Δράση «Συμμετοχή στο ESF», και
- Δράση «Συμμετοχή σε Κοινά Ευρωπαϊκά Προγράμματα».

16.1. Δράση «Στοχευμένη Διεθνής Συνεργασία»

Εισαγωγή

Η προώθηση προγραμμάτων διακρατικού χαρακτήρα αποτελεί μια από τις βέλτιστες πρακτικές για την υποστήριξη των εγχώριων οργανισμών στην ανάπτυξη ερευνητικών συνεργασιών σε διεθνές επίπεδο.

Σε πολλές περιπτώσεις, αν και διαπιστώνεται ότι η συνεργασία με οργανισμούς από κάποια προηγμένη ερευνητικά χώρα θα ήταν επωφελής για την περαιτέρω ανάπτυξη του συστήματος ΕΤΑΚ της Κύπρου, η προώθησή της δυσχεραίνεται επειδή η συνομολόγηση και υπογραφή συμφωνίας ή πρωτοκόλλου ανάμεσα στις κυβερνήσεις των δύο χωρών, δεν είναι, για διάφορους λόγους, εφικτή τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Στόχος

Η Δράση στοχεύει στη δικτύωση κυπριακών φορέων με ερευνητικούς οργανισμούς αριστείας από τις χώρες συνεργασίας που υλοποιούν έρευνα σε κοινά επιστημονικά αντικείμενα προς όφελος της ποιότητας ζωής των πολιτών και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Ειδικότερα, σκοπεύει στη δικτύωση ερευνητικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στο ίδιο αντικείμενο και επιθυμούν την ανάπτυξη συνεργασίας και την ανταλλαγή εμπειρογνωμοσύνης και τεχνογνωσίας.

Περιγραφή

Η Δράση απευθύνεται σε ερευνητικές ομάδες από την Κύπρο και τις χώρες συνεργασίας που ήδη εκπονούν έρευνα σε όμοια ή παρεμφερή επιστημονικά πεδία και επιθυμούν την μεταξύ τους ανάπτυξη συνεργασίας και δικτύωσης.

Σημειώνεται ότι μια Πρόσκληση μπορεί να αναφέρεται σε συνεργασία με περισσότερες από μία χώρες.

Η πρόταση έργου θα υποβάλλεται στο ΙΠΕ μόνο από τον κυπριακό φορέα. Οι φορείς του εξωτερικού θα μπορούν να τύχουν χρηματοδότησης σύμφωνα με τους γενικούς όρους της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 και τους ειδικούς όρους που θα αναφέρονται σε κάθε επιμέρους Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωνικός Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Σε κάθε έργο θα πρέπει απαραίτητα να συμμετάσχει ένας τουλάχιστον οργανισμός από τη χώρα συνεργασίας.

Επιπρόσθετα, δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2) και Κοινωνικοί Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε έργο ορίζεται στις **60.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις από και προς τη χώρα συνεργασίας, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και άλλα έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

16.2. Δράση «Συμμετοχή στο ESF»

Εισαγωγή

Το European Science Foundation (ESF) είναι ένας πανευρωπαϊκός, μη κυβερνητικός οργανισμός, στον οποίο συμμετέχουν 80 ευρωπαϊκοί φορείς χρηματοδότησης έρευνας από 30 χώρες. Βασικοί στόχοι του ESF είναι η προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας σε επίπεδο βασικής έρευνας, η μελέτη θεμάτων επιστημονικής και ερευνητικής πολιτικής σε τομείς στρατηγικής σημασίας καθώς και ο σχεδιασμός και η διαχείριση συλλογικών ερευνητικών δραστηριοτήτων. Οι δραστηριότητες του ESF περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων και συναντήσεων, τη δημιουργία δικτύων συνεργασίας, την προκήρυξη ερευνητικών προγραμμάτων και την εκπόνηση επιστημονικών στρατηγικών μελετών.

Το ΙΠΕ, το οποίο έγινε μέλος του ESF από το 2002, καταβάλλει ετήσια συνδρομή στο ESF, η οποία επιτρέπει τη συμμετοχή Κυπρίων ερευνητών στις δραστηριότητές του.

Οι δραστηριότητες του ESF καλύπτουν τις ακόλουθες πέντε θεματικές ενότητες:

- «Φυσικές Επιστήμες και Επιστήμες Μηχανικής»,
- «Ιατρικές Επιστήμες»,
- «Βιοεπιστήμες και Επιστήμες Περιβάλλοντος»,
- «Ανθρωπιστικές Επιστήμες», και
- «Κοινωνικές Επιστήμες».

Για κάθε ενότητα, έχουν συσταθεί αντίστοιχες ειδικές επιτροπές, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την επίβλεψη των επιστημονικών δραστηριοτήτων του ESF και στις οποίες το ΙΠΕ συμμετέχει με εκπροσώπους του.

Στόχος

Κεντρικός στόχος της Πρόσκλησης είναι η ενίσχυση της διεθνούς δικτύωσης και συνεργασίας κυπριακών ερευνητικών φορέων, μέσω της συμμετοχής τους σε ερευνητικά έργα υψηλού επιπέδου με πανευρωπαϊκό ενδιαφέρον στα πλαίσια του Οργανισμού ESF.

Περιγραφή

Η Δράση «Συμμετοχή στο ESF» καλύπτει τη συμμετοχή κυπριακών φορέων στη Δραστηριότητα «Ερευνητικά Προγράμματα Συνεργασίας ESF - EUROCORES». Τα Προγράμματα EUROCORES¹⁷ αποτελούν ένα μηχανισμό συνεργασίας και εκπόνησης έργων σε θέματα βασικής έρευνας, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Οι διαδικασίες που θα ακολουθούνται στα πλαίσια της Δράσης έχουν ως εξής:

Διαμόρφωση Προγραμμάτων EUROCORES

Σε πρώτη φάση, το ESF ανακοινώνει πρόσκληση με την οποία δέχεται εισηγήσεις για προκήρυξη Προγραμμάτων EUROCORES σε νέο επιστημονικό αντικείμενο. Οι εισηγήσεις, οι οποίες θα πρέπει να αφορούν σε θέματα πανευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, αξιολογούνται από ειδικές επιστημονικές επιτροπές.

Στη συνέχεια, το ESF καλεί τους οργανισμούς-μέλη του να δηλώσουν την πρόθεσή τους για υποστήριξη των επιλεγμένων επιστημονικών θεμάτων. Αφού συγκεντρωθούν οι απαραίτητες δηλώσεις υποστήριξης, το ESF θα καθορίζει τα επιστημονικά θέματα για κάθε ένα από τα οποία θα προχωρήσει σε προκήρυξη Προγράμματος EUROCORES.

Στο πλαίσιο της πιο πάνω διαδικασίας, οι κυπριακοί φορείς που επιθυμούν να εισηγηθούν στο ESF νέα επιστημονικά θέματα πρέπει να ενημερώνουν σχετικά το ΙΠΕ εκ των προτέρων. Επισημαίνεται ότι το Ίδρυμα δεν υποχρεούται να υποστηρίξει καμία πρόταση με κυπριακή συμμετοχή, εάν δεν έχει ενημερωθεί σχετικά εκ των προτέρων.

Υποβολή και Αξιολόγηση Προτάσεων

Σε δεύτερη φάση, το ESF προχωρεί στην ανακοίνωση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, μια για κάθε ένα από τα επιλεγμένα θέματα, στις οποίες δικαίωμα υποβολής έχει οποιοδήποτε δίκτυο φορέων, πέραν από αυτό που υπέβαλε την αρχική εισήγηση.

Οι προτάσεις που θα επιλεγούν μέσα από τις διαδικασίες επιστημονικής αξιολόγησης του ESF, θα τύχουν της χρηματοδότησης των οργανισμών - μελών του ESF που δήλωσαν πρόθεση υποστήριξής του σε εθνικό επίπεδο.

Εξασφάλιση της Υποστήριξης του ΙΠΕ

Οι κυπριακοί ερευνητικοί φορείς που συμμετέχουν σε πρόταση που έχει επιλεγεί από το ESF, μπορούν να αιτηθούν τη χρηματοδότηση του ΙΠΕ για την κάλυψη των δαπανών τους. Η υποβολή των αιτήσεων πρέπει να γίνει εντός ενός μηνός από την ημέρα κοινοποίησης των τελικών αποτελεσμάτων και της απόφασης επιλογής από το ESF.

Σημειώνεται ότι το ΙΠΕ δε θα πραγματοποιεί ανεξάρτητη αξιολόγηση για την επιλογή των έργων που θα τύχουν χρηματοδότησης, καθώς η επιστημονική αξία των έργων θα έχει ήδη αξιολογηθεί από τη σχετική διαδικασία του ESF και εγκριθεί από την αντίστοιχη επιτροπή στην οποία θα συμμετέχει και εκπρόσωπος του ΙΠΕ.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως τριάντα έξι (36) μήνες.

17 Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στα Προγράμματα EUROCORES και τη διαδικασία συμμετοχής βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.esf.org/eurocores.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** των κυπριακών φορέων που συμμετέχουν θα διαφοροποιείται ανάλογα με το επιστημονικό αντικείμενο των έργων από **100.000 Ευρώ** έως **140.000 Ευρώ** και θα είναι ίσο με το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης έργου βασικής έρευνας που καθορίστηκε για την αντίστοιχη Δράση του Άξονα Ι της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Στην περίπτωση που ο κυπριακός Ανάδοχος Φορέας αναλάβει το συντονισμό του διεθνικού δικτύου, τότε το πιο πάνω ποσό μπορεί να αυξηθεί κατά **20.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και άλλα έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

16.3. Δράση «Συμμετοχή σε Κοινά Ευρωπαϊκά Προγράμματα»

Εισαγωγή

Το ΙΠΕ συμμετέχει σε μια σειρά από πρωτοβουλίες που εντάσσονται κάτω από τα Άρθρα 169 και 171 της Συνθήκης της ΕΕ και το Σχέδιο ERA-NET του ΠΠ της ΕΕ. Οι πρωτοβουλίες αυτές, στοχεύουν στην ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας μέσα από την ανάπτυξη κοινών δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας.

Η υλοποίηση των διαφόρων δραστηριοτήτων, γίνεται από δίκτυα συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν αντίστοιχοι με το ΙΠΕ οργανισμοί και υπηρεσίες που έχουν την ευθύνη προώθησης και ανάπτυξης των δραστηριοτήτων ΕΤΑΚ σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Μία από τις σημαντικότερες δραστηριότητες των δικτύων, είναι η διαμόρφωση και προκήρυξη Κοινών Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων ΕΤΑΚ. Στο πλαίσιο των κοινών προγραμμάτων ανακοινώνονται προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, με τις οποίες καλούνται οι ενδιαφερόμενοι ερευνητικοί φορείς και επιχειρήσεις των συμμετεχόντων χωρών να υποβάλουν από κοινού προτάσεις για την εκπόνηση συγκεκριμένων έργων.

Στόχος

Κύριος στόχος της Δράσης «Συμμετοχή σε Κοινά Ευρωπαϊκά Προγράμματα» είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής και της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, μέσα από την ανάπτυξη συνεργασίας και τη δικτύωση των ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων της Κύπρου με οργανισμούς από άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Περιγραφή

Το ΙΠΕ συμμετέχει στην παρούσα φάση σε μια σειρά από τέτοιες πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν στα πλαίσια των διεθνών δικτύων / προγραμμάτων CORNET, eTRANET, SAFEFOODERA, MARIFISH, URBANET, MNT-ERANET, Eracobuild, EUROSTARS, ARTEMIS και AAL.

Στο πλαίσιο της Δράσης «Συμμετοχή σε Κοινά Ευρωπαϊκά Προγράμματα» αναμένεται ότι θα ανακοινωθούν Κοινές Ευρωπαϊκές Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων για τις πιο πάνω πρωτοβουλίες, καθώς επίσης και για νεότερες στις οποίες αναμένεται να ενταχθεί το ΙΠΕ κατά τη διάρκεια της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Οι ειδικοί στόχοι, οι θεματικές ενότητες, οι διαδικασίες, ο προϋπολογισμός και γενικότερα οι όροι συμμετοχής και διαχείρισης των Κοινών Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων διαμορφώνονται μετά από συμφωνία των εμπλεκόμενων οργανισμών.

Συνήθως, το ΙΠΕ καλύπτει μέρος των δαπανών υλοποίησης του προτεινόμενου έργου που διενεργούνται από τον κυπριακό φορέα, ενώ οι εμπλεκόμενοι φορείς του εξωτερικού χρηματοδοτούνται από τον αρμόδιο οργανισμό της χώρας τους.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4), ή Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων), ανάλογα με τους σκοπούς του κάθε Κοινού Ευρωπαϊκού Προγράμματος.

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας, έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Πειραματικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 και ανάλογα με τους σκοπούς του κάθε Κοινού Ευρωπαϊκού Προγράμματος.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως τριάντα έξι (36) μήνες, ανάλογα με τους σκοπούς του κάθε Κοινού Ευρωπαϊκού Προγράμματος.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** των κυπριακών φορέων που συμμετέχουν θα διαφοροποιείται ανάλογα με τους σκοπούς του κάθε Κοινού Ευρωπαϊκού Προγράμματος και θα είναι ίσο με το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης έργου του αντίστοιχου Προγράμματος ή Δράσης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και άλλα έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

17. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ»

Η δημιουργία ισχυρών δεσμών συνεργασίας με ερευνητές του εξωτερικού λειτουργεί μακροπρόθεσμα προς όφελος της προσπάθειας ανάπτυξης της έρευνας, καθώς αυτοί μπορούν να αξιοποιηθούν πολλαπλά για την υλοποίηση υψηλού επιπέδου ερευνητικών έργων σε κυπριακούς φορείς, την ένταξη των ερευνητών της Κύπρου σε διεθνή ερευνητικά δίκτυα, την αύξηση των δυνατοτήτων τους για συμμετοχή σε μεγάλα διεθνή ερευνητικά προγράμματα και έργα και την ενίσχυση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού της Κύπρου.

Επιπρόσθετα, οι ερευνητές εξωτερικού μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία δικτύων με στόχο την ανταλλαγή απόψεων σε θέματα στρατηγικής και πολιτικής στον τομέα της έρευνας και τον προσανατολισμό των δραστηριοτήτων των ερευνητικών μονάδων της Κύπρου σε νέες κατευθύνσεις έρευνας και τεχνολογίας.

Η ανάπτυξη των καναλιών επικοινωνίας και συνεργασίας με ερευνητές του εξωτερικού δεν θα πρέπει να περιοριστεί στον ακαδημαϊκό χώρο, αλλά να επεκταθεί και στον παραγωγικό ιστό της Κύπρου, ώστε να λειτουργήσει μακροπρόθεσμα θετικά και προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων.

Το Πρόγραμμα «Προσέλκυση Ερευνητών Εξωτερικού» επιδιώκει την ένταξη αξιόλογων ερευνητών από το εξωτερικό για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στο σύστημα ΕΤΑΚ της Κύπρου. Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν από τη μια, φορείς της Κύπρου ως «κέντρα υποδοχής» και από την άλλη, ερευνητές του εξωτερικού ως «φιλοξενούμενοι ερευνητές».

Για την παροχή πληροφοριών και τη διευκόλυνση των φιλοξενούμενων ερευνητών, το ΙΠΕ φιλοξενεί το Κυπριακό Κέντρο Κινητικότητας και την Κυπριακή Διαδικτυακή Πύλη για την Κινητικότητα των Ερευνητών¹⁸ που εντάσσονται σε μια ευρύτερη πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κινητικότητα των ερευνητών στην Ευρώπη. Η πληροφόρηση αφορά σε θέματα σχετικά με ευκαιρίες εργασίας σε ερευνητικές θέσεις, την είσοδο και διαμονή των ερευνητών και των οικογενειών τους στη χώρα υποδοχής, τα δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, τη φορολογία, καθώς επίσης και τα διοικητικά και πολιτισμικά δεδομένα της χώρας υποδοχής.

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ακόλουθες δύο Δράσεις:

- Δράση «Έμπειρος Ερευνητής Εξωτερικού», και
- Δράση «Νέος Ερευνητής Εξωτερικού».

17.1. Δράση «Έμπειρος Ερευνητής Εξωτερικού»

Εισαγωγή

Η ανάπτυξη συνεργασιών ανάμεσα σε κυπριακούς φορείς και σε έμπειρους ερευνητές υψηλού επιπέδου θεωρείται ιδιαίτερης σημασίας, καθώς οι συνεργασίες αυτές δημιουργούν το υπόβαθρο για μεταφορά πολύτιμων εμπειριών και γνώσεων στην Κύπρο.

Επιπρόσθετα, συμβάλλουν και στον προσανατολισμό των δραστηριοτήτων των ερευνητικών μονάδων της Κύπρου σε νέες κατευθύνσεις έρευνας και τεχνολογίας, γύρω από θέματα κρίσιμα για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους.

Στόχος

Κύριος στόχος της Δράσης είναι η αξιοποίηση της εμπειρίας των έμπειρων επιστημόνων του εξωτερικού και η μεταφορά ερευνητικής και τεχνολογικής γνώσης προς τις κυπριακές ερευνητικές μονάδες και επιχειρήσεις και η δημιουργία και σύσφιξη δεσμών για μελλοντικές συνεργασίες.

18 Το Κυπριακό Κέντρο Κινητικότητας και η Κυπριακή Διαδικτυακή Πύλη για την Κινητικότητα των Ερευνητών αναπτύχθηκαν στα πλαίσια του έργου "Development of the Cyprus Mobility Centre" (CYMOCEN), το οποίο συν-χρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ στα πλαίσια του δούΠΠ.

Περιγραφή

Η Δράση «Έμπειρος Ερευνητής Εξωτερικού» αφορά στη φιλοξενία έμπειρου και καταξιωμένου ερευνητή που ζει και εργάζεται μόνιμα εκτός Κύπρου, από κυπριακό ερευνητικό / ακαδημαϊκό οργανισμό, κοινωφελή οργανισμό ή επιχείρηση.

Ο ερευνητής του εξωτερικού θα αναφέρεται ονομαστικά στην πρόταση και αναμένεται ότι θα έχει εκτεταμένη αναγνώριση διεθνούς επιπέδου αναφορικά με το ερευνητικό του έργο, υψηλά ακαδημαϊκά προσόντα, συμμετοχή σε μεγάλο αριθμό ερευνητικών έργων και σημαντικές δημοσιεύσεις σε έγκυρα διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Οι προτάσεις πρέπει να αναφέρονται σε συγκεκριμένο υφιστάμενο ή νέο ερευνητικό έργο στο οποίο θα εμπλακεί ο «φιλοξενούμενος» ερευνητής. Στην πρόταση θα πρέπει να γίνεται σαφής περιγραφή του ρόλου, των δραστηριοτήτων και των παραδοτέων που θα προκύπτουν από την εργασία του. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να καθορίζονται οι περίοδοι που ο φιλοξενούμενος ερευνητής θα εργαστεί στις εγκαταστάσεις του Ανάδοχου Φορέα στην Κύπρο, μέσα στο ευρύτερο χρονικό πλαίσιο που θα καλύπτει η πρόταση.

Αναμένεται ότι ο Έμπειρος Ερευνητής Εξωτερικού θα εμπλακεί σε:

- εξειδικευμένες δραστηριότητες έρευνας,
- δραστηριότητες διάχυσης αποτελεσμάτων,
- δραστηριότητες δικτύωσης του Φορέα Υποδοχής με το φορέα προέλευσής του, και
- συμβουλευτικές δραστηριότητες που θα αφορούν στην ευρύτερη ανάπτυξη της ερευνητικής μονάδας που τον φιλοξενεί.

Οι προτάσεις έργων θα πρέπει να αφορούν σε έργο υψηλής επιστημονικής ποιότητας σε οποιοδήποτε αντικείμενο ενδιαφέρει την Κύπρο.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2), Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) ή Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο και ο φορέας εργοδότησης του φιλοξενούμενου ερευνητή από το εξωτερικό.

Έμπειρος Ερευνητής Εξωτερικού θεωρείται κάτοχος διδακτορικού διπλώματος με πενταετή τουλάχιστον μεταδιδακτορική ερευνητική εμπειρία στο εξωτερικό, ο οποίος ζει μόνιμα και εργάζεται εκτός Κύπρου. Η Δράση δεν απευθύνεται σε υπηκόους άλλων χωρών που έχουν εγκατασταθεί στην Κύπρο πριν την υποβολή πρότασης.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η συνολική διάρκεια του έργου μπορεί να κυμαίνεται από έξι (6) έως δώδεκα (12) μήνες. Ο συνολικός χρόνος φιλοξενίας του Έμπειρου Ερευνητή στην Κύπρο θα πρέπει κατ' ελάχιστο να διαρκεί δύο μήνες. Η παρουσία του στην Κύπρο μπορεί να πραγματοποιηθεί τμηματικά, αλλά κάθε επίσκεψή του θα πρέπει κατ' ελάχιστο να διαρκεί δεκαπέντε (15) μέρες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε έργο ορίζεται στις **50.000 Ευρώ**.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβή του Έμπειρου Ερευνητή, διάχυση, μετακινήσεις του Έμπειρου Ερευνητή, αναλώσιμα και υπερκεφαλικά, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

17.2. Δράση «Νέος Ερευνητής Εξωτερικού»

Εισαγωγή

Η Δράση «Νέος Ερευνητής Εξωτερικού» δίνει την ευκαιρία σε κυπριακούς φορείς να φιλοξενήσουν νέους ερευνητές από το εξωτερικό για εκπόνηση έρευνας μεταδιδακτορικού επιπέδου στις εγκαταστάσεις τους.

Συγχρόνως, προσφέρει τη δυνατότητα σε νέους ερευνητές του εξωτερικού να εξοικειωθούν με το κυπριακό ερευνητικό περιβάλλον, ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για μόνιμη παραμονή τους στην Κύπρο.

Στόχος

Κύριος στόχος της Δράσης είναι η προσέλκυση νέων επιστημόνων που ζουν και εργάζονται στο εξωτερικό και η ένταξή τους σε ερευνητικές μονάδες και επιχειρήσεις της Κύπρου για την υλοποίηση υψηλής ποιότητας ερευνητικών έργων.

Περιγραφή

Η Δράση αφορά στη φιλοξενία από κυπριακό οργανισμό, νέου ερευνητή που ζει και εργάζεται μόνιμα εκτός Κύπρου και έχει πρόσφατα αποκτήσει διδακτορικό τίτλο.

Η πρόταση έργου πρέπει να αναφέρεται στην υλοποίηση συγκεκριμένου έργου, σε οποιοδήποτε σύγχρονο επιστημονικό και τεχνολογικό τομέα αιχμής και να προσβλέπει σε ουσιαστικό όφελος για την Κύπρο. Η πρόταση θα περιγράφει το προτεινόμενο έργο και τις δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν από το Νέο Ερευνητή (NE) στις εγκαταστάσεις του Ανάδοχου Φορέα. Ο φιλοξενούμενος NE θα πρέπει να βρίσκεται στην Κύπρο καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.

Ο **Νέος Ερευνητής δεν θα αναφέρεται ονομαστικά στην πρόταση**. Η διαδικασία επιλογής του θα αρχίζει μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων από το ΙΠΕ και θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός έξι μηνών. Για την επιλογή του NE θα ακολουθούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες κάθε φορέα. Στην περίπτωση που δεν υφίστανται τέτοιες αναμένεται να ακολουθηθούν ανοικτές και διαφανείς διαδικασίες.

Συνίσταται όπως, ο Ανάδοχος Φορέας υπογράψει τη σύμβαση εργοδότησης με το NE μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης και υπογραφής του Συμβολαίου. Το ΙΠΕ διατηρεί το δικαίωμα να μην αποδεχτεί την επιλογή του NE εάν κρίνει ότι δεν ικανοποιεί τις απαιτήσεις υλοποίησης του έργου.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2), Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) ή Επιχείρηση (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δικαίωμα συμμετοχής ως **Συνεργαζόμενοι Φορείς** έχουν Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινωφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Νέος Ερευνητής Εξωτερικού θεωρείται κάτοχος διδακτορικού τίτλου που έχει ολοκληρώσει τη διδακτορική διατριβή του τα τελευταία πέντε (5) χρόνια και κατά τα τελευταία δύο (2) τουλάχιστο χρόνια ζει και εργάζεται εκτός Κύπρου. Η ηλικία του ερευνητή κατά τη μέρα έναρξης του έργου δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 40 χρόνια.

Δραστηριότητες Έργων

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στη Δράση μπορούν να αφορούν σε έργα με δραστηριότητες Βασικής Έρευνας ή έργα με δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Παρ. 20.1. της Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Διάρκεια Έργων

Η διάρκεια των έργων μπορεί να κυμαίνεται από δώδεκα (12) έως τριάντα έξι (36) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε έργο ορίζεται στις **60.000 Ευρώ**, ανά έτος διάρκειάς του.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβή του Νέου Ερευνητή, μικροεξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις του Νέου Ερευνητή, αναλώσιμα, ειδικά έξοδα και υπερκεφαλικά, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

18. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΜΕΤΡΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ»

Μία από τις κυριότερες αποστολές που η Κυπριακή Δημοκρατία έχει αναθέσει στο ΙΠΕ είναι η διαχείριση του Προγράμματος Πλαισίου για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και άλλων ευρωπαϊκών και διεθνών προγραμμάτων, καθώς επίσης και η εκπροσώπηση της Κύπρου σε διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς. Βασικός σκοπός του Ιδρύματος είναι η υποστήριξη και ενθάρρυνση της συμμετοχής κυπριακών φορέων, επιχειρήσεων και ερευνητών στις δραστηριότητες αυτών των προγραμμάτων και οργανισμών.

Ήδη από το Πέμπτο Πρόγραμμα Πλαίσιο (1998 - 2002), το ΙΠΕ ανέπτυξε μια σειρά από πρωτοβουλίες προς επίτευξη του πιο πάνω σκοπού. Οι πρωτοβουλίες αυτές αφορούν στην οργάνωση και συντονισμό της εκπροσώπησης της Κύπρου στις σχετικές επιτροπές, στη διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων, στη δημιουργία πληροφοριακού υλικού, στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους ενδιαφερομένους κ.ο.κ.

Πέραν όμως των πιο πάνω, έχει διαπιστωθεί ότι συχνά απαιτείται και η υιοθέτηση υποστηρικτικών μέτρων και κινήτρων που να ενθαρρύνουν την ενίσχυση της διεθνούς δικτύωσης, τη διευκόλυνση των επαφών και της συνεργασίας και τη στήριξη πρωτοβουλιών για συμμετοχή σε διεθνή προγράμματα.

Το Πρόγραμμα «Μέτρα Υποστήριξης Διεθνούς Δικτύωσης» (ΜΕΤΡΑ) έχει βασικό στόχο την ενθάρρυνση της επαφής της κυπριακής ερευνητικής κοινότητας με διεθνείς ερευνητικούς φορείς και την υποστήριξη της συμμετοχής κυπριακών φορέων σε Προγράμματα και Δραστηριότητες του Εβδομού Προγράμματος Πλαισίου για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2007 - 2013) (7^οΠΠ).

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει πέντε συνολικά Δράσεις. Τρεις απ' αυτές αφορούν σε μέτρα που σχετίζονται με τη διεύρυνση της συμμετοχής στο 7^οΠΠ, μία με τη φιλοξενία στην Κύπρο διεθνών συναντήσεων και μία με τη συμμετοχή ερευνητών σε σημαντικά διεθνή συνέδρια. Συγκεκριμένα:

- Δράση «Συμπληρωματική Χορηγία»,
- Δράση «ΙΔΕΕΣ - 2^η Ευκαιρία»,
- Δράση «Συμμετοχή σε Προτάσεις του 7^οΠΠ»,
- Δράση «Διερευνητικά Εργαστήρια ESF», και
- Δράση «Συμμετοχή σε Διεθνές Συνέδριο».

18.1. Δράση «Συμπληρωματική Χορηγία»

Εισαγωγή

Η ενθάρρυνση της συμμετοχής κυπριακών φορέων σε δραστηριότητες του Εβδομού Προγράμματος Πλαισίου για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2007 - 2013 (7^οΠΠ) αποτελεί προτεραιότητα τόσο της Κυπριακής Κυβέρνησης όσο και του ΙΠΕ.

Προς τούτο, το ΙΠΕ αποφάσισε την υιοθέτηση ενός μέτρου που χρησιμοποιείται ευρέως στο διεθνή χώρο, γνωστό με τον όρο «Matching Funds», έτσι ώστε να δώσει επιπρόσθετο κίνητρο στους ερευνητικούς φορείς του τόπου να συμμετέχουν σε δραστηριότητες του 7^οΠΠ. Το κίνητρο αυτό συνδυάζει την απόδοση, σε επίπεδο συμμετοχής και εξασφάλισης κονδυλίων, των ερευνητικών φορέων της Κύπρου στο 7^οΠΠ, με την υποστήριξη της ευρύτερης ανάπτυξης των ερευνητικών ικανοτήτων τους.

Στόχος

Η Δράση «Συμπληρωματική Χορηγία» στοχεύει από τη μια, στην περαιτέρω αξιοποίηση του 7^οΠΠ από τους κυπριακούς ερευνητικούς φορείς και από την άλλη, στην ενίσχυση των δυνατοτήτων τους να υλοποιούν έρευνα διεθνούς επιπέδου.

Περιγραφή

Η διαδικασία που θα ακολουθείται για αξιοποίηση της Δράσης «Συμπληρωματική Χορηγία» θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- Ο δικαιούχος συμμετέχει στην ετοιμασία προτάσεων ερευνητικών έργων στα Ειδικά Προγράμματα του 7^{ου} ΠΠ (Συνεργασία, Ιδέες, Ικανότητες, Άνθρωποι και EURATOM).
- Οι προτάσεις υποβάλλονται στην ΕΕ και αξιολογούνται με βάση τις προβλεπόμενες διαδικασίες του 7^{ου} ΠΠ.
- Εφόσον μία ή περισσότερες προτάσεις επιλεγούν από την ΕΕ και ολοκληρωθούν οι διαδικασίες διαπραγμάτευσης και υπογραφής Συμφωνητικού Έργου με την ΕΕ, τότε ο δικαιούχος αποκτά το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση για να λάβει τη Χορηγία.
- Η αίτηση περιλαμβάνει στοιχεία για τα έργα του 7^{ου} ΠΠ στα οποία συμμετέχει ο δικαιούχος και περιγραφή του τρόπου αξιοποίησης της Συμπληρωματικής Χορηγίας.
- Η αίτηση εξετάζεται από το ΙΠΕ και εάν κριθεί αναγκαίο, ζητούνται επιπρόσθετα στοιχεία ή καλείται εκπρόσωπος του δικαιούχου για διευκρινίσεις ή συζήτηση του τρόπου αξιοποίησης της χορηγίας.
- Στη Δράση ισχύει η αρχή της επιλεξιμότητας και η έγκριση των αιτήσεων δεν υπόκειται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες.
- Εφόσον η αίτηση κριθεί επιλέξιμη και συμφωνηθεί ο τρόπος αξιοποίησης της χορηγίας, τότε το ΙΠΕ καταβάλλει το προβλεπόμενο ποσό στο δικαιούχο.
- Η αξιοποίηση της Συμπληρωματικής Χορηγίας θα πρέπει να αφορά αποκλειστικά στην ανάπτυξη των ερευνητικών δραστηριοτήτων, ικανοτήτων και υποδομής του δικαιούχου φορέα. Σημειώνεται ότι, η χορηγία θα μπορεί να αξιοποιηθεί μόνο για δραστηριότητες που δε χρηματοδοτούνται ήδη από άλλες πηγές.
- Αναμένεται ότι θα ικανοποιούνται κατά προτεραιότητα ανάγκες της ερευνητικής ομάδας / τμήματος που συμμετέχει στο έργο του 7^{ου} ΠΠ.
- Ο κάθε δικαιούχος φορέας θα υποβάλει ετήσια έκθεση πεπραγμένων για τον τρόπο αξιοποίησης της συνολικής Συμπληρωματικής Χορηγίας που έλαβε από το ΙΠΕ.

Διευκρινίζεται ότι:

- (α) ο κάθε δικαιούχος θα μπορεί να υποβάλει μέχρι δύο αιτήσεις ανά έτος, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της σχετικής Πρόσκλησης, στις οποίες θα περιλαμβάνει όλα τα έργα του 7^{ου} ΠΠ στα οποία εντάχθηκε κατά το προηγούμενο εξάμηνο, και
- (β) η Δράση δεν καλύπτει έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο Κοινών Πανευρωπαϊκών Προσκλησεων για διεθνή δίκτυα ή έργα (πχ CORNET, SAFEFOODERA, URBANET) ή οργανισμούς (πχ AAL) στις οποίες συμμετέχει το ΙΠΕ και χρηματοδοτεί τη συμμετοχή των κυπριακών φορέων.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι για συμμετοχή στη Δράση είναι Ερευνητικοί / Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν για την αξιοποίηση της Χορηγίας μπορούν να αφορούν σε:

- πρόσληψη νέων ερευνητών ή προσωπικού διαχείρισης ερευνητικών έργων,
- αγορά εξοπλισμού ή κάλυψη απόσβεσης από προηγούμενες αγορές εξοπλισμού, και
- δημιουργία κτιριακών ερευνητικών υποδομών.

Διάρκεια

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να αξιοποιήσουν τη «Συμπληρωματική Χορηγία» σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την ημέρα παραχώρησής της. Το ΙΠΕ μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο μεγαλύτερου χρόνου αξιοποίησης εφόσον αυτή αιτιολογείται επαρκώς.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε εγκεκριμένη αίτηση ορίζεται στο 20% του συνολικού ποσού που έχει εξασφαλίσει ο δικαιούχος φορέας από την ΕΕ, στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου του 7^{ου} ΠΠ για το οποίο γίνεται η αίτηση.

Η χρηματοδότηση θα γίνεται με την καταβολή εφάπαξ ποσού.

Η συνολική «Συμπληρωματική Χορηγία» που μπορεί να λάβει ένας δικαιούχος φορέας, για όλα τα έργα του 7^{ου} ΠΠ στα οποία συμμετέχει, δεν μπορεί να ξεπεράσει τις **500.000 Ευρώ** για κάθε ημερολογιακό έτος.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν αμοιβές για πρόσληψη νέου προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό και κτιριακές εγκαταστάσεις, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

18.2. Δράση «ΙΔΕΕΣ - 2^η Ευκαιρία»

Εισαγωγή

Το Ειδικό Πρόγραμμα “ΙΔΕΕΣ” του Εβδομού Προγράμματος Πλαισίου για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2007 - 2013) (7^ο ΠΠ) στοχεύει στην ενίσχυση του δυναμισμού και της δημιουργικότητας της ευρωπαϊκής έρευνας, μέσα από την υποστήριξη έργων πρωτοποριακής βασικής έρευνας παγκόσμιας εμβέλειας σε νέους και ταχέως αναδυόμενους τομείς αιχμής. Πρόκειται για έρευνα που πραγματοποιείται στα όρια μεταξύ διαφόρων επιστημών και η οποία, αν και δε σχετίζεται άμεσα με την αγορά, βρίσκεται στην «πρώτη γραμμή» της δημιουργίας νέας γνώσης που είναι απαραίτητη για τις εφαρμογές του μέλλοντος.

Τη διαχείριση του Ειδικού Προγράμματος έχει αναλάβει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας, το οποίο εργάζεται με πλήρη αυτονομία και έχει υιοθετήσει ειδικές διαδικασίες για την αξιολόγηση και επιλογή των έργων.

Το Πρόγραμμα “ΙΔΕΕΣ”¹⁹ υποστηρίζει ερευνητικά έργα που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία ερευνητών, σε οποιοδήποτε επιστημονικό και τεχνολογικό πεδίο. Μοναδικό κριτήριο αξιολόγησης των προτάσεων είναι η επιστημονική τους αριστεία.

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν επιστήμονες ανεξαρτήτως εθνικότητας, οι οποίοι επιθυμούν να εργαστούν σε ευρωπαϊκό ερευνητικό κέντρο. Οι επιστήμονες χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες ανάλογα με την ερευνητική τους εμπειρία και διεκδικούν χρηματοδότηση σε διαφορετικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του Προγράμματος.

Ο πολύ μεγάλος αριθμός προτάσεων που υποβλήθηκαν κατά την πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για «Χορηγία Εκκίνησης» (Starting Grants) είχε ως αποτέλεσμα το ποσοστό επιτυχίας να είναι εξαιρετικά χαμηλό (3-4%). Έτσι, πολλές προτάσεις που έλαβαν υψηλή βαθμολογία και κρίθηκαν επιλέξιμες δεν κατέστη δυνατό να χρηματοδοτηθούν από την ΕΕ. Το γεγονός αυτό λειτουργεί ως αντικίνητρο για πολλούς ερευνητές που θα επιθυμούσαν να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα.

Προς τούτο, το ΙΠΕ αποφάσισε την υιοθέτηση ενός μέτρου που θα λειτουργεί ως κίνητρο συμμετοχής, καθώς θα προσφέρει μια δεύτερη ευκαιρία χρηματοδότησης σε ποιοτικές προτάσεις έργων, που θα υποβληθούν από νέους επιστήμονες της Κύπρου.

Στόχος

Βασικός στόχος της Δράσης «ΙΔΕΕΣ - 2^η Ευκαιρία» είναι η ενθάρρυνση της συμμετοχής νέων ερευνητών της Κύπρου στις Προσκλήσεις «Χορηγία Εκκίνησης» (Starting Grants) του Προγράμματος «ΙΔΕΕΣ» του 7^{ου} ΠΠ και κατ’ επέκταση η διεύρυνση των δραστηριοτήτων πρωτοποριακής έρευνας διεθνούς επιπέδου στην Κύπρο.

Περιγραφή

Η διαδικασία που θα ακολουθείται για αξιοποίηση της Δράσης «ΙΔΕΕΣ - 2^η Ευκαιρία» θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

- Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν πρόταση έργου στο πλαίσιο Πρόσκλησης για «Χορηγία Εκκίνησης» (Starting Grants) του Προγράμματος «ΙΔΕΕΣ» του 7^{ου} ΠΠ.
- Η πρόταση αξιολογείται με βάση τις διαδικασίες του Προγράμματος «ΙΔΕΕΣ», όπως καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας.
- Εφόσον η πρόταση, κατά το τελικό στάδιο αξιολόγησης, λάβει υψηλή βαθμολογία και κριθεί ως επιλέξιμη, αλλά δεν τύχει χρηματοδότησης λόγω εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, ο ενδιαφερόμενος ερευνητής αποκτά το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση στο ΙΠΕ.
- Στην πρόταση περιλαμβάνονται στοιχεία για τον Ανάδοχο Φορέα (φορέας εργασίας του Συντονιστή) και το προτεινόμενο έργο και επισυνάπτονται αντίγραφα της πρότασης που υποβλήθηκε στο Πρόγραμμα «ΙΔΕΕΣ», το δελτίο αξιολόγησης από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας και αναθεωρημένος προϋπολογισμός.
- Η πρόταση εξετάζεται από το ΙΠΕ για να διαπιστωθεί κατά πόσον μπορεί να θεωρηθεί ως επιλέξιμη. Κατά την εξέταση της αίτησης το ΙΠΕ μπορεί να ζητήσει επιπρόσθετα στοιχεία. Σημειώνεται ότι οι προτάσεις δεν επαναξιολογούνται από το ΙΠΕ, καθώς το ΙΠΕ αποδέχεται την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας.

19 Περισσότερες πληροφορίες στη διεύθυνση http://cordis.europa.eu/fp7/ideas/home_en.html

- Εάν η πρόταση κριθεί επιλέξιμη, τότε καλείται ο Συντονιστής για διαπραγμάτευση με στόχο να συμφωνηθεί ο τρόπος υλοποίησης του έργου και ο προϋπολογισμός. Με τη θετική κατάληξη της διαπραγμάτευσης υπογράφεται Συμβόλαιο Έργου και προωθείται η διαδικασία χρηματοδότησης και παρακολούθησης του έργου, όπως προβλέπουν οι διαδικασίες της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι για υποβολή αίτησης στη Δράση είναι Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2 και Β.3) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Διάρκεια

Η διάρκεια των έργων μπορεί να ανέρχεται μέχρι τους σαράντα οκτώ (48) μήνες.

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε έργο ορίζεται στις **120.000 Ευρώ** ανά έτος διάρκειας.

Ο υπολογισμός της Έντασης Ενίσχυσης θα γίνεται με βάση τις πρόνοιες της Παρ. 21.3 της παρούσας Προκήρυξης της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 για τη χρηματοδότηση Δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για αμοιβές προσωπικού, όργανα και εξοπλισμό, αγορά υπηρεσιών, διάχυση, μετακινήσεις, αναλώσιμα, υπερκεφαλικά και ειδικά έξοδα, όπως αυτά ορίζονται στην Παρ. 20.1. της παρούσας Προκήρυξης.

18.3. Δράση «Συμμετοχή σε Προτάσεις του 7^{ου}ΠΠ»

Εισαγωγή

Η συμμετοχή της Κύπρου στα Προγράμματα Πλαίσιο για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΠΠ) και κυρίως στο 5^οΠΠ και 6^οΠΠ υπήρξε ιδιαίτερα ενθαρρυντική. Η επιτυχία των κυπριακών φορέων συνίσταται κυρίως στη συμμετοχή σε σημαντικό αριθμό προτάσεων και έργων και κατ'επέκταση στην εξασφάλιση χρηματοδότησης για συνεργασία και εκπόνηση ερευνητικών έργων με άλλους ευρωπαϊκούς φορείς.

Παρά τις σημαντικές επιτυχίες παρατηρείται και η αδυναμία των κυπριακών φορέων να ηγηθούν ευρωπαϊκών δικτύων για την υποβολή επιτυχημένων προτάσεων.

Το ΙΠΕ έχοντας την ευθύνη προώθησης του Εβδόμου Προγράμματος Πλαισίου για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2007 - 2013 (7^οΠΠ) έχει αναπτύξει πολλαπλές δραστηριότητες για να υποστηρίξει τη συμμετοχή των ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων.

Στόχος

Η Δράση «Συμμετοχή σε Προτάσεις του 7^{ου}ΠΠ» στοχεύει στην ενίσχυση κυπριακών φορέων να συμμετέχουν σε προτάσεις έργων του 7^{ου}ΠΠ και στην ενθάρρυνση ερευνητών της Κύπρου να αναλαμβάνουν την πρωτοβουλία να ηγηθούν πανευρωπαϊκών δικτύων που επιθυμούν να υποβάλλουν πρόταση ερευνητικού έργου στο 7^οΠΠ ως συντονιστές.

Περιγραφή

Η διαδικασία που θα ακολουθείται για αξιοποίηση της Δράσης «Συμμετοχή σε Προτάσεις του 7^{ου}ΠΠ» θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

- Ο κυπριακός φορέας συμμετέχει στις διεργασίες ετοιμασίας πρότασης για οποιαδήποτε δραστηριότητα του 7^{ου}ΠΠ.
- Η πρόταση υποβάλλεται στην ΕΕ και αξιολογείται με βάση τις προβλεπόμενες διαδικασίες του 7^{ου}ΠΠ.
- Εφόσον η πρόταση συγκεντρώσει, κατά την αξιολόγησή της από την ΕΕ, βαθμολογία που ξεπερνά το 50% της μέγιστης δυνατής βαθμολογίας, τότε ο κυπριακός φορέας αποκτά το δικαίωμα να υποβάλλει αίτηση στο ΙΠΕ.

- Ο δικαιούχος πρέπει να υποβάλει αίτηση εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία²⁰ ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων από την ΕΕ. Στην αίτηση δηλώνονται στοιχεία για το δικαιούχο και την πρόταση και επισυνάπτονται τα δικαιολογητικά για τις δαπάνες και αντίγραφο της έκθεσης αξιολόγησης της ΕΕ.
- Η αίτηση εξετάζεται από το ΙΠΕ και εφόσον κριθεί επιλέξιμη τότε καταβάλλεται το προβλεπόμενο ποσό.

Σημειώνεται ότι στη Δράση ισχύει η αρχή της επιλεξιμότητας και η έγκριση των αιτήσεων δεν υπόκειται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες.

Η αίτηση μπορεί να αφορά στην αποζημίωση πραγματικών εξόδων, μέχρι **5.000 Ευρώ**, που πραγματοποίησε ο κυπριακός φορέας κατά τη φάση ετοιμασίας πρότασης έργου και αφορούν δαπάνες συμμετοχής σε συναντήσεις στο εξωτερικό ή/και φιλοξενίας συναντήσεων του δικτύου συνεργατών στην Κύπρο.

Στην περίπτωση που ο κυπριακός φορέας έχει αναλάβει το συντονισμό του διεθνικού δικτύου της πρότασης, τότε μπορεί επιπρόσθετα να αιτείται ποσό ύψους, μέχρι **5.000 Ευρώ**, το οποίο αφορά ενθαρρυντική αμοιβή για τον ερευνητή ή την ομάδα που ανέλαβε το ρόλο του Συντονιστή. Σημειώνεται ότι η ενθαρρυντική αμοιβή δεν μπορεί να παραχωρηθεί στις περιπτώσεις προτάσεων που υποβάλλονται από ένα μόνο φορέα ή δεν προβλέπεται διεθνές δίκτυο συνεργαζόμενων φορέων.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι για υποβολή αίτησης στη Δράση είναι Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Επιχειρήσεις (κατ. Β.1, Β.2, Β.3 και Β.4) και Κοινοφελείς Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε εγκεκριμένη αίτηση ορίζεται στις **10.000 Ευρώ**.

Η χρηματοδότηση θα γίνεται με την καταβολή εφάπαξ ποσού ως Ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας (De Minimis).

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες συμπεριλαμβάνουν δαπάνες για έξοδα μετακινήσεων, φιλοξενίας συναντήσεων και ενθαρρυντικής αμοιβής.

²⁰ Διευκρινίζεται ότι η παρούσα Δράση θα αφορά και σε προτάσεις έργων που η ανακοίνωση της αξιολόγησής τους από την ΕΕ έγινε μετά τις 30 Νοεμβρίου 2008 (καταληκτική ημερομηνία προηγούμενης Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων για τη Δράση «Συμμετοχή σε Προτάσεις του 7^{ου} ΠΠ).

18.4. Δράση «Φιλοξενία Διερευνητικού Εργαστηρίου ESF»

Εισαγωγή

Τα διεθνή επιστημονικά εργαστήρια και συναντήσεις δημιουργούν το πλαίσιο ενημέρωσης των ερευνητών και επιστημόνων για τα αποτελέσματα των πλέον σημαντικών και πρωτοποριακών έργων έρευνας. Επιπρόσθετα, δίνουν την ευκαιρία σε ερευνητές από διάφορες χώρες να γνωριστούν και να αναπτύξουν σχέσεις που μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικές συνεργασίες.

Στόχος

Στόχος της Δράσης είναι η δικτύωση των ερευνητών της Κύπρου με συναδέλφους τους στο εξωτερικό και η ευρύτερη καλλιέργεια της ερευνητικής κουλτούρας. Επιπρόσθετα, η Δράση στοχεύει στην προβολή της Κύπρου και των ερευνητικών της δραστηριοτήτων με τη φιλοξενία υψηλού επιπέδου συναντήσεων.

Περιγραφή

Η Δράση αφορά στην επιπρόσθετη στήριξη ερευνητικών φορέων που θα οργανώσουν και φιλοξενήσουν στην Κύπρο Διερευνητικό Εργαστήριο του Οργανισμού European Science Foundation (ESF).

Τα Διερευνητικά Εργαστήρια του ESF είναι συναντήσεις 20-30 εμπειρογνομόνων, που γίνονται με σκοπό τη συζήτηση και την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών σε επιστημονικά θέματα, καθώς και τη διεύρυνση της δυνατότητας δημιουργίας συνεργασιών σε σημαντικά και καινοτόμα θέματα έρευνας²¹.

Η διαδικασία επιλογής και χρηματοδότησης των Διερευνητικών Εργαστηρίων του ESF θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- Το ESF ανακοινώνει κάθε χρόνο πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων για Διερευνητικά Εργαστήρια τα οποία, εφόσον επιλεγούν, αναμένεται να πραγματοποιηθούν τον επόμενο χρόνο. Η Πρόσκληση θα γνωστοποιείται στην κυπριακή ερευνητική κοινότητα από το ΙΠΕ.
- Οι ενδιαφερόμενοι κυπριακοί φορείς υποβάλλουν αίτηση στο ESF για την ανάληψη της ευθύνης πραγματοποίησης Διερευνητικού Εργαστηρίου στην Κύπρο. Η αίτηση αξιολογείται με βάση τις διαδικασίες του ESF.
- Εφόσον η αίτηση εγκριθεί από το ESF, τότε ο κυπριακός φορέας υποβάλλει έγκαιρα πρόταση στο ΙΠΕ για εξασφάλιση επιπρόσθετης οικονομικής στήριξης. Η αίτηση περιλαμβάνει στοιχεία για τα βασικά χαρακτηριστικά του Εργαστηρίου, όπως η θεματική εξειδίκευσή του, ο χώρος φιλοξενίας του, ο εκτιμώμενος αριθμός ομιλητών και συμμετεχόντων από την Κύπρο και το εξωτερικό και ο προκαταρκτικός προϋπολογισμός.
- Στη συνέχεια, το ΙΠΕ καλεί τον εκπρόσωπο του Ανάδοχου Φορέα σε διαπραγμάτευση για συζήτηση των δραστηριοτήτων και του προϋπολογισμού του Εργαστηρίου, καθώς επίσης και του ρόλου του Ιδρύματος ως συνδιοργανωτή ή χορηγού.
- Εφόσον ο προγραμματισμός του Εργαστηρίου εξελίσσεται κανονικά, τότε το ΙΠΕ θα καταβάλει στον Ανάδοχο Φορέα το 50% της χρηματοδότησης δύο μήνες πριν την περίοδο υλοποίησής του ως προκαταβολή.
- Μετά τη διεξαγωγή του Εργαστηρίου και εντός δύο μηνών, ο Ανάδοχος Φορέας θα υποβάλει στο ΙΠΕ έκθεση με επιστημονική και οικονομική αναφορά, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τους συμμετέχοντες στο Εργαστήριο.
- Μετά τον έλεγχο της έκθεσης το ΙΠΕ θα καταβάλει το υπόλοιπο της χρηματοδότησης.

Δικαιούχοι

Ανάδοχος Φορέας ενός έργου μπορεί να είναι Ερευνητικός / Ακαδημαϊκός Οργανισμός (κατ. Α.1 και Α.2) ή Κοινωφελής Οργανισμός (κατ. Γ.1 και Γ.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για τα Διερευνητικά Εργαστήρια του European Science Foundation ορίζεται στα **10.000 Ευρώ**.

Σημειώνεται ότι, στον υπολογισμό της χρηματοδότησης του ΙΠΕ θα λαμβάνονται υπόψη τυχόν χορηγίες που θα εξασφαλισθούν από άλλες πηγές.

Η χρηματοδότηση των έργων θα γίνεται με την καταβολή δύο δόσεων ως Ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας (De Minimis).

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για τα έξοδα δημιουργίας πληροφοριακού υλικού, μετακινήσεων προς την Κύπρο και φιλοξενίας.

21 Περισσότερες λεπτομέρειες για τα Εργαστήρια βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Οργανισμού ESF www.esf.org και του ΙΠΕ www.research.org.cy.

18.5. Δράση «Συμμετοχή σε Διεθνές Συνέδριο»

Εισαγωγή

Η συμμετοχή ερευνητών της Κύπρου σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια και ιδιαίτερα σε συνέδρια και συναντήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και διεθνών προγραμμάτων έχει συχνά πολλαπλά θετικά αποτελέσματα.

Τα σημαντικότερα απ' αυτά αφορούν στην ευκαιρία που έχουν οι ερευνητές της Κύπρου να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα της κυπριακής έρευνας στο διεθνή χώρο, να ενημερωθούν για τις δραστηριότητες ξένων συναδέλφων τους και να δημιουργήσουν σχέσεις συνεργασίας, οι οποίες συχνά οδηγούν στη συμμετοχή ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων της Κύπρου σε κοινές προτάσεις και έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Στόχος

Η Δράση στοχεύει στη διεθνή δικτύωση των ερευνητών της Κύπρου και στη διεύρυνση των ευκαιριών τους για συμμετοχή σε δραστηριότητες του 7^{ου} ΠΠ ή άλλων διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων, την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειριών και καλών πρακτικών με άλλους ερευνητές από το διεθνή χώρο.

Περιγραφή

Στα πλαίσια της Δράσης «Συμμετοχή σε Διεθνές Συνέδριο», μπορούν να υποβληθούν αιτήσεις από ερευνητικούς φορείς και επιχειρήσεις για συμμετοχή στελεχών τους σε επιλεγμένα διεθνή συνέδρια. Τα συνέδρια αυτά μπορούν να διοργανώνονται από διεθνείς οργανισμούς στους οποίους το Ίδρυμα είναι μέλος (πχ EUREKA, ESF, AAL κοκ) ή στα πλαίσια ευρωπαϊκών προγραμμάτων που συμμετέχει ή διαχειρίζεται το Ίδρυμα, όπως το 7ο ΠΠ. Η Δράση ενδεχομένως να καλύψει και άλλα σημαντικά συνέδρια ή συναντήσεις.

Για τις αιτήσεις της Δράσης αυτής θα ισχύει η αρχή της επιλεξιμότητας και δεν θα ακολουθούνται οι πάγιες ανταγωνιστικές διαδικασίες του ΙΠΕ. Προτεραιότητα θα δίνεται σε φορείς του ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε θέματα που καλύπτονται από τα συνέδρια.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται μετά την ανακοίνωση Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων για συμμετοχή σε προκαθορισμένα διεθνή συνέδρια τα οποία επιλέγει το ΙΠΕ. Η κάθε αίτηση θα πρέπει να υποβάλλεται τουλάχιστον ένα μήνα πριν την έναρξη του συνεδρίου. Η πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει σύντομο βιογραφικό σημείωμα του ενδιαφερομένου ερευνητή και επεξήγηση των λόγων που τον ωθούν να επιθυμεί τη συμμετοχή του στο εν λόγω συνέδριο, με έμφαση στις δραστηριότητές του που συνάδουν με το επιστημονικό αντικείμενο του συνεδρίου.

Οι ερευνητές αφού λάβουν την αρχική έγκριση του ΙΠΕ θα συμμετέχουν στο συνέδριο καλύπτοντας τα έξοδα τους από ίδιες πηγές. Μετά την επιστροφή τους από το συνέδριο θα υποβάλουν στο ΙΠΕ τα πρωτότυπα αποδεικτικά στοιχεία της συμμετοχής τους και συνοπτική ενημερωτική έκθεση για τη χρησιμότητα της συμμετοχής στο συνέδριο.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι για συμμετοχή στη Δράση είναι Ερευνητικοί / Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί (κατ. Α.1 και Α.2), Κοινωνικές Οργανισμοί (κατ. Γ.1 και Γ.2) ή Επιχειρήσεις (κατ. Β.1 και Β.2) με μόνιμη έδρα στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Χρηματοδότηση

Το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης** για κάθε συμμετέχοντα θα καθορίζεται κατά συνέδριο. Σε κάθε περίπτωση, το ποσό αυτό δε θα υπερβαίνει τις **2.500 Ευρώ**.

Η χρηματοδότηση των έργων θα γίνεται με την καταβολή εφάπαξ ποσού ως Ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας (De Minimis).

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για έξοδα μετακινήσεων και διαμονής και έξοδα εγγραφής για συμμετοχή στο συνέδριο.

ΜΕΡΟΣ Γ
ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

19. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

19.1. Συμμετοχή σε Πρόταση Έργου

Δικαίωμα Συμμετοχής

Δικαίωμα συμμετοχής σε πρόταση έργου της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 έχουν ερευνητικοί οργανισμοί, ακαδημαϊκά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιστημονικές και επαγγελματικές οργανώσεις, επιχειρήσεις, σύνδεσμοι επιχειρήσεων, δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμοί κοινής ωφέλειας, ακαδημαϊκοί, επιστήμονες, ερευνητές, φοιτητές και μαθητές.

Η συμμετοχή φορέων και προσώπων σε πρόταση έργου θεωρείται έγκυρη εφόσον οι εμπλεκόμενοι φορείς και τα πρόσωπα είναι νόμιμα εγκατεστημένοι στην Κύπρο²², στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε άλλο τρίτο κράτος αναγνωρισμένο από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Ο προσδιορισμός των κατηγοριών φορέων και προσώπων που έχουν το δικαίωμα συμμετοχής σε κάθε πρόταση ερευνητικού έργου καθορίζεται στην αντίστοιχη Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

Περιορισμοί Συμμετοχής

Πρόθεση του ΙΠΕ είναι η διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για ελεύθερη και ανεμπόδιστη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στις προτάσεις έργων της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010. Οι περιοριστικές διατάξεις που περιγράφονται πιο κάτω, ωστόσο, κρίθηκαν αναγκαίες για τη διασφάλιση της ομαλής και απρόσκοπτης υλοποίησης των έργων.

Πιο συγκεκριμένα, οι περιορισμοί που αφορούν στη συμμετοχή στα Προγράμματα της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 συνοψίζονται ως ακολούθως:

- ο μέγιστος αριθμός φορέων που μπορούν να συμμετέχουν σε μια πρόταση έργου είναι πέντε, εκ των οποίων ένας είναι ο Ανάδοχος Φορέας (ΑΦ) του έργου και μέχρι τέσσερις²³ οι Συνεργαζόμενοι Φορείς (ΣΦ),
- κάθε πρόσωπο μπορεί να συμμετέχει μόνο με ένα φορέα απασχόλησης ή ως Ιδιώτης Ερευνητής (ΙΕ), ανεξάρτητα εάν εργάζεται σε περισσότερους φορείς²⁴,
- κάθε πρόσωπο επιτρέπεται να συμμετέχει σε δύο προτάσεις έργων το μέγιστο, στο πλαίσιο της ίδιας Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων, ανεξάρτητα από το ρόλο που αναλαμβάνει σε κάθε πρόταση,
- ο χρόνος απασχόλησης ενός προσώπου προσδιορίζεται ανάλογα με το ρόλο και τα καθήκοντα που αναλαμβάνει σε κάθε έργο και τις υφιστάμενες υποχρεώσεις του σε άλλα έργα ή δραστηριότητες²⁵ (με μέγιστο συνολικό όριο τους δώδεκα (12) ανθρωπομήνες ανά έτος),
- δεν επιτρέπεται η συμμετοχή προσώπου που εργάζεται στο ΙΠΕ ή είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος,
- δεν επιτρέπεται η συμμετοχή φορέα και προσώπου, για το οποίο το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΠΕ έχει λάβει απόφαση αποκλεισμού του από τα Προγράμματα του Ιδρύματος, για το χρονικό διάστημα που ισχύει ο αποκλεισμός, και
- δεν επιτρέπεται η συμμετοχή **προβληματικών επιχειρήσεων**²⁶.

22 Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

23 Ο μέγιστος αριθμός ΣΦ μπορεί να διαφοροποιηθεί σε επιλεγμένες Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων.

24 Άτομο που συμμετέχει σε ήδη χρηματοδοτούμενο από το ΙΠΕ έργο με κάποιο φορέα δεν μπορεί να συμμετέχει σε νέα πρόταση / έργο με άλλο φορέα.

25 Ο χρόνος απασχόλησης σε εκπαιδευτικά, εποπτικά, διοικητικά ή άλλα καθήκοντα θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και δεν μπορεί να συμπεριληφθεί στο χρόνο απασχόλησης για το έργο.

26 Η ερμηνεία του όρου «προβληματική επιχείρηση» γίνεται κατά την έννοια των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 244 της 1.10.2004) και σύμφωνα με την Εγκύκλιο Αρ.36 (26/3/2007) του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Νοείται ότι για τις ΜΜΕ που θα λαμβάνουν επιχορήγηση με βάση τον Κανονισμό 800/2008 ισχύει ο απλουστευμένος ορισμός του Άρθρου 1(7) του Κανονισμού.

19.2. Υποβολή Πρότασης Έργου

Δικαίωμα Υποβολής

Δικαίωμα υποβολής πρότασης έργου, ως Ανάδοχος Φορέας, έχει γενικά οποιοσδήποτε οργανισμός ή επιχείρηση που έχει νόμιμη και μόνιμη έδρα και δραστηριοποιείται στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (εξαιρούνται οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων).

Ο προσδιορισμός των κατηγοριών φορέων που έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης έργου καθορίζεται στην κάθε Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

Περιορισμοί για Υποβολή Πρότασης

Στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 δεν επιτρέπεται η υποβολή πρότασης σε οποιαδήποτε Πρόσκληση Υποβολής Πρότασης από πρόσωπο που, ως συντονιστής ήδη χρηματοδοτούμενου από το ΙΠΕ έργου, δεν έχει εκπληρώσει, κατά την ημερομηνία υποβολής προτάσεων, τις υποχρεώσεις του απέναντι στο Ίδρυμα (πχ υποβολή εκθέσεων προόδου ή άλλων στοιχείων).

Σημειώνεται ότι, ειδικοί περιορισμοί για την υποβολή ή τη συμμετοχή σε πρόταση φορέων και προσώπων είναι δυνατόν να αναφέρονται στις Προσκλήσεις. Οι ειδικοί περιορισμοί δεν ισχύουν για Προσκλήσεις άλλων Προγραμμάτων / Δράσεων ή ακόμη και για μεταγενέστερες Προσκλήσεις της ίδιας Δράσης / Προγράμματος.

19.3. Κατηγορίες Φορέων

Οι Φορείς που έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε προτάσεις έργων της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 κατατάσσονται σε μια από τις πιο κάτω κατηγορίες.

A. Ερευνητικοί και Ακαδημαϊκοί Οργανισμοί

Η κατηγορία καλύπτει γενικά τα ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα, ως ακολούθως:

A.1 Ερευνητικός Φορέας²⁷ : φορέας, όπως πανεπιστήμιο ή ερευνητικό ινστιτούτο, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός του οποίου είναι η διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης και η διάδοση των αποτελεσμάτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά τεχνολογίας.

Όλα τα κέρδη επανεπενδύονται στις δραστηριότητες αυτές, τη διάδοση των αποτελεσμάτων ή τη διδασκαλία. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν ένα τέτοιο φορέα, π.χ. με την ιδιότητα μετόχων ή μελών, δεν έχουν προνομιακή πρόσβαση στο ερευνητικό δυναμικό του ή στα ερευνητικά του αποτελέσματα.

Σημειώνεται ότι, οι Ερευνητικοί Φορείς θα πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς²⁸ για τις οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητές τους.

A.2. Ιδιωτικό Ακαδημαϊκό Ίδρυμα: η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τα πανεπιστήμια και ακαδημαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τα οποία δεν καλύπτουν τον ορισμό του Ερευνητικού Φορέα.

Ειδικότερα σε ότι αφορά τους κυπριακούς φορείς στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα εγκεκριμένα πανεπιστήμια με βάση το νόμο περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων της Κυπριακής Δημοκρατίας²⁹, όπως και οι σχολές, οι οποίες είναι καταχωρημένες στο Μητρώο Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας της Κύπρου.

Σημειώνεται ότι, τα Ιδιωτικά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα (A.2) θα τυγχάνουν χρηματοδότησης σύμφωνα με τους όρους που ισχύουν για την αντίστοιχη κατηγορία επιχειρήσεων στην οποία ανήκουν (B.1, B.2 ή B.3).

²⁷ Με βάση τον ορισμό που αναφέρεται στο «Κοινοτικό Πλαίσιο Σχετικά με τις Κρατικές Ενισχύσεις για την Έρευνα και Ανάπτυξη και την Καινοτομία» (2006/C 323/01).

²⁸ Η υποχρέωση τήρησης ξεχωριστών λογαριασμών ισχύει από την 01/01/2009.

²⁹ Περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) Νόμος 109 (I) του 2005 και Περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση, Λειτουργία και Έλεγχος) (Τροποποιητικός Νόμος του 197(I) του 2007.

B. Επιχειρήσεις

Η κατηγορία αυτή καλύπτει γενικά τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα που δραστηριοποιούνται σε οποιοδήποτε τομέα της οικονομίας, ως ακολούθως:

B.1. Μικρή Επιχείρηση³⁰: εφόσον έχει λιγότερους από πενήντα (50) εργαζόμενους και ετήσιο κύκλο εργασιών ή σύνολο ετήσιου ισολογισμού που να μην ξεπερνά τα δέκα (10) εκατ. Ευρώ.

B.2. Μεσαία Επιχείρηση: εφόσον έχει από πενήντα (50) έως και διακόσιους σαράντα εννέα (249) εργαζόμενους, ετήσιο κύκλο εργασιών έως και πενήντα (50) εκατ. Ευρώ και συνολικό ετήσιο ισολογισμό έως και σαράντα τρία (43) εκατ. Ευρώ.

B.3. Μεγάλη Επιχείρηση: εφόσον απασχολεί από διακόσιους πενήντα (250) εργαζόμενους και άνω ή έχει ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των πενήντα (50) εκατ. Ευρώ ή συνολικό ετήσιο ισολογισμό άνω των σαράντα τριών (43) εκατ. Ευρώ.

Σημειώνεται ότι, η συμμετοχή Μεγάλης Επιχείρησης σε έργο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 είναι δυνατή μόνο εφόσον αποδειχθεί, εκ των προτέρων, μέσα από την πρόταση έργου, ο χαρακτήρας κινήτρου που αναμένεται να έχει η χρηματοδότηση προς την επιχείρηση, με βάση ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- Ουσιώδης αύξηση του μεγέθους του έργου, ως αποτέλεσμα της χρηματοδότησης.
- Ουσιώδης αύξηση του πεδίου εφαρμογής του έργου.
- Ουσιώδης αύξηση του συνολικού ποσού που θα δαπανήσει η Μεγάλη Επιχείρηση για το έργο.
- Ουσιώδης αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του έργου.

B.4. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων: οργανωμένο σύνολο επιχειρήσεων του ιδιωτικού ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα που δραστηριοποιούνται σε οποιοδήποτε τομέα της οικονομίας. Ο όρος καλύπτει επίσης οργανώσεις και επιμελητήρια επιχειρήσεων.

Οι Σύνδεσμοι Επιχειρήσεων θα τυγχάνουν χρηματοδότησης σύμφωνα με τους όρους που ισχύουν για την αντίστοιχη κατηγορία επιχειρήσεων στην οποία ανήκουν (B.1, B.2 ή B.3).

Γ. Κοινωφελής Οργανισμός

Η κατηγορία αυτή καλύπτει οργανισμούς, υπηρεσίες, ιδρύματα ή αρχές του ιδιωτικού ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, που η συμμετοχή τους σε έργα στοχεύει γενικά στη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, της ποιότητας του περιβάλλοντος ή της προώθησης κοινωφελών δραστηριοτήτων χωρίς κερδοσκοπική διάσταση.

Γ.1. Δημόσιοι Κοινωφελείς Οργανισμοί: περιλαμβάνονται τα Τμήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας, Δήμοι και Κοινότητες κοκ.

Η χρηματοδότηση των Δημόσιων Κοινωφελών Οργανισμών δεν θεωρείται κρατική χορηγία.

Γ.2. Ιδιωτικοί Κοινωφελείς Οργανισμοί: περιλαμβάνονται ιδιωτικοί μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

Σημειώνεται ότι, οι Ιδιωτικοί Κοινωφελείς Οργανισμοί (Γ.2) θα τυγχάνουν χρηματοδότησης σύμφωνα με τους όρους που ισχύουν για την αντίστοιχη κατηγορία επιχειρήσεων στην οποία ανήκουν (B.1, B.2 ή B.3).

³⁰ Ο πλήρης ορισμός των «Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων» (ΜΜΕ) περιλαμβάνεται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σελ. 36. Το ΙΠΕ δύναται να υιοθετήσει νέο ορισμό των ΜΜΕ χωρίς προειδοποίηση με βάση τις πρόνοιες οποιουδήποτε νέου Κανονισμού τυχόν προκύψει από την ΕΕ ως αντικατάσταση του υφιστάμενου.

19.4. Κατηγορίες Προσώπων

Τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε πρόταση έργου της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 κατατάσσονται ανάλογα με το ακαδημαϊκό τους επίπεδο, την ερευνητική τους εμπειρία, τον τόπο μόνιμης διαμονής και την ηλικία τους. Οι βασικότερες κατηγορίες είναι:

Ερευνητής

Στην κατηγορία αυτή μπορεί να ενταχθεί ερευνητής, ακαδημαϊκός, επιστήμονας που συμμετέχει σε πρόταση έργου ως εργαζόμενος³¹ σε έναν εκ των επίσημα εμπλεκόμενων φορέων.

Για τους σκοπούς της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, ένα πρόσωπο θεωρείται ότι είναι «εργαζόμενος» σε κάποιο φορέα, εφόσον:

- αποδεικνύεται η σχέση εργοδότη - εργαζομένου (σύμβαση εργασίας, έλεγχος, εποπτεία και έγκριση εργασίας, παροχή χώρου και μέσων εργασίας κλπ),
- συμπεριλαμβάνεται σε τακτική βάση στο επίσημο μισθολόγιο του φορέα, και
- τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες από το νόμο υποχρεώσεις του εργοδότη.

Ιδιώτης Ερευνητής

Στην κατηγορία Ιδιώτη Ερευνητή (ΙΕ) μπορεί να ενταχθεί επιστήμονας που συμμετέχει υπό την προσωπική του ιδιότητα. Αφορά ελεύθερους επαγγελματίες και ερευνητές που εργάζονται σε φορέα που δεν ενδιαφέρεται να συμμετέχει σε ερευνητικές δραστηριότητες.

Η κατηγορία μπορεί να καλύψει επίσης τη συμμετοχή μεμονωμένων ερευνητών του εξωτερικού, που για λόγους γραφειοκρατίας και πολύπλοκων διαδικασιών δεν επιθυμούν την εμπλοκή των οργανισμών βασικής απασχόλησής τους ως ΣΦ.

Σημειώνεται ότι, άτομο που συμμετέχει σε μια πρόταση ως ΙΕ δεν μπορεί να συμμετέχει σε άλλη πρόταση με οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα.

Νέος Ερευνητής

Στην κατηγορία αυτή μπορεί να ενταχθεί:

- **Υποψήφιος Διδάκτορας** που δεν έχει συμπληρώσει το 35^ο έτος της ηλικίας του, και
- **Κάτοχος Διδακτορικού Τίτλου** που δεν έχει συμπληρώσει το 40^ο έτος της ηλικίας του.

Φοιτητής - Μαθητής

Στην κατηγορία αυτή μπορεί να ενταχθεί:

- **Φοιτητής** προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού επιπέδου, και
- **Μαθητής** που φοιτά σε δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο της Κύπρου³².

19.5. Δέσμευση Κατηγορίας Φορέων και Προσώπων

Όλοι οι φορείς και τα πρόσωπα που επιθυμούν τη συμμετοχή τους σε προτάσεις έργων στα πλαίσια της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, εντάσσονται σε μία μόνο από τις πιο πάνω κατηγορίες, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους.

Η επιλογή είναι δεσμευτική για όλη τη διάρκεια της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 και δεν μπορεί να μεταβάλλεται, εκτός και αν μεταβληθούν τα χαρακτηριστικά του φορέα ή του προσώπου³³.

31 Μόνη εξαίρεση μπορούν να αποτελέσουν άτομα που συμμετέχουν ως μέλη Συνδέσμου Επιχειρήσεων ή Επιστημονικού Συλλόγου.

32 Τα σχολεία πρέπει να είναι αναγνωρισμένα από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

33 Αναμένεται ότι οι φορείς και τα πρόσωπα που συμμετείχαν σε προτάσεις προηγούμενων προγραμμάτων του ΙΠΕ και ειδικότερα της ΔΕΣΜΗΣ 2008 θα διατηρήσουν τις ίδιες κατηγορίες. Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας θα εξετάζει το μέγεθος μιας επιχείρησης (κατ. Β.1, Β.2, Β.3, Β.4, Α.2 και Γ.2) κατά τη στιγμή της διαπραγμάτευσης και πριν την τελική απόφαση για χρηματοδότησή της.

19.6. Ρόλοι Συμμετεχόντων σε Έργο

Οι διακριτοί ρόλοι σε μια πρόταση έργου της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 είναι οι ακόλουθοι:

Ανάδοχος Φορέας

Ο Ανάδοχος Φορέας (ΑΦ) είναι ο οργανισμός που υποβάλλει την πρόταση έργου, υπογράφει το Συμβόλαιο Έργου και έχει την ευθύνη:

- εποπτείας και ελέγχου της ομαλής υλοποίησης του έργου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Συμβόλαιο Έργου,
- διαχείρισης της επιχορήγησης, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό και τους κανονισμούς οικονομικής διαχείρισης που περιλαμβάνονται στην Εγκύκλιο Διαχείρισης του έργου, και
- υποβολής των προβλεπόμενων επιστημονικών και οικονομικών εκθέσεων προόδου του έργου ή άλλων συμπληρωματικών στοιχείων που τυχόν ζητηθούν.

Συνεργαζόμενος Φορέας

Ο Συνεργαζόμενος Φορέας (ΣΦ) είναι οργανισμός που συμμετέχει επίσημα στο έργο. Ο ΣΦ μπορεί να αναλάβει την υλοποίηση τμήματος του έργου, να πραγματοποιήσει εξειδικευμένη δραστηριότητα ή/και να συνεισφέρει την εμπειρία και τεχνογνωσία του.

Επιπρόσθετα, οι ΣΦ μπορούν να διαδραματίζουν το ρόλο του τελικού χρήστη, που θα αξιοποιήσουν με συγκεκριμένο τρόπο και σε εύλογο χρονικό διάστημα τα αποτελέσματα του ερευνητικού έργου.

Συντονιστής Έργου

Ο Συντονιστής Έργου (ΣΕ) πρέπει να είναι εργαζόμενος (βλ. παρ. 19.4.) σε μόνιμη βάση³⁴ στον ΑΦ, συμμετέχει στις εργασίες και συντονίζει τις δραστηριότητες της ομάδας υλοποίησης του έργου. Ο ΣΕ αναμένεται να ζει και εργάζεται στην Κύπρο καθ' όλη τη διάρκεια του έργου και να έχει ουσιαστικό χρόνο συμμετοχής στο έργο.

Επιπρόσθετα, ο ΣΕ:

- εκπροσωπεί την ερευνητική ομάδα σε όλες τις φάσεις υποβολής πρότασης, διαπραγμάτευσης και υλοποίησης του έργου,
- υπογράφει το «Συμβόλαιο Έργου» και είναι συνυπεύθυνος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που πηγάζουν από αυτό,
- ενημερώνει τα υπεύθυνα πρόσωπα ή όργανα όλων των εμπλεκόμενων φορέων του Δικτύου Συνεργασίας και εξασφαλίζει την έγκρισή τους, για όσα θέματα απαιτείται και ειδικότερα για το περιεχόμενο των δραστηριοτήτων του έργου, τη συμμετοχή ανθρώπινου δυναμικού, τη χρήση εγκαταστάσεων και τις πιθανές οικονομικές υποχρεώσεις που πηγάζουν από τη συμμετοχή των φορέων στο έργο,
- ελέγχει την εγκυρότητα της συμμετοχής όλων των φορέων και προσώπων, όπως αυτή καθορίζεται στις σχετικές γενικές διατάξεις της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 και τις ειδικές διατάξεις κάθε Πρόσκλησης, και
- υποβάλλει τις προβλεπόμενες επιστημονικές και οικονομικές εκθέσεις προόδου του έργου ή άλλων συμπληρωματικών στοιχείων που τυχόν ζητηθούν.

19.7. Δίκτυο Συνεργασίας

Το Δίκτυο Συνεργασίας (ΔΣ) εκφράζει την απαραίτητη σύνθεση φορέων και προσώπων που πρέπει να περιλαμβάνει κάθε πρόταση έργου στα πλαίσια της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Η ελάχιστη απαραίτητη σύνθεση του Δικτύου Συνεργασίας καθορίζεται στις Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων και είναι ανάλογη με τους επιδιωκόμενους στόχους της Δράσης ή του Προγράμματος.

³⁴ Μόνες αποδεκτές εξαιρέσεις αποτελούν άτομα που θα αναλάβουν το ρόλο του ΣΕ ως (α) μέλη Συνδέσμου Επιχειρήσεων ή Επιστημονικού Συλλόγου, και (β) Νέοι Ερευνητές σε έργα του Προγράμματος ΔΙΔΑΚΤΩΡ.

20. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι προτάσεις έργων που υποβάλλονται στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 μπορούν να αφορούν σε μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες δραστηριοτήτων, όπως αυτές καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της 6^{ης} Αυγούστου 2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως εξής:

- Έρευνα και Ανάπτυξη,
- Κατοχύρωση Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας, και
- Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Καινοτομίας και Υπηρεσίες Στήριξης Καινοτομίας.

Επιπρόσθετα, και εφόσον προβλέπεται από την Πρόσκληση, είναι δυνατή η συμπερίληψη δραστηριοτήτων που δεν εντάσσονται στις πιο πάνω κατηγορίες και οι οποίες θα χρηματοδοτούνται ως Χορηγίες Ήσσονος Σημασίας.

Σε κάθε Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων καθορίζονται οι επιλέξιμες δραστηριότητες που είναι δυνατό να περιλαμβάνονται σε έργο.

20.1. Έρευνα και Ανάπτυξη

Οι δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης μπορούν να αφορούν σε:

«Βασική Έρευνα»

Ως **Βασική Έρευνα** ορίζεται η πειραματική ή θεωρητική εργασία που αναλαμβάνεται κυρίως για την παραγωγή νέων γνώσεων σχετικά με τα βασικά αίτια φαινομένων και παρατηρούμενων γεγονότων, χωρίς να προβλέπεται άμεση πρακτική εφαρμογή ή χρήση.

«Βιομηχανική Έρευνα»

Ως **Βιομηχανική (Εφαρμοσμένη) Έρευνα** ορίζεται η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, μεθόδων ή υπηρεσιών.

Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων, που είναι απαραίτητα για τη βιομηχανική έρευνα, ιδιαίτερα για την επικύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών εξαιρουμένων των πρωτοτύπων.

«Πειραματική Ανάπτυξη»

Ως **Πειραματική Ανάπτυξη** ορίζεται η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφιστάμενων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων γνώσεων και δεξιοτήτων για την παραγωγή σχεδίων και διατάξεων για νέα, τροποποιημένα ή βελτιωμένα προϊόντα, μεθόδους ή υπηρεσίες. Μπορεί να περιλαμβάνονται και άλλες δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, το σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, μεθόδων και υπηρεσιών. Οι δραστηριότητες μπορούν να περιλαμβάνουν την παραγωγή σχεδίων, τεχνικών σχεδίων και άλλης τεκμηρίωσης, εφόσον δεν προορίζονται για εμπορική χρήση. Περιλαμβάνεται επίσης, η ανάπτυξη πρωτοτύπων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά και πιλοτικών σχεδίων στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και έγκρισης.

Στην περίπτωση μεταγενέστερης εμπορικής χρήσης σχεδίων επίδειξης ή πιλοτικών σχεδίων, τυχόν έσοδα από τέτοια χρήση πρέπει να αφαιρεθούν από το επιλέξιμο κόστος.

Η πειραματική παραγωγή και δοκιμή προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών είναι επίσης επιλέξιμες, εφόσον δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή να μεταποιηθούν για βιομηχανικές εφαρμογές ή εμπορία.

Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθεις τροποποιήσεις ή τις τροποποιήσεις που επέρχονται κατά καιρούς σε προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υφιστάμενες υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.

Ερευνητικός Χαρακτήρας Έργου

Ο «ερευνητικός χαρακτήρας» ενός έργου προσδιορίζεται από τις κατηγορίες έρευνας στις οποίες εντάσσονται οι δραστηριότητες που περιλαμβάνει.

Ένα έργο μπορεί να αποτελεί σύνθεση δραστηριοτήτων και να περιλαμβάνει περισσότερες από μία από τις πιο πάνω αναφερόμενες κατηγορίες. Κατά κανόνα όμως, οι προτάσεις στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 περιλαμβάνουν δραστηριότητες από μια κατηγορία έρευνας, ανάλογα με τους στόχους της Δράσης ή του Προγράμματος στα οποία υποβάλλονται.

Ο προσδιορισμός των επιτρεπόμενων κατηγοριών έρευνας γίνεται στις Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Για δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης ισχύουν οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών. Οι δαπάνες θα θεωρούνται επιλέξιμες δεδομένου ότι προκύπτουν άμεσα από την υλοποίηση και διεκπεραιώνονται κατά τη διάρκεια του έργου.

Δαπάνες Προσωπικού:

Η κατηγορία αφορά σε αμοιβές για τους ερευνητές και τους τεχνικούς, στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο. Οι αμοιβές του προσωπικού υπολογίζονται με βάση τις συνήθεις πρακτικές του οργανισμού στον οποίο εργάζεται, εκτός και αν προσδιορίζεται διαφορετικά στην Πρόσκληση.

Σημειώνεται ότι, για τους δημόσιους οργανισμούς της Κύπρου, όπου οι μισθολογικές απολαβές του προσωπικού προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από τον κρατικό προϋπολογισμό, επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΙΠΕ είναι μόνο οι επιπρόσθετες δαπάνες προσωπικού που προσλαμβάνεται ειδικά για σκοπούς υλοποίησης του έργου.

Διευκρινίζεται επίσης, ότι Δημόσιοι Υπάλληλοι ή άτομα των οποίων οι βασικές μισθολογικές απολαβές τους προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από τον κρατικό προϋπολογισμό, δεν μπορούν να λαμβάνουν αμοιβές ακόμη και αν συμμετέχουν με την προσωπική τους ή άλλη ιδιότητα.

Δαπάνες για Όργανα και Εξοπλισμό:

Η κατηγορία αφορά στα έξοδα για όργανα και εξοπλισμό που αγοράζεται στο πλαίσιο του έργου, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Αν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του χρήσιμου βίου τους για το ερευνητικό έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου και στο ποσοστό χρήσης του εξοπλισμού για τους σκοπούς του έργου.

Η κατηγορία περιλαμβάνει δύο υποκατηγορίες:

- «**Πάγιος Εξοπλισμός**» που χρησιμοποιείται αποκλειστικά και σε μόνιμη βάση για ερευνητική δραστηριότητα και ο χρόνος απόσβεσής του καθορίζεται στα πέντε (5) χρόνια.
- «**Εξοπλισμός σε Η/Υ και Λογισμικά Προγράμματα**» που χρησιμοποιείται αποκλειστικά και σε μόνιμη βάση για ερευνητική δραστηριότητα και ο χρόνος απόσβεσής του καθορίζεται στα τρία (3) χρόνια).

Ο υπολογισμός της απόσβεσης εξοπλισμού θα στηρίζεται στο ιστορικό κόστος, δηλαδή στο κόστος του εξοπλισμού κατά την ημερομηνία απόκτησής του.

Στον οικονομικό φάκελο των έργων, θα πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμα επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για την ημερομηνία απόκτησης του εξοπλισμού, το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκε, το κόστος του και τις περιόδους αξιοποίησής του για σκοπούς υλοποίησης των έργων που χρηματοδοτούνται είτε από το ΙΠΕ είτε από άλλες πηγές.

Η απόσβεση εξοπλισμού, ο οποίος αποκτήθηκε πριν από την έναρξη ενός έργου, δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.

Δαπάνες για Κτιριακές Εγκαταστάσεις:

Η κατηγορία αφορά στα έξοδα για κτίρια στο βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το ερευνητικό έργο. Επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου και στο ποσοστό χρήσης των εγκαταστάσεων για τους σκοπούς του έργου.

Δαπάνες για Αγορά Υπηρεσιών:

Η κατηγορία αναφέρεται στα έξοδα για συμβουλευτικές και παρεμφερείς υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την ερευνητική δραστηριότητα.

Περιλαμβάνονται δαπάνες για έρευνα με σύμβαση, τεχνικές γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που έχουν αγορασθεί ή για τα οποία έχει ληφθεί άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές σε τιμές ελεύθερης αγοράς, υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικές συναλλαγές πραγματοποιήθηκαν υπό πλήρως ανταγωνιστικές συνθήκες και ότι δεν υπάρχει κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης³⁵.

Στο πλαίσιο της κατηγορίας, μπορεί να καλυφθεί το κόστος για οικονομικό έλεγχο³⁶ στις δαπάνες των έργων.

Έξοδα Διάχυσης:

Η κατηγορία αναφέρεται στα έξοδα για διάχυση αποτελεσμάτων προς την επιστημονική κοινότητα ή και τους ενδιαφερόμενους κοινωνικούς ή επιχειρηματικούς φορείς.

Συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα έξοδα καταχώρησης δημοσιεύσεων σε τεχνικά και επιστημονικά περιοδικά, η διοργάνωση συνεδρίων, παρουσιάσεων και σεμιναρίων για τα αποτελέσματα του έργου, οι μετακινήσεις για σκοπούς παρουσίασης και διάχυσης αποτελεσμάτων σε συνέδρια στο εξωτερικό, το σχετικό κόστος συμμετοχής κα.

Συμπληρωματικά Έξοδα:

Η κατηγορία αφορά σε γενικά έξοδα που προκύπτουν άμεσα από την υλοποίηση του ερευνητικού έργου και περιλαμβάνει δαπάνες για:

- «**Μετακινήσεις**» για σκοπούς διεκπεραίωσης και συντονισμού της ερευνητικής δραστηριότητας στο εξωτερικό (πχ συναντήσεις ερευνητικής ομάδας, μετάβαση στο εξωτερικό για διεξαγωγή πειραματικής εργασίας σε ειδικευμένο κέντρο),
- «**Αναλώσιμα**» αναγκαία για την υλοποίηση πειραματικών διεργασιών στο πλαίσιο της ερευνητικής δραστηριότητας (δεν περιλαμβάνονται γενική γραφική ύλη, χαρτί εκτύπωσης, μελάνια, ψηφιακοί δίσκοι κοκ),
- «**Πρόσβαση**» σε ερευνητική υποδομή του εξωτερικού για σκοπούς υλοποίησης πειραματικών διεργασιών που είναι αδύνατο να υλοποιηθούν σε ερευνητικά εργαστήρια εντός Κύπρου,
- «**Υπερκεφαλικά**» για δαπάνες που προκύπτουν είτε από την απασχόληση προσωπικού σε ερευνητική δραστηριότητα (πχ λογαριασμούς για ρεύμα, νερό, τηλέφωνα, γραμματειακή υποστήριξη, λογιστήριο) είτε από τη συντήρηση πάγιου εξοπλισμού, και
- «**Ειδικά Έξοδα**» που προκύπτουν άμεσα από την ερευνητική δραστηριότητα και δεν μπορούν να ενταχθούν στις πιο πάνω δαπάνες. Στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται δαπάνες που θεωρούνται ως μη επιλέξιμες σε μία ή περισσότερες από τις προηγούμενες κατηγορίες.

³⁵ Η προϋπόθεση αυτή ισχύει και στην περίπτωση συμμετοχής ερευνητικών οργανισμών ή τμημάτων του Δημόσιου Τομέα ως υπεργολάβων στο ερευνητικό έργο.

³⁶ Ο οικονομικός έλεγχος από εξωτερικό ελεγκτή είναι υποχρεωτικός για όλους τους φορείς των οποίων ο προϋπολογισμός υπερβαίνει το ποσό των 50.000 Ευρώ (βλ. Εγκύκλιο Διαχείρισης Έργου ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010).

20.2. Κατοχύρωση Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 υποστηρίζονται δραστηριότητες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση και επικύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

Οι **επιλέξιμες δαπάνες** για την κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας είναι:

- όλες οι δαπάνες που προηγούνται της απονομής του δικαιώματος στο πλαίσιο της αρχικής έννομης τάξης, περιλαμβανομένων των δαπανών κατάρτισης, υποβολής και διεκπεραίωσης της αίτησης, καθώς και των δαπανών ανανέωσης της αίτησης πριν από την παραχώρηση του δικαιώματος,
- τα έξοδα μετάφρασης και λοιπές δαπάνες για την απονομή ή την κατοχύρωση του δικαιώματος σε άλλες έννομες τάξεις,
- οι δαπάνες για την υπεράσπιση της ισχύος του δικαιώματος κατά την επίσημη διεκπεραίωση της αίτησης και την ενδεχόμενη διαδικασία εναντίωσης, έστω και αν οι εν λόγω δαπάνες ανακύπτουν μετά την απονομή του δικαιώματος.

20.3. Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Καινοτομίας και Υπηρεσίες Στήριξης Καινοτομίας

Στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 υποστηρίζεται η αγορά υπηρεσιών που εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

«Συμβουλευτικές Υπηρεσίες σε Θέματα Καινοτομίας»

Περιλαμβάνει υπηρεσίες συναφείς με:

- συμβουλευτικές υπηρεσίες διοίκησης,
- τεχνολογική συνδρομή,
- υπηρεσίες μεταφοράς τεχνολογίας,
- εκπαίδευση σε θέματα καινοτομίας,
- συμβουλές για αγορά,
- προστασία και εμπόριο δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και για συμφωνίες σχετικά με άδειες εκμετάλλευσης, καθώς και
- συμβουλές για τη χρήση προτύπων.

«Υπηρεσίες Στήριξης Καινοτομίας»

Περιλαμβάνει υπηρεσίες συναφείς με:

- ανάπτυξη και πρόσβαση σε βάσεις / τράπεζες δεδομένων και αποτελεσμάτων έρευνας αγοράς,
- χρήση εργαστηρίου, και
- σήμανση ποιότητας, δοκιμές και πιστοποίηση.

21. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η χρηματοδότηση των έργων της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 θα γίνει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής της 6^{ης} Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης Ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία).

Η υποστήριξη ενός έργου της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 από το ΙΠΕ εκφράζεται με τη μορφή χορηγίας του προϋπολογισμού του. Το ποσοστό χρηματοδότησης διαφοροποιείται ανάλογα με τις δραστηριότητες που υλοποιούνται και το δικαιούχο.

Συνήθως, είναι απαραίτητη η οικονομική συνεισφορά των εμπλεκόμενων φορέων, αλλά η χρηματοδοτική συμμετοχή του ΙΠΕ μπορεί να καλύψει, υπό προϋποθέσεις, το σύνολο (100%) των επιλέξιμων δαπανών.

21.1. Προϋπολογισμός ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010

Ο συνολικός Προϋπολογισμός των Έργων της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 υπολογίζεται να ανέλθει στα **85.000.000 Ευρώ**.

Ο προϋπολογισμός που αφορά στη χρηματοδότηση που θα προέλθει από το Ειδικό Ταμείο Επιστημονικής Έρευνας³⁷ του ΙΠΕ, και τα κονδύλια των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ, για την προαναφερόμενη περίοδο αναμένεται να ξεπεράσει τα **60.000.000 Ευρώ**.

Στον Πίνακα 21.1. που ακολουθεί δίνεται μια ενδεικτική κατανομή του προϋπολογισμού της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 ανά έτος.

Σημειώνεται ότι το ΙΠΕ διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης του συνολικού προϋπολογισμού της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 και της κατανομής του ανά Πρόγραμμα, ανάλογα με την πορεία υλοποίησης των Προγραμμάτων, τη ζήτηση που θα παρατηρηθεί σε κάθε Πρόσκληση, των αριθμών των επιλέξιμων έργων κ.κ.

21.2. Προϋπολογισμός Έργου

Ο προϋπολογισμός ενός έργου αφορά όλες τις επιλέξιμες δαπάνες που απαιτούνται για την υλοποίησή του και αποτελείται από δύο συνιστώσες:

- τη χρηματοδότηση που λαμβάνει από το ΙΠΕ, και
- τη χρηματοδότηση από ίδιες πηγές, δηλαδή τη συνεισφορά των φορέων του δικτύου συνεργασίας ή/και πιθανή εξασφάλιση χρηματοδότησης από τρίτη πηγή.

Σημειώνεται ότι δεν επιτρέπεται να σωρευτεί ενίσχυση με άλλη χορηγία που θα λάβει δικαιούχος από άλλο τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή κοινοτικό καθεστώς ενισχύσεων με σκοπό την κάλυψη των ιδίων επιλέξιμων δαπανών.

Το ύψος της χρηματοδότησης που μπορεί να εξασφαλίσει ένα έργο από το ΙΠΕ προσδιορίζεται από:

- α) το **Ανώτατο Ποσό Χρηματοδότησης**, δηλαδή το μέγιστο ποσό που μπορεί να εξασφαλίσει ένα έργο ως χρηματοδότηση από το ΙΠΕ, όπως καθορίζεται σε κάθε Πρόσκληση και διαφέρει για κάθε Πρόγραμμα / Δράση, και
- β) την **Ένταση Ενίσχυσης**, που είναι το ποσοστό της χρηματοδότησης που εξασφαλίζει ο κάθε φορέας που συμμετέχει σε ένα έργο από το ΙΠΕ, σε σχέση με το συνολικό ύψος των επιλέξιμων δαπανών του.

37 Στο Ειδικό Ταμείο Επιστημονικής Έρευνας εντάσσεται η κυβερνητική χορηγία που λαμβάνει το ΙΠΕ.

Πίνακας 21.1. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΔΡΑΣΗ	ΑΝΑ ΕΤΟΣ (Ευρώ)
ΑΞΟΝΑΣ Ι Πολυθεματική Ανάπτυξη της Έρευνας	Τεχνολογία	Υλικά - Νανοεπιστήμες - Ναυοτεχνολογία	2,720,000
		Ενέργεια	
		Θετικές Επιστήμες	
		Εφαρμογές Μηχανικής	
	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών	Τεχνολογίες Πληροφορικής	1,960,000
		Τεχνολογίες Επικοινωνιών	
		Οριζόντιες Εφαρμογές ΤΠΕ	
	Αειφόρος Ανάπτυξη	Φυσικό Περιβάλλον	2,460,000
		Αστικό και Δομημένο Περιβάλλον	
		Γεωργοκτηνοτροφία, Αλιεία και Υδατοκαλλιέργειες	
		Κοινωνική και Οικονομική Αειφορία	
	Υγεία και Βιολογικές Επιστήμες	Δημόσια Υγεία	3,800,000
		Βιοϊατρικές Επιστήμες και Βιοτεχνολογία	
		Επιστήμη και Βιοτεχνολογία Τροφίμων	
	Κοινωνικές, Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες	Παιδεία	3,080,000
		Οικονομία	
		Κοινωνία	
		Ανθρωπιστικές Επιστήμες	
ΑΞΟΝΑΣ ΙΙ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Ερευνητικού Δυναμικού	Διδάκτωρ	-	2,600,000
	Νέοι Ερευνητές Κύπρου	-	3,600,000
	Καλλιέργεια Ερευνητικής και Καινοτομικής Κουλτούρας	Βραβείο Έρευνας Νίκος Συμεωνίδης	200,000
		Διαγωνισμός "Φοιτητές στην Έρευνα"	
		Διαγωνισμός "Μαθητές στην Έρευνα"	
ΑΞΟΝΑΣ ΙΙΙ Ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας στις Επιχειρήσεις	Έρευνα για Επιχειρήσεις	Νέα Προϊόντα και Υπηρεσίες	4,500,000
		Συλλογική Έρευνα	
	EUREKA Κύπρου	EUREKA - Νέα Έργα	2,400,000
		EUREKA - Υφιστάμενα Έργα	
		EUROSTARS Κύπρου	
	Καινοτομία	Δίκτυα Καινοτομίας	1,400,000
		Κέντρα Διαμεσολάβησης	
		Κουπόνια Καινοτομίας	
ΑΞΟΝΑΣ ΙV Ανάπτυξη Ερευνητικής Υποδομής	Νέα Υποδομή	Στρατηγικά Έργα Υποδομής	Θα καθορισθεί σε μεταγενέστερο στάδιο
		Νέα Κοινωφελής Υποδομή	
	Αναβάθμιση Υφιστάμενης Υποδομής	-	2,650,000
	Πρόσβαση στο CERN	-	350,000
ΑΞΟΝΑΣ V Ανάπτυξη Διεθνούς Δικτύωσης και Συνεργασίας	Διακρατικές Συνεργασίες	Ελλάδα, Γαλλία, Ιταλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Αίγυπτος κα	600,000
		Διεθνής Συνεργασία	
	Συμμετοχή στο ESF	Συμμετοχή σε Κοινά Ευρωπαϊκά Προγράμματα	2,750,000
		Εμπειρος Ερευνητής Εξωτερικού	
		Νέος Ερευνητής Εξωτερικού	
	Μέτρα Υποστήριξης Διεθνούς Συνεργασίας	Συμπληρωματική Χορηγία	2,550,000
		ΙΔΕΕΣ - 2 ^η Ευκαιρία	
		Συμμετοχή σε Προτάσεις του 7 ^{ου} ΠΠ	
		Διερευνητικά Εργαστήρια ESF	
		Συμμετοχή σε Διεθνές Συνέδριο	

21.3. Ένταση Ενίσχυσης

Η Ένταση Ενίσχυσης υπολογίζεται για τον κάθε φορέα ξεχωριστά και ανάλογα με το είδος δραστηριότητας, ως ακολούθως.

Δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης

Η μέγιστη επιτρεπόμενη Ένταση Ενίσχυσης για κάθε κατηγορία δικαιούχων της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 συνοψίζεται στον Πίνακα 21.2.

Η Ένταση Ενίσχυσης για τους δικαιούχους των κατηγοριών «Ιδιωτικά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα» (Α.2) και «Ιδιωτικοί Κοινοφελείς Οργανισμοί» (Γ.2) ταυτίζεται με αυτή της Κατηγορίας Επιχειρήσεων στην οποία ανήκουν (Μικρή, Μεσαία ή Μεγάλη Επιχείρηση). Για τους δικαιούχους που εμπίπτουν στις κατηγορίες «Ερευνητικοί Φορείς» (Α.1) και «Δημόσιοι Κοινοφελείς Οργανισμοί» (Γ.1), η Ένταση Ενίσχυσης ανέρχεται κατά κανόνα στο 100% των επιλέξιμων δαπανών του έργου.

**Πίνακας 21.2. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΤΑΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Α. ΒΑΣΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ - Υπολογίζεται σύμφωνα με τον Ερευνητικό Χαρακτήρα του Έργου

Ερευνητικός Χαρακτήρας Έργου	Μικρή Επιχείρηση	Μεσαία Επιχείρηση	Μεγάλη Επιχείρηση	Ερευνητικός Φορέας / Δημόσιος Κοινοφελής Οργανισμός (Α1 και Γ1)
A.1 Δραστηριότητες Βασικής Έρευνας		100%		
A.2 Δραστηριότητες Βιομηχανικής (Εφαρμοσμένης) Έρευνας	70%	60%	50%	100% ³⁸
A.3 Δραστηριότητες Πειραματικής Ανάπτυξης	45%	35%	25%	

Β. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ

Προστίθεται στη Βασική Ένταση σε περίπτωση που το έργο καλύπτει μια από τις πιο κάτω ειδικές πρόνοιες:

Επιχείρηση

Το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία³⁹ μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων μεταξύ τους επιχειρήσεων και πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν επωμίζεται ποσοστό μεγαλύτερο από το 70% των επιλέξιμων δαπανών του έργου,
- το έργο περιλαμβάνει συνεργασία με τουλάχιστον μια ΜΜΕ ή διεξάγεται σε δύο, τουλάχιστον, διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΕ.

Το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία μεταξύ μίας επιχείρησης και ενός ερευνητικού φορέα, εφόσον ο ερευνητικός φορέας επωμίζεται τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών του έργου και έχει το δικαίωμα δημοσίευσης των αποτελεσμάτων του έργου, στο βαθμό που αυτά απορρέουν από έρευνα διεξαχθείσα από τον εν λόγω φορέα.

Στην περίπτωση βιομηχανικής έρευνας, τα αποτελέσματα του έργου τυγχάνουν ευρείας διάδοσης μέσω τεχνικών και επιστημονικών διαλέξεων ή μέσω της δημοσίευσής τους σε επιστημονικά και τεχνικά περιοδικά ή διατίθενται σε αρχεία αποθήκευσης και ελεύθερη πρόσβαση (βάσεις δεδομένων, οι οποίες προσφέρουν σε όλους πρόσβαση σε ανεπεξέργαστα ερευνητικά δεδομένα), ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

+15%

Σημειώνεται ότι για έργα ή τμήματα έργων Βιομηχανικής Έρευνας η μέγιστη Ένταση Ενίσχυσης που μπορεί να λάβει ένας δικαιούχος (κατ. Α.2, Β.1, Β.2, Β.3, Β4 και Γ.2) **δεν μπορεί να ξεπερνά το 80%**.

³⁸ Το ποσοστό ισχύει δεδομένου ότι η χρηματοδότηση δεν αφορά οικονομικές δραστηριότητες για τον εν λόγω φορέα (π.χ. μίσθωση υποδομών, παροχή υπηρεσιών σε επιχειρήσεις, πραγματοποίηση έρευνας βάσει συμβάσεων). Σε περίπτωση που η χρηματοδότηση αφορά οικονομικές δραστηριότητες, ο φορέας θα αντιμετωπίζεται σχετικά με το ποσοστό της έντασης ενίσχυσης ως Επιχείρηση.

³⁹ Για τους σκοπούς υπολογισμού της Έντασης Ενίσχυσης, η υπεργολαβία δεν θεωρείται πραγματική συνεργασία.

Κατοχύρωση Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Η Ένταση Ενίσχυσης για την κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας συνοψίζεται στον Πίνακα 21.3.

Πίνακας 21.3. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΤΑΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	
Μικρή και Μεσαία Επιχείρηση	Ερευνητικός Φορέας / Δημόσιος Κοινωφελής Οργανισμός (Α1 και Γ1)

Η Ένταση της Ενίσχυσης θα εξαρτάται από τις δραστηριότητες έρευνας που οδήγησαν για πρώτη φορά στα εν λόγω δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (δηλ. Βασική Έρευνα, Βιομηχανική Έρευνα, Πειραματική Ανάπτυξη)

100%³⁸

Οι Μεγάλες Επιχειρήσεις (κατ. Β.3) εξαιρούνται από τους δικαιούχους αυτής της κατηγορίας ενισχύσεων.

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Καινοτομίας και Υπηρεσίες Στήριξης Καινοτομίας

Η Ένταση Ενίσχυσης για την αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών καινοτομίας και υπηρεσιών στήριξης καινοτομίας συνοψίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 21.4. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΤΑΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	
Μικρή και Μεσαία Επιχείρηση	Ερευνητικός Φορέας / Δημόσιος Κοινωφελής Οργανισμός (Α1 και Γ1)

75%

100%³⁸

Οι Μεγάλες Επιχειρήσεις (κατ. Β.3) εξαιρούνται από τους δικαιούχους αυτής της κατηγορίας ενισχύσεων.

Ένταση Ενίσχυσης για Χορηγίες Ήσσονος Σημασίας (De Minimis)

Η Ένταση Ενίσχυσης για τις χορηγίες Ήσσονος Σημασίας (De Minimis) μπορεί να ανέλθει μέχρι το 100% των επιλέξιμων δαπανών του έργου.

Σημειώνεται ότι για τις εν λόγω ενισχύσεις θα τηρηθεί το πεδίο εφαρμογής του κανόνα Ενίσχυσης Ήσσονος Σημασίας (εξαιρούνται οι προβληματικές επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας κα).

Η μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου εξασφαλίζεται με την τήρηση της διαδικασίας που προβλέπουν οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2007 (Κ.Δ.Π. 297/2007) όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης από την Αρμόδια Αρχή.

21.4. Γενικοί Κανόνες και Όροι Χρηματοδότησης

Οι πιο κάτω όροι και περιορισμοί είναι γενικοί και αφορούν στο σύνολο των έργων της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, εκτός και αν καθορίζεται διαφορετικά στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

Δικαιούχοι Χρηματοδότησης: χρηματοδότηση δικαιούνται όλοι οι φορείς που συμμετέχουν σε πρόταση έργου, ανεξάρτητα από το ρόλο τους.

Κατανομή Χρηματοδότησης: η κατανομή της χρηματοδότησης συμφωνείται ανάμεσα στους συμμετέχοντες φορείς, αφού ληφθούν υπόψη οι σχετικοί κανόνες και περιορισμοί.

Ύψος Δαπανών: το ύψος των επί μέρους δαπανών καθορίζεται στις Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων, υπό μορφή ανώτατου ποσοστού επί του συνόλου του προϋπολογισμού του έργου ή της χρηματοδότησης του ΙΠΕ.

Φορείς / Πρόσωπα Εξωτερικού: το ποσοστό της χρηματοδότησης που προορίζεται για το σύνολο των φορέων και προσώπων εκτός Κύπρου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της χρηματοδότησης του ΙΠΕ και δεν μπορεί να αφορά δαπάνες «Εξοπλισμού», «Αγορά Υπηρεσιών» και «Εξοδα Διάχυσης». Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις του εξωτερικού δεν δικαιούνται χρηματοδότηση από το ΙΠΕ.

Αγορά Υπηρεσιών: οι δαπάνες για αγορά υπηρεσιών θεωρούνται επιλέξιμες μόνο μέχρι το 10% του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου και περιλαμβάνονται, κατά προτίμηση, στον προϋπολογισμό του Ανάδοχου Φορέα.

Δαπάνες ΙΕ: οι ΙΕ δικαιούνται δαπάνες μόνο από τις κατηγορίες «Αμοιβές» και «Μετακινήσεις» με μέγιστο ποσό τις 10.000 Ευρώ.

Δαπάνες για Συντονισμό και Διαχείριση Έργου: οι δαπάνες για το συντονισμό και τη διαχείριση⁴⁰ του έργου δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 5% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.

Έναρξη Εργασιών: εάν μια πρόταση έργου υποβληθεί μετά την έναρξη των εργασιών του ερευνητικού έργου οι δικαιούχοι δε δικαιούνται κρατική ενίσχυση για τις δραστηριότητες των οποίων οι εργασίες έχουν ήδη ξεκινήσει.

Σημειώνεται ότι, αποκλείεται ρητά η καταβολή μεμονωμένης ενίσχυσης υπέρ επιχείρησης που αποτελεί αντικείμενο εκκρεμούσας διαταγής ανάκτησης μετά από προηγούμενη απόφαση της ΕΕ με την οποία ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

21.5. Καταβολή Χρηματοδότησης

Ο τρόπος καταβολής της χρηματοδότησης του ΙΠΕ καθορίζεται στις Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων και μπορεί να διαφέρει για κάθε επιμέρους Πρόγραμμα / Δράση. Γενικά, στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 θα ακολουθούνται οι παρακάτω δύο βασικές μέθοδοι καταβολής της χρηματοδότησης:

Χρηματοδότηση σε Δόσεις

Η χρηματοδότηση σε δόσεις αποτελεί το συνηθέστερο τρόπο καταβολής της χορηγίας του ΙΠΕ και συμβαδίζει με τα προβλεπόμενα στάδια, τη διάρκεια και το ύψος της χρηματοδότησης του έργου. Κατά κανόνα, θα καταβάλλονται τρεις δόσεις ανεξάρτητα από τη χρονική διάρκεια του έργου ως ακολούθως:

- Προκαταβολή: 35% με την υπογραφή του Συμβολαίου Διεκπεραίωσης Ερευνητικού Έργου
- Ενδιάμεση Δόση: 45% με την υποβολή και αποδοχή της ενδιάμεσης έκθεσης από το ΙΠΕ, και
- Τελική Δόση: υπόλοιπο επιλέξιμων δαπανών με την υποβολή και αποδοχή της τελικής έκθεσης.

Η πιο πάνω κατανομή μπορεί να διαφοροποιηθεί ανάλογα με τους στόχους κάθε Προγράμματος / Δράσης ή την οικονομική αξιοπιστία κάθε δικαιούχου. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις συμμετοχής κυπριακού φορέα σε διεθνές έργο ή δίκτυο (π.χ. Διακρατικές Συνεργασίες, ESF, ERANET κοκ), η καταβολή της χρηματοδότησης γίνεται ανάλογα με τους κανόνες που τυχόν θα υιοθετηθούν στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας.

Χρηματοδότηση Εφάπαξ

Η Χρηματοδότηση Εφάπαξ καταβάλλεται σε μία δόση για την κάλυψη δαπανών που έχουν ήδη υλοποιηθεί για διεκπεραίωση ή και συντονισμό δραστηριότητας έρευνας και καινοτομίας, βράβευση φορέων ή προσώπων που συμμετείχαν με επιτυχία σε σχετικό διαγωνισμό και ως συμπληρωματική χορηγία που παραχωρείται υπό μορφή κινήτρου / επιβράβευσης για τη συμμετοχή σε πρόγραμμα.

40 Οι δραστηριότητες συντονισμού και διαχείρισης περιγράφονται στη Δέσμη Εργασίας 1 της πρότασης έργου.

22. ΥΠΟΒΟΛΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΕΠΙΛΟΓΗ

Η συνολική διαδικασία που θα ακολουθείται, στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, από την υποβολή μιας πρότασης μέχρι την υπογραφή συμβολαίου έργου θα περιλαμβάνει, κατά κανόνα, τα πιο κάτω πέντε βασικά στάδια:

- Υποβολή
- Αξιολόγηση
- Διαπραγμάτευση
- Τελική Απόφαση
- Υπογραφή Συμβολαίου.

22.1. Υποβολή Πρότασης

Αριθμός Πρωτοκόλλου

Κάθε πρόταση έργου που υποβάλλεται στο ΙΠΕ λαμβάνει Αριθμό Πρωτοκόλλου (ΑΠ). Ο ΑΠ προσδιορίζει την Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων στο πλαίσιο της οποίας κατατέθηκε μια πρόταση, όπως επίσης και τη σειρά υποβολής της.

Ο ΑΠ είναι μοναδικός και χρησιμοποιείται στη συνέχεια από το ΙΠΕ για την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και την αλληλογραφία με τον ΑΦ.

Έντυπα Υποβολής

Για την υποβολή πρότασης έργου θα χρησιμοποιούνται απαραίτητα τα ειδικά «Έντυπα ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010», που προβλέπονται για κάθε Πρόγραμμα / Δράση.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν τα έντυπα υποβολής πρότασης σε ηλεκτρονική μορφή από τον ιστοχώρο του ΙΠΕ (www.research.org.cy).

Διαδικασία Υποβολής

Η υποβολή πρότασης έργου / αίτησης, στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, γίνεται μετά την ανακοίνωση από το ΙΠΕ Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων για συγκεκριμένο Πρόγραμμα / Δράση. Μέσα από την Πρόσκληση καλούνται οι ενδιαφερόμενοι δικαιούχοι να υποβάλουν προτάσεις έργων και παρουσιάζονται όλες οι λεπτομέρειες που αφορούν στη διαδικασία υποβολής. Γενικά, θα ακολουθείται μία από τις πιο κάτω διαδικασίες:

«Διά Χειρός» Υποβολή: Η διαδικασία αυτή προβλέπει την κατάθεση στα γραφεία του ΙΠΕ ή την ταχυδρομική αποστολή του απαιτούμενου αριθμού αντιγράφων, καθώς επίσης και ψηφιακού δίσκου που να περιλαμβάνει τα σχετικά αρχεία σε ηλεκτρονική μορφή.

«Ηλεκτρονική» Υποβολή: Η ηλεκτρονική υποβολή πρότασης μπορεί να γίνεται με τη χρήση ηλεκτρονικού συστήματος υποβολής προτάσεων, μέσω του διαδικτύου και του ιστοχώρου του Ιδρύματος. Με βάση τη διαδικασία αυτή, το σύνολο της πρότασης υποβάλλεται ηλεκτρονικά και δεν απαιτείται η κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου.

Χρόνος Υποβολής

Σε σχέση με το χρόνο υποβολής των προτάσεων της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 ισχύουν τα ακόλουθα:

- οι προτάσεις έργων υποβάλλονται, κατά κανόνα **μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα** που ορίζεται στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων,
- μετά από την προκαθορισμένη ημερομηνία και ώρα, η κατάθεση πρότασης θεωρείται εκπρόθεσμη και αμέσως αποκλείεται από την υπόλοιπη διαδικασία,
- προτάσεις έργων που θα υποβληθούν ταχυδρομικά θα πρέπει να έχουν φθάσει στη θυρίδα του ΙΠΕ μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα και δε θα λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία αποστολής που εμφανίζεται στην ταχυδρομική σφραγίδα,
- καμία αλλαγή ή προσθήκη δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή μετά την υποβολή της πρότασης έργου,
- εκτός σημαντικού έκτακτου γεγονότος οι καταληκτικές ημερομηνίες δεν αλλάζουν, ούτε δίνεται παράταση για την υποβολή προτάσεων, και
- σε ειδικές περιπτώσεις είναι δυνατό να καθορισθούν **ενδιάμεσες ημερομηνίες συλλογής προτάσεων**.

22.2. Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των προτάσεων περιλαμβάνει, κατά κανόνα, δύο βασικά στάδια ως ακολούθως:

Προκαταρκτικός Έλεγχος

Στο στάδιο του Προκαταρκτικού Ελέγχου των προτάσεων της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 το ΙΠΕ εξετάζει κατά πόσο ικανοποιούνται τα ακόλουθα κριτήρια:

Κριτήρια Προκαταρκτικού Ελέγχου ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΕΡΜΗΝΕΙΑ
1.	Εγκυρότητα Υποβολής	Ελέγχεται κατά πόσο η πρόταση: (α) υποβάλλεται εμπρόθεσμα και σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία υποβολής, και (β) περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα έντυπα, συνοδευτικά έγγραφα και ψηφιακούς δίσκους που απαιτούνται.
2.	Έντυπα	Ελέγχεται κατά πόσο χρησιμοποιούνται τα προβλεπόμενα έντυπα και τηρούνται οι πρόνοιες σε σχέση με την έκταση και μορφοποίηση του κειμένου.
3.	Γλώσσα	Ελέγχεται κατά πόσο η πρόταση υποβλήθηκε σε γλώσσα που επιτρεπόταν με βάση την Πρόσκληση.
4.	Δίκτυο Συνεργασίας	Ελέγχεται κατά πόσο καλύπτονται οι ελάχιστες απαιτήσεις σε σχέση με το Δίκτυο Συνεργασίας, σε ό,τι αφορά στη συμμετοχή προσώπων και φορέων.
5.	Διάρκεια	Ελέγχεται εάν η διάρκεια έργου είναι εντός των προβλεπόμενων ορίων.
6.	Προϋπολογισμός	Ελέγχεται κατά πόσο ο αιτούμενος προϋπολογισμός δεν ξεπερνά το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης.
7.	Συμβατότητα	Ελέγχεται κατά πόσο το αντικείμενο της πρότασης αφορά σε έργο έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης ή καινοτομίας σύμφωνα με τους στόχους της Πρόσκλησης και του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα 2007-2013».
8.	Κανονισμοί-Νομοθεσία	Ελέγχεται κατά πόσο οι Δικαιούχοι δεσμεύονται για την τήρηση της εθνικής νομοθεσίας και των κοινοτικών κανονισμών για το περιβάλλον, την ισότητα των δύο φύλων, τη μη διάκριση, την απασχόληση και την πληροφόρηση / δημοσιότητα.
9.	Πεδίο Εφαρμογής	Ελέγχεται κατά πόσο η πρόταση αφορά σε έργο που θα εκτελεστεί μέσα στα όρια ή για το άμεσο όφελος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι προτάσεις έργων που ικανοποιούν όλα τα Προαπαιτούμενα Κριτήρια προωθούνται για τελική αξιολόγηση.

Κριτές

Για την αξιολόγηση των προτάσεων έργων που υποβάλλονται στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 αξιοποιούνται επιστήμονες / εμπειρογνώμονες των οποίων το επιστημονικό αντικείμενο, η εμπειρία και η εξειδίκευση συνάδουν με το περιεχόμενο κάθε πρότασης. Οι κριτές μπορούν να προέρχονται από οποιαδήποτε χώρα στον κόσμο.

Η σύνθεση και ο αριθμός των κριτών καθορίζεται από το ΙΠΕ ανάλογα με το αντικείμενο και τη φύση της πρότασης, καθώς επίσης τους στόχους, τον προϋπολογισμό και τον αριθμό των προτάσεων κάθε Προγράμματος / Δράσης. Σε κάθε περίπτωση, θα ακολουθείται η ίδια διαδικασία για όλες τις προτάσεις μιας Πρόσκλησης. Κάθε πρόταση αξιολογείται από τουλάχιστον δύο κριτές.

Σημειώνεται ότι, στα έντυπα υποβολής πρότασης δίνεται η δυνατότητα στο Συντονιστή της πρότασης να εισηγηθεί τις ειδικότητες των κριτών, όπως επίσης και τον αποκλεισμό συγκεκριμένων προσώπων / φορέων από τη διαδικασία αξιολόγησης της πρότασής του.

Μέθοδοι Αξιολόγησης

Για την αξιολόγηση των προτάσεων έργων το ΙΠΕ θα χρησιμοποιεί, κατά κανόνα, μία τις πιο κάτω μεθόδους αξιολόγησης:

Μέθοδος Ι: Αξιολόγηση από Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης (ΕΕΑ)

Στη μέθοδο αυτή, η πρόταση έργου αξιολογείται από Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης (ΕΕΑ), η οποία συνέρχεται σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Σε πρώτη φάση, κάθε μέλος της ΕΕΑ μελετά την πρόταση ανεξάρτητα από τα άλλα μέλη της Επιτροπής και συμπληρώνει ατομικό δελτίο αξιολόγησης.

Στη συνέχεια, η ΕΕΑ συνεδριάζει και τα μέλη της αφού συζητήσουν το περιεχόμενο της πρότασης και κάθε ένα κριτήριο αξιολόγησης, καταλήγουν σε κοινή βαθμολογία και αντίστοιχα σχόλια.

Στην περίπτωση που υπάρξει διαφωνία απόψεων ανάμεσα στα μέλη της ΕΕΑ, τότε θα επικρατεί η άποψη της πλειοψηφίας των μελών.

Στην περίπτωση διαφωνίας σε ΕΕΑ που απαρτίζεται από δύο μόνο μέλη, τότε θα καλείται τρίτος κριτής, ο οποίος θα αξιολογεί την πρόταση έργου και θα συμπληρώνει ατομικό δελτίο αξιολόγησης. Η τελική βαθμολογία στην περίπτωση αυτή θα ισοδυναμεί με το μέσο όρο των δύο πλησιέστερων ατομικών βαθμολογιών.

Το ΙΠΕ διατηρεί το δικαίωμα, όταν κριθεί αναγκαίο, να ζητήσει από τον Ανάδοχο Φορέα τη διά ζώσης παρουσίαση της πρότασης έργου στους κριτές. Η παρουσίαση θα γίνεται είτε σε χώρο που θα καθορίζει το ΙΠΕ, είτε στις εγκαταστάσεις του ΑΦ, εάν κριθεί αναγκαία η επί τόπου επίσκεψη των κριτών.

Σημειώνεται ότι, όπου κριθεί αναγκαίο, στις εργασίες της ΕΕΑ είναι δυνατή η συμμετοχή εκπροσώπου του ΙΠΕ.

Μέθοδος ΙΙ: Αξιολόγηση από Ανεξάρτητους Κριτές

Η διαδικασία αυτή ακολουθείται όταν δεν είναι δυνατή η συνύπαρξη των κριτών στον ίδιο χώρο.

Η πρόταση αξιολογείται από δύο κριτές και η τελική της βαθμολογία ορίζεται ως ο μέσος όρος της βαθμολογίας τους. Στην περίπτωση που οι βαθμολογίες τους έχουν διαφορά μεγαλύτερη από 2,00/10,00, τότε η πρόταση θα αξιολογείται και από τρίτο κριτή και η τελική βαθμολογία θα προκύπτει από το μέσο όρο των δύο πλησιέστερων βαθμολογιών.

Κριτήρια Αξιολόγησης

Για την αξιολόγηση των προτάσεων χρησιμοποιούνται τα πιο κάτω τέσσερα γενικά κριτήρια στα οποία οι κριτές δίνουν αιτιολογημένο βαθμό με βάση τον οποίο καθορίζεται η σειρά κατάταξης μιας πρότασης στον Πίνακα Αποτελεσμάτων.

- I. Συμβατότητα της Πρότασης με τους Στόχους της Πρόσκλησης
- II. Επιστημονική / Τεχνολογική Ποιότητα
- III. Προστιθέμενη Αξία και Όφελος
- IV. Πληρότητα, Ποιότητα και Ικανότητα του Δικτύου Συνεργασίας

Τα κριτήρια αυτά διαφοροποιούνται σε κάθε Πρόσκληση, έτσι ώστε να εκφράζουν τη φιλοσοφία και τους επιδιωκόμενους στόχους κάθε Προγράμματος και Δράσης. Η διαφοροποίηση αφορά, τόσο στην ερμηνεία, ανάλυση και εξειδίκευση κάθε κριτηρίου, όσο και στη βαρύτητά του στο σύνολο της βαθμολογίας.

Επιπρόσθετα, ζητείται η γνώμη (χωρίς βαθμό) των κριτών, σε σχέση με την:

- ένταξη της πρότασης στην κατάλληλη Θεματική Ενότητα,
- επάρκεια του προϋπολογισμού,
- ανάγκη βιοηθικής αξιολόγησης της πρότασης, και
- ύπαρξη αρνητικών επιπτώσεων ή/και κινδύνων στο περιβάλλον από τις προτεινόμενες δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα / προϊόντα του έργου.

Εμπιστευτικότητα

Η όλη διαδικασία αξιολόγησης είναι εμπιστευτική. Τόσο το περιεχόμενο των προτάσεων, όσο και η ταυτότητα των κριτών που αξιολόγησαν κάθε πρόταση δεν κοινοποιούνται από το ΙΠΕ.

Παράλληλα, οι κριτές δεσμεύονται με ενυπόγραφη «Δήλωση Εμπιστευτικότητας» με την οποία αναλαμβάνουν την υποχρέωση τήρησης αυστηρής εμπιστευτικότητας αναφορικά με όλα τα δεδομένα, πληροφορίες, έγγραφα ή οποιαδήποτε άλλα στοιχεία έλθουν εις γνώση τους κατά την αξιολόγηση της πρότασης έργου.

Βαθμολογία

Προς ενιαία αντιμετώπιση όλων των προτάσεων δίνεται ο πιο κάτω πίνακας αντιστοιχίας βαθμολογίας:

ΒΑΘΜΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ
< 5,00	Μη ικανοποιητική
5,00 – 5,99	Μέτρια
6,00 – 7,99	Καλή
8,00 – 8,99	Πολύ Καλή
9,00 – 10,00	Εξαιρετική - Άριστη

Επιλέξιμη Πρόταση

Μια πρόταση θεωρείται επιλέξιμη για χρηματοδότηση εφόσον λάβει τουλάχιστον το 50% της βαθμολογίας σε κάθε ένα από τα τέσσερα βασικά κριτήρια που αναφέρονται πιο πάνω και συνολική βαθμολογία πέραν του 8,00/10,00.

22.3. Αποτελέσματα

Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων

Τα αποτελέσματα του Προκαταρκτικού Ελέγχου και της Επιστημονικής Αξιολόγησης, δημοσιεύονται στον ιστοχώρο του ΙΠΕ μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Ο Πίνακας Αποτελεσμάτων παρουσιάζει την κατάταξη όλων των προτάσεων έργων και τις βαθμολογίες ανώνυμα και με βάση τον Αριθμό Πρωτοκόλλου.

Στο πλαίσιο των διαδικασιών πλήρους διαφάνειας που ακολουθεί το ΙΠΕ, τα δελτία αξιολόγησης με τα αναλυτικά σχόλια και τις επιμέρους βαθμολογίες κοινοποιούνται στους δικαιούχους γραπτώς.

Ενστάσεις

Ανάδοχος Φορέας πρότασης έργου που απορρίφθηκε έχει το δικαίωμα να υποβάλει γραπτή ένσταση. Η ένσταση πρέπει να φθάσει στα γραφεία του ΙΠΕ μέσα σε 20 μέρες από την ημερομηνία παραλαβής της επιστολής του ΙΠΕ που αφορά στην ενημέρωση του ΑΦ για τα αποτελέσματα.

Η ένσταση αποστέλλεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή ή παραδίδεται δια χειρός στο αρχείο του ΙΠΕ και πρέπει να υποβάλλεται στο σχετικό έντυπο που βρίσκεται αναρτημένο στον ιστοχώρο του Ιδρύματος.

Η Ένσταση μπορεί να αφορά:

- (α) στο λανθασμένο αποκλεισμό μίας πρότασης κατά τον προκαταρκτικό έλεγχο ή
- (β) στη λανθασμένη σύνθεση της Επιστημονικής Επιτροπής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) που αξιολόγησε την πρόταση.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από τριμελή Επιτροπή Ενστάσεων που ορίζεται για το σκοπό αυτό από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΠΕ.

Η Επιτροπή Ενστάσεων εξετάζει, κατά περίπτωση:

- (α) το περιεχόμενο της πρότασης σε σχέση με τους λόγους που αναφέρονται στο Δελτίο Προκαταρκτικού Ελέγχου ότι αποτέλεσαν την αιτία μη προώθησής της για επιστημονική αξιολόγηση.

Εάν διαπιστώσει ότι έγινε οποιαδήποτε παράλειψη ή λάθος κατά τον Προκαταρκτικό Έλεγχο τότε εισηγείται την προώθηση της πρότασης για αξιολόγηση από ΕΕΑ.

- (β) τη σύνθεση της ΕΕΑ.

Εάν διαπιστώσει ότι έγινε οποιαδήποτε παράλειψη ή λάθος κατά την επιλογή των μελών της ΕΕΑ τότε εισηγείται την προώθηση της πρότασης για επανααξιολόγηση από άλλη κατάλληλη ΕΕΑ.

Η Επιτροπή Ενστάσεων δεν εξετάζει το περιεχόμενο της κρίσης της ΕΕΑ.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται γραπτώς για το αποτέλεσμα της ένστασής τους.

22.4. Διαπραγμάτευση

Κλήση για Διαπραγμάτευση

Μετά το πέρας της επιστημονικής αξιολόγησης και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, το ΙΠΕ θα καλεί τους ΣΕ των επιλέξιμων προτάσεων έργων για διαπραγμάτευση, με βάση τη σειρά προτεραιότητας που καθορίζεται στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων και το διαθέσιμο προϋπολογισμό.

Για τον καθορισμό της σειράς προτεραιότητας λαμβάνεται υπόψη η επιδίωξη του ΙΠΕ για:

- τη χρηματοδότηση των έργων με την υψηλότερη βαθμολογία,
- τη διασπορά των έργων με την κάλυψη όλων των θεματικών ενοτήτων, και
- την υποστήριξη της συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Στην περίπτωση κατά την οποία μετά την αρχική φάση της διαπραγμάτευσης εξοικονομηθεί ικανοποιητικός προϋπολογισμός, τότε καλούνται σε Β΄ Φάση οι επιλαχούσες προτάσεις με σειρά βαθμολογίας.

Διευκρινίζεται ότι, η κλήση για διαπραγμάτευση δεν συνεπάγεται απαραίτητα και δέσμευση του ΙΠΕ για χρηματοδότηση του έργου. Για να τύχει χρηματοδότησης ένα έργο πρέπει απαραίτητα να έχει επέλθει συμφωνία σε όλα τα θέματα της διαπραγμάτευσης.

Διαδικασία Διαπραγμάτευσης

Μετά την κλήση για διαπραγμάτευση ο ΣΕ καλείται να υποβάλει στο ΙΠΕ, σε εύλογο χρονικό διάστημα, συμπληρωματικά στοιχεία, δικαιολογητικά και έγγραφα.

Κατά τη συνάντηση διαπραγμάτευσης του ΣΕ με τα αρμόδια στελέχη του ΙΠΕ ελέγχονται τα πιο κάτω:

Δικαιούχοι: Ελέγχεται κατά πόσο οι συμμετέχοντες στο έργο καλύπτουν τις απαιτήσεις της Πρόσκλησης. Προς τούτο ζητούνται και ελέγχονται πρόσθετα στοιχεία τεκμηρίωσης της εγκυρότητας συμμετοχής των δικαιούχων και των συνεργατών τους ανάλογα με την κατηγορία κάθε φορέα, όπως καταστατικό ίδρυσης και λειτουργίας, εγγραφή στον Έφορο Εταιρειών και Παραληπτών, ισολογισμοί τριών τελευταίων ετών, βεβαιώσεις για αριθμό εργαζομένων κοκ.

Προϋπολογισμός: Ελέγχεται κατά πόσο (α) η αιτούμενη ένταση ενίσχυσης για κάθε φορέα είναι συμβατή με τα όρια που καθορίζονται στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 και (β) οι δαπάνες που προβλέπονται είναι επιλέξιμες.

Μεθοδολογία: Ελέγχεται κατά πόσο όλες οι μεθοδολογικές τροποποιήσεις που τυχόν εισηγήθηκε η ΕΕΑ έχουν ενσωματωθεί στο κείμενο της μεθοδολογίας.

Συμφωνητικό: Ελέγχεται κατά πόσο έχει ετοιμαστεί, υπογραφεί και υποβληθεί το Συμφωνητικό Δικτύου Συνεργασίας.

Εγκρίσεις: Ελέγχεται κατά πόσο έχουν υποβληθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις / άδειες που απαιτούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία και σχετίζονται με το αντικείμενο του έργου (βλ. Κεφ. 25).

Διακοπή Διαπραγμάτευσης

Η διαδικασία διαπραγμάτευσης μπορεί να διακοπεί εφόσον διαπιστωθεί ότι:

- οι συμμετέχοντες δεν εντάσσονται στην κατηγορία δικαιούχων της Πρόσκλησης ή δεν έχουν το δικαίωμα υποβολής / συμμετοχής στην πρόταση,
- δεν είναι δυνατό να επέλθει συμφωνία στα θέματα μεθοδολογίας και προϋπολογισμού,
- δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η υπογραφή του Συμφωνητικού από όλους τους φορείς του Δικτύου ή/και απαραίτητη για την υλοποίηση του έργου έγκριση / άδεια,
- ο ΣΕ δεν μπορεί, για οποιοδήποτε λόγο, να συμμετέχει στην υλοποίηση του έργου, και
- άλλα μέλη της ερευνητικής ομάδας ή φορείς του δικτύου συνεργασίας που είχαν συμπεριληφθεί με σημαντικό ρόλο στην πρόταση δεν μπορούν να συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου.

Διευκρινίζεται ότι, στην περίπτωση που διαπιστωθεί παρέκκλιση διάταξης που καθορίζει περιορισμό στον αριθμό των προτάσεων που κάποιος φορέας ή πρόσωπο δικαιούται να υποβάλει ή συμμετάσχει, τότε το ΙΠΕ θα:

- θεωρεί μη έγκυρη την υποβολή της πρότασης στις περιπτώσεις όπου η παρέκκλιση αφορά στη συμμετοχή ενός εκ των Συντονιστή Έργου και Ανάδοχου Φορέα, και
- θεωρεί έγκυρη την πρόταση με μικρότερο αριθμό πρωτοκόλλου.

22.5. Τελική Απόφαση - Υπογραφή Συμβολαίων

Η τελική απόφαση για τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν γίνεται με βάση τα αποτελέσματα της Διαπραγμάτευσης.

Σημειώνεται όμως, ότι είτε κατά το στάδιο της Διαπραγμάτευσης είτε και αργότερα, το ΙΠΕ μπορεί να τροποποιήσει την απόφασή του για χρηματοδότηση ενός έργου εάν διαπιστωθεί ότι :

- το σύνολο ή τμήμα του έργου έχει τύχει στο παρελθόν ή τυγχάνει παράλληλης χρηματοδότησης από άλλη πηγή ή
- περιέχει οποιοδήποτε στοιχείο που προέκυψε από παράνομη ή αντιδεοντολογική ενέργεια οποιουδήποτε.

Στο πλαίσιο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 όλες οι αποφάσεις για χρηματοδότηση, οι οποίες αφορούν κρατική ενίσχυση, θα ληφθούν μέχρι τις 31/12/2013.

Για κάθε έργο που επιλέγεται για χρηματοδότηση υπογράφεται Συμβόλαιο Έργου. Το Συμβόλαιο υπογράφουν εκπρόσωποι του ΙΠΕ και του Ανάδοχου Φορέα, καθώς επίσης και ο Συντονιστής Έργου.

Το ΙΠΕ έχει το δικαίωμα να ακυρώσει το Συμβόλαιο Έργου, εάν ο εκπρόσωπος του Ανάδοχου Φορέα ή ο Συντονιστής Έργου δεν προσέλθουν να το υπογράψουν εντός ενός μηνός από την ημερομηνία κλήσης τους για υπογραφή.

23. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

23.1. Διαχείριση Έργων

Η διαχείριση του έργου γίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες της «Εγκυκλίου Διαχείρισης Έργων ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010», η οποία ενσωματώνεται στο Συμβόλαιο Έργου.

Για τα έργα που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ, θα εφαρμόζονται επιπρόσθετα οι κανονισμοί που ορίζει η Διαχειριστική Αρχή.

Το ΙΠΕ έχει το δικαίωμα να ενεργεί κατά τρόπο που να εξασφαλίζει την ομαλή υλοποίηση των έργων που χρηματοδοτεί, μέσω ουσιαστικών ελέγχων και, σε περίπτωση εντοπισμού ατασθαλιών ή παρεκκλίσεων, μέσω της επιβολής αποτρεπτικών κυρώσεων.

Οι βασικές πρόνοιες της Εγκυκλίου είναι:

Νομική Ευθύνη

Υπόχρεοι και νομικά υπεύθυνοι έναντι του ΙΠΕ για τη διαχείριση και υλοποίηση του έργου είναι ο ΑΦ και ΣΕ.

Τήρηση και Υποβολή Αρχείων

Ο ΑΦ και ο ΣΕ έχουν την υποχρέωση διατήρησης αρχείου συναλλαγών και δραστηριοτήτων που αφορούν στο έργο και υποβολής οποιωνδήποτε στοιχείων ζητηθούν από το ΙΠΕ, κατά τη διάρκεια και μέχρι δύο χρόνια μετά την ολοκλήρωση του έργου.

Για τα έργα που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ, ο ΑΦ έχει την υποχρέωση να τηρεί όλα τα στοιχεία και δικαιολογητικά που αφορούν στην πορεία υλοποίησης του έργου (όπως εκθέσεις προόδου του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, στοιχεία για τους δείκτες του Έργου, απαιτούμενες άδειες κοκ) που αφορούν στην υλοποίηση του Έργου σε ξεχωριστό Φάκελο Έργου, τον οποίο υποχρεούται να διατηρεί τουλάχιστον για τρία χρόνια μετά το κλείσιμο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 90 του Γενικού Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006.

Διαφοροποιήσεις Έργου

Ο ΣΕ μπορεί να προχωρήσει, από μόνος του, στην τροποποίηση μέρους του έργου κατά τη διάρκεια της υλοποίησής του, εφόσον αυτή προβλέπεται από την Εγκύκλιο Διαχείρισης Ερευνητικών Έργων ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, αφότου όμως ειδοποιήσει το ΙΠΕ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Στην περίπτωση που επιθυμεί τροποποιήσεις που δεν προβλέπονται από την Εγκύκλιο, ο ΣΕ πρέπει να υποβάλει σχετικό αίτημα προς το ΙΠΕ στα πλαίσια των Εξαμηνιαίων Εκθέσεων Προόδου ή της Ενδιάμεσης Έκθεσης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Οι τροποποιήσεις μπορούν γενικά να αφορούν στη σύνθεση της ερευνητικής ομάδας, τις εργασίες υλοποίησης του έργου, τις δαπάνες του προϋπολογισμού και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου.

Παράταση στη διάρκεια υλοποίησης του Έργου μπορεί να δοθεί μία φορά και μπορεί να αφορά μόνο στην καταληκτική ημερομηνία Λήξης της Υλοποίησης και κατά συνέπεια την ημερομηνία υποβολής της Τελικής Έκθεσης. Η μέγιστη δυνατή παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες. Σημειώνεται ότι δεν θα εξετάζονται από το ΙΠΕ αιτήματα για παράταση υποβολής οποιασδήποτε εξαμηνιαίας ή της ενδιάμεσης έκθεσης. Ο ΣΕ οφείλει να ενημερώνει το ΙΠΕ για τη μέχρι τη δεδομένη χρονική στιγμή πρόοδο του έργου χωρίς καθυστέρηση.

Οικονομική Διαχείριση Έργου

Για την οικονομική διαχείριση των έργων ισχύουν τα ακόλουθα:

- Το μερίδιο της επιχορήγησης που αναλογεί στους ΣΦ ενός ερευνητικού έργου μεταβιβάζεται από τον ΑΦ προς το ΣΦ.
- Ο κάθε ΣΦ έχει την ευθύνη της διαχείρισης της χορηγίας καθώς και την ευθύνη να προσκομίσει στο ΣΕ τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που αφορούν στο σύνολο των δαπανών που αναλαμβάνει.
- Οι αμοιβές θα πιστοποιούνται με αντίγραφο της κατάστασης πληρωμών αμοιβής από το οικείο λογιστήριο.
- Επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες που παρουσιάζουν άμεση συσχέτιση με το έργο και έχουν συμπεριληφθεί στον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό.
- Για έργα που τυγχάνουν συγχρηματοδότησης από το ΕΤΠΑ, οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο εάν έχουν καταβληθεί μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής και έγκρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2007 και 31ης Δεκεμβρίου 2015.
- Μη επιλέξιμες δαπάνες αποτελούν, μεταξύ άλλων, και οι έμμεσοι φόροι οι οποίοι είναι επιστρεπτέοι στο Φορέα από τις αρμόδιες αρχές (δεν αποτελούν δηλαδή πραγματικό κόστος στο Φορέα), συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ (εξαιρούνται το ΦΠΑ για φορείς που με βάση τη νομοθεσία δεν είναι υποχρεωμένοι να είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ΦΠΑ και οι φόροι αεροδρομίων). Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος μόνο στις περιπτώσεις όπου ο δικαιούχος δεν έχει υποχρέωση, ούτε δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο ΦΠΑ και δεν μπορεί να ανακτήσει τον ΦΠΑ επί των εισροών που αφορούν το συγχρηματοδοτούμενο έργο, όπως αναφέρεται και στο άρθρο 7 του Γενικού Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006.
- Όλες οι δαπάνες του έργου θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου και να συμπεριλαμβάνονται στην Τελική Έκθεση.

23.2. Παρακολούθηση Έργων

Η πρόοδος του έργου παρακολουθείται από το ΙΠΕ μέσω της υποβολής γραπτών εκθέσεων προόδου από το Συντονιστή του Έργου, καθώς και της διεξαγωγής δυναμικών επισκέψεων ελέγχου στις εγκαταστάσεις των μελών του δικτύου.

Εκθέσεις Προόδου

Στα περισσότερα έργα προβλέπονται:

Εξαμηνιαίες Συνοπτικές Εκθέσεις Προόδου

Υποβάλλονται ανά εξάμηνο με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε τυποποιημένο έντυπο και περιλαμβάνουν απλή αναφορά στις φάσεις του έργου που ολοκληρώθηκαν και σε πιθανά προβλήματα, όπως επίσης και στο ποσό του προϋπολογισμού που έχει δαπανηθεί εντός του εξαμήνου.

Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου

Υποβάλλεται κατά τη συμπλήρωση της μισής διάρκειας του έργου και περιλαμβάνει αναλυτική έκθεση δραστηριοτήτων όπως επίσης και ενδιάμεση έκθεση οικονομικών πεπραγμένων με πλήρη κατάλογο δαπανών.

Τελική Έκθεση Προόδου

Υποβάλλεται με τη συμπλήρωση του συνολικού χρόνου διάρκειας του έργου και περιλαμβάνει αναλυτική έκθεση δραστηριοτήτων και τελική έκθεση οικονομικών πεπραγμένων για όλη τη διάρκεια του έργου.

Σημειώνεται ότι, για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, όπου αιτιολογείται σύμφωνα με τη χρονική διάρκεια και το ύψος του προϋπολογισμού του έργου, το ΙΠΕ μπορεί να προσδιορίσει άλλο χρονοδιάγραμμα υποβολής Οικονομικών Εκθέσεων (Δελτία Δαπανών).

Περιεχόμενο Εκθέσεων Προόδου

Τόσο η ενδιάμεση έκθεση προόδου, όσο και η τελική έκθεση του έργου θα περιλαμβάνουν πλήρη ανάλυση με όλα τα στοιχεία του έργου (κείμενο, μετρήσεις, αποτελέσματα κ), τη δραστηριότητα των μελών της ερευνητικής ομάδας, την εφαρμογή του αρχικού προγραμματισμού κκ.

Τα έντυπα των Εκθέσεων προόδου είναι διαμορφωμένα κατά τρόπο ώστε να τηρούνται όλα τα απαιτούμενα δεδομένα σύμφωνα με την έννοια του Άρθρου 14, Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού αρ. 1828/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και το πλαίσιο παρακολούθησης που καθορίζεται για τα έργα που συγχρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα 2007-2013»

Σε κάθε Δελτίο Δαπανών θα πρέπει απαραίτητα να επισυνάπτονται τα αντίγραφα παραστατικών (τιμολόγια, αποδείξεις πληρωμής και όλα τα σχετικά).

Διαδικασία Ελέγχου

Το ΙΠΕ έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον ΑΦ την παρουσίαση του Έργου στον Αρμόδιο Λειτουργό ή/και άλλα στελέχη του ΙΠΕ ή/και σε ειδικούς εμπειρογνώμονες, που το ΙΠΕ θα επιλέξει για το σκοπό αυτό, προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρης και ποιοτική υλοποίηση και να συζητηθεί η πορεία εξέλιξης του Έργου, οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια εκπόνησης και μέχρι τρία χρόνια μετά το κλείσιμο του Επιχειρησιακού Προγράμματος (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 90 του Γενικού Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006).

Το ΙΠΕ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει αναλυτικό έλεγχο των δαπανών ενός έργου και την επιθεώρηση των πρωτοτύπων, ανά πάσα στιγμή μέχρι και δύο (2) χρόνια μετά την ολοκλήρωση του Έργου.

Για τα συγχρηματοδοτούμενα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία έργα, το ΙΠΕ έχει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει Οικονομικό Έλεγχο στον ΑΦ ή σε οποιοδήποτε άλλο Φορέα του Δικτύου Συνεργασίας, αναφορικά με τις δαπάνες του Έργου κατά τη διάρκεια εκπόνησης και μέχρι τρία χρόνια μετά το κλείσιμο του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Δικαίωμα όπως διενεργήσουν Οικονομικούς Ελέγχους έχουν επίσης η Διαχειριστική Αρχή των Διαρθρωτικών Ταμείων, η Αρχή Πιστοποίησης, η Αρχή Ελέγχου ή/και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Για τα συγχρηματοδοτούμενα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία έργα όλοι οι φορείς του Δικτύου Συνεργασίας υποχρεούνται στην τήρηση όλων των πρωτότυπων δικαιολογητικών που αφορούν στην εκτέλεση του έργου για τουλάχιστον τρία (3) χρόνια μετά το κλείσιμο του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η μη τήρηση από το Δικαιούχο (Ανάδοχο Φορέα) των υποχρεώσεων και όρων του Συμβολαίου Διεκπεραίωσης Ερευνητικού Έργου, είναι δυνατόν να οδηγήσει στην προσωρινή ή οριστική ανάκληση και διακοπή της χρηματοδότησης του έργου. Επίσης, το ΙΠΕ δύναται να αποσύρει το έργο από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και ανάλογα με την περίπτωση, να επιβάλει νομικές κυρώσεις είτε στους Δικαιούχους (ΑΦ και ΣΦ) είτε σε συγκεκριμένα άτομα του δικτύου συνεργασίας.

24. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΥΣΗ ΓΝΩΣΗΣ

Οι κανόνες κυριότητας, αξιοποίησης και διάχυσης της γνώσης που προκύπτει από τα αποτελέσματα έργου της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 είναι:

24.1. Κυριότητα Γνώσης - Πνευματική Ιδιοκτησία

Ως προς την κυριότητα της γνώσης που προκύπτει από έργο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, τον επιμερισμό και τον τρόπο άσκησης της ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

- Οι φορείς που συμμετέχουν σε έργο στα πλαίσια της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 έχουν δικαιώματα χρήσης προϋπάρχουσας γνώσης (την οποία κατέχει άλλος συμμετέχοντας στο ίδιο έργο) χωρίς χρέωση, με αποκλειστικό σκοπό την υλοποίηση του έργου. Το δικαίωμα αυτό δύναται να έχει χρονική διάρκεια η οποία θα πρέπει να καθορίζεται μέσα από τη Συμφωνία Δικτύου Συνεργασίας. Η προϋπάρχουσα γνώση η οποία κρίνεται αναγκαία για την υλοποίηση του έργου καθορίζεται μέσα από Συμφωνία Δικτύου Συνεργασίας ή/και μέσα από την πρόταση έργου.
- Οι γνώσεις και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν από έργο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 ανήκουν κατά κυριότητα στους συμμετέχοντες φορείς που εκτέλεσαν τις εργασίες από τις οποίες προέκυψαν.
- Ο καταμερισμός των γνώσεων και των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν από εργασίες που υλοποιήθηκαν από κοινού από περισσότερους του ενός συμμετέχοντες φορείς, χωρίς να μπορεί να προσδιοριστεί η επιμέρους συμμετοχή τους στις εργασίες, ανήκουν κατά συγκυριότητα στους συγκεκριμένους συμμετέχοντες. Οι εν λόγω συμμετέχοντες συμφωνούν μεταξύ τους, ως προς τον επιμερισμό των γνώσεων και τους όρους άσκησης κυριότητας επ' αυτών.
- Το ΙΠΕ διατηρεί το δικαίωμα είτε μέσα από την Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων είτε κατά το Στάδιο της Διαπραγμάτευσης και εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι να ζητήσει:
 - α. την απόκτηση της κυριότητας των γνώσεων ή μέρους αυτής ή
 - β. την κατανομή της κυριότητας των γνώσεων σε ένα ή περισσότερους από τους συμμετέχοντες.
- Σε περίπτωση που άτομα απασχολούμενα σε ένα συμμετέχοντα σε έργο φορέα αξιώνουν δικαιώματα επί των γνώσεων, ο εν λόγω φορέας έχει την υποχρέωση να λάβει κατάλληλα μέτρα ή να συνάψει σχετική συμφωνία, ώστε να εξασφαλίσει ότι τα δικαιώματα αυτά ασκούνται κατά τρόπο συμβατό με τους κανόνες της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.
- Η δυνατότητα ενός συμμετέχοντα φορέα να εκχωρεί την κυριότητα γνώσεων σε τρίτους πρέπει να προβλέπεται από τη Συμφωνία Δικτύου Συνεργασίας που λαμβάνει χώρα μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων για τον επιμερισμό και την άσκηση κυριότητας επί των γνώσεων.
- Στην περίπτωση συνέχειας των ερευνητικών δραστηριοτήτων μετά από την πλήρη υλοποίηση ερευνητικού έργου, ο φορέας που επιλέγει να συνεχίσει τις δραστηριότητες έρευνας θα πρέπει να έχει προηγουμένως εξασφαλίσει τη συγκατάθεση των υπόλοιπων συμμετεχόντων (οι οποίοι έχουν μερίδιο στην κυριότητα της γνώσης). Αυτό δύναται να καθοριστεί μέσα από τη Συμφωνία Δικτύου Συνεργασίας.

24.2. Προστασία Γνώσεων - Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Για την προστασία των γνώσεων και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας⁴¹ ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

- Οι φορείς που έχουν την κυριότητα των γνώσεων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε βιομηχανικές ή εμπορικές εφαρμογές, έχουν την αποκλειστική ευθύνη εξασφάλισης κατάλληλης και αποτελεσματικής προστασίας των γνώσεων αυτών, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας⁴², το Συμβόλαιο Έργου και τη Συμφωνία Δικτύου Συνεργασίας.

⁴¹ **Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας:** τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, η τεχνολογία, τα πνευματικά δικαιώματα και τα συναφή δικαιώματα. **Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας:** τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας, υποδείγματα χρησιμότητας, αιτήσεις καταχώρισης υποδειγμάτων χρησιμότητας, σχέδια, τοπογραφίες προϊόντων ημιαγωγών, συμπληρωματικά πιστοποιητικά προστασίας για φαρμακευτικά προϊόντα ή άλλα προϊόντα για τα οποία είναι δυνατή η έκδοση συμπληρωματικών πιστοποιητικών προστασίας και πιστοποιητικά φυτοκαλλιέργειας.

Τεχνολογία: το σύνολο πληροφοριών πρακτικής φύσεως, μη κατοχυρωμένο με διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που έχει προκύψει εμπειρικά και από δοκιμές, που είναι απόρρητο (που σημαίνει ότι δεν είναι ευρύτερα γνωστό ή εύκολα προσπελάσιμο), ουσιώδες (που σημαίνει ότι περιλαμβάνει πληροφορίες οι οποίες είναι σημαντικές και χρήσιμες για την παραγωγή των προϊόντων τα οποία αφορά η σύμβαση) και προσδιορισμένο (που σημαίνει ότι περιγράφεται κατά τρόπο αρκούντως διεξοδικό ώστε να είναι δυνατόν να διαπιστωθεί αν πληροί τα κριτήρια του απόρρητου και του ουσιώδους).

⁴² Νόμος περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας - Ν.16(Ι)/98, Αρ.3234 6/4/1998 κ.ά. Για σχετικές πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστέλλονται στην Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη.

- Κατά περίπτωση, η κατάλληλη και αποτελεσματική προστασία των γνώσεων από τους ενδιαφερόμενους φορείς μπορεί να αφορά στον κυπριακό, ευρωπαϊκό ή διεθνή χώρο.
- Εάν οι συμμετέχοντες φορείς που έχουν την κυριότητα των γνώσεων, δεν έχουν προχωρήσει σε δραστηριότητες διάχυσης ή στην εξασφάλιση κατάλληλης και αποτελεσματικής προστασίας των γνώσεων αυτών εντός τεσσάρων ετών από την ημέρα έγκρισης από το ΙΠΕ της Τελικής Έκθεσης ενός έργου της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, τότε το ΙΠΕ έχει το δικαίωμα κατοχύρωσης των δικαιωμάτων υπέρ του.
- Εάν συμμετέχοντας φορέας σε ερευνητικό έργο θελήσει να αποποιηθεί των δικαιωμάτων του για προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας θα πρέπει να ειδοποιεί εγκαίρως το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας για αυτή την πρόθεσή του. Σε κάθε περίπτωση αυτό θα πρέπει να γίνεται πριν από οποιαδήποτε δραστηριότητα αξιοποίησης, κατοχύρωσης ή διάχυσης νέας γνώσης που προκύπτει μέσα από ερευνητικό έργο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.
- Επιπρόσθετα, στην περίπτωση που ερευνητικός φορέας ή δημόσιος κοινωφελής οργανισμός επιθυμεί να μεταβιβάσει τα δικαιώματά του σε επιχειρήσεις, αυτό θα μπορεί να επιτραπεί από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας μόνο εάν η μεταβίβαση γίνει έναντι της αγοραίας αξίας των δικαιωμάτων αυτών.

24.3. Αξιοποίηση και Διάχυση των Γνώσεων

Για την αξιοποίηση και διάδοση των γνώσεων που προκύπτουν από έργο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

- Οι συμμετέχοντες φορείς αξιοποιούν τις γνώσεις που έχουν προκύψει από έργο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 και οι οποίες τους ανήκουν ή εξασφαλίζουν την αξιοποίηση των γνώσεων αυτών από τρίτους σύμφωνα με τα συμφέροντα των ενδιαφερόμενων συμμετεχόντων. Οι συμμετέχοντες έχουν την ευθύνη καθορισμού των όρων αξιοποίησης και διάχυσης κατά λεπτομερή και επαληθεύσιμο τρόπο στη μεταξύ τους συμφωνία.
- Για συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΤΠΑ Έργα, ο ΑΦ έχει την υποχρέωση να συμμορφώνεται με τους κανονισμούς περί πληροφόρησης και δημοσιότητας που προβλέπονται στο Άρθρο 32 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 498/2007 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή/και άλλες οδηγίες που θα του αποστέλλονται από το ΙΠΕ με βάση τις σχετικές Οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής.
- Όλες οι δραστηριότητες αξιοποίησης και διάχυσης των νέων γνώσεων που προκύπτουν από μερική ή ολική χρηματοδότηση έργων μέσω της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 θα πρέπει απαραίτητα να προνοούν την αναγνώριση της οικονομικής στήριξης του ΙΠΕ. Για συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΤΠΑ έργα και συγκεκριμένα σε όλες τις δραστηριότητες που αφορούν στη διάχυση των αποτελεσμάτων του Έργου ακόμη και για αυτές που θα γίνουν μετά την ολοκλήρωσή του, θα πρέπει να αναφέρεται και η οικονομική στήριξη του Ταμείου της Ε.Ε για την Περιφερειακή Ανάπτυξη.
- Για συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΤΠΑ έργα των οποίων η χρηματοδότηση του ΙΠΕ υπερβαίνει τις €500.000, θα πρέπει να γίνεται πρόνοια για τη δημιουργία και ανάρτηση μόνιμης ειδικής πινακίδας όπου να εμφανίζεται το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να αναφέρεται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Εξειδικευμένες απαιτήσεις ως προς τα χαρακτηριστικά της πινακίδας καθορίζονται στα Άρθρα 8 και 9 του κανονισμού 1828/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, καθώς και στον Οδηγό για τις Δράσεις Πληροφόρησης και Δημοσιότητας των ΔΤ (βρίσκονται στον ιστοχώρο του ΙΠΕ www.research.org.cy).
- Οποιοσδήποτε φορέας ή πρόσωπο που συμμετέχει σε έργο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010 και προτίθεται να προβεί σε δραστηριότητα διάχυσης νέας γνώσης που προκύπτει από το έργο, οφείλει πρώτα να κοινοποιήσει την πρόθεσή του στους υπόλοιπους συμμετέχοντες, πριν από την υλοποίηση της δραστηριότητας αυτής. Οι τρόποι επικοινωνίας μεταξύ των συμμετεχόντων για το συγκεκριμένο θέμα μπορούν να καθοριστούν μέσα από τη Συμφωνία Δικτύου Συνεργασίας.
- Οι συμμετέχοντες μπορούν να προβαίνουν ή να συναινούν στη δημοσίευση, με οποιοδήποτε μέσο, δεδομένων σχετικών με τις γνώσεις που τους ανήκουν ή που έχουν αποκτηθεί στα πλαίσια συμμετοχής τους σε έργο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010, υπό την προϋπόθεση ότι δε θίγει την προστασία των συγκεκριμένων γνώσεων.
- Εφόσον η διάδοση των γνώσεων δεν επηρεάζει δυσμενώς την προστασία ή την αξιοποίησή τους, οι συμμετέχοντες έχουν υποχρέωση να εξασφαλίσουν τη διάδοσή τους το συντομότερο δυνατό και σίγουρα πριν την παρέλευση δύο ετών από την ημέρα έγκρισης από το ΙΠΕ της Τελικής Έκθεσης ενός έργου της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.

Στην περίπτωση που οι συμμετέχοντες δεν εκπληρώσουν τις πιο πάνω αναφερόμενες υποχρεώσεις τους, τότε το ΙΠΕ μπορεί να προχωρήσει στη διάδοση των γνώσεων αυτών, χωρίς την έγκριση των συμμετεχόντων.

25. ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Με βάση τη νομοθεσία η υλοποίηση έρευνας σε θέματα που σχετίζονται με τη βιοηθική, την επιστημονική έρευνα με αντικείμενο τα άγρια πτηνά και θηράματα και τα επιστημονικά πειράματα σε ζώα, υπόκειται στον έλεγχο της πολιτείας, που κατά περίπτωση αναθέτει την ευθύνη ελέγχου και έγκρισης σε αρμόδιες υπηρεσίες ή ειδικές επιτροπές.

25.1. Βιοηθική Αξιολόγηση Έργων

Γενικά

Βιοηθική είναι ο κλάδος εκείνος της επιστήμης που ασχολείται με τα ηθικά προβλήματα που προέκυψαν από τις νέες ανακαλύψεις της Βιολογίας και τις εφαρμογές της Γενετικής Μηχανικής και συνίσταται στην προσπάθεια αποφυγής μη αντιστρεπτών καταστάσεων που σχετίζονται με το χειρισμό του γενετικού υλικού. Από τη φύση της η Βιοηθική είναι το σημείο τομής διαφορετικών επιστημονικών πεδίων της Βιολογίας που περιλαμβάνουν τη Γενετική, τη Βιοτεχνολογία και τη Βιοϊατρική, ενώ εμπλέκονται και τελείως διαφορετικοί γνωστικοί τομείς όπως η Νομική ή η Θεολογία.

Σύμφωνα με τον «Περί Βιοηθικής (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμο του 2001 (Ν. 150(Ι)/2001), τον περί της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου αναφορικά με την Εφαρμογή της Βιολογίας και Ιατρικής (Κυρωτικός) και Άλλες Συναφείς με την Εφαρμογή της Σύμβασης, Διατάξεις Νόμο (Ν.31(ΙΙΙ)/2001) και τον περί της Καλής Κλινικής Πρακτικής στα Φάρμακα Νόμων (Ν.70(Ι)/2001) και τους Κώδικες Πρακτικής ΚΔΠ 175/2005 που αναφέρονται στους «Κώδικες Πρακτικής για τη Σύσταση και Λειτουργία Επιτροπής Βιοηθικής για τον Έλεγχο της Βιοϊατρικής Έρευνας στην Κύπρο», απαιτείται η άσκηση βιοηθικού ελέγχου της βιοϊατρικής έρευνας που πραγματοποιείται στην Κύπρο, όπως αυτή προσδιορίζεται στους πιο πάνω Νόμους και Κανονισμούς.

Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου

Ο βιοηθικός έλεγχος του ερευνητικού έργου αποτελεί αρμοδιότητα της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου (ΕΕΒΚ). Αποστολή της ΕΕΒΚ, σύμφωνα με τον Νόμο Ν.150(Ι)/2001, είναι η διαρκής παρακολούθηση, έρευνα, συστηματική ανάλυση και αξιολόγηση των θεμάτων και προβλημάτων που σχετίζονται με την επιστημονική έρευνα, πρόοδο και εφαρμογή των επιστημών της βιοτεχνολογίας, της βιολογίας, της ιατρικής, της γενετικής και της φαρμακευτικής καθώς επίσης την ανθρώπινη παρέμβαση στη βιολογική διαδικασία και στον ανθρώπινο γονότυπο και τη διερεύνηση των ηθικών, δεοντολογικών, κοινωνικών, ανθρωπιστικών και νομικών διαστάσεων τους.

Σύμφωνα με τους ΚΔΠ 175/2005 και με βάση την εξουσία που χορηγείται στην ΕΕΒΚ με βάση τον Νόμο Ν.150(Ι)/2001, η ΕΕΒΚ έχει προχωρήσει στη σύσταση δύο Επιτροπών Βιοηθικής Αξιολόγησης:

- α) την Επιτροπή Βιοηθικής Αξιολόγησης Βιοϊατρικής Έρευνας, και
- β) την Επιτροπή Βιοηθικής Αξιολόγησης Ερευνητικών Πρωτοκόλλων σε Σχέση με την Κλινική Έρευνα στα Φάρμακα Ανθρώπινης Χρήσης.

Η ΕΕΒΚ εποπτεύει, κατευθύνει και συντονίζει το έργο των πιο πάνω Επιτροπών Βιοηθικής, ο ρόλος των οποίων είναι:

- η συμβολή στην κατοχύρωση της αξιοπρέπειας των δικαιωμάτων, της ασφάλειας και της ευημερίας όλων όσων μετέχουν ή δυνατό να μετέσχουν σε έρευνες,
- η άσκηση ανεξάρτητου, επαρκούς και έγκαιρου ελέγχου της δεοντολογίας των προτεινόμενων προγραμμάτων, καθώς και
- ο έλεγχος των προτεινόμενων προγραμμάτων πριν από την έναρξή τους και η βεβαίωση ότι θα τύχουν σχετικής έγκρισης.

Ανεξάρτητα με την παρακολούθηση των προγραμμάτων της βιοϊατρικής έρευνας από τις Επιτροπές Βιοηθικής, η ΕΕΒΚ έχει το δικαίωμα, όποτε και εάν αυτή το αποφασίσει, να διερευνήσει και να ελέγξει οποιοδήποτε έργο εμπίπτει στις αρμοδιότητές της. Ανεξάρτητα με την όποια απόφαση της Επιτροπής Βιοηθικής, η ΕΕΒΚ έχει ανά πάσα στιγμή το δικαίωμα να τροποποιήσει, να αναστείλει, να τερματίσει ή να επιβεβαιώσει την αρχική απόφαση της Επιτροπής Βιοηθικής.

Υποβολή Αίτησης και Έγκριση από την ΕΕΒΚ

Με βάση τους Κώδικες Πρακτικής, στις Επιτροπές Βιοηθικής θα πρέπει να υποβάλλονται για έγκριση μόνο εκείνα τα προγράμματα που θα υλοποιηθούν αφού έχουν εξασφαλίσει πρώτα την απαιτούμενη χρηματοδότηση. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις οι Επιτροπές Βιοηθικής θα αποφασίζουν, μετά από πλήρη δικαιολόγηση από τον αιτητή, κατά πόσο θα αποδέχονται για έλεγχο έργα που δεν θα έχουν εξασφαλίσει την απαιτούμενη χρηματοδότηση. Ανεξάρτητα με τα πιο πάνω, κανένα πρόγραμμα δε θα υλοποιείται εάν δεν εξασφαλίσει πρώτα τη θετική έγκριση της Επιτροπής Βιοηθικής.

Η ΕΕΒΚ, με βάση τους Κώδικες, έχει την υποχρέωση λήψης απόφασης εντός σαράντα (40) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή της αίτησης.

25.2. Έρευνα με αντικείμενο τα Άγρια Πτηνά και Θηράματα

Σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 95 του περί Προστασίας και Διαχείρισης Αγρίων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμο (Ν.152(Ι)/2003), η διεξαγωγή έρευνας ή οποιαδήποτε ενέργεια ή μέτρα που αφορούν στη διαχείριση της άγριας πανίδας από οποιοδήποτε πρόσωπο επιτρέπεται μόνο μετά από παραχώρηση σχετικής Άδειας από τον Υπουργό Εσωτερικών.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον Νόμο (Ν.152(Ι)/2003) «άγρια πανίδα» σημαίνει τα θηράματα, τα άγρια πτηνά και το αγρινό.

25.3. Επιστημονικά Πειράματα σε Ζώα

Σύμφωνα με τους περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) Νόμους του 1995 και του 2000 (Ν.30(Ι)/95 και 115(Ι)/2000) και τους περί Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) Κανονισμούς του 2000 (ΚΔΠ 18/2000), ελεγχόμενο πείραμα πάνω σε ζώο επιτρέπεται μόνο όταν:

- το πρόσωπο που διεξάγει το ελεγχόμενο πείραμα πάνω σε ζώα είναι κάτοχος Προσωπικής Άδειας, η οποία του παρέχει το δικαίωμα διεξαγωγής ελεγχόμενου πειράματος συγκεκριμένης περιγραφής πάνω σε ζώο ή ζώα συγκεκριμένης περιγραφής και σε συγκεκριμένο χώρο ή χώρους, καθώς και
- το πείραμα διεξάγεται στα πλαίσια προγράμματος το οποίο καθορίζεται σε Άδεια Σχεδίου, η οποία εξουσιοδοτεί τη διεξαγωγή ελεγχόμενου πειράματος συγκεκριμένης περιγραφής πάνω σε ζώο ή ζώα και σε συγκεκριμένο χώρο ή χώρους.

Η εξασφάλιση της **Προσωπικής Άδειας** και της **Άδειας Σχεδίου** γίνεται από το Διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον Νόμο Ν.30(Ι)/95, «ελεγχόμενο πείραμα» σημαίνει οποιαδήποτε πειραματική ή άλλη επιστημονική διαδικασία που εφαρμόζεται πάνω σε προστατευμένο ζώο και που πιθανόν να έχει ως αποτέλεσμα την πρόκληση στο ζώο αυτό πόνου, ταλαιπωρίας, φόβου, έντασης ή μόνιμης βλάβης.

Συνεπώς, η υπογραφή των Συμβολαίων Διεκπεραίωσης Έρευνας των Έργων για τα οποία απαιτείται η εξασφάλιση των εν λόγω Αδειών θα γίνεται μόνο μετά την εξασφάλιση και υποβολή τους στο ΙΠΕ.

Επισημαίνεται ότι η εξασφάλιση και προσκόμιση οποιασδήποτε άλλης Άδειας η οποία απαιτείται σύμφωνα με τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας για τη διεξαγωγή ερευνητικών πειραμάτων, θεωρείται απαραίτητο στοιχείο για την υπογραφή των Συμβολαίων Διεκπεραίωσης Έρευνας και την ευθύνη της εξασφάλισης και προσκόμισής τους φέρει αποκλειστικά ο ερευνητής που υποβάλλει την πρόταση.

25.4. Άλλοι Νόμοι και Κανονισμοί

Για τα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΤΠΑ έργα, οι δικαιούχοι των Σχεδίων Χορηγιών ελέγχονται κατά πόσο τηρούν την Εθνική Νομοθεσία και τους Κοινοτικούς Κανονισμούς στα θέματα που αφορούν:

- κρατικές ενισχύσεις
- προστασία του περιβάλλοντος,
- ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών,
- μη διάκριση, και
- πληροφόρηση και δημοσιότητα

25.5. Εξασφάλιση και Υποβολή Έγκρισης - Άδειας

Η υπογραφή του Συμβολαίου Έργου για το οποίο απαιτείται, με βάση τη νομοθεσία, έλεγχος, έγκριση ή παραχώρηση άδειας από αρμόδια επιτροπή ή υπηρεσία, θα γίνεται μετά την εξασφάλιση και υποβολή στο ΙΠΕ, εκ μέρους του Ανάδοχου Φορέα / Συντονιστή του Έργου θετικής αξιολόγησης, έγκρισης ή άδειας.

Σημειώνεται ότι για λόγους επιτάχυνσης της διαδικασίας, η υποβολή αίτησης στην αρμόδια επιτροπή ή υπηρεσία θα μπορεί να γίνει αμέσως μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων από το ΙΠΕ και παράλληλα με τη διαδικασία Διαπραγμάτευσης μεταξύ του ΙΠΕ και του Ανάδοχου Φορέα.

Η συμμόρφωση με τους πιο πάνω Νόμους και Κανονισμούς αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των ερευνητών και φορέων που υποβάλλουν την πρόταση.

Το ΙΠΕ έχει το δικαίωμα να μην προχωρήσει στην υπογραφή Συμβολαίου Έργου εάν η εξασφάλιση θετικής αξιολόγησης, έγκρισης ή άδειας από την αρμόδια επιτροπή ή υπηρεσία καθυστερεί με ευθύνη του Συντονιστή / Ανάδοχου Φορέα.

26. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Το ΙΠΕ είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου για την παροχή οποιασδήποτε πληροφορίας ή διευκρίνισης σε ότι αφορά στη ΔΕΣΜΗ 2009-2010.

26.1. Έγγραφα - Έντυπα

Για την καλύτερη προετοιμασία των προτάσεων τους, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται όπως μελετήσουν τα ακόλουθα:

- **«Προκήρυξη της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010»:** περιλαμβάνει την περιγραφή της δομής, τους γενικούς και εξειδικευμένους στόχους των Δράσεων και Προγραμμάτων, όπως επίσης και τους όρους, τους γενικούς κανονισμούς, τα δικαιώματα, τους περιορισμούς και τις διαδικασίες που διέπουν το σύνολο της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010.
- **«Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων» της ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010:** αποτελούν την επίσημη κλήση του ΙΠΕ προς τους ενδιαφερόμενους για την υποβολή προτάσεων σε συγκεκριμένο Πρόγραμμα ή Δράση. Οι Προσκλήσεις περιλαμβάνουν τους εξειδικευμένους στόχους, κανονισμούς, όρους και διατάξεις, τις θεματικές ενότητες, τον προϋπολογισμό που το ΙΠΕ προτίθεται να διαθέσει, τα κριτήρια αξιολόγησης των προτάσεων κα.
- **«Έντυπα ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010» και τις σχετικές οδηγίες συμπλήρωσής τους:** αποτελούν τα έντυπα που πρέπει να συμπληρώνουν οι ενδιαφερόμενοι για υποβολή προτάσεων έργων, καθώς επίσης και οι κατευθυντήριες οδηγίες για τη συμπλήρωσή τους. Οι κατευθυντήριες οδηγίες αφορούν στη μορφή και το μέγεθος των κειμένων, το αναμενόμενο περιεχόμενο κάθε ενότητας, τους περιορισμούς, τον τρόπο προσδιορισμού των δαπανών κα.
- **«Εγκύκλιος Διαχείρισης Έργων ΔΕΣΜΗΣ 2009-2010»:** περιλαμβάνει τους όρους και κανονισμούς με τους οποίους πρέπει να γίνεται η διαχείριση των έργων, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων σε σχέση με την υλοποίηση του έργου, τον προϋπολογισμό και το χρονοδιάγραμμα, τις διαδικασίες παρακολούθησης, αξιολόγησης και έγκρισης των εκθέσεων προόδου, καταβολής της χρηματοδότησης κα. Σημειώνεται ότι η Εγκύκλιος διαφοροποιείται για τα έργα που εντάσσονται στα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Όλα τα κείμενα, έγγραφα και έντυπα που αφορούν στη ΔΕΣΜΗ 2009-2010 βρίσκονται στον ιστοχώρο του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (www.research.org.cy).

26.2. Αρμόδια Στελέχη

Τα αρμόδια στελέχη του ΙΠΕ για το χειρισμό κάθε Προγράμματος / Δράσης, όπως επίσης και τα στοιχεία επικοινωνίας μαζί τους, αναγράφονται στις Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων.

Για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να επικοινωνούν με τα αρμόδια στελέχη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή/και τηλεφώνου στις ώρες λειτουργίας του Ιδρύματος.

Κατ' ιδίαν συναντήσεις στα γραφεία του Ιδρύματος ή παρουσίαση των προγραμμάτων σε μεγάλη ομάδα ενδιαφερομένων στο χώρο εργασίας τους είναι δυνατό να διευθετηθεί μετά από σχετική συνεννόηση.

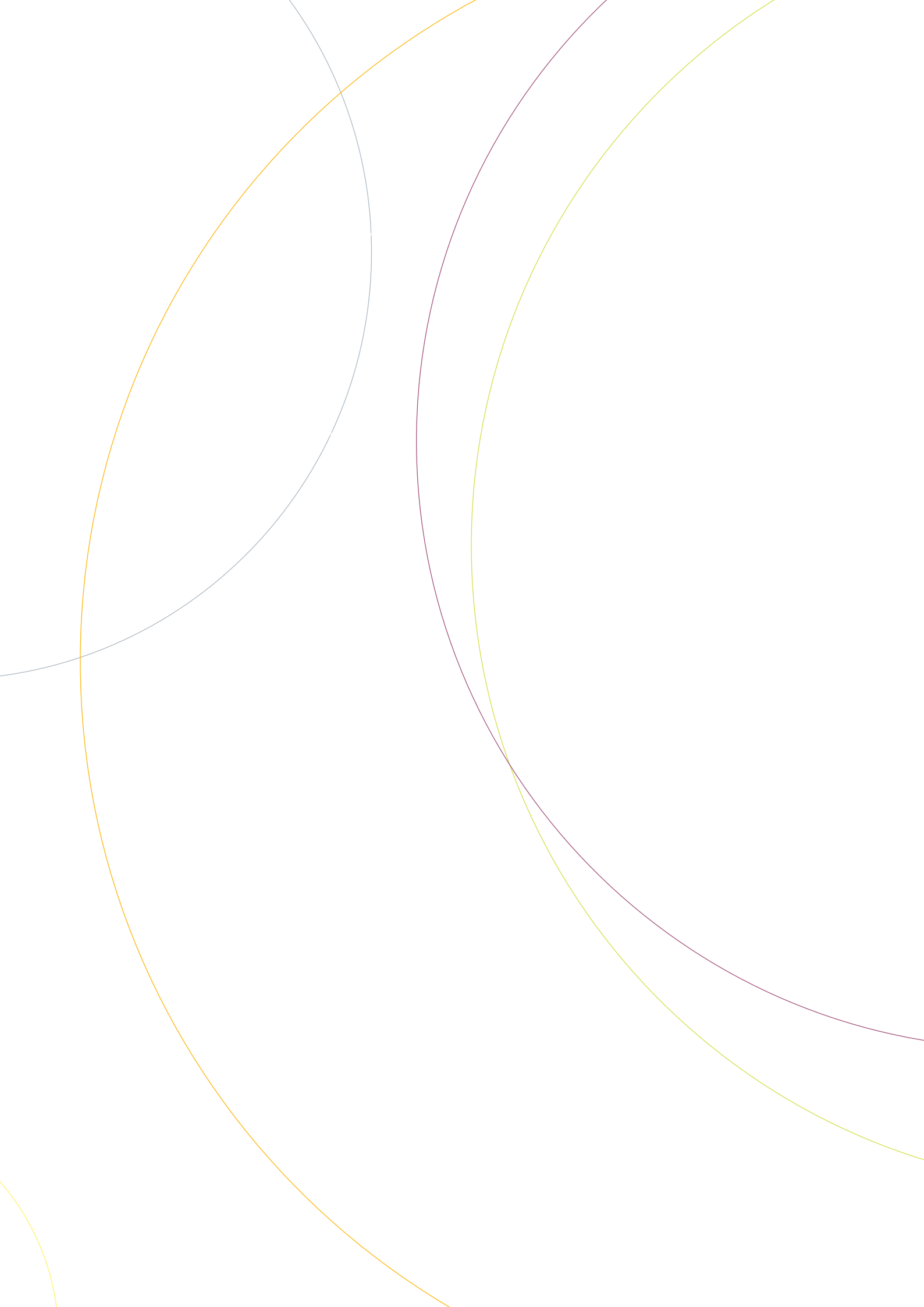
26.3. Γενικά Στοιχεία Επικοινωνίας

Για γενικές πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με το ΙΠΕ:

- **Τηλέφωνο:** 22205000
- **Τηλεομοιότυπο:** 22205001
- **Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο:** ipe@research.org.cy
- **Διεύθυνση:** ΤΘ 23422, 1683 Λευκωσία, Κύπρος

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΠ:	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑνΑΔ:	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
ΑΠ:	Αριθμός Πρωτοκόλλου
ΑΠΕ:	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΑΦ:	Ανάδοχος Φορέας
ΓΠ:	Γραφείο Προγραμματισμού
ΔΣ:	Δίκτυο Συνεργασίας
ΕΕ:	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΑ:	Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης
ΕΕΒΚ:	Εθνική Επιτροπή Βιοθικής Κύπρου
ΕΚ:	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής της 6 ^{ης} Αυγούστου 2008
ΕΚΤ:	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠ:	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα
ΕΣΠΑ:	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΤΑΚ:	Έρευνα Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία
ΕΤΠΑ:	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΙΕ:	Ιδιώτης Ερευνητής
ΙΠΕ:	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας
ΜΕΡΑ:	Μαθητές στην Έρευνα
ΜΕΤΡΑ:	Μέτρα Υποστήριξης Διεθνούς Δικτύωσης
ΜΜΕ:	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
ΝΕ:	Νέος Ερευνητής
ΠΕΝΕΚ:	Πρόγραμμα Νέοι Ερευνητές Κύπρου
ΠΠ:	Πρόγραμμα Πλαίσιο για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΣΕ:	Συντονιστής Έργου
ΣΣΑ:	Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης
ΣΦ:	Συνεργαζόμενος Φορέας
ΤΕΚΕ:	Τεχνολογία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση
ΤΠΕ:	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
ΦΟΙΤΩ:	Φοιτητές στην Έρευνα
CERN:	Ευρωπαϊκό Κέντρο Έρευνας Στοιχειωδών Σωματιδίων
CORNET:	Collective Research-NETworking
De Minimis:	Ενίσχυση Ήσσονος Σημασίας
ΕΡΟ:	Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας
ESF:	European Science Foundation
PCT:	Κατοχύρωση Ευρεσιτεχνίας σε Διεθνές Επίπεδο
WIPO:	Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Ίδρυμα
Πρώτης
Έρευνας

Τ.Θ. 23422, 1683 ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ
ΤΗΛ +357 22 205 000 ΤΗΛ/ΠΟ +357 22 205 001
ipe@research.org.cy www.research.org.cy